

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

I.KÖTET: ÖSSZEFOGLALÓ

ÉTV 9/D.§(5)SZERINTI
VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

2012. MÁRCIUS

 URBAN-LIS STUDIO KFT.
1081. BUDAPEST, KACDOKA U. 19-21. TEL: 061-242-2097, 061-242-2297

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS
KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

I. KÖTET: ÖSSZEFOGLALÓ

ÉTV. 9/D.§ (5) SZERINTI VÉLEMÉNYEZÉSI
DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

Készítette az Urban-Lis Stúdió Kft.

- „■ Budapest Településszerkezeti Terv (TSZT) – 1125/2005.(05.25) Főv. Kgy. határozat,
■ Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT) 46/1998. (X.15. Főv. Kgy. rendelet
■ Budapest V. kerület, Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ) – 29/2004. (VI.04) önk. rendelet módosítása”
c. szerződés keretében Budapest Főváros Kormányhivatala megbízásából.

2012. MÁRCIUS 30.

TERVEZŐK

VÁROSRENDEZÉS	URBAN-LIS STÚDIÓ KFT.	LISZKAY KRISZTINA Vezető településtervező TT/1É 01 – 1455/01
		VÁSÁRHELYI KINGA TT/É-01-3723 HORVÁTH ÁGNES KRÉBESZ ANDRÁS SZCZUKA LEVENTE
KÖZLEKEDÉS	KÖZLEKEDÉS KFT.	SZEGŐ JÁNOS K1d-1 01-3418
ZÖLDFELÜLETEK KÖRNYEZETVÉDELEM	VÁRKERT KFT.	NEMES ZOLTÁN K1-01-5053/03
KÖZMŰVEK	KÁDÁR KOMPLEX KFT.	KÁDÁR LÁSZLÓ GO-T/TE-T/TV-Z/VZ-T/ 01- 1275
RÉGÉSZET	MÁTRA-VET KFT.	ADORJÁNNÉ DR. GYURICZA ANNA SZ-82/2003

TARTALOM

BEVEZETŐ	4
1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT	5
2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY	5
3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG	6
ALÁTÁMASZTÓ VIZSGÁLATOK	7
I. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	8
1. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	8
2. ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK VIZSGÁLATA	9
3. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLATOK	9
4. KÖZMŰVIZSGÁLATOK	10
5. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA	10
II. FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	11
1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE	11
2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	11
III. HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK BEMUTATÁSA	12
1. BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE	12
2. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT > BVKSZ ELŐÍRÁSAI ÉS A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV	15
3. BELVÁROS–LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE	16
IV ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÉS MEGOLDÁSOK ÖSSZEGZÉSE	17
1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK	17
2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS	18
3. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B–LVSZ – ÖSSZHANGJA	18
4. TSZT, FSZKT ÉS A BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK	20
A TSZT ÉS AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE	21
I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA	22
II. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA	26
III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE ÉS FŐVÁROSI SZINTEN KIFEJTETT HATÁSAI	28
A B–LVSZ MÓDOSÍTÁSA	30
I. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ	31
1. HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS	31
2. SZABÁLYOZÁSI CÉLOK	32
3. A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA	32
II. B–LVSZ MÓDOSÍTÓ RENDELETTERVEZET	34
ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK	36
1. VÁROSRENDEZÉSI JAVASLATOK	37
1.1. VÁROSRENDEZÉSI GONDOLATOK A KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓJÁVAL KAPCSOLATBAN	37
1.2. TÉRRENDEZÉSI JAVASLATOK AZ ISMERT ELVÁRÁSOK ÉS KÖTÖTTSÉGEK TÜKRÉBEN	39
2. ZÖLDFELÜLETI JAVASLATOK	41
3. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK	41
4. KÖZMŰ JAVASLATOK	42
5. KÖRNYEZETVÉDELMI JAVASLATOK	43

BEVEZETŐ

ELŐZMÉNYEK

a 2011. évi CXLIX. törvény
a kulturális örökség
védelméről szóló 2001. évi
LXIV. törvény módosításáról

Az Országgyűlés 61./2011.
(VII.13.) számú határozata

1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT

Az országban egyedüli helyszíneként a Kossuth tér – a Parlament, a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Néprajzi Múzeum épületével együtt – kiemelt nemzeti emlékhely rangra emelkedett 2012. január 1-én.

A magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítása időszerűvé vált, hiszen mai **állapota, megjelenése használata nem felel meg rangjának.**

Az egyben **világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára** van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott **nemzeti értékek megőrzését**, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az **emlékhely fenntartható használatát**, széles társadalmi körben való bemutatathatóságát. A kiemelt nemzeti emlékhely esetében az állami feladatokat az Országgyűlés elnöke látja el egyetértésben a kultúráért felelős miniszterrel.

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. **A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat ennek megfelelően** az alábbi célokat rögzíti:

„1. A budapesti Kossuth Lajos tér, mint az Országgyűlés épületének előterében Magyarország alkotmányos főterének szerepét betöltő terület méltó kialakítása érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Országgyűlés elnökével és Hivatalával együttműködve kezdje meg és 2014. május 31-ig bonyolítsa le a tér teljes rekonstrukcióját.

2. Ennek érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy végezze el mindazokat a jogszabály-előkészítési, egyeztetési, jogalkotási és igazgatási feladatokat, amelyek eredményeként

- a. a Kossuth Lajos tér teljes területe (Budapest, V. kerület, 24893 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonaként az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésébe kerül;
- b. lehetővé válik a kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező **gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása**, illetve a parkoló létesítmény állami üzemeltetése;
- c. növekszik a tér parkfelülete;
- d. lehetővé válik az Országház megtekintésére érkező **látogatók méltó fogadása**;
- e. az **1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése** és a téren jelenleg álló **képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése** mellett visszaállítható a tér **képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota**;
- f. az Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az **Országház nyitottabbá tétele**.

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban jelzett határidőig gondoskodjon a végrehajtó hatalom szerveinek a törvényhozás épületén kívüli elhelyezéséről, s az Országházat teljes egészében adja át az Országgyűlésnek.

4. E határozat a közzétételének napján lép hatályba.”

2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS**TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY****ELŐKÉSZÍTŐ VÁROSRENDEZÉSI
TANULMÁNY**

Építésjogi kérdések vizsgálata

A határozat végrehajtásának első lépéseként tanulmány készült arra vonatkozóan, hogy a területre hatályos városrendezési tervek miként tudják szolgálni az OGY határozatban rögzített célokat. A tanulmány megállapítja, hogy a területre vonatkozó különböző **településrendezési tervek a jelenlegi állapotot tartalmazzák, ezért csak korlátozott módon** teszik lehetővé az elképzelés térrendezési terveinek megfelelő elkészítését és megvalósítását, különös tekintettel a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezhetőségére.

A tanulmány elemzi és értékeli a Kossuth teret érintő építésjogi helyzetet, a vonatkozó terület- és településrendezési eszközrendszert, egyben a

A településrendezési tervek
módosításának szükségessége

megfogalmazott célok érdekében a fennálló építésjogi ellentmondások feloldására javaslatot tesz.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a területet érintő **mindhárom településrendezési eszköz módosítása szükséges** ahhoz, hogy rugalmas, ugyanakkor következetes és garanciákat adó szabályozás születhessen, mely a tér részletes tervezésének, majd megvalósításának megfelelő keretet biztosít.

Módosítani kell tehát

- ▼ Budapest Településszerkezeti Tervét,
- ▼ a Fővárosi Szabályozási Kerettervet és
- ▼ a Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét.

3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG

Ennek megfelelően a településrendezési tervcsomag a következő kötetekből áll:

- I. Összefoglaló a településrendezési tervek módosításáról
- II. Budapest Településszerkezeti Tervének módosítása
- III. Fővárosi Szabályozási Kerettermódosítása
- IV. Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terve módosítás
- V. Örökségvédelmi hatástanulmány (mindhárom módosításhoz)
- VI. Terviratok

Jelen dokumentáció **összefoglalja a II–V. dokumentációk tartalmát:**

- ▼ a vizsgálatokat,
- ▼ az egyes településrendezési eszközök módosítását, azok hatásait,
- ▼ az alátámasztó javaslatokat.

A városrendezési tervezés nem szorítkozhat a Parlament szűk környezetére, mivel az összefüggések csak tágabb kitekintéssel körvonalazhatók a történeti belvárosi területen. A **módosítással érintett terület a Kossuth tér és egy tömb mélységű terület**, de az alátámasztó munkarészek nagyobb kitekintéssel kell készüljenek az összefüggéseik miatt.

A tervcsomag három szinten vizsgálja a Kossuth tér környezetét:

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változása javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen – a közlekedési összefüggések miatt.

ALÁTÁMASZTÓ VIZSGÁLATOK

I. TELEPÜLÉSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

A városrendezési és szakági vizsgálatok részletessége készült a fővárosi összefüggések szintjétől egészen a Kossuth téri köztér tárgyak minőségi állapotáig terjedő skálát felölelik, így a megfelelő hangsúlyok kiemelésével alkalmasak arra, hogy mindhárom településrendezési eszköz (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) módosítását kellőképpen megalapozzák. Jelen Összefoglaló kötetben a vizsgálatokat csak címszavakban mutatjuk be, illetve a leglényegesebb megállapításokat emeljük ki.

1. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

Az **Észak-Lipótvárost** röviden bemutató fejezet a városrész elhelyezkedését, településszerkezetét, kialakult utcahálózatát, területhasználatát, beépítési karakterét, látványelemeit, összvárosi és belső feltárulásait ismerteti.

A klasszikus városrendezési vizsgálatok (szöveges és térképes ismertetés) a **Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna** által határolt tágabb tervezési terület jelenlegi adottságaira fókuszálnak. Területhasználatban, funkciókban a lakó és az intézményi használat dominál, keveredik, a városrész országos szintű igazgatási központ szerepet tölt be. Jellemzőek a zártos, zártudvaros épületek, az egyes telkek beépítési mértéke általában meghaladja a 70%-ot, a szintterületi mutató értéke 3–6 közötti.

A hely és a feladat kiemelt fontosságára való tekintettel további részletes vizsgálatok a **tágabb környezetben** értékelték a **közterületek jellemző városi hálózatait**.

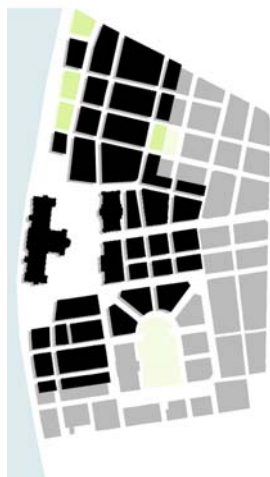
A „Gyalogos Belváros” rendszerének kiépülése a főváros és a kerület prioritásai között szerepel. Ennek kiemelkedő eleme a FŐUTCA Program, melynek első szakasza a Szabadság térig kiépült, a Honvéd utca vonalában való északi folytatás várható. További elemek lehetnek a Falk Miksa tematikus „**galéria**” utca szerepének erősítése, illetve a **Stollár Béla utca megnyitása**. A Duna-part gyalogos megközelíthetősége összvárosi szinten is nehézkes, de a Kossuth tér előtti partszakaszon különösen problémás, egymástól több, mint 1 km-re van csak lejárát.

Az **észak-Lipótvárosi zöldstruktúra** a belső városrészekkel való összehasonlításban gazdag, de minőségi és kapcsolati hiányok terhelik. Ma még nem alkot zöldfelületi rendszert a Honvéd tér és az Olimpiai park és a Kossuth tér Szabadság tér.

A városrész közlekedési struktúrája, a közterületi parkolás városrendezési problémák okozója. Pl.: jelentős az átmenő forgalom, a gyalogosdominanciájú új útszakaszok (FŐUTCA, Kossuth tér gyalogosítása) forgalmának „áttelepülése” máshol jelenthet terhelést, felszíni parkolás funkcionális és esztétikai problémái, kötöttpályás tömegközlekedési eszközök (villamospálya elválaszt, troli felsővezeték esztétikailag zavaró).

A **Kossuth tér** hármas térrendszerének jelenlegi használatát, a téren belüli gyalogos kapcsolatokat, a burkolt és zöldfelületek kialakítását és állapotát ma az elhanyagoltság, gondozatlanság, kapcsolati és funkcióhiányok jellemzik.

A Kossuth téren álló **Országház épülete** a maga monumentalitásában, feltárulásaiban és látványaiban önálló elemzést érdemelt. Buda felől identitás-meghatározó, összvárosi jelentőségű a látvány. A Kossuth téri, illetve a szomszédos, „rávezető” utcákból való feltárulás általában dinamikus, a haladás irányával változó, az épületből részleteket mutató. Közeledve – a perspektíva szabályainak megfelelően – a kupola eltűnik a látványból. A sziluett-vizsgálatok az épület és a meglévő növényzet viszonyában megmutatták, hogy a takarás mindig csak részleges.

a klasszikus településrendezési vizsgálatok területi lehatárolása

Probléma és értékterkép

A Kossuth tér hármas térszerkezete

Feltárulás a budai oldalról

Kossuth tér felőli feltárulás

A Kossuth szobrot felvezető fasorok mentén

jelenlegi forgalmi rend

Összefoglalva megállapítható, hogy a magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth téri nemzeti emlékhely **mai állapotában, megjelenésében, használatában nem méltó** a rangjához, ezért **beavatkozást igényel**.

2. ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK VIZSGÁLATA

A zöldfelületi rendszerek vizsgálata is kettős szinten készült el, egyfelől az északi Lipótváros, másfelől a Kossuth tér vonatkozásában.

Ennek megfelelően bemutatásra került a Belváros zöldfelületekben leggazdagabb része. Az **északi Lipótváros közparkjai, közterei** között a Kossuth teret és a Szabadság teret, mint „térpárt”, valamint az Olimpiai park és a Honvéd tér zöldfelületeit ismerteti a vizsgálat. A **kiemelkedő fasorok, sétányok** között került felsorolásra a Szent István körút, az Alkotmány utca, az Aulich utca, a Balassi Bálint utca, a Falk Miksa utca, a Szent István tér északi és déli oldala.

A Kossuth térre fókuszálva a tér mai zöldfelületeinek leírása és részletes vizsgálati térképei készültek el, feltüntetve a mai növényállományt és a fajok megnevezését.

Röviden összefoglalásra került a mai zöld, illetve parkosított felületek kialakulásának, átépítéseinek története is, mely szoros összefüggésben van a szoborelhelyezésekkel.

3. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLATOK

Az északi Lipótváros általános forgalmi helyzetét alapvetően meghatározza, hogy a főváros közlekedési szempontból kiemelt területe: városközponti funkciója miatt jelentős célforgalom irányul ide, ugyanakkor a főváros gyűrűs-sugaras úthálózati szerkezetének köszönhetően fontos közlekedési vonalak is érintik. A városrészben a tömegközlekedés és egyéni közlekedés aránya az átmenő forgalomban a fővárosi átlaghoz hasonló 60 – 40 %, a célforgalom esetében sokkal kedvezőbb 75 – 25 %. Ez elsősorban a tömegközlekedési hálózat jó adottságai és a közúti forgalom kedvezőtlen helyzete, illetve a parkolási nehézségek miatt alakult ki. A városrész időkorlátozásos fizető parkolási övezetbe tartozik, nappal a foglaltság ~90 %-os, éjjel ~70-80 %-os.

Az Észak-Lipótvárost három oldalról igen nagy átmenő forgalmat hordozó főútvonalak határolják. É-ről a Nagykörút (Szent István körút) K-ről a Bajcsy-Zsilinszky út, Ny-ről a pesti Alsó rakpart. Ezek közül közvetlen hídforgalmat a Szent István körút és a József Attila utca bonyolít.

A belső forgalmakat északról – dél irányba a Honvéd utca – Nádor utca útvonal, délről– északi irányba az Október 6. utca a Sas utca, Hold utca, Szemere utca bonyolítja le a József Attila utca felől, továbbá a terület nyugati részén a Széchenyi téren át az Akadémia utca. A mai forgalmi rend összefügg a FŐUTCA Program keretében már forgalomcsillapítottan kialakított útszakaszokkal – Károlyi M. utca – Kecskeméti utca – Petőfi S. – Bécsi út – Október 6. utca – melynek északi folytatása a Honvéd utcában várható.

A határoló útvonalakon jelentős forgalmat hordozó tömegközlekedési viszonylatok üzemelnek, amelyek fontos átszállócsomópontokban – (Arany J. u. – Nyugati tér) – a terület feltárását is biztosítják, itt megállója van a városrészt érintő két metróvonalnak is. A belső területre részben a Kossuth téri metrómegálló jelentős átszálló és célforgalmat bonyolít le.

A 2-es villamosvonal meghatározó gerincvonal a főváros közlekedésében, mely pesti oldalon „panoráma villamos” szerepet is betölt.

A kerület északi részét érintő nagykörúti 4-es – 6-os villamosok a főváros legsűrűbb villamasközlekedést biztosítják.

Kerületen belüli, elsősorban célforgalmú autóbuszjáratok a Kossuth teret is érintő 15-ös, 115-ös viszonylatok, a kerületbe irányú célforgalmat számos egyéb viszonylat biztosítja. A jelentős trolibusz vonalhálózat 70, -78-as járatai Kossuth téren a 2. metróvonalhoz és a 2-es villamos vonalhoz csatlakoznak.

Kiépített kerékpárút a Kossuth tér – Széchenyi rakpart vonalon, valamint az Alkotmány utcában van, a kerékpárforgalom többi része a meglévő gyűjtő és lakóutcákon bonyolódik le.

Az Északi Lipótvároshoz csatlakozó Duna-szakaszon a vízi közlekedéshez tartozó kikötőhelyek telepítése nem történt meg.

4. KÖZMŰVIZSGÁLATOK

A közművek bemutatása a tágabb térség tekintetében másodlagos, fontos kérdésként elsősorban a Kossuth tér közvetlen környezetének közműhelyzete merül fel. Ennek megfelelően a közművizsgálat a tágabb területre vetített közműhelyzet általános bemutatásával és részletesen a Kossuth tér közműveivel foglalkozik.

A mélygarázs és a térszín alatti látogatóközpont létesítésével ténylegesen érintett Kossuth tér közművizsgálati térképe a mai állapotot mutatja részletes, 1:1000-es léptékű rajzon összesített genplánként.

Szövegesen is ismertetésre kerülnek a vízellátás, a csatornázás, és a villamosenergiaellátás hálózatai.

Ki kell emelni, hogy a Kossuth Lajos tér északi térrészen, a parkban, galériás vízkivételi tápgepház található, mely szolgáltatótól származó információk szerint jelenleg 2004-óta nem üzemel.

5. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

A környezeti állapotot meghatározza a várostörténetileg kialakult sűrű beépítés és az intenzív területhasználat. A legnagyobb környezeti kockázatot a kis kapacitású közterületeken lebonyolódó viszonylag nagy gépjárműforgalom keltette zaj- és levegőszennyezés jelenti.

A levegőminőség vonatkozásában a Kossuth térhez legközelebb eső két mérőállomás adatai is bemutatásra kerülnek. A zajterhelési viszonyok a Fővárosi Stratégiai Zajtérkép adatai, valamint a forgalomból származó zajterhelések alapján kerülnek kifejtésre.

A földtani- és talajvízviszonyokra vonatkozó legfontosabb megállapítás, hogy a terepszint alatti építésnél a talajvízviszonyok mely elemeit (nívó, áramlás, agresszivitás stb.) kell szem előtt tartani. A hidrogeológiai fejezet rész foglalkozik a Kossuth téri medergalériával (vízkivételi mű és gépház), mely 2004 óta nem üzemel. A területre a településrendezési tervi módosításhoz az Étv 9.§ (2) szerinti előzetes állásfoglalásban kapott Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség KTVF 8884-2/2012 Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012 levele szerint: „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”.

A vizsgálat röviden kitér a hulladékkezelés kérdésére és a még fel nem számolt, de már nem működő töltőállomásra a Markó utca – Balassi B. utca sarkán.

PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

JÁSZAI MARI TÉR - "ZÖLD HÍDFŐ" SZEREP

FUNKCIÓHIÁNYOS KÖZPARK

HOLLÁN ERNŐ - GYALOGOS UTCA

ÁTJUTÁSI HIÁNY

FÖLDSZINTI "KÖZÖSSÉGI FUNKCIÓ" HIÁNYA

FALK MIKSA - "GALÉRIA UTCA"

VÍGSZÍNHÁZ A "FŐ UTCA" VÉGPONTJÁBAN

TERVEZETT "FŐ UTCA" ÉSZAKI RÉSE

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

INTENZÍV ZÖLDFELÜLET

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

HM MIATT ELZÁRT DUNA - NYUGATI TÉR KAPCSOLAT

KIKÖTŐ KAPCSOLAT

DUNA PART - PARK KAPCSOLAT

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

LEROMLOTT ÁLLAPOTÚ OLIMPIAI PARK

HONVÉD TÉRI ZÖLDTERÜLET

PARKOK KÖZTI VALÓDI KAPCSOLAT HIÁNYA

RÁMPA KÉT OLDALÁN PARKOLÁS

RAKPARTI ZÖLD SÁV

RÉGÉSZETI TERÜLET

ÁTJUTÁSI PROBLÉMÁK GYALOGOSAN

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 1.

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

VÉGET ÉRŐ MAGASPART

ELZÁRT LÉPCSŐ

ELZÁRT FŐHOMLOKZAT ELŐTTI TERÜLET

JELENTŐS FAÁLLOMÁNY

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDSZERTELEN KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

GYALOGOS MEGKÖZELÍTÉSI HIÁNY

BESZÜKÜLŐ, ÉSZAKRA VÉGET ÉRŐ PARTSZAKASZ

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

ALULHASZNOSÍTOTT, RENDSZERTELEN ZÖLDFELÜLET

JELENTŐS ÁTMENŐ FORGALOM

ELZÁRT LÉPCSŐ

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 2.

ELHANYAGOLT, KAPCSOLATHIÁNYOS ZÖLDFELÜLET

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

ÉSZAKI IRÁNYBA ALACSONY KIHASZNÁLTÁSG

FELSZÍNI PARKOLÓK, ELHANYAGOLT ZÖLDFELÜLETEK

FOLYTATÁS NÉLKÜLI KERÉKPÁRÚT

METRO - VILLAMOS KAPCSOLAT

SZABADSÁG TÉR - KOSSUTH TÉR KAPCSOLAT HIÁNYA

FREKVENTÁLT PARTSZAKASZ

ELVÁLASZTÓ SZEREPŰ VILLAMOSPÁLYA

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ

KESKENY GYALOGOS SZEGÉLY

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

PART MENTI ZÖLD SÁV - PESTI ZÖLDPART

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ PARTI PARKOLÓK

"GYALOGOS SZÉCHENYI TÉRRE" VEZETŐ FORGALOM

	Elvárt gyalogos tengely		Régészeti terület
	Tervezett / meglévő gyalogos preferenciájú terület		Elkerített terület határa
	Gyalogos kapcsolati hiány		Elkerített terület a Duna parti oldalon
	Egyértelmű kapcsolat hiánya		Jelentősebb felszíni parkoló
	Jelentős fasor		Meglévő villamosvonal
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		

KAPCSOLATI HIÁNYOK
RENDEZETLEN KÖZTERÜLETEK
FELSZÍNI PARKOLÓK
GYALOGOS PREFERENCIA
KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS
INTENZÍV ZÖLDFELÜLETEK

URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajznakám V-V/15 lépték M=1:3.500	É
PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezői főnök	2012.03.19		
vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezői névjegyzék száma	TT/1É 01-1455/11
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma	TT/É 01-3723
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente
ábrák	ábrák	ábrák	ábrák

DUNAPART
MEGKÖZELÍTÉSE

LÉPCSŐS, KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY MAGASPART

LÉPCSŐS

KESKENY MAGASPART

SZÉLES MAGASPART

ZÖLD MAGASPART

MAGASPART,
KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY LÉPCSŐS

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ
PARTSZAKASZ (1150 m)

Margit híd

Széchenyi Lánchíd

Erzsébet híd

Szent István körút

Alkotmány utca

Szabadság tér

Erzsébet tér

Ferenciek tere

PART KIALAKÍTÁSA
LÉPCSŐK TÁVOLSÁGA
GYALOGÁTKELŐK TÁVOLSÁGA
RÁMPÁK TÁVOLSÁGA

	Meglévő gyalogátkelő		Zöld partszakasz		200 - 300 m
	Rakpartok közti lépcső		Jellemző kikötői használat		300 - 400 m
	Rakpartok közti rámpa	Egyes szakaszok hossza			400 - 500 m
	Kikötőhely		0 - 50 m		500 - 600 m
	Lépcsős kialakítás		50 - 100 m		600 - 700 m
	Magasparti kialakítás		100 - 200 m		700 m felett

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

tervezési fázis

rajzszám

V-V/16

É

1:10.000

DUNAPART MEGKÖZELÍTÉSE

Készült az állami alapadatok felhasználásával

vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezési névjegyzék száma	TT/1É 01-1455/11	aláírás	
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma	TT/É 01-3723	aláírás	
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	szervező	Krébesz András
aláírás		aláírás		aláírás	

PROBLÉMÁK ÉRTÉKEK

RÁMPA KÉT OLDALÁN PARKOLÁS

RAKPARTI ZÖLD SÁV

RÉGÉSZETI TERÜLET

ÁTJUTÁSI PROBLÉMÁK GYALOGOSAN

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 1.

ÁTJUTÁSI HIÁNY
- BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS
HIÁNYA

VÉGET ÉRŐ MAGASPART

ELZÁRT LÉPCSŐ

ELZÁRT FŐHOMLOKZAT
ELŐTTI TERÜLET

JELENTŐS FAÁLLOMÁNY

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK
ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

RENDSZERTELEN
KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

BESZŰKÜLŐ, ÉSZAKRA
VÉGET ÉRŐ PARTSZAKASZ

FUNKCIONÁLISAN MEGFELELŐ
RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

IMPOZÁNS TERESÉDÉS HELYETT
LEROMLOTT ASZTFALTBURKOLAT

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK
ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK
KIEMELT HELYSZÍNEK

ALULHASZNOSÍTOTT,
RENDSZERTELEN ZÖLDFELÜLET

JELENTŐS ÁTMENŐ
FORGALOM

ELZÁRT LÉPCSŐ

ÁTJUTÁSI HIÁNY
- BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ"
LÉPCSŐ 2.

ELHANYAGOLT, KAPCSOLAT-
HIÁNYOS ZÖLDFELÜLET

FREKVENTÁLT PARTSZAKASZ

ÉSZAKI IRÁNYBA ALACSONY
KIHASZNÁLTSÁG

FELSZÍNI PARKOLÓK,
ELHANYAGOLT ZÖLDFELÜLETEK

FOLYTATÁS NÉLKÜLI
KERÉKPÁRÚT

GYORS METRO - VILLAMOS
KAPCSOLAT

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ
HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ

"GYALOGOS SZÉCHENYI TÉRRE"
VEZETŐ FORGALOM

ELVÁLASZTÓ SZEREPŰ
VILLAMOSPÁLYA

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

	Elvart gyalogos tengely		Elkerített terület határa	KAPCSOLATI HIÁNYOK	<div><div>URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257</div></div> <div>rajzszám V-V/17</div> <div>lépték M=1:2.000</div> <div></div>																								
	Tervezett / meglévő gyalogos preferenciájú terület		Elkerített terület a Duna parti oldalon	RENDEZETLEN TÉREGYÜTTESEK																									
	Gyalogos kapcsolati hiány		Jelentősebb felszíni parkoló	FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNEKEN	<div>tervező megnevezése</div> <div>PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK A KOSSUTH TÉR KÖZVETLEN KÖRNYEZETÉBEN</div> <div>Készült az állami alapadatok felhasználásával</div>																								
	Egyértelmű kapcsolat hiánya		Meglévő villamosvonal / megállóhely	GYALOGOS PREFERENCIA																									
	Jelentős fasor		Trolibusz útvonal / megállóhely	KÖZFORGALMŰ KÖZLEKEDÉS	<div>tervezési tétel</div> <div>S dátum 2012.03.19</div> <table><tr><td>vezető tervező</td><td>Liszkey Krisztina</td><td>tervező névjegyzék száma</td><td>TT/É 01-1455/11</td><td>aláírás</td><td></td></tr><tr><td>tervező</td><td>Vásárhelyi Kinga</td><td>tervező névjegyzék száma</td><td>TT/É 01-3723</td><td>aláírás</td><td></td></tr><tr><td>tervező</td><td>Horváth Ágnes</td><td>tervező</td><td>Szczuka Levente</td><td>tervező</td><td>Krébesz András</td></tr><tr><td>aláírás</td><td></td><td>aláírás</td><td></td><td>aláírás</td><td></td></tr></table>	vezető tervező	Liszkey Krisztina	tervező névjegyzék száma	TT/É 01-1455/11	aláírás		tervező	Vásárhelyi Kinga	tervező névjegyzék száma	TT/É 01-3723	aláírás		tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	tervező	Krébesz András	aláírás		aláírás		aláírás	
vezető tervező	Liszkey Krisztina	tervező névjegyzék száma	TT/É 01-1455/11	aláírás																									
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervező névjegyzék száma	TT/É 01-3723	aláírás																									
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	tervező	Krébesz András																								
aláírás		aláírás		aláírás																									
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		Rossz állagú épület	INTENZÍV ZÖLDFELÜLETEK																									

II. FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény 2011 évi módosítása nem hozott olyan rendelkezést, mely a városias települési térségen belül a zöldterületekre vonatkozóan külön rendelkezéseket vagy módosításokat tartalmazna az V. kerületet illetően.

Az agglomerációs terv Szerkezeti Tervének részletét mutatja a mellékelt ábra, mely az V. kerület területére nem ad az általánoshoz képest eltérő rendelkezéseket. A terület egésze városias települési térségbe sorolt. A hálózatokat bemutató része elkerüli a vizsgált területet. A BATrT 3. számú térképi mellékleteiből egyedül a Világörökség övezet érinti a területet.

Ebből fakadóan a BATrT külön elemzésétől el lehet tekinteni, mert a Kossuth téren végrehajtott bármely tervi módosítás nem érinti – már a léptékénél is fogva sem – a területrendezési tervet.

Az Övezeti Tervet a BATrT 3. számú (térképi) melléklet tartalmazza, amely 3/1–22. jelű övezeti tervlapokból áll. A térségi övezetek közül a következő érinti a Kossuth tér és vizsgált térségét a 12. § –ban felsoroltak közül:

- k) világörökség és világörökség-várományos terület övezete,
- l) történeti települési terület övezete,

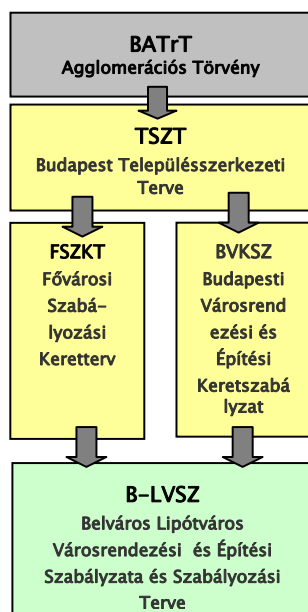
Ezen területi lehatárolások közül a Világörökség terület már korábbi jogszabály által meghatározott.

Megállapítható tehát, hogy a **BATrT nem rögzít** olyan **rendelkezéseket** a **Kossuth térre** és a térségére sem, amely külön figyelembeveendő elhatározásokat tartalmazna.

2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve.

Az összefoglaló ábra mutatja, hogy a BATrT követően a fővárosi önkormányzati 2005-ben közgyűlési határozattal elfogadásra került – településszerkezeti terv – TSZT az a tervezési szint, mely a város teljes egészének területét az OTÉK szerinti területfelhasználási kategóriákba besorolja. Ennek alapján kell meghatározni a Főváros Szabályozási Kerettervét (FSZKT) és a keretszabályzatát, mely a Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ) nevet viseli.

A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata. E szabályzat melléklete a szabályozási terv, ami részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza. A fenti tervek összefoglalva a következők:

1125/2005.(05.25.) Főv. Kgy. határozat	Budapest Településszerkezeti Terve
46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Fővárosi Szabályozási Keretterv
47/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
48/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Budapest Településszerkezeti Terve, a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ), valamint a Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT), illetve a Kerületi Szabályozási Tervek (KSZT), Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatok (KVSZ)
29/2004. (VI.04.) önk. rendelet	összhangjához szükséges követelményekről * Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

TSZT

FSZKT

BVKSZ

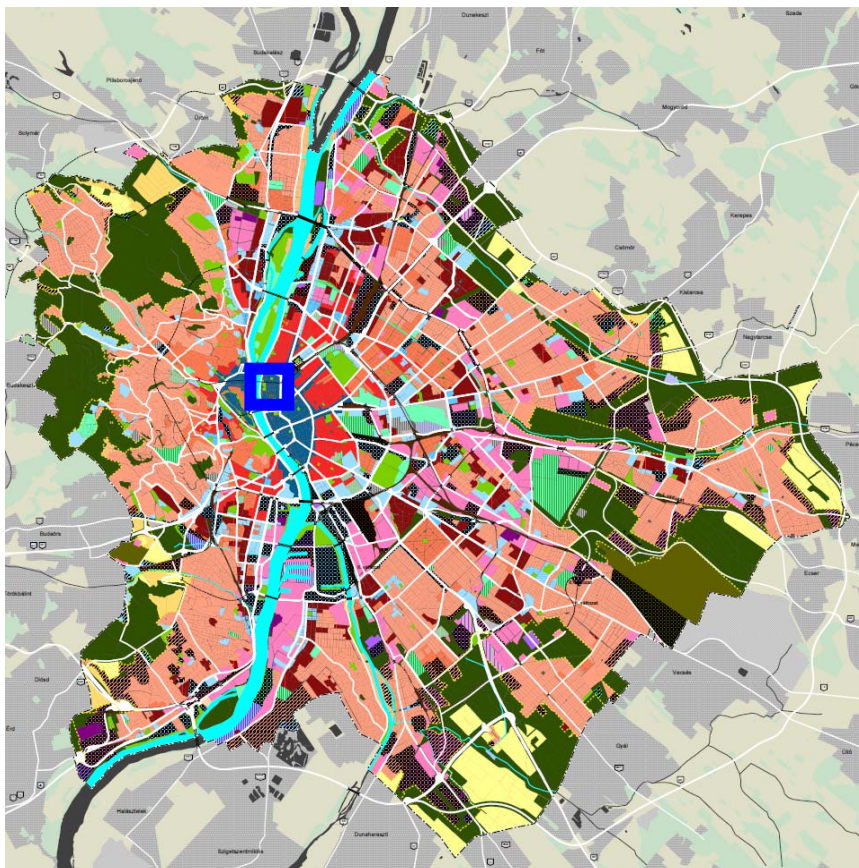
B-LVSZ + SZT

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVÉNEK RÉSZLETE**A TSZT jóváhagyásra került munkarészei:**

- ▼ I. Funkcionális szerkezet
- ▼ II. Területfelhasználás
- ▼ III. Közlekedés
 - Közúti közlekedési hálózat
 - Köttőpályás közforgalmú közlekedési és kerékpárút hálózat
- ▼ IV. A terület felhasználását veszélyeztető, illetőleg befolyásoló tényezők
 - Épített környezet értékeinek védelme
 - Talajvédelmi beavatkozás térségei és korlátozó földtani viszonyok
 - Emisszió-korlátozás térségei
 - Zöldfelület, víz és természetvédelem
 - Egyéb korlátozások

A TSZT alátámasztó rajzi munkarészei az alábbiak:

- ▼ 1. Táj- és környezetrendezés
 - Zöldfelületek
 - Tájrendezés, természetvédelem
 - Környezetvédelem
- ▼ 2. Közlekedés
 - Mintakeresztszelvények
- ▼ 3. Közművek
 - Vízellátás
 - Csatornázás
 - Felszíni vízrendezés
 - Árvízvédelem
 - Villamosenergia-hálózatok összefüggése
 - Gázhálózatok összefüggése
 - Távhő- és gőzellátás összefüggése

III. A HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK BEMUTATÁSA**1. BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE**

A hatályban lévő TSZT jóváhagyott munkarésze rögzíti azokat a vezérelveket, melyek alapján a város távlati szerkezeti alakítását meghatározza. Ezek közül lényegében három érinti a Kossuth tér térsége változtatásának kérdéskörét.

3. Városi területek megújítása

„A város egész területén átfogó rehabilitációs szemléletű fejlesztés szükséges, mely az egyes térségekben differenciáltan kezelendő: funkcióőrző, funkció- és szerkezetváltó valamint funkciógazdagító rehabilitációt kell megkülönböztetni.”

6. Közterületek állapotának javítása

„Szükséges szabályozni az ember és a gépkocsi viszonyát a közterületeken; parkok, közterek, fasorok és egyéb zöldterületekkel a közterületeket gazdagítani kell.”

7. Területi értékvédelem – a város mint kulturális örökség

„A műemléki értékek védelme mellett a városrészek és városépítészeti együttesek sajátosságait meg kell őrizni, mivel ezek adják Budapest egyedi karakterét.”

A szándékozni kívánt Kossuth téri átépítés fentieket szolgálni tudja, mivel mind a közterületek állapotára, mind a környező területek állapotára megújító hatással van, ugyanakkor, mint **kiemelt nemzeti történelmi emlékhely** egyben az értékvédelem céljait is messzemenőig szolgálni tudja.

A TSZT meghatározza Budapest alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

A következőkben bemutatásra kerülnek a tervezési terület vonatkozásában releváns térképrészletek.

BUDAPEST FŐVÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI

TERVE

TERVLAPOK

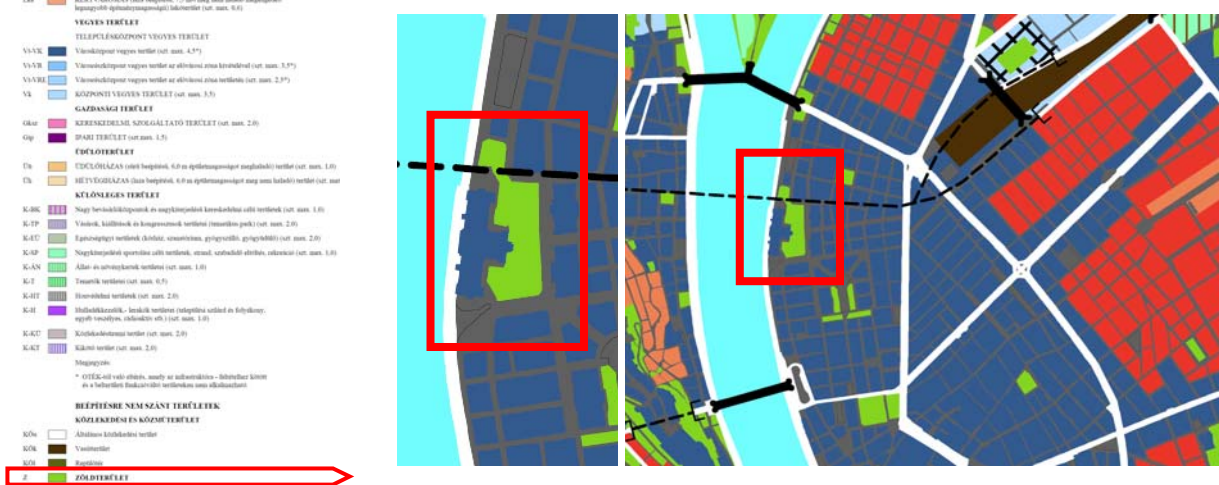
I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

A terület a TSZT alapján

- Városképi, városszerkezeti szempontból **kiemelten védendő karakterű** terület
- **Vegyes városias** területek
- **Zöldterület, zöldfelület**

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁS

A TSZT területfelhasználást bemutató tervlapján négy kategória jelenik meg a Parlament közelében:

Vt-VK		Városközpont vegyes terület (szt. max. 4,5*)
Z		Zöldterület
KÖu		Általános közlekedési terület (Pesti Alsó rakpart)
-		Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület

Beépítésre szánt területek

Az V. kerület egésze a város főközponti része, a beépítésre szánt területek ennek megfelelően „**Városközpont vegyes terület**” kategóriába vannak sorolva.

Jelmagyarázat

Beépítésre nem szánt területek

Ebben a városrészben különösen kiemelt szerepet kapott a TSZT besorolásnál minden kisebb zöldfelület, így a **Kossuth tér egésze „zöldterület területfelhasználási”** kategóriába sorolt.

A közterületek közül a meghatározó főutak – a Szent István körút és az id. Antall József rakpart – „**általános közlekedési**” területbe sorolt.

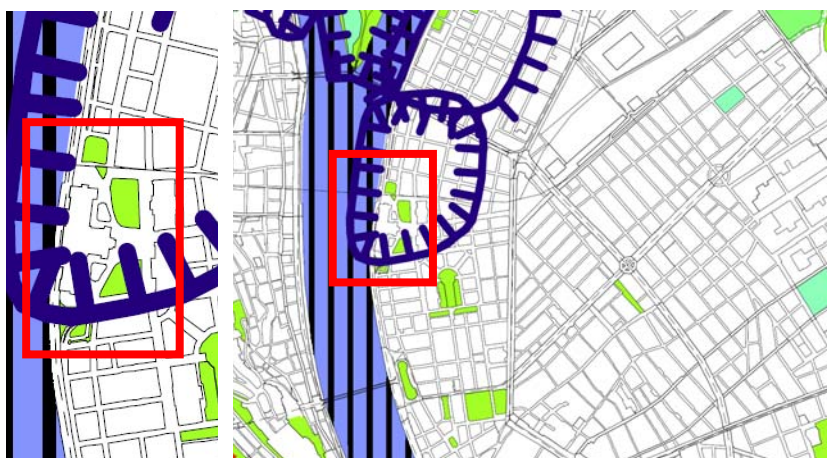
A főhálózat részét nem képező közterületek nem kaptak külön kategóriát, a térképen szürkével jelöltek, ide az utcák, terek egyéb nem kiemelt zöldfelületek, így pl. az Olimpiai parkot is.

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

(Hidrogeológiai védőterület >
> A víztermelő létesítményeket
körülvevő felszín alatti védőterület.
Általában a felszín alatti vízgyűjtő
határáig terjed. A hidrogeológiai
védőterületen tiltják mindazon
tevékenységeket, amely olyan
anyagokat juttatnának víz-termelő
hely felé áramló vízbe, amelyek
kitermelésig nem szűrődnek ki, nem
bomlanak le, vagy nem pusztulnak el)

A Kossuth Lajos téren „**Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek**” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók. A terület „**Hidrogeológiai védőterület**”-tel érintett.

- Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.

- Hidrogeológiai védőterületek (idézet a TSZT vonatkozó fejezetéből)

„A hidrogeológiai védőterületek felülvizsgálata országos szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály értelmében. A KDV – Vízügyi Igazgatóság által adott adatok alapján azok a hidrogeológiai védőterületek kerültek ábrázolásra, amelyekre a felülvizsgálat már megtörtént. (A földtani viszonyok alapján a szennyezések várható terjedése szerinti – elérési idő – szempontú kategóriák kerültek meghatározásra. Ezeken belül helyezkednek el az ivóvíznyerő területek, vízbázisok védelmét szolgáló, területhasználatot korlátozó további védelmi területek, melyeken a vonatkozó rendeletek szerinti tevékenységek végezhetők. Ábrázolásra a „B” zónák, 50 éves elérési távolságok kerültek.) A vizsgálatok teljes körű befejezése után Budapest teljes területén lehatárolhatók majd a védőterületek. Így a tervben szereplő ábrázolás a későbbiekben kiegészítésre szorul.”

(Lásd még jelen dokumentáció környezetvédelmi fejezet vonatkozó részletét.)

TSZT

FSZKT

BVKSZ

B-LVSZ + SZT

Az FSZKT
városközponti és zöldterületi
keretövezetei

Az FSZKT védelmi és korlátozási
tervlapja
a területet érinti :
metró védelmi zóna
világörökségi terület
fővárosi jelentőségű védett közpark,
temető
fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek
védőterületei

A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerint: A főváros zöldterületi rendszerének – a városkép, a növényzet értéke, továbbá az idegenforgalom szempontjából – védett közparkjait, fasorait és más területeit a BVKSZ 5. sz. melléklet tartalmazza, valamint az FSZKT terület lehatárolással rögzíti. Ezek a területeken építési tevékenység – a köztárgyak elhelyezésének kivételével – csak a környezetre is kiterjedő és kertépítészeti munkarészt is tartalmazó KSZT szerint végezhető.

2. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT > BVKSZ ELŐÍRÁSAI ÉS A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV > FSZKT-BEN RÖGZÍTETT KERETÖVEZETEK ADTA LEHETŐSÉGEK

A BVKSZ szabályainak térbeliségét a Fővárosi Szabályozási Keretterv – a továbbiakban FSZKT – rögzíti térképen

A zöldterületen a mélyépítési lehetőségeket és a funkciókat alapvetően meghatározó BVKSZ előírások a következők.

1. az aláépítés lehetősége a **Z-FK** keretövezetben megengedett, de nem egyértelmű, hogy a **látogatóközpont** építménye elhelyezhető-e terepszint alatt, mivel ilyen meghatározást a BVKSZ nem alkalmaz >>ez a későbbiekben jogvitát eredményezhet;
2. a **Z-KK** keretövezetben nincs lehetőség mélygarázs létesítésére;
3. a **Z-KP** keretövezetben lehetséges mélygarázs építése, de 5 ha-nál kisebb összterület esetén legfeljebb az övezet területének 20%-os aláépítésével, legalább 1,5 m-es talajtakarással. A látogatóközpont építménye itt is kérdéses.

Fentiek alapján a jelenlegi FSZKT szerinti keretövezetek nem teszik lehetővé megfelelően rugalmas módon mélygarázs és látogatóközpont elhelyezését, mert vagy a funkció, vagy a méret, vagy a geometria nem ad megfelelő kereteket elhelyezésüknek.

Mindemellett fontos azt tisztázni, és szem előtt tartani a módosítások során, hogy

- ▼ a belvárosi területek **zöldfelületekben igen szegényesen** ellátottak,
- ▼ a belső városrészekben **zöldterület megszüntetése**, vagy csökkentése alapvetően **ellentétes** azokkal a szándékokkal, mely **egy élhetőbb környezet létrehozására**, de legalább fenntartására törekszik.

Ezért fontos azt leszögezni, hogy **meg kell találni annak a módját, hogy a beruházás megvalósítása**

- ▼ **ne csökkentse a zöldfelületek nagyságát,**
- ▼ **használati értékét.**

Ha ezek teljesülni tudnak, akkor éri el igazán célját a Kossuth tér rendezése.

Fentiek alapján tehát:

- ▼ nincs előírás arra vonatkozóan, hogy a TSZT-ben rögzített zöldterület – mivel nem jön létre helyén beépítésre szánt terület – ne volna csökkenthető és annak alapján az FSZKT-ben, majd a B-LVSZ-ben ez átvethető;
- ▼ fentiek ellenére az a célravezető és a közérdeket a legjobban szolgáló, ha a **rendezés eszköze eleve biztosítja azon zöldfelületi értéket**, mely a téren ma jelen van,
- ▼ tehát a **településrendezési tervek összhangját** oly módon kell megteremteni, hogy a **zöldfelületi kialakítás nagyságrendje, minősége legalább azt a zöldfelületi értéket prezentálni tudja, ami jelenleg a téren van, de inkább annál kedvezőbb helyzetet teremtsen;**

Ez utóbbi szabályozási technikájára tesz javaslatot majd a módosításra vonatkozó fejezet.

Az FSZKT védelmi és korlátozási lapja a téren lévő zöldfelületeket, mint védett közpark tünteti fel. A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerinti KSZT készítésének folyamata megelőzi a nemsokára megkezdődő kertépítészeti tervezői munkát, melyet a hatályos B-LVSZ a területre előír. A szabályozási terv alátámasztó munkarésze által felvázolt kertépítészeti kialakítás számos bizonytalan tényezőn alapul még, a tényleges kertépítészeti tervezést a B-LVSZ a részletes tervezés körébe utalja. Az lehet hivatott a terület végleges kialakítását meghatározni. A védelmi tervlap módosítása nem indokolt, mivel az előírás nem mondja ki, hogy a zöldterület érintetlen kell maradjon, azt rögzíti, hogy szakszerű kezelést és tervezést igényel.

3. BELVÁROS–LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE

A hatályos szabályozási tervlap részlete

- ▼ a közterület övezetbe nem sorolt területein általános szabályok hatályosak;
- ▼ egy részén a gyalogosfelület rögzítésével (a tervlapon a kék jelölés) a terület belvárosi minőségű gyalogos kialakítása a cél (gazdasági feltöltés, vendégek érkeztetése stb. VIP fogadó stb. lehetséges);
- ▼ a közterület egy része – összesen cca. 1,8 ha terület zöldterületbe van sorolva (zölddel jelölt részek, vagyis Z–KP ill. Z–FK keretövezetbe a Fővárosi Szabályozási Kerettervben (FSZKT).
- ▼ a mélygarázs létesítésének lehetséges jelölését is tartalmazza a szabályozási terv a következő jelöléssel

Terepszint alatti építési hely határa

A mélygarázs kontúr a tervpályázat eredményei alapján készített engedélyezési tervet követve.

A kerület részletes szabályait a **29/2004. (VI.04.) önk. rendelettel** elfogadott **B–LVSZ és a mellékleteit képező szabályozási terv** rögzíti. Miután a B–LVSZ be kell, hogy tartsa a magasabb fővárosi kerettervek rendelkezéseit, attól eltérni nem lehet.

Már a 2004-ben a kerület egészére elfogadott szabályozási terv **rögzített mélygarázs kontúrt a Kossuth téren**. A 2008-as módosítás korrigálta a mélygarázs kontúrját, de még mindig csak egy nagyon határozott konkrét kontúr beágyazását sikerült a tervben érvényesíteni. Ez van ma is hatályban.

A mélygarázs céljára kijelölt terepszint alatti építési hely mérete 16.500 m², melyen belül azonban az egyéb kötöttségeket – mint pl. zöldfelületi minimum, az aláépítettség mértéke stb. – be kell tartani. Ez a kontúr pl. **nem teszi lehetővé a látogatóközpont létesítését az épület közelében**.

Hozzá kell tenni, a garázskontúrt alapvetően a közművek és a fák elhelyezkedése határozta meg, nyilván egy szabályozás általános szintjén meghatározó mélységű előkészítés alapján. Amennyiben a szándéknak ez nem felel meg, úgy a módosítás és újragondolás – részletesebb elképzelések birtokában – indokolt.

A lényeg, hogy a téren mélygarázs létesítésének lehetősége már az 1999-ben készített és 2000-ben elfogadott első B–LVSZ már tartalmazta, tehát egyáltalán nem idegen a tér használatának gondolatában.

A B–LVSZ több kisebb pontosítást igénylő módosítása 2010-ben kezdődött és 2012. március 8.-án került elfogadásra a 11/2012.(III.22.) számú rendelettel. E rendelet a jelen dokumentáció véleményezésre való kiküldése után lép csak hatályba. A Kossuth tér kérdésével azonban még nem tudott foglalkozni, hiszen a tényleges elhatározás és számos intézkedés csak a tervezés folyamata után realizálódott.

A B–LVSZ jelenleg a térre a következő rendelkezéseket teszi:

A 170. tömb a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) A 24894 hrsz.-ú úszótelket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett
- (3)
- (4)
- (5)
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény személyi feljáratához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparensüvegezéssel kialakított lift létesíthető

Ez a 73.§ nem változott az említett utolsó módosítás során.

A hatályos normaszöveg tehát

- ▼ lehetővé teszi a **gyalogos felületek** mellett azok vegyes használatát a jelölt helyeken.
- ▼ meghatározza az általános – tér egészére vonatkozó – **térrendezés feltételét**
- ▼ a terepszint alatti kontúron belül lehetővé teszi a **mélygarázs és feljárt** létesítését
- ▼ rögzíti, hogy a **közművek nem érinthetetlenek**.

IV. AZ ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÉS MEGOLDÁSOK ÖSSZEGZÉSE

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat főbb céljai és elemei:

1. a tér rekonstrukciója
2. gépjárművek felszín alatti tárolása,
3. parkfelület növelése,
4. látogatók méltó fogadása,
5. 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megőrkítése mellett az 1944 előtti képzőművészeti arculat kialakítása,
6. a tér átadása: 2014. május 31.

Fentieknek megfelelően a téren

- a mélygarázs és látogatóközpont létesül, minimális terepszint feletti építményekkel,
- a tér egésze forgalommentessé válik a célforgalom kivételével,
- a szennyezett vízgáléria vízműgépháza északra kerül áthelyezésre,
- a már előkészített területen várható a garázs és a látogatóközpont létesítése,
- az építés után a tér egésze a kiemelt helyszínek megfelelő méltó felszíni minőségűvé válik a kertépítészeti és szabadtér építészeti kialakítást követően.

1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁST AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK:

▼ TSZT >> Budapest Településszerkezeti Terve

szerint a Kossuth tér szinte egésze zöldterületbe van sorolva, melyet az FSZKT módosítással le kell követni. A TSZT szerinti zöldterület nagysága cca. 3,2 ha, egybefüggően jelölve a tér északi és keleti részét, a déli részét nem besorolva.

▼ FSZKT – Fővárosi szabályozási Keretterv

A hatályos FSZKT jelenleg nincs összhangban a hatályos TSZT-vel. A TSZT teljes lefedettsége kontra a foltszerű zöldterületek az FSZKT-ben.

Az FSZKT a magasabb rendű TSZT terv zöldterületi foltját már háromféle keretövezetbe sorolhatja a BVKSZ keretövezeti előírásai figyelembevételével >> Z-FK, Z-KK és Z-KP keretövezetbe.

- Jelenleg **Z-KP** keretövezet van meghatározva, mely **nem felel meg** a mélygarázs és a térszín alatt kialakítani kívánt funkció elhelyezésének, mivel **túlzottan kötött geometriát** jelentene. Egy-egy Z-Kp folt alatt legfeljebb annak 20%-a volna igénybe vehető garázs céljából.
- A **Z-KK** keretövezet alatt **mélygarázs nem létesíthető**,
- A **Z-FK** lehetővé teszi a **garázs létesítést**, de **jogbizonytalanságot** okoz, hogy a **látogatóközpont** funkció belefér-e a keretövezetbe.

Mivel a Kossuth téren **speciális kérdés** merült fel, ezért a **megoldás** módja is csak **speciális lehet**.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása volna, ez adna a későbbiekben legnagyobb rugalmasságot a tervezés, különösen a kiemelt helyszínhez illő felszíni rendezés során. Ennek érdekében a keretövezeti határokat kell feloldani azzal a kitételrel, hogy a téren a zöldfelületek mértéke nem csökkenhet.

A keretövezeti besorolás elhagyása tenné lehetővé a garázs szabadabb elhelyezését is. A TSZT-ben meghatározott zöldterületet az Étv figyelembevételével az OTÉK szerint övezetbe kell sorolni, ezért csak TSZT módosítás után válik lehetővé, hogy keretövezeti lehatárolás nélkül kerüljön meghatározásra a minimális zöldfelületi arány erre a speciális közterületre.

TSZT >> részlet

FSZKT >> részlet

SZT >> részlet

Köztérterület kialakítása	
	Kiemelt gyűjtőcsatorna (Köztér) felvezető nyílvezet
	Bekötési Főcsatorna Terve
	Gyűjtőcsatorna, vagy köztérterület, illetve
	gyűjtőcsatorna elvezető részét követő csatorna
	Forgalommentesített, vagyis használati köztér
	gyűjtőcsatorna elvezető részét követő csatorna
	Gyűjtőcsatorna területi keretövezetével vegyes használatban

2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS

konkrét
lehatárolás
helyett

terület
arányában
(X%)
a zöldfelület
biztosítása

Ennek a koncepciónak megfelelően a **Z-KP és a Z-FK övezet törlésre kerül az FSZKT tervében, és helyette** a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, **hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke minimum 25% ami meghaladja a hatályos keretövezeti előírások szerinti zöldfelületet.**

Igy:

- a térbeli elhelyezést ma nem kell előtanulmányok nélkül eldönteni, ez **tágabb keret enged a későbbi tervezésnek,**
- a térségben továbbra is **biztosított marad** ugyanaz a **zöldfelületi érték,** csak a geometriai kialakítása lenne más,
- a **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehetne érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

SZABÁLYOZÁSI CÉL

Z keretövezet megszüntetése

Ezen a speciális közterületen célszerűbb, ha csak a tér és a környezet adná önmagában a megoldást, és a rugalmas kezelhetőség érdekében a szabályozás nem a formát és a garázs alányúlásának mértékét szabályozná, hanem azt mondaná ki, hogy

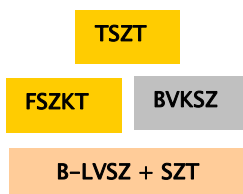
- ▼ **többféle megoldás elképzelhető,**
- ▼ **ehhez megfelelő rugalmasságot nyújt,**
- ▼ **mindezek mellett elsőrendű szempont a zöldfelület legalább jelenlegi értékének biztosítása, továbbá**
- ▼ **biztosítsa a tér közhasználatát, méltó gyalogospreferenciájú díszterré alakítását és felszínének rendezett, kulturált, megtervezett megvalósulását.**

A zöldfelületi kialakításra szánt közterületeknek – mint beépítésre nem szánt területnek – nincs előírt zöldfelületi mutatója, viszont a szabályozási tervi szinten és az **FSZKT szintjén is rögzíteni lehet a biztosítandó zöldfelület** (megtartott vagy új) **minimális nagyságát, vagy térhez viszonyított arányát.**

A TSZT módosítási kényszere

Ahhoz viszont, hogy a Z keretövezet szabályozástechnikailag megszűnhessen és az FSZKT illetve a B-LVSZ más szabályozási eszközzel érvényesítse fentieket **a TSZT zöldterületi besorolását is módosítani szükséges.** A törvény ugyanis előírja, hogy a TSZT-t megelőzően módosítani szükséges, ha ellentmondásba kerül az „alatta lévő” szabályozással.

3. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B-LVSZ ÖSSZHANGJA

A településrendezési eszközök – jelen esetben a TSZT és FSZKT / BVKSZ illetőleg az FSZKT / BVKSZ és a B-LVSZ egymásra épülését a törvény előírja. Tisztázásra került, hogy az OGY határozat szerinti előírásoknak a mai szabályozás alapján a létesítendő mélygarázs műtárgya valamint a látogatóközpont elhelyezése nem tud megfelelni.

Röviden összefoglalva:

- ▼ Z-KP övezetbe sorolt terület teljes mértékű aláépítését a keretövezet BVKSZ szerinti előírása nem teszi lehetővé – mélygarázs céljára sem. Ez korlátozza a garázkialakítás lehetőségeit.
- ▼ A látogatóközpont elhelyezhetőségét – mint funkciót – a BVKSZ konkrétan nem rögzíti, így jogilag is bizonytalan, hogy létesíthető-e.

Jelen dokumentáció készítésekor nem áll rendelkezésre konkrét terv a garázs és a látogatóközpont kialakítására vonatkozóan, ezért a szabályzás nem konkrét műtárgyakat, hanem azok létesítését kell lehetővé tegyék a téren.

Az összhang megteremtésekor fontos, hogy a tervek egymás utáni jóváhagyása megtörténjen, különös tekintettel a TSZT és FSZKT viszonyra.

MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT ELEMELK

A területen a mai FSZKT szerinti keretövezet tehát geometriában, méretben, funkcióban akadályozza a megvalósulást. Ezért

- ▼ a B-LVSZ-ben feltüntetett zöldterületi övezethatárokat meg kell szüntetni, de
- ▼ a megszüntetést megelőzően szükség van az FSZKT módosítására, ott is az övezethatárok megszüntetése ad lehetséges megoldást;
- ▼ mindezek miatt viszont megelőzően a TSZT-ben rögzített zöldterületi lehatárolás is módosításra kell kerüljön oly módon, hogy ne legyen külön besorolása a területnek, hanem a Széchenyi térhez és az Olimpiai parkhoz hasonlóan nem lesz külön nevesített területfelhasználási kategóriába sorolva. A tervrendszeri hierarchia alapján tehát

	hatályos	módosított	Szöveges előírás
TSZT	zöldterület	Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület	nincs
FSZKT	Z-KP és Z-FK	Keretövezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „kötelező zöldfelület: min. 25%”
B-LVSZ	Z-KP-V és Z-FK-V	övezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „A Kossuth tér (hrsz.:24893) területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani”

Ennek szabályozástechnikai kivitelezése a következő:

A **Z-KP-V és a Z-FK-V övezet lehatárolás megszüntetése**, de oly módon, hogy helyette a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását – mivel nem ez kell legyen az FSZKT léptéke –, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke legalább annyi, amennyi a keretövezeti lehatárolásokból a hatályos terv szerint számítható.

ELVÁRÁSOK A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSÁVAL SZEMBEN

A mélygarázs és látogatóközpont szempontjából a legbiztonságosabb megoldás az, ha

- ▼ a településrendezési eszközök egymás közötti összhangja érvényesül,
- ▼ nincs jogbizonytalanság a többféle értelmezési lehetőség miatt,
- ▼ **rugalmas építménykonfigurációt** tesz lehetővé a terepszint alatt – a mérnöki lehetőségek keretei között (legkevésbé vési kőbe a geometriai kialakítást),
- ▼ funkcionálisan **többféle rendeltetést** lehetővé tesz > a mélygarázson túl
 - látogatóközpont
 - vendéglátás
 - felszíni kijárat (szigorú esztétikai és látványmegkötésekkel)
 - egyéb biztonsági rendeltetési egységek
 - terepszint alatti feltöltés
 - nyilvános illemhely
- ▼ biztosítja ugyanakkor a megfelelő – legalább a **maival egyenértékű** – **zöldfelületi kialakítást** a felszíni térrendezés során.

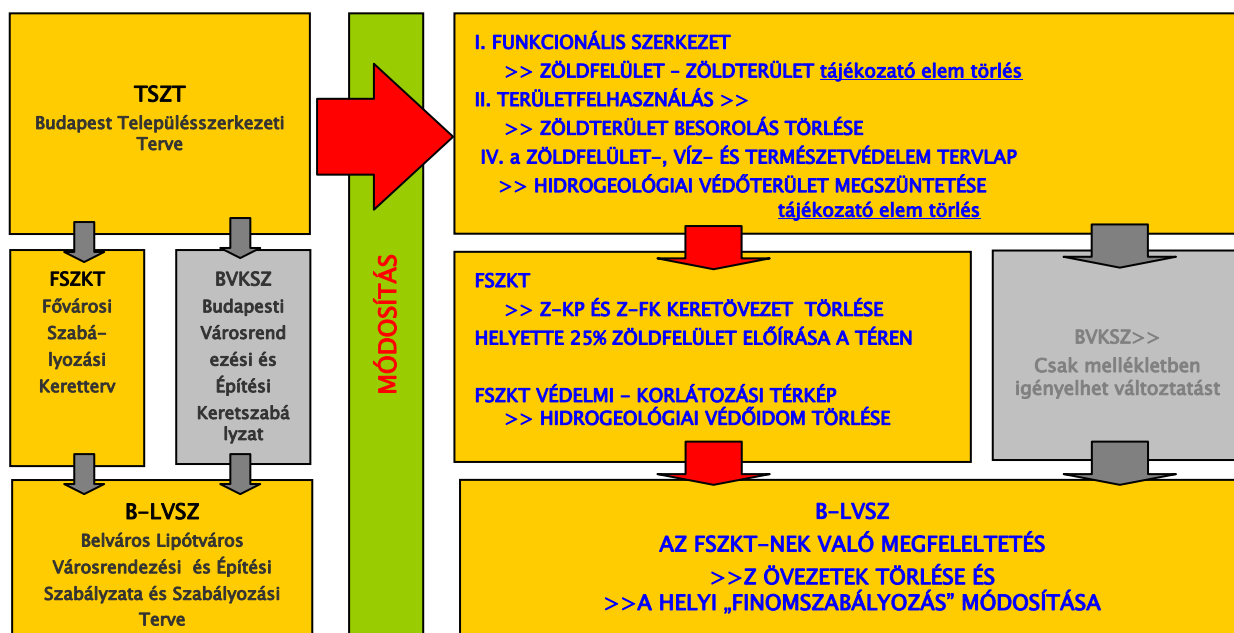
A kiemelt nemzeti emlékhelyre vonatkozóan az Étv. 9/D§ egy eljárásban való kezelést határoz meg. Ennek előnye, hogy a módosításokat egy fázisban lehet elvégezni –a tervezési munkát és egyeztetéseket illetően –, ugyanis az egyes tervek egymásra épülése miatt, csak együtt értelmezhető, hogy

- ▼ a zöldterület megszüntetése a településszerkezeti tervben miként nem okozza a zöldfelületek tényleges megszüntetését, illetőleg

- ▼ az FSZKT-ben miként garantálható a zöldfelület ugyanolyan mértékű visszaállítása, mintha az nem járt volna a területfelhasználási és keretövezeti, övezeti módosítással.

A kerületi szintű szabályozás a magasabb szintű tervek lekötve a részletes szabályozást határozza meg, érvényesítve tehát:

- ▼ a zöldterületi Z-KP-V és Z-FK-V övezetek megszüntetését,
- ▼ a téren az FSZKT-ban módosításként előírt zöldfelületi arány biztosítását,
 - lehatárolással és/vagy
 - arányokkal és/vagy
 - távolságok meghatározásával és/vagy
 - egybefüggő zöldfelület minimális méretével vagy arányával.

4. TSZT, FSZKT és a BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

A két fővárosi terv és a törvényben meghatározott biológiai aktivitásérték szempontjából a következő megállapítások tehetők.

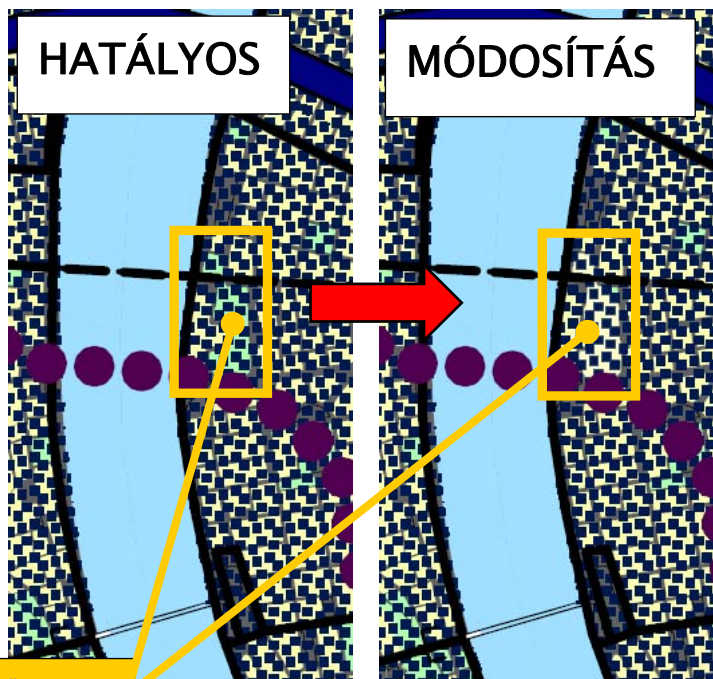
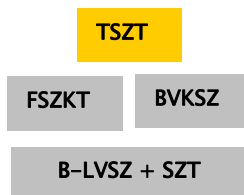
1. Az **Étv 8.§ (2) bekezdése b) pontja** alapján csak az újonnan beépítésre szánt területek létrehozásánál írja elő a törvény, hogy a területhasználat változása során a biológiai aktivitásérték nem csökkenhet. Ilyen változtatás a téren nem tervezett, tehát **a biológiai aktivitásérték szempontjából a változtatás, a módosítás nem szorul igazolásra.**
2. A TSZT szerinti területhasználat a túlzóan apró részekre bontott zöldterületi besorolásokkal az FSZKT-ban jelenleg nem teljesül, vagyis **nincs összhang a két terv között.**
3. Az FSZKT zöldterületi keretövezetei **nem teljesítik** sem az OTÉK, sem a BVKSZ minimálisan **előírt 1 ha területű közpark méretét.**

Fentiek alapján a módosítás indokolt és nem szorul számításra a biológiai aktivitásérték tekintetében.

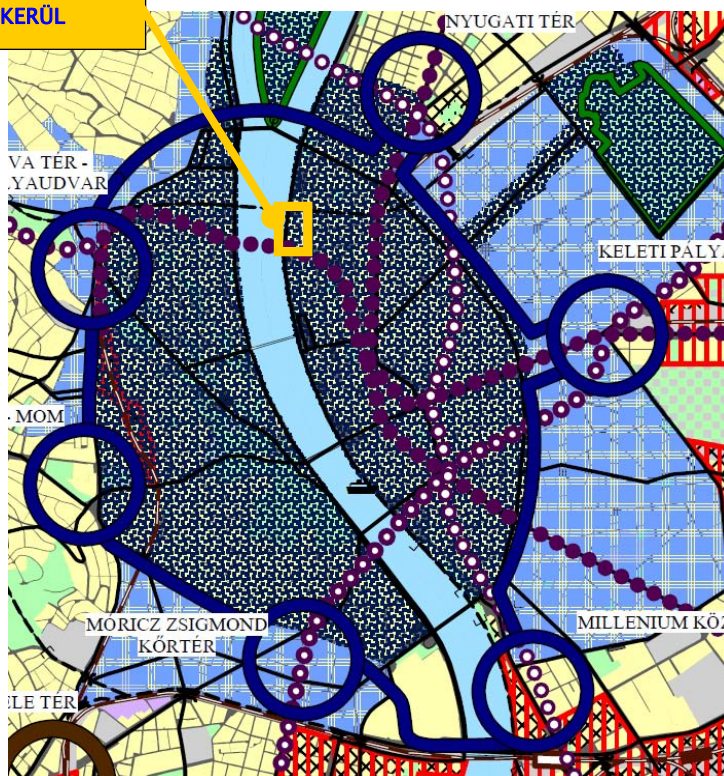
A TSZT ÉS AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE

I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA

I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZETI TERVLAP

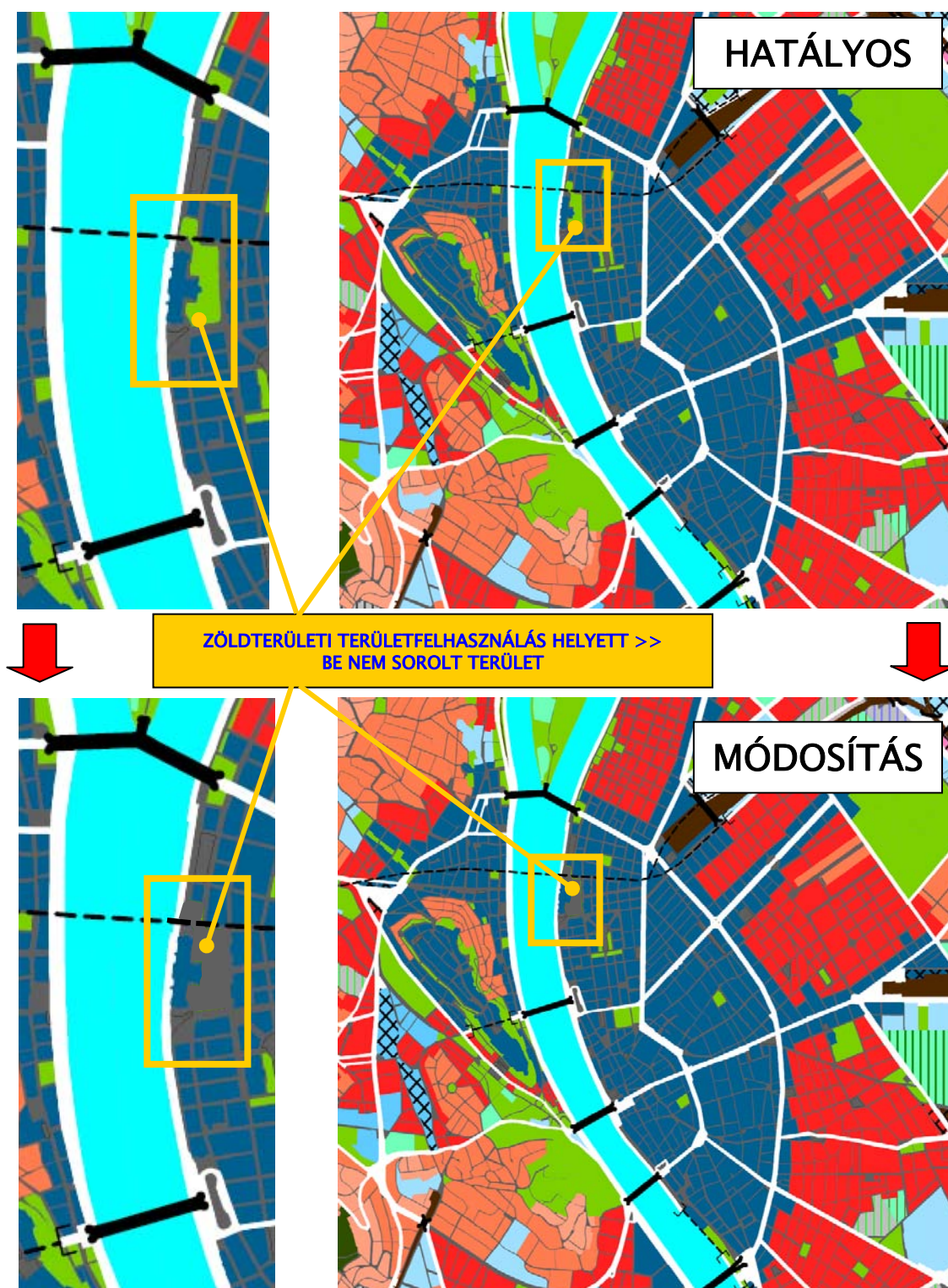

A TÁJÉKOZTATÓ ÉS ALAPTÉRKÉPI ELEMEK KÖZÜL A ZÖLDTERÜLET, ZÖLDFELÜLET >> TÖRLÉSRE KERÜL

A funkcionális szerkezeti tervlap a TSZT egyik legfőbb lapja, ennek jóváhagyott elemeit nem érinti a módosítás. A Tájékoztató és alaptérképi elemek közül a Kossuth téri Zöldterület, zöldfelület kerül törlésre.

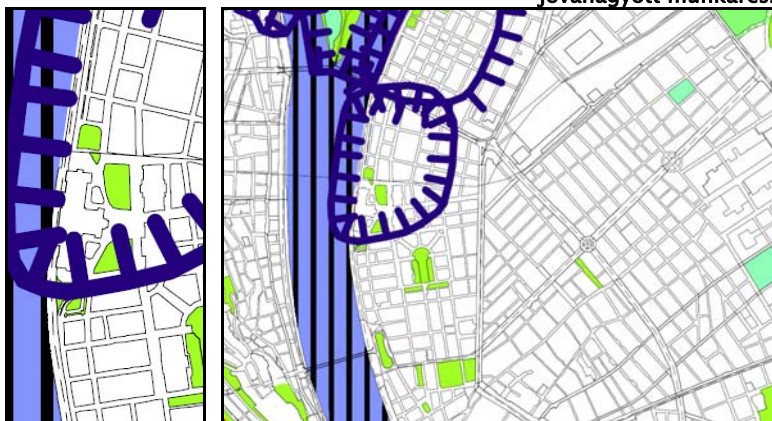
II. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI TERVLAP

A területfelhasználási tervlap a TSZT egyik legfőbb lapja, ennek módosítása során a zöldterület a Kossuth téren megszűnik. Helyette a területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület kerül rögzítésre.

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

jóváhagyott munkarész

A térkép az alábbiak szerint érinti a Kossuth teret.

- ▼ A Kossuth Lajos téren „**Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek**” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók.
- ▼ A terület „**Hidrogeológiai védőterület**”-tel érintett. (A víztermelő létesítményeket körülvevő felszín alatti védőterület. Általában a felszín alatti vízgyűjtő határáig terjed. A hidrogeológiai védőterületen tiltják mindazon tevékenységeket, amely olyan anyagokat juttatnának víztermelő hely felé áramló vízbe, amelyek a kitermelésig nem szűrődnek ki, nem bomlanak le, vagy nem pusztulnak el.)

Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

A TSZT jóváhagyott leírása szerint az értelmezés a következő:

„Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.”

A BVKSZ jelenleg az 5. mellékletében rendelkezik a Kossuth térről, mint *A városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közparkok, terek, kertek, temetők, fasorok B) terek kertek* listájában szereplő 6. pont alatti területről. A tér nem tartozik ugyanakkor a főváros természetvédelmi területei közé. (A terület kiemelt kezelését a BVKSZ 15.§ (3) bekezdése a környezetre is kiterjedő KSZT készítésével biztosítja.)

Bár a módosítás jóváhagyott munkarészt is érint, felmerülhet, hogy a TSZT tervlapjának – más esetben egyáltalán nem tipikus – grafikai jelölését esetleg módosítani kell, azonban mivel itt nem terminus technikusként értelmezett zöldterületi védelemről van szó, a tervlap **módosítása nem szükséges az alábbiak miatt.**

- ▼ a tervlap nem fedi a jelenlegi területfelhasználási tervlap hatályos zöldterületi foltját, hanem a természetben kialakult geometriájú foltokat rögzíti, tehát a területfelhasználás megszüntetésére kerülő zöld foltjával nem lehet azonosítani;
- ▼ **megfigyelve a többi hasonló kategóriába sorolt területet kiderül, hogy nincs ok-okozati összefüggés a területfelhasználási tervlap és a jelölések között, ezek elsősorban jelenlegi zöldfelületeket jeleznek, melyek városszerkezetben való fontosságuk miatt kerültek a térképre.;**
- ▼ **a TSZT leírása szerint lényegében fizikailag nem szűnnek meg, területük nem kerül csökkentésre, és változtatásuk az alapfunkció megtartása mellett történik, vagyis az előírt kritériumnak megfelelnek.**
- ▼ **nem szabad változtatni, mivel ez tudja közvetíteni az FSZKT számára, hogy itt zöldfelületre van szükség;**

Értelmezés: egy közpark átalakítása mindig járhat geometriai változásokkal, így ez esetben a Kossuth tér zöldfelületi fedettsége az, ami meghatározó. A park védettsége nem jelentheti azt, hogy átépítése tiltott volna.

Hidrogeológiai védőterület

A BVKSZ 7. számú melléklete tartalmazza a fővárosi hévíz- és víznyerőhelyek védőterületeinek listáját, ezen belül a **II. II. Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete** cím alatt található 3. pontként a **Kossuth téri galéria** és térsége, vagyis a Kossuth tér környéke. A lehatárolást az FSZKT is rögzíti.

Ez a lehatárolás nem településrendezési terv eredménye, tehát sem a TSZT, sem az FSZKT nem rendelkezhet róla aszerint, hogy mekkora a kiterjedése, továbbá, hogy mi létesíthető a védőterületen belül és mi nem, mivel ezt a **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** alapján kell figyelembe venni, illetőleg a vonatkozó szakhatósági kijelölés lesz a mérvadó, ezért módosítása nem településrendezési eljárás körébe tartozik.

A TSZT, mint ahogy az FSZKT és a B-LVSZ is csupán feltünteti a más jogszabály alapján meghatározott lehatárolást.

Ahogy a vizsgálati fejezetben már említésre került, a Kossuth téri vízgaléria jelenleg nem működik és az illetékes államigazgatási szerv az előzetes eljárásban (ÉTV 9§ (2) rögzítette, hogy „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”

A TSZT leírása is rögzíti, hogy a lehatárolások a későbbiekben felülvizsgálatra szorulnak majd a végleges kijelölés során. A hatályos TSZT-n a lehatárolások egy meghatározott logikai elv és időpont szerint történtek. **Ugyanakkor a Kossuth téri galéria szennyezettsége okán végül nem lett vízbázisként kijelölve, következésképp védőidoma nincs.**

Tekintettel tehát arra, hogy a vízgaléria mintegy 8 éve nem üzemel a szennyezettség miatt, továbbá emiatt vízbázis kijelölése nem történt meg, a TSZT és az FSZKT, ebből fakadóan a **kerületi szabályozás tervlapjáról a tájékoztató elem törölhető**, amennyiben az egyeztetés során az érintett államigazgatási szerv ezt nem kifogásolja. Rögzíteni kell, hogy a lehatárolást a TSZT, FSZKT és a B-LVSZ is csak jelzi más jogszabály alapján megállapítottak szerint, és nem meghatározza.

Ez esetben azonban a BVKSZ vonatkozó 7. számú mellékletéből is törölni kell a II Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete címszó alatt a Kossuth téri vízgalériára vonatkozó 3. pontot. Ez nem lényegi, hanem technikai módosítása a BVKSZ-nek.

Más korlátozást a jóváhagyandó tervlapokon a TSZT nem tartalmaz.

Azok a további elemek, melyek egyes jóváhagyott tervlapokon feltüntetésre kerültek, a Kossuth téri rekonstrukciót nem érintik, így

- ▼ a fővárosi jelentőségű főútként jelölt Csalogány utca – Podmaniczky utca közötti közúti alagút,
- ▼ a világörökség és városszerkezeti védelmi lehatárolások,
- ▼ a csökkentendő terhelésű belvárosi környezet.

Fenitek nem befolyásolják a térrendezést és a mélygarázs létesítését, sőt a belvárosi terhelés csökkentését indukálják.

A TSZT nem alkalmas részletesebb előírások bevezetésére, ezért külön a zöldfelület helyben való biztosítását nem lehet előírni, de a jóváhagyó határozat tartalmazni fogja.

TSZT
IV.A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT
VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK –
Zöldfelület-, víz- és természetvédelem
tervlap módosítása:
A tájékoztató elemek közül a
„hidrogeológiai védőterület” törlésre
kerül

Hatályos tervlap

Módosítás

II. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA

SZABÁLYOZÁSTECHNIKAI MEGOLDÁS

A TSZT alapján a területen a zöldterületi keretövezet megszüntethető azzal a feltétellel, hogy a tér teljes területéhez viszonyított zöldfelületi arány a garázsépítés után a felszíni rendezés során legalább annyi lesz, mint a rendezés előtt. Ezt azonban **nem keretövezetek lehatárolásával, hanem szöveges előírással is lehet érvényesíteni.**

Az FSZKT-ben a szöveges előírás alkalmazásának vannak előzményei. Ilyen pl. a Nyugati pályaudvarra készített Kerületi Szabályozási Terv és az annak kapcsán módosított FSZKT, ahol a következő felirat található:

„közélmű zöldfelület a belső zóna beépítésre szánt területén minimum 8500 m²” továbbá

„közélmű zöldfelület a belső zóna beépítésre szánt területén minimum 4000 m²”

részlet a VI. kerület Nyugati pályaudvar területének FSZKT kivonatából

TSZT

FSZKT

BVKSZ

B-LVSZ + SZT

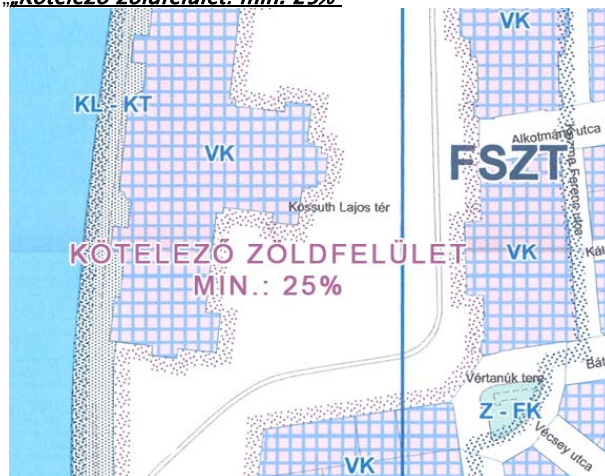
Mivel az FSZKT másutt is tartalmaz hasonló szöveges előírásokat, olyanokat, amelyek más grafikai elemmel, szabályozási eszközzel nem helyettesíthetők, illetve nem tipikusak, a BVKSZ-ben helyhez kötöttségük miatt normatívan nem rögzíthetők – ez az út **szabályozástechnikailag járható.**

A korábbiakban már felsorolásra került a módosítás indokolása ezért annak ismétlése felesleges.

JAVSOLT MÓDOSÍTÁS

Javasolt felirat az FSZKT tervlapon a keretövezet törlése után:

„**Kötelező zöldfelület: min. 25%**”

Ezzel a szabállyal biztosításra kerül a téren a zöldfelület eredeti előírt arányának visszarendezése, mely a kerületi szabályzatra kötelező erővel bír. Az FSZKT ezen felirattal közvetíti a kerületi szabályozás felé a zöldfelület biztosítását.

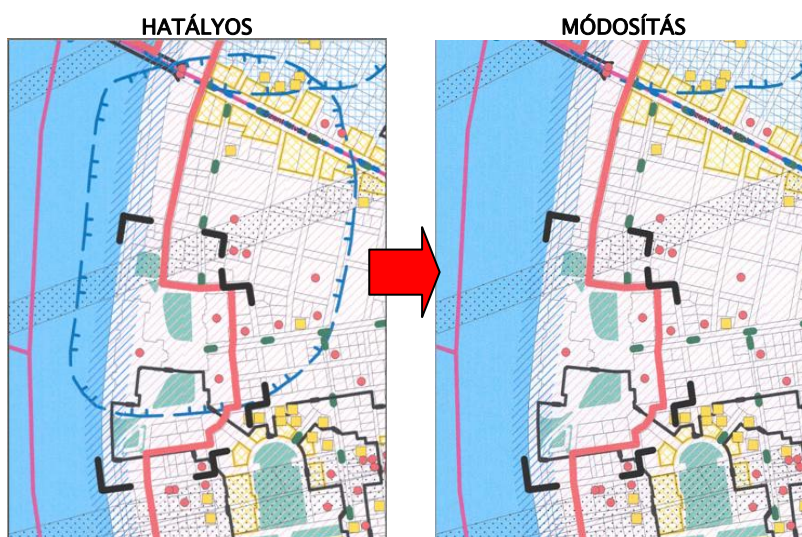
A **zöldfelületi mérték meghatározásának alapjául** a mai zöld keretövezeti besorolásokat szolgálták. A terület kétféle keretövezetbe van sorolva, közpark – Z-KP és közkert Z-FK célzott területfelhasználású keretövezetbe. A két keretövezetben eltérőek a jogilag meghatározott zöldfelületi előírások és lehetőségek. A Z-KP jelű keretövezetben 75%, a Z-KF keretövezetben pedig 15%-os az előírt zöldfelületi fedettség. A kettő együtt összesen 20%-os zöldfelületi előírást jelent a hatályos terv szerint.

Amennyiben a két keretövezet helyett a nagyobb zöldfelületi arányt vesszük alapul, vagyis a keretövezetek összességét 75%-kal számolnánk, akkor az a tér egészéhez viszonyított 24%-os zöldfelületi előírást jelentene.

	keretövezet terület	térhez viszonyítva	minimális zöldfelületi arány (BVKSZ)		minimális zöldfelület terület	térhez viszonyítva
	m2	%	Z KP	Z-FK	m2	%
Z-KP	18 022	25%	75%		13 517	
Z-FK	4 834	7%		15%	725	
FSZKT zöld keretövezet	22 856	31%			14 242	20%
FSZKT zöld keretövezet 75%-os zöldfelülettel számolva	22 856	31%	75%		17 142	24%

A fenti számításnak megfelelően a telek egészére vetítet legalább 25 %-os zöldfelület kialakítására vonatkozó előírás a mai jogi előírásokban rögzített (20%-os) mértéknél erősebb, többletet jelent.

Az FSZKT Védelmi és Korlátozási tervlapja összhangban módosul a TSZT Zöldfelület-, víz- és természetvédelem tervlapjával. Ennek megfelelően a több mint 8 éve nem üzemelő Kossuth téri vizgaléria körül jelölt „Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek védőterületei” elem törlésre kerül.

III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE ÉS FŐVÁROSI SZINTEN KIFEJTETT HATÁSAI

Jelen hatáselemzés során a fentieknek a településszerkezetre és az FSZKT léptékében értelmezhető releváns elemekre kifejtett hatások kerülnek elemzésre, különös tekintettel arra, hogy az FSZKT módosítás alapján a B-LVSZ is biztosítani fogja a fentiekén túl a tér zöldfelületi állapotának helyreállítását, hasonló vagy nagyobb felületen.

BUDAPEST EGÉSZÉRE FSZKT LÉPTÉKE	MIKRO-SZERKEZETRE FSZKT ÉS A KVSZ KÖZÖS LÉPTÉKE
kifejtett	
TELEPÜLÉSSZERKEZETI HATÁSOK	
Nincs kihatással sem a fejlesztés, sem a zöldterületi területfelhasználási kategória módosítása. Visszapótlási kötelezettség nincs, mivel helyén nem jön létre beépítésre szánt terület, ennek ellenére ténylegesen a zöldfelületek nem szűnnek meg, csak a jogi besorolásuk változik.	A forgalommentes tér kialakítása megegyezik a forgalomcsillapítási törekvésekkel és a gyalogosrendszer fejlesztésével, túl azon, hogy az OGY határozat teljesíthetőségét lehetővé teszi
KÖZLEKEDÉSI HATÁSOK	
Jelentősége és nagyságrendje miatt. összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	A forgalommentesség és a gyalogosrendszer fejlesztése a mai forgalmi rend megváltoztatását igényli, a jelenlegi ismert terhelések átalakulnak.
ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉRTÉKEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Mint világörökségi terület egészének imázását emelő beavatkozás pozitív kihatású a tér egészére, ezáltal a térségre is	A tér rekonstrukciója régi adósság köz számára, jelentősége túlnő a kerület határain.
ZÖLDTERÜLETI RENDSZERRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Helyi jelentősége kiemelkedő, mivel a tér megújulása, a forgalom megszüntetése a zöldterületekre és azok használatára, alapvetően pozitív hatású.
KÖRNYEZETRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Hatása egyértelműen pozitív lesz a téren és környezetében. Kisebb kedvezőtlen hatással azokban az utcákban kell számolni, ahova a forgalom áterrelődik, de ez nem a zöldterületi területfelhasználás módosítása miatti kérdés. A terület gyalogosrendszerű fejlesztése már a hatályos szabályozásban is megjelenik. A térrendezéssel járó építési hatások időszakosak.

KÖZMŰVEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi közművekre nincs közvetlen hatással, csupán az átépítés érintheti a nagy fővárosi vezetékek némelyikét, de ez nem jelent szerkezeti hatást.	A Kossuth téri vízgáléria vízmű-gépházának áthelyezése területbiztosítást igényel, de ez nem településszerkezetet meghatározó tényező.
MÓDOSÍTÁSOK JOGI HATÁSA	
A településrendezési tervekben lekövethető, nem okoz disszonanciát, de fontos, hogy a TSZT-t követően az FSZKT és a helyi szabályozás is tartalmazza a zöldfelület további biztosítását.	Helyi szinten a ma jogilag nem megvalósítható beruházást építészeti értelemben lehetővé teszi, ezáltal a tér várt rekonstrukciójának alapjait teremti meg.
ÖSSZEGEZVE	
A város egészére kifejtett hatása nem kimutatható.	Mikro-szintű környezetre hatása a végeredményt tekintve egyértelműen pozitív

A B-LVSZ MÓDOSÍTÁSA

I. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

1. HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS

SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A Kossuth tér szabályozását a mai szabályozási terv a következők szerint határozza meg:

- a téren a mélygarázs létesítésére ma is lehetőséget ad a szabályozás, de helyszíne túl kötött módon, lehatárolással van meghatározva;
- a téren a zöldfelületek biztosítását ma a Z-KP-V és Z-Fk-V övezetek rögzítik, melyek kontúrral rendelkezve túl határozott, minimális szabadságfokkal, egy mai kertkontúrt lekövető módon kerültek meghatározásra az 1998-ban meghatározott keretövezetek lehatárolása szerint, melyek összegzése alapján a számított zöldfelület aránya a térre vonatkoztatva 20%;
- a terület jelentős része a hatályos terven is gyalogosfelületként került feltüntetésre, vagyis jelmagyarázata szerint: *gyalogos utca vagy közterület, illetve gyalogosutca engedélyhez kötött forgalommal*. A téren lényegében a Báthory utca és a Szalay utca, vagyis a tér északi és déli határoló utcaszakasza nem érintett ilyen jelzéssel.

B-LVSZ NORMASZÖVEG A KOSSUTH TÉRI REKONSTRUKCIÓVAL RELEVÁNS ELŐÍRÁSAI

A térre kertépítészeti tervet kell készíteni. A hatályos rendelet **13.§-a** részletezi a kiemelt közterületekre vonatkozó rendelkezéseket a burkolat minőségétől kezdve a közterület-alakítás egyéb feltételéig.

A **17.§** rögzíti, hogy mely közterületek válnak gyalogos, vagy engedélyhez kötött forgalmú területté, itt a forgalmi rend változásával érintett utcákra vonatkozó rendelkezéseket módosítani szükséges a megváltozott forgalmi elképzelések miatt.

A **18-22.§-ok** mind közterülettel összefüggő előírásokat határoznak meg, melyek módosítása nem vált szükségessé.

A **23-24. § és 26. §-ok** a közterületi növényzetre rögzítenek rendelkezéseket.

A téren külön mélygarázs céljára építési helyet nem kell meghatározni, mivel a rendelet **39.§ (9)** bekezdése a 16 m-nél szélesebb közterületek esetében ezt általánosan lehetővé teszi.

A Kossuth térre vonatkozó külön rendelkezés a hatályos szabályzat szerint:

A 170. tömb

a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) „A 24894 hrsz.-ú telket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani.
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett.
- (3) -
- (4) -
- (5) -
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény személyi feljáratához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparensüvegezéssel kialakított lift létesíthető.”

2. SZABÁLYOZÁSI CÉLOK

A Kossuth téri rekonstrukció megvalósíthatósága érdekében a téren szabadabb tervezési konfigurációt is lehetővé tevő szabályozási rend kialakítása indokolt. Ennek érdekében az FSZKT keretövezetei törlésre kerülnek és helyettük a zöldfelületek nagyságát a külön szöveges jelzés fogja rögzíteni az FSZKT tervlapon.

Az FSZKT módosítását megelőzően a TSZT is módosításra kerül. (Lásd részletesen II–III. kötetekben.)

A kerületi szabályzat és a hozzátartozó szabályozási terv e tervek figyelembevételével módosul és ad további „finomszabályozást” a területnek.

A B-LVSZ és a mellékletét képező szabályozási terv a következőket kell meghatározza és lehetővé tegye.

Lehetővé kell tegye, hogy

- mélygarázs ne csak a mai kontúron belül legyen megvalósítható,
- a parlament látogatóközpontja is elhelyezhető legyen a terepszint alatt,
- az egyéb funkcióit szolgáló közterületi „infrastruktúrák” tegyék lehetővé a tér egyes, erre szánt részeinek többféle funkcióra való alkalmasságát, így a kulturális és politikai rendezvények megtartásához szükséges XXI. századi kritériumoknak feleljen meg.

Biztosítani kell, hogy

- legalább a jelenlegi előírások szerinti, de lehetőleg nagyobb zöldfelület a téren a továbbiakban is létrejöjjön a rekonstrukció során,
- a műemléki környezetben zavaró építmények, épületrészek ne legyenek létesíthetők,
- a gyalogosrendszer részeként a tér teljes egésze forgalommentes, vagy csak engedélyhez kötött forgalmú legyen.

3. A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA

A SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A tervlapról törlésre kerülnek

- az építési övezeti lehatárolások,
- a mélygarázs kontúrja, és
- a „fővárosi jelentőségű víznyerőhely védőterülete” lehatárolás.

Szöveges előírásként a következő szöveg fog szerepelni:

KÖTELEZŐ ELEMKÉNT

„a Kossuth tér (24893) hrsz területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani”

„a Kossuth tér alatt terepszint alatti építmény létesíthető a szükséges közműkiváltások figyelembevételével a vonatkozó 73§ rendelkezései szerint”

JAVASOLT ELEMKÉNT

„villamosvonal javasolt áthelyezési iránya”

„megtartásra javasolt fasor”

A NORMASZÖVEG VÁLTOZÁSA

Egy-két pontosítás szükséges a forgalmi rend változása, illetve a tér egésze gyalogosítása miatt.

A térre vonatkozó **73. § új rendelkezései** kiegészítése szükséges a következők szerint:

- (1) Kisebbséggel pontosítással változatlan marad, a szabályozási tervlapon a gyalogosfelület kiegészítésre kerül.
- (2) A területen a meglévő garázskontúr a már említett összefüggések miatt törlésre kerül. Az elhelyezhető létesítmény rendeltetését célszerű pontosítani. A normaszöveg kismértékben változik, mivel a kontúr lekerülhet a már hatályban lévő 39.§ miatt.
- (3) A (24893) hrsz közterület területén legalább 25%-ában zöldfelületet kell kialakítani – a módosított FSZKT-ban előírtaknak megfelelően.
- (4) Fontos, hogy a Steindl féle hármas térrendszer mindegyik térrészén legyen parkosított felület. A szabályozás ezen előírás mellett – részletesebb információk hiányában – nem kívánja megkötni az adott térrészekben a zöldfelületi arányt, vagy területet, mert ismét túlszabályozás jönne létre.
- (5) A mélygarázs megközelítése a felső és az alsó-rakpart felől egyaránt biztosítható, amennyiben ahhoz a közút kezelője hozzájárulását adja. Míg a felső rakparti és a Balassi B. utca felőli megközelítés egyértelműen kialakítható, jó, ha felhatalmazás van az alsó rakparti kapcsolatra is. Fontos, hogy az alsórakparti megközelítés csak a teljes előntésbiztos bejárat kialakítása esetén lehessen megvalósítani, bár ez nyilvánvalóan olyan biztonsági kérdés, melyet maga a beruházó is be fog tartani, ha ilyen megoldás mellett dönt.
- (6) Bár 39.§ (9) bekezdése rögzíti, hogy közterületi mélygarázsban nyilvános illemhelyet kell létesíteni, a tér mérete és időszakos rendezvénytérré alakulása indokolja, hogy ne csak a mélygarázsban, hanem önállóan is elhelyezésre kerülhessen terepszint alatt illemhely, ennek szabályait is rögzíteni kell. Eszerint a téren nyilvános illemhely számára terepszint alatti építmény elhelyezhető a felszínen legfeljebb 20m² alapterületű építményként kialakított lejárattal.
- (7) A Szabadság térrel való vizuális és tényleges gyalogoskapcsolat kialakítását biztosítani kell.
- (8) A téren lévő növényzet meghatározó értékes egyedeit a tervlap feltünteti, ezek kivágása csak a tér egészére készített koncepció alapján megengedett, de életveszély esetén lehetővé kell tenni.

II. B-LVSZ MÓDOSÍTÓ RENDELETTERVEZET

Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testületének/2012 (.....) önkormányzati rendelete

a

Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004.(VI.04.) B-LÖ számú rendelet módosításáról

Belváros – Lipótváros Budapest Főváros V. kerület Önkormányzat Képviselő-testülete az Alaptörvény 32. cikk (2) bekezdése, a helyi önkormányzatokról szóló, 1990. évi LXV. törvény 16. § (1) bekezdésében, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 14. § (3) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

A B-LVSZ mellékleteinek módosítására vonatkozó rendelkezések

1.§

- (1) A Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004.(VI.04.) B-LÖ számú rendelet (továbbiakban: R.) 1. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 1. számú melléklete lép.
- (2) A R. 3/1. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 2. számú melléklete lép.
- (3) A R. 4. számú melléklete helyébe a jelen rendelet 3. számú melléklete lép.

A B-LVSZ normaszövegének módosítására vonatkozó rendelkezések

2.§

- (1) A R. 17. § (1) bekezdésének g) pontja hatályát veszti.
- (2) A R. 17. § (2) bekezdés c) pontjában a „Falk Miksa utca” szövegrész helyébe a „Balassi Bálint utca” szövegrész lép.
- (3) A R. 17. § (3) bekezdése a következő m) ponttal egészül ki:
m) „Falk Miksa utca – szabályozási tervlapon rögzített területein”
- (4) A R. 23. § (3) bekezdése hatályát veszti, a Kossuth téri vízgálériára vonatkozó fővárosi jelentőségű víznyerőhely (hidrológiai „B”) védőterület tájékoztató jelölés megszűnik.

3.§

A R. 73. § (1)–(6) bekezdés helyébe a következő (1)–(8) bekezdés lép:

- „(1) A 24894 helyrajzi számú telket (Országház telke) körülvevő (24893) helyrajzi számú közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket a Kossuth tér rekonstrukciója során ki kell alakítani.
- (2) A Kossuth téren a (24893) helyrajzi számú közterületen terepszint alatti építmény létesíthető – a Parlamenthez kapcsolódó látogató vagy fogadóépítmény, mélygarázs és a hozzájuk tartozó kiszolgáló rendeltetésekkel és építményrészekkel –, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével.
- (3) A (24893) helyrajzi számú közterület területének legalább 25%-án zöldfelület létesítendő.
- (4) A Kossuth tér hármas térrendszerén belül (északi, déli és keleti) mindegyik térrész rendelkezzen zöldfelülettel.

- (5) A mélygarázs megközelítése az alsó-rakpart felől is biztosítható, amennyiben ahhoz a közút kezelője hozzájárulását adja. Az alsórakparti megközelítés csak teljes elöntésbiztos bejárat kialakítása esetén megengedett.
- (6) A téren nyilvános illemhely számára terepszint alatti építmény önállóan elhelyezhető, a felszínen legfeljebb 20 m² alapterületű lejárattal.
- (7) A Kossuth Lajos tér és a Szabadság tér közötti vizuális kapcsolatot kövesse a két tér közötti gyalogos kapcsolat kialakítása, iránya.
- (8) A szabályozási terven megtartásra javasolt faegyedek csak a Kossuth téri rekonstrukcióhoz készülő kertépítészeti terv favédelmi és fakivágási terve szerint vagy életveszély esetén vághatók ki.”

Zárórendelkezők

5.§

Jelen rendelet a kihirdetését követő 11. napon lép hatályba, és az azt követő napon hatályát veszti.

dr. Rónaszéki László
jegyző

Rogán Antal
polgármester

*A rendelet kihirdetése, a Polgármesteri Hivatal hirdetőtábláján való
kifüggesztéssel-án megtörtént.
A kifüggesztés időtartama 30 nap.*

*dr. Rónaszéki László
jegyző*

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR (hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum	
vezető tervező	Liszakay Krisztina	tervezési névnyilvántartási szám	TT/1E 01-1455/11
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési névnyilvántartási szám	TT/1E 01-3723
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szuczka Levente
alkotó	Horváth Ágnes	alkotó	Szuczka Levente
alkotó	Horváth Ágnes	alkotó	Szuczka Levente

2012.03.29

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR (hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	Liszakay Krisztina	2012.03.29
tervező	Vásárhelyi Kinga	
tervező	Horváth Ágnes	
tervező	Szczuka Levente	

tervezési méret: TT/1E 01-1455/11
tervezési méret: TT/E 01-3723

alkalmazott: Krábesz András

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR
(hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	Liszakay Krisztina	2012.03.29
tervező	Vásárhelyi Kinga	
tervező	Horváth Ágnes	
tervező	Szczuka Levente	

tervezési méret: TT/1E 01-1455/11
tervezési méret: TT/E 01-3723

alkalmazott: Krátszky András

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR
(hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	Liszakay Krisztina	2012.03.29
tervező	Vásárhelyi Kinga	
tervező	Horváth Ágnes	
tervező	Szczuka Levente	

tervezési méret: TT/1E 01-1455/11
tervezési méret: TT/E 01-3723

alkalmazott: Krátszky András

ALÁTÁMASZTÓ JAVASLATOK

1. VÁROSRENDEZÉSI JAVASLATOK

1.1. VÁROSRENDEZÉSI GONDOLATOK A KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓJÁVAL KAPCSOLATBAN

A Kossuth tér térrendezése értelmezhető a Belváros egy lokális pontjának megújításaként is, mégis illeszkednie kell **Lipótváros fejlesztési elképzelése**ihez, melyeket a B-LVSZ módosítási kötet részletesen tartalmaz. Kiemelkedő fejlesztési projekt a FŐUTCA program, melynek elkészült déli szakaszát követni fogja a Szabadság tértől északra, a Honvéd utca forgalomcsillapítása és gyalogosítása.

Lipótváros fejlesztési elképzelései

A 2007-ben lebonyolított „Kossuth tér Térrendezési tervpályázat” –ra értékes pályaművek érkeztek, melyek részletesebb elemzése, gondolataik összegzése – különös tekintettel a hasonlóságokra – támpontul szolgálhatnak ma is. Ezeket a B-LVSZ módosítási kötet bemutatja.

A Kossuth tér rendezésével kapcsolatban – a megszokottaktól eltérően – az alátámasztó munkarész városrendezési javaslata nem egy részletesen kidolgozott környezetalakítási (beépítési) javaslatot ismertet, hanem a minden tekintetben kiemelkedő helyszínre vonatkozó legfontosabb városrendezési felvetéseket összegzi, a már ismert elvárások és kötöttségek, valamint a még nem kiforrott megoldások tükrében.

MÉLYGARÁZS ÉS LÁTOGATÓKÖZPONT LEHETSÉGES HELYÉNEK ELEMZÉSE

A térfelszín beépíttetlenségének, a részben parkosított városi tér megőrzésének érdekében a gépkocsi parkolás és a látogatóközpont elhelyezése terepszint alatt kívánatos. A **térszín alatti építés helyszínének megválasztásánál** a közlekedés, városrendezés, zöldfelületek, közmű érintettség, régészet, vízáramlás, stb. szempontjai merülnek fel, melyek elemzésére a Kossuth tér mindhárom térrésze (északi, déli, keleti) esetében kitért a B-LVSZ módosítási dokumentáció.

Összegzésként megállapítást nyert, hogy az északi térrészen való térszín alatti építés több szempontból is kedvezőbbnek mondható a másik két térrészhez képest. A közműérintettség itt is fennáll, különösen tekintettel kell lenni a vízgálériára (gépház, trafó áttelepítése szükséges). Jelentős könnyebbség azonban, hogy a metró alagútjával való konfliktus itt elkerülhető. A keleti térrészhez képest pedig könnyebb kapcsolat biztosítható innen az Országház épületével, illetve a gépkocsi megközelítés a hármastérrendszer peremére szorul, egyben a mélygarázs esetében az alsó rakparti megközelítés is biztosítható.

A keleti térrész érintetlensége meghagyja a későbbi térkialakítás, felszínrendezés szabadságát, és a térszélék forgalomnetességét.

Mélygarázs északi térrészen való elhelyezésének megközelítési lehetőségei

A KÖZLEKEDÉSI ÁTALAKÍTÁSOK VÁROSRENDEZÉSI MEGFONTOLÁSAI

A Kossuth tér gyalogosításának módját, mely a teljes közúti forgalom és a közösségi közlekedés döntő részének a térről való kiszorításával jár, közlekedési hatástanulmánnyal szükséges megalapozni. Ugyanakkor nemcsak közlekedési kérdés, hiszen a forgalmi rend változása hatással lesz a FŐUTCA Program következő ütemének kiépítésére, a szomszédos utcák környezeti állapotára (lakossági parkolás, gyalogos preferencia megtarthatósága). Ezért a forgalomtechnikai beavatkozások célul kell, hogy kitűzzék az északi Lipótvárosban a tranzitforgalom megszűnését, meg kell, hogy akadályozzák a forgalom áterelés koncentrált megjelenését (két irányban lakóutcat ne terheljen, egyirányú forgalom mellett járdaszélesítés stb.).

A forgalmi átrendeződés során figyelemmel kell lenni az alábbi városrendezési elképzelésekre:

- a FŐUTCA Program folytatása;
- a Falk Miksa utca gyalogospreferenciája;
- a Széchenyi tér környezetének új gyalogosfelületeire;
- a Stollár Béla utca megnyitására.

A közösségi közlekedés elemeinek téren való megtartása vagy kiszorítása szempontjából szem előtt kell tartani, hogy a Kossuth tér esetében nem egy általános tömegközlekedési csomópontról van szó, ahol a lényeg, a ráhordás közelsége, hanem az ország főterének méltó kialakítása a cél. Ez akkor is igaz, ha esetleg többlet gyaloglási távolságok szükségesek az eszközváltáshoz. Így csak a villamos marad a Kossuth téren, melynek nyomvonala a déli térrészen a régi helyére kerül, lehetővé téve a térrész egységes alakítását. Az autóbusz és trolibusz nyomvonalak is kikerülnek, az utóbbinak kedvező hatása a felsővezetékek megszüntethetősége is.

A villamospályát kerékpárút kíséri majd.

GONDOLATOK A NÖVÉNYÁLLOMÁNYRÓL

A tervezés nagy dilemmája a meglévő növényzet tekintetében a felszíni „tabula rasa” vagy a megtartás mértéke, illetve a kettő egymáshoz viszonyított aránya, különösen a Steindl féle, az Országház épületét láttatni engedő, „alacsonynövényes” koncepció és a tér mai „tanú-fái”, az emberöltőket átívelő korú hársfasor és a platánfák között mutatkozó feszültségben.

Új gondolati megközelítést adhat a fák léptékmeghatározó értelmezése, mely egy középső „taktust”, egy közbenső ütemet jelent, az Országház épületének monumentalitása és az ember, mint léptekadó figura között. Ez a hármasság – ember (1,80 m), növényzet (18,0–20,0 m), épület (96 m) – segít a méretek közötti kontrasztot emberivé tenni.

Ebben a hármasság léptékrendszerben további elemként jelenik meg a szobrok köztes léptéke, mely a szemlélődő ember és a növényzet közötti mérce, kiegészülve a tér egyes pontjairól fel-felvillanó budai panorámával, melyet a monumentális épület ugyan kitakar, de sejteni, érezni lehet.

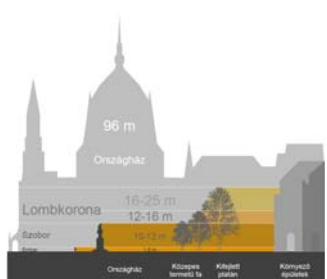
A tér zöldfelületeinek újraértelmezésénél a túl steril gondolkodás helyett, a térbeliség és lépték fenti szempontjait is figyelembe lehet venni és ötvözni a meglévő értékes fák, fasorok megtartásával.

A DUNA-KAPCSOLAT VÁROSRENDEZÉSI SZÜKSÉGESSÉGE

Régi hiányossága a Belvárosi Duna-partnak, hogy nincs érdemi kapcsolata a folyóval, pedig a víz felé „fordulás” igénye már a Duna korzó kiépítése során megfogalmazódott.

A probléma az északi-Lipótváros Duna-partján, az Országház előtti és Kossuth téri partszakaszon is kritikus, hiszen itt a két partra való lejutási lehetőség között több mint egy kilométeres távolság van, a gyalogos nehézségeket fokozza a Parlament körüli biztonsági zóna is. Éppen emiatt az Országház bemutatásának és körbejárhatóságának megteremtése a város régóta várt igényét elégíti ki.

Mivel a szándék és a műszaki lehetőség is adott, a tervezés során a Duna-kapcsolat megteremtése szükséges. Erre az északi és déli térrész felől a lehetőség biztosított, az Országház előtti Duna-parti szakaszt a Kossuth tér hármasság térrendszerének gyalogosfelületébe kell integrálni, ezzel az épület teljes körbejárhatóságát is megteremteni. Egész Budapest életébe új színt hozhat, ha az Országház épülete körüljárhatóvá válik, egyrészt a Duna felőli homlokzat „érinthető közelségbe” kerül, másrészt a folyó melletti magaspártot is birtokba vehetik a gyalogosok. Az innen feltáruló budai látvány is a Kossuth téri térélmény részévé válik, valójában a hármasság térrendszer kiegészül a Duna felőli negyedik „korzósávval”

hármasság léptékrendszer – ember – fa
épület

Duna-kapcsolatok elemzése

1.2. TÉRRENDEZÉSI JAVASLATOK AZ ISMERT ELVÁRÁSOK ÉS KÖTÖTTSÉGEK TÜKRÉBEN

A Kossuth tér alakításának városrendezési koncepciója és a SIP program javaslatai

A Kossuth tér rekonstrukciójának célja, hogy biztosítsa az itt felhalmozódott szellemi és fizikai értékek megőrzését, méltó keretet biztosítson a világörökségi helyszín és a kiemelt nemzeti emlékhely számára. Erre irányul az országgyűlési határozat és az azt részletező Steindl Imre Program, mely összefoglalja és meghatározza a konkrét építészeti és térrendezési tervezés sarokköveit (elvárások és kööttségek).

ELVÁRÁSOK, KÖTÖTTSÉGEK

Az **új terepszint alatti épületek** kapacitása, és az északi térrészen való elhelyezése kötött, a térfelszínnel való funkcionális, tényleges kapcsolatok variációs lehetőségekkel bírnak. A föld alatti épület-telepítésnek köszönhetően a térfelszín feletti látvány nem kell, hogy megzavarja a Kossuth tér hármas térsziszterét, az Országház látványának feltárulását.

A **meglévő épületek** esetében a Néprajzi Múzeum funkcióváltása prognosztizálható, régi-új szerepét fogja betölteni, mint a Kúria. A térfalakot alkotó további épületek esetében változás nem várható. Kívánatos azonban a téren a vendéglátó földszinti funkciók bővülése.

Elvárás a **Kossuth tér gyalogosítása**, a **gépjárműforgalom teljes kiszorítása**, a közösségi közlekedési eszközök közül a villamos megtartása a már ismertetett régi-új nyomvonalon, melyet kerékpárút kísér.

A gyalogosfelületek rendszerébe szükséges integrálni a Szabadság tér felőli megközelítést és az Országház körbejárhatóságának biztosítása érdekében az épület előtti alsórakparti Duna-parti szakaszt.

A **keleti térrész felszínrendezésének** célja, hogy könnyen és gyorsan alkalmazkodjon a tér a protokoll vagy kötetlen rendezvényekhez. Állami ünnepek alkalmával a biztonsági zóna szükséges mértékű megnyitásával válhat lehetővé az Országház főbejárata előtti téren pl. a zászlófelvonás. A biztonsági zónán kívüli térsziszternek kötetlen szabadtéri rendezvények, kiállítások megtartására alkalmasnak is kell lennie.

A **szabad véleménynyilvánítás, a demokratikus közélet lehetőségének** biztosítására, kisebb létszámú rendezvények megtartására kell alkalmasnak lennie a **déli térrésznek**.

TÉRRENDEZÉSI KONCEPCIÓK

A B-LVSZ módosítási dokumentáció alátámasztó munkarészeiben – a fenti elvárásokat is kielégítő – 4 vázlatos térrendezési koncepció készült, melyek elsősorban a burkolt és zöldfelületek (ezen belül a fasorok, cserjék és gyepek részek és vízfelületek), valamint a szobrok potenciális helyét, kompozíciós lehetőségeit, variációit villantják fel.

A különbségek elsősorban a keleti térrész megformálásában mutatkoznak, ahol más-más „filozófia” mentén öltöttek formát a javaslatok (részletes bemutatásuktól itt eltekintünk). Mindegyik térrendezési variációban kivétel a térre az Országház raszter-rendszere és szimmetriája, csak eltérő mértékben. Az így meghatározott rendhez vagy a keleti térfal szögben elfordult iránya, vagy a fő gyalogos tengelyek kiemelése, vagy az Alkotmány utcai tengely „befuttatása” vagy a keleti térrész két szobra közötti tengely hangsúlyozása párosul.

I. változat – Országház és a keleti térfal

II. változat – Országház és a fő gyalogos irányok

III. változat – Országház és az Alkotmány utca

IV. változat – Országház és a Kossuth és Rákóczi szobor tengelye

VÁROSRENDEZÉSI AJÁNLÁSOK A TÉRRENDEZÉS TERVEZÉSÉHEZ

A hamarosan induló építészeti és felszíni szabadtér építészeti tervezés során kell konkrét és végleges válaszokat találni az alábbiakra:

A **Kossuth tér keleti térrésze** a meglévő értékes és hosszú élettartamú növényzet megtartásának figyelembevételével kell, hogy megújuljon. A középső térrész a reprezentáció és protokoll események méltó helyszíne kell, hogy legyen, az állami zászló központi elhelyezésével. A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor környezete zöldbeágyazott, vízfelületekkel kiegészített, valamint gyalogos felületekkel átjárható egységként alakítandó ki. A formai kompozícióban biztosítani szükséges a legfontosabb gyalogskapcsolatokat: az Alkotmány utca, illetve a Szabadság tér felől, a metró kijárat felől, figyelembe véve a villamosmegállók helyét is. Kiemelt fontossággal bír az északi és déli térrészekkel való gyalogos kapcsolat, az északi esetben hangsúlyozva a látogatóközpont bejáratát is. Az Országház biztonsági zónán kívüli körbejárhatósága a rakpart felől is biztosítandó.

az északi térrész kialakítása

A **Kossuth tér északi térrésze** terepszint alatt épül be, ahol várhatóan mélygarázs és XXI. századi, kulturált látogatóközpont kap helyet. Az építmény fölött kellő földtakarás telepítésével döntő mértékben parkosított felületek alakítandók ki.

A **Kossuth tér déli térrésze** a mai átlós villamospálya áthelyezésével újul meg. A keleti és déli térfalak elé helyezett nyomvonal lehetővé teszi a tér egészének egységes használatát. A nagyobb összefüggő burkolt felület és a megfelelő műszaki és kiszolgáló felszerelések telepítése teszi majd lehetővé a kisebb közönséget vonzó (politikai) rendezvények megtartását.

A Steindl Imre Programnak megfelelően a **hármastérrendszerben a 4 történelmi szobor elhelyezése** elsősorban kompozíciós kérdés, melyre választ a felszínrendezés konkrét terveiben kell adni. A történelmi elrendezése értelemszerűen tartható. Mellettük érzékeny megközelítést igényel a tér '56-os mementójának megfogalmazása és kompozícióba foglalása. József Attila szobrának helyét a Dunához közeli helyen kell megtalálni.

A zavaró funkciók eltűnésével XXI. századi városi tér alakítható ki a Steindli hármastérrendszer filozófiája mentén, a parkosított felületek növelésével, a történelmi képzőművészeti alkotások integrálásával, és az '56-os mementó kompozícióba foglalásával.

2. ZÖLDFELÜLETI JAVASLATOK

A Kossuth térnek és közvetlen környezetének mára kialakult zöldfelületi állapota és a tervezett építmény fejlesztések, valamint a térség várható funkció átrendezése megérlelte a tér teljes zöldfelületi – szabadtér építészeti átalakításának szükségességét.

Az átalakítás főbb zöldfelület-rendezési és térépítészeti alapelvei a következők:

1. Kiemelt értékű és megtartásra javasolt a tér parkosított északi részének keleti oldali hársfasora, platánjai, és a déli parkrész néhány magas értékű platán, bükk és hársfája.
 2. Amennyiben az Országházhoz közelebb eső hársfasor helyben való megtartása nem lehetséges, megfontolásra javasolt átültetése a tér egyéb részeire.
 3. A téren a zöldfelületi borítottság a vonatkozó országgyűlési határozatnak megfelelően nem fog csökkenni. A zöld- és parkosított felületek az új koncepció szerinti módon átrendezhetők, de összességük nem lehet kisebb a mainál.
 4. Az esetleg kivágásra kerülő faállományt előírás szerint pótolni kell.
 5. Az új zöldfelületi rendszer fejezze ki a történeti múlttal való összhangot, és elégítse ki a jelenkor arcuati igényeit.
 6. Meg kell teremteni a vizuális és funkcionális kapcsolatot a Kossuth tér – Vértanúk tere – Szabadság tér térrendszerek között.
 7. A forgalomcsillapított zónában kibővülő gyalogos és kiülő felületek mentén keret jellegű fásított térfalak létesítése javasolt.
 8. Az Országház láthatóságát az épülethez közeli sűrű növényzet alkotta térfalak ne akadályozzák, ugyanakkor az értékes növényállomány ezen elv miatt ne sérüljön.
- A Parlamenthez kötődő köztéri funkciókat és az idegenforgalmat egyaránt színvonalasan szolgáló, fenntartható zöldfelületi rendszernek kell kialakítani.

3. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

A Kossuth tér átépítésének alapelve indokolja a térről az átmenő közúti forgalom teljes mértékű kihelyezését. A közúti forgalomtól mentesített felületek meghatározott részén jelenik csak meg a célforgalom (protokoll és gazdasági feltöltő forgalom, illetve a megkülönböztetett járművek, tűzoltó stb.) számára a ki-és behajtási lehetőség.

Az átmenő közúti forgalom korlátozása és a hálózati kapcsolatok módosulása miatt a Kossuth tér közvetlen környezetén túlmenően indokolt és szükséges a javaslatok hatásait vizsgálni a József Attila utca – Duna – Szent István körút – Bajcsy Zs. út által határolt területen a közelmúltban megvalósult, illetve a tervezett úthálózati módosulásokkal összefüggésben.

A közúthálózati fejlesztéseket és módosításokat a Kossuth teret jelenleg terhelő és onnan kikerülő forgalom határozza meg, mely a környező utcákban kap elvezetést a forgalmi rend változást ábrázoló közlekedési térkép szerint. Egyes utcák egyirányúsításra kerülnek, vagy éppen kétirányúvá válnak, vagy irányuk megfordul. A javaslatok figyelembe veszik a FŐUTCA Programot, a Honvéd utca Szabadság tér és Szt. István körút közötti szakaszának forgalomcsillapított kialakítását is. A végleges forgalmi rend változásokat közlekedési hatástanulmánnyal szükséges alátámasztani.

A Kossuth tér északi térrészen tervezett mélygarázshoz forgalomszervezési, biztonsági, üzemeltetési, fenntartási, illetve bizonyos méret felett (4–500 férőhely) két egymástól elkülönített ki-bejárat létesítése indokolt. A kapcsolatok kialakítását kétirányú le-felhajtó rámpákkal a Széchenyi rakpart – Kossuth tér, illetve Balassi Bálint utca – Kossuth tér találkozási pontjain városrendezésileg, illetve garázstechnológiai szempontból indokolt helyeken

Tervezett közúthálózat

célszerű létesíteni. További és/vagy kapcsolatként vizsgálandó a közvetlen Alsó rakparti kapcsolat kialakítása, amely a jelenlegi Markó utcai le-felhajtó rámpától délre alakítható ki jelzőlámpás, vagy körforgalmú csomóponttal a rakparton.

A **parkolási helyzetben** a cca. 5–600 férőhelyes, kizárólagos használatú mélygarázs kialakítása a Kossuth tér kizárólagos országközi használatú, illetve a déli oldalon lévő a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium előtti illetve a Báthory utca vonalában a metróállomás előtti nem kizárólagos használatú parkolók megszüntetését teszi lehetővé.

A forgalmi rend változás a környező utcákban további felszíni parkolóhelyek megszüntetésével is jár, miközben egyes helyszíneken a turistabuszok számára kell parkoló férőhelyet biztosítani.

A téren az Akadémia utca és a Széchenyi rakpart között a villamos mellett, attól zöldnövényzettel elválasztva, kerülhet kialakításra a **kerékpárút**.

A Kossuth tér közúti forgalomszervezésének módosításával összhangban a **közforgalmú (tömegközlekedés)** viszonylatok közül a 2-es villamos nyomvonala a déli térrészen a geometriai lehetőségek és ívviszonyok és az épület megközelítések figyelembevételével az épületek mellé kerül. A tér villamosmegállói megtarthatók, vagy szimmetrikusan áthelyezhetők az északi és a déli térrészre. A 15-ös autóbusz és a70, 78-as trolibuszok nyomvonalai kikerülnek a térről.

4. KÖZMŰ JAVASLATOK

A Kossuth tér rekonstrukciójával összefüggésben közműkiváltások, cserék, nyomvonal módosítások válhatnak szükségessé

- ▼ a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezése miatt, és
- ▼ a térrendezéssel összefüggő az ültetések, burkolatok elhelyezések, alapozások miatt.

Jelenleg az elvi helye ismert a lehetséges **mélygaráznak és látogatóközpontnak**, mely várhatóan az északi térrészen kerül elhelyezésre. Az ezzel kapcsolatos kiváltási kényszerek érintik a meglévő vízellátási, gázellátási, csatornázási vezetékeket, a meglévő villamosenergia ellátási kábeleket és a távközlési alépítmény hálózatot, ennek térképi ábrázolása is megtörtént.

A **felszíni térrendezés** miatt szükségessé váló vezetékhelyezések, kiváltások és rekonstrukciók részletezettsége a tér rendkívül összetett közműhelyzete miatt csak általános figyelemfelkeltés szintjén lehetséges.

Egyebekben a **rendezési, építési munkálatok során**, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, a szabványos védőtávolságokat biztosítani kell szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével.

Az északi térrész közműérintettségei közül külön figyelmet kell fordítani a vízellátási főnyomócső kiváltására és a medergalériára (vízkivételi mű és gépház).

A Kossuth téren halad át észak–déli irányban, az Országházat nyugat felé megkerülve a **vízellátási főnyomócső**, mely 2012–2014 években, több építési ütemben átépítésre, az északi térrészen a megfelelő kiváltásra kerül. Az erre vonatkozó tanulmányterv már elkészült. További vízvezetékek kiváltása is szükséges az északi térrészen, továbbá el kell bontani az itt meglévő **Wein kút és galéria** egy szakaszát (a Markó utcai csomópontig), a szivattyúgépházat és az innen kiinduló üzemi vezetékeket. Az új gépházat a Széchenyi rkp. – Markó u. csomópont környékén javasolt kialakítani.

Vízellátás

5. KÖRNYEZETVÉDELMI JAVASLATOK

A szabályozási terv módosításával lehetőség nyílik a Kossuth téren és közvetlen környezetében a környezeti állapot előnyös befolyásolására, hiszen a vizsgálati fejezet is rögzíti, hogy alapvetően a területen a környezeti problémák – a levegő és zajszennyezés – okozója a közlekedés. Ugyanakkor a tágabb térségben a környező utcákban – ahová a forgalom kikerül – kedvezőtlen hatásokkal is számolni lehet.

Levegőtisztaság vonatkozásában a Kossuth tér északi térrészén létesítésre kerülő mélygarázs a felszíni parkolást a minimumra tudja visszaszorítani. Megtörténik a tér jelentős gépkocsi átmenő forgalmának a korlátozása is, ami a tér forgalmi útjainak térségében a forgalmi eredetű levegőszennyező emisszió csökkenését, a mélygarázs torkolat térségében és a kiszorított forgalmat elvezető utcák térségében az emisszió növekedését idézi elő.

A mélygarázs torkolati zónája a természetes légjárás által leginkább átszellőzött területrészt.

A megnövekvő forgalmú utcákban közlekedő gépjárművek magasabb mértékű levegőszennyezése településrendezési eszköztárral nem mérsékelhető. Csak ésszerű forgalomszervezési és –szabályozási befolyásolási módok (járműösszetétel szabályozása, időbeli forgalomkorlátozás, behajtási díj, stb.) képesek a forgalommnövekedést és az ebből eredő emissziót csökkenteni.

A Kossuth tér rekonstrukciója folyamán a burkolt felületek arányánál, azok anyagának megválasztásánál a **hőszigetethatás** csökkentésére kell törekedni a zöld- és vízfelületek kialakításával.

A Kossuth tér forgalomcsökkenése a térfalak mellett a határérték feletti **zajterhelés** jelentős mérséklődését, a kiszorított forgalmat elvezető utcákban a forgalom- és a zajterhelés megemelkedését idézi elő. A zajterhelés épületen belüli káros hatásai csak épületakusztikai eszközökkel mérsékelhetők.

A **talaj- és talajvízvédelem** érdekében a terepszint alatti épület-elhelyezést úgy kell kialakítani, hogy a Duna felé és a Duna felől egyaránt áramló rétegvizek mozgása drénrendszerek beépítésével biztosított maradjon.

A terv szerint a nem üzemelő vízgáléria gépháza áttelepítésre kerül északabbra a közműfejezetben leírtak szerint. A szennyezettség felszámolása után vizsgálható az újbóli üzembe helyezés.

A védőidom – mivel vízbázis kijelölése nem történt – a tervlapokról, mint tájékoztató elem törölhetővé válik, amennyiben ahhoz a szakhatóság hozzájárul.

KONCEPCIÓ

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

FORGALOMCSILLAPÍTOTT UTCA

VILLAMOSMEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

RENDEZETT TETŐKERTI
ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA

RAKPARTI FASOR ÉS
ZÖLD SÁV VISSZAÁLLÍTÁSA

KORSZERŰ LÁTOGATÓKÖZPONT
ÉS MÉLYGARÁZS HELYE

BIZTONSÁGTECHNIKAI SZEMPONTBÓL
MEGFELELŐ BELÉPTETŐ RENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

MÉLYGARÁZS RAKPARTI
KAPCSOLATÁNAK LEHETŐSÉGE

TEREPSZINT ALATTI KAPCSOLAT
KIALAKÍTÁSA AZ ORSZÁGHÁZZAL

MAGASPART OPCIONÁLIS ÉSZAKI
IRÁNYÚ MEGHOSSZABBÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ LÉTESÍTÉSE
PART - TÉR KAPCSOLAT

BELSŐ BIZTONSÁGI
ZÓNA HATÁRA (20m)

FŐHOMLOKZAT ELŐTTI
TERÜLET MEGNYITÁSA

ÉRTÉKES FAÁLLOMÁNY
MEGTARTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

GONDOSAN ÁTGONDOLT
KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

PARTSZAKASZ BIZTONSÁGOS,
GYALOGOSBARÁT KIALAKÍTÁSA

FUNKCIONÁLISAN MEGFELELŐ
RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

IMPONZÁNS
DÍSZTÉR KIALAKÍTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

ÉRTÉKES NÖVÉNYZET
FIGYELEMBEVÉTELE

ÁTMENŐ FORGALOM
MEGSZÜNTETÉSE

TÉRRE NÉZŐ TERASZOK
KIALAKÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ
PART - TÉR KAPCSOLAT

ORSZÁGHÁZHoz MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

DEMONSTRÁCIÓK SZÁMÁRA
MEGNYITOTT TÉR

VÉRTANÚK TERÉVEL VALÓ
ÖSSZHANG MEGTEREMTÉSE

MEGLÉVŐ ÉSZAKI RÁMPA
GYALOGOSÍTÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK,
MEGSZÜNTETÉSE

DUNAPARTI KERÉKPÁRÚT
MEGVALÓSÍTÁSA

VILLAMOSVONAL ÉS
MEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ
ELÉRÉSÉNEK KIALAKÍTÁSA

SZÉCHENYI RAKPART
FORGALOMCSILLAPÍTÁSA

MÉLYGARÁZS ÉS
LÁTOGATÓKÖZPONT
TEREPSZINT
ALATT

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
GAZDAG TÉRKIALAKÍTÁS

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
ÁTSZÖTT TÉRKIALAKÍTÁS

TÉREGYÜTTES
RENDEZÉSE

HÁROM TÉR KÖZÖTT LÉTESÍTENDŐ
EGYÉRTÉLMŰ KAPCSOLAT

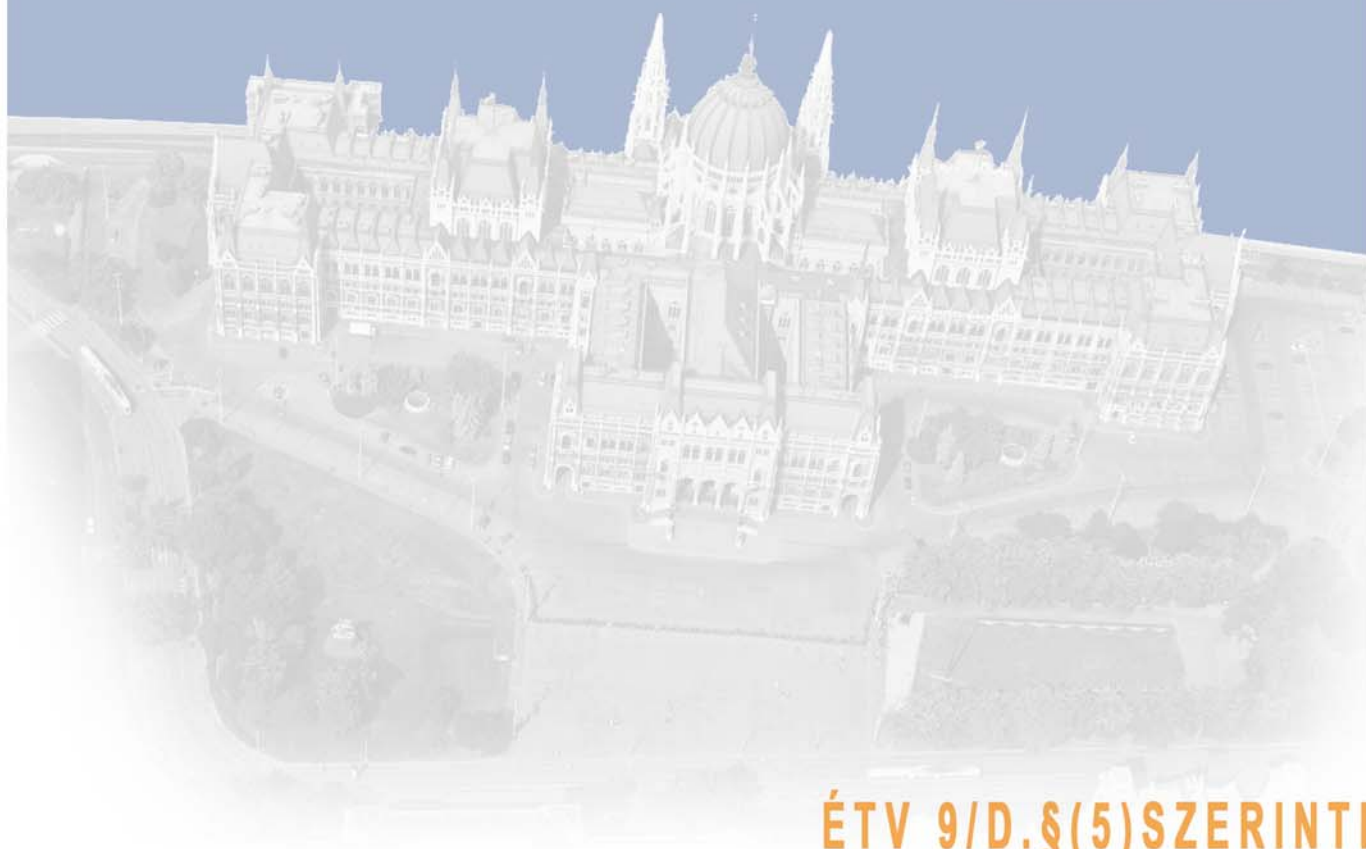
	Elvárt gyalogos tengely		Belső biztonsági zóna		
	Tervezett új gyalogos preferenciájú terület		Vendéglátóteraszok lehetséges helyei		
	Egybefüggő gyalogos terület		Módosuló villamosvonal / megállóhely		
	Engedélyhez kötött célforgalom számára fenntartott terület		Tervezett trolibusz útvonal / megállóhely		
	Megtartásra javasolt értékes faállomány		Megszűnő trolibusz útvonal		
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		Átmenő gépjármű forgalommal érintett útszakasz		

 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		T-V/01 M=1:2.000
A KOSSUTH TÉR ÁTALAKÍTÁSÁNAK VÁROSENDEZÉSI KONCEPCIÓJA ÉS A STEINDL IMRE PROGRAM JAVASLATAI Készült az állami alapadatok felhasználásával		
Tervezői lista: vezető tervező: Liszky Krisztina tervező: Várhelyi Kinga tervező: Horváth Ágnes ellenőrző: Szczuka Levente		dátum: 2012.03. HÓ aláírás: aláírás: aláírás:

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

II.KÖTET: TSZT
(TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV)
MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§(5)SZERINTI
VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

2012. MÁRCIUS

 URBAN-LIS STUDIO KFT.
1081. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2097, 061-242-2297

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS
KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

II. KÖTET: TSZT Településszerkezeti Terv MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§ (5) SZERINTI VÉLEMÉNYEZÉSI
DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

Készítette az Urban-Lis Stúdió Kft.

- „■ Budapest Településszerkezeti Terv (TSZT) – 1125/2005.(05.25) Főv. Kgy. határozat,
- Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT) 46/1998. (X.15. Főv. Kgy. rendelet
- Budapest V. kerület, Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ) – 29/2004. (VI.04) önk. rendelet módosítása”
c. szerződés keretében Budapest Főváros Kormányhivatala megbízásából.

2012. MÁRCIUS 30.

TERVEZŐK

VÁROSRENDEZÉS	URBAN-LIS STÚDIÓ KFT.	LISZKAY KRISZTINA Vezető településtervező TT/1É 01 – 1455/01
		VÁSÁRHELYI KINGA TT/É-01-3723 HORVÁTH ÁGNES KRÉBESZ ANDRÁS SZCZUKA LEVENTE
KÖZLEKEDÉS	KÖZLEKEDÉS KFT.	SZEGŐ JÁNOS K1d-1 01-3418
ZÖLDFELÜLETEK KÖRNYEZETVÉDELEM	VÁRKERT KFT.	NEMES ZOLTÁN K1-01-5053/03
KÖZMŰVEK	KÁDÁR KOMPLEX KFT.	KÁDÁR LÁSZLÓ GO-T/TE-T/TV-Z/VZ-T/ 01- 1275
RÉGÉSZET	MÁTRA-VET KFT.	ADORJÁNNÉ DR. GYURICZA ANNA SZ-82/2003

TARTALOM

BEVEZETŐ	5
1. ORSZÁGGYÜLÉSI HATÁROZAT	6
2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY	6
3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG	7
4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	8
5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA	9
6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI	9
JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK – TSZT MÓDOSÍTÁS	11
HATÁROZATI JAVASLAT	12
A TSZT MÓDOSÍTÁSI JAVASLATA	
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK	13
VIZSGÁLATOK	13
I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	14
1. ÁLTALÁNOS VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	14
2. KÖZTERÜLETEK KIALAKÍTÁSA	20
3. ZÖLDFELÜLETI VIZSGÁLAT	23
II. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLAT	27
1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK	27
2. KÖZÚTHÁLÓZAT	27
3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM	29
4. PARKOLÁS	30
5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM	30
6. VÍZI KÖZLEKEDÉS	30
7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM	30
III. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK	31
1. LEVEGŐMINŐSÉG	31
2. ZAJTERHELÉS	31
3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK	31
4. HULLADÉKKEZELÉS	32
5. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS	32
IV. KÖZMŰELLÁTÁS HELYZETE	33
1. VÍZELLÁTÁS	33
2. CSATORNÁZÁS	33
3. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS	34
4. GÁZELLÁTÁS	34
5. TÁVFŰTÉS	35
6. TÁVKÖZLÉS	35
A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	36
I. HATÁLYBAN LÉVŐ TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK	37
1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE	37
2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	37
II. ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE	38
1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK	38

2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS	39
3. TSZT, FSZKT és a BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK	39
A HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) BEMUTATÁSA	40
I. BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE	41
II. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT ÉS A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV	48
III. BELVÁROS–LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE	49
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJA ÉS TECHNIKÁJA	50
I. A SZÜKSÉGES MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA	51
II. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B-LVSZ ÖSSZHANGJA	52
1. MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT ELEMÉK	52
2. ELVÁRÁSOK A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSÁVAL SZEMBEN	53
A TSZT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE	54
I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA	55
I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZETI TERVLAP	55
II. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI TERVLAP	56
IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – ZÖLDFELÜLET-, VÍZ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM	57
BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK	58
II. A MÓDOSÍTÁS CÉLJA	59
III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE KIFEJTETT HATÁSAI	59

BEVEZETŐ

1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT

ELŐZMÉNYEK

a 2011. évi CXLIX. törvény
a kulturális örökség
védelméről szóló 2001. évi
LXIV. törvény módosításáról

Az országban egyedüli helyszíneként a Kossuth tér – a Parlament, a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Néprajzi Múzeum épületével együtt – kiemelt nemzeti emlékhely rangra emelkedett 2012. január 1-én.

A magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítása időszerűvé vált, hiszen mai **állapota, megjelenése használata nem felel meg rangjának.**

Az egyben **világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára** van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott **nemzeti értékek megőrzését**, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az **emlékhely fenntartható használatát**, széles társadalmi körben való bemutatathatóságát. A kiemelt nemzeti emlékhely esetében az állami feladatokat az Országgyűlés elnöke látja el egyetértésben a kultúráért felelős miniszterrel.

Az Országgyűlés 61./2011.
(VII.13.) számú határozata

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. **A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat ennek megfelelően** az alábbi célokat rögzíti:

„1. A budapesti Kossuth Lajos tér, mint az Országgyűlés épületének előterében Magyarország alkotmányos főterének szerepét betöltő terület méltó kialakítása érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Országgyűlés elnökével és Hivatalával együttműködve kezdje meg és 2014. május 31-ig bonyolítsa le a tér teljes rekonstrukcióját.

2. Ennek érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy végezze el mindazokat a jogszabály-előkészítési, egyeztetési, jogalkotási és igazgatási feladatokat, amelyek eredményeként

- a. a Kossuth Lajos tér teljes területe (Budapest, V. kerület, 24893 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonaként az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésébe kerül;
- b. lehetővé válik a kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező **gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása**, illetve a parkoló létesítmény állami üzemeltetése;
- c. növekszik a tér parkfelülete;
- d. lehetővé válik az Országház megtekintésére érkező **látogatók méltó fogadása**;
- e. az **1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése** és a téren jelenleg álló **képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése** mellett visszaállítható a tér **képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota**;
- f. az Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az **Országház nyitottabbá tétele**.

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban jelzett határidőig gondoskodjon a végrehajtó hatalom szerveinek a törvényhozás épületén kívüli elhelyezéséről, s az Országházat teljes egészében adja át az Országgyűlésnek.

4. E határozat a közzétételének napján lép hatályba.”

2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY

ELŐKÉSZÍTŐ VÁROSRENDEZÉSI
TANULMÁNY

A határozat végrehajtásának első lépéseként tanulmány készült arra vonatkozóan, hogy a területre hatályos városrendezési tervek miként tudják szolgálni az OGY határozatban rögzített célokat. A tanulmány megállapítja, hogy a területre vonatkozó különböző **településrendezési tervek a jelenlegi állapotot tartalmazzák, ezért csak korlátozott módon** teszik lehetővé az elképzelés térrendezési terveinek megfelelő elkészítését és megvalósítását, különös tekintettel a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezhetőségére.

Építésjogi kérdések vizsgálata

A tanulmány elemzi és értékeli a Kossuth teret érintő építésjogi helyzetet, a vonatkozó terület- és településrendezési eszközrendszert, egyben a

A településrendezési tervek módosításának szükségessége

megfogalmazott célok érdekében a fennálló építészeti ellentmondások feloldására javaslatot tesz.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a területet érintő **mindhárom településrendezési eszköz módosítása szükséges** ahhoz, hogy rugalmas, ugyanakkor következetes és garanciákat adó szabályozás születhessen, mely a tér részletes tervezésének, majd megvalósításának megfelelő keretet biztosít.

Módosítani kell tehát

- ▼ Budapest Településszerkezeti Tervét,
- ▼ a Fővárosi Szabályozási Kerettervet és
- ▼ a Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét.

3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG

Ennek megfelelően a településrendezési tervcsomag a következő kötetekből áll:

- I. Összefoglaló a településrendezési tervek módosításáról
- II. Budapest Településszerkezeti Tervének módosítása
- III. Fővárosi Szabályozási Keret terv módosítása
- IV. Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terve módosítás
- V. Örökségvédelmi hatástanulmány (mindhárom módosításhoz)
- VI. Terviratok

A tanulmány előzetes vizsgálati elemzései a tervcsomag alátámasztó munkarészeibe beépültek.

A TERVDOKUMENTÁCIÓK RÖVID TARTALMA

A városrendezési tervezés nem szorítkozhat a Parlament szűk környezetére, mivel az összefüggések csak tágabb kitekintéssel körvonalazhatók a történeti belvárosi területen. A **módosítással érintett terület a Kossuth tér és egy több mélységű terület**, de az alátámasztó munkarészek nagyobb kitekintéssel kell készüljenek az összefüggéseik miatt.

A tervcsomag három szinten vizsgálja a Kossuth tér környezetét:

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változása javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen – a közlekedési összefüggések miatt.

Az **örökségvédelmi hatástanulmány** elemzi az általános tartalom mellett a Kossuth tér hármas térrendszerének kialakulását, mai használatának problematikáját. A világörökség részeként, illetve annak puffereként számon tartott terület többszintű védelemmel rendelkezik, így országos műemléki, fővárosi és kerületi, egyedi, illetve területi védelemmel, ami elegendő garancia az eklektikus történeti környezet megőrzésére.

A szabályozás alátámasztó munkarésze értékeli a korábbi tervpályázat eredményeit is, az azokból hasznosítható javaslatokat, továbbá bemutatja a környezet jelenlegi használatát, a földszinti funkciókat, melyek befolyásoló tényezők lehetnek a későbbi térrendezésnek. Fontosak még a látvány és rálátási vizsgálatok, a nagyságrendet bemutató térképek.

A terület rengeteg olyan problémával terhelt, ami az átlagos járókelőnek nem tűnik fel. A probléma és értéktár az egyes fizikai környezeti elemeket a

Kossuth Lajos tér
rekonstrukció
településrendezési eszközök
módosításának tervcsomagja

Városrendezési szemléletű
vizsgálatok, elemzések

Örökségvédelem, történet

Korábbi tervpályázati
eredmények

- Környezeti és használati problémák feltárása
- A tér környezeti jellemzői és lehetséges átalakításuk
- Közlekedési értékelés
- Környezeti állapot, közművek

burkolatminőségtől, a növényzetértékelésen át, az utcabútorok kérdését is átvilágítva, a gyalogoskapcsolatok hiányát, a látványzavaró tényezőket listába szedi és térképen ábrázolja. Külön elemzés készült a dunai kapcsolat hiányosságainak feltárásáról. Ez megfelelő alapot ad a későbbi környezetrendezésnek.

A Belvárosi terület élhetővé válásának feltétele a megfelelő arányú és minőségű zöldfelület biztosítása. Az alátámasztó munkarészek kiemelten foglalkoznak a tér mai és lehetséges felszíni kialakításának lehetőségeivel. A szabályozási terv alátámasztó munkarészének nem feladata a térrendezési tervezést felvállalni, pár változatban elemzi a javaslat a lehetséges elvi irányokat.

A közlekedési vizsgálat a József Attila utca – Bajcsy-Zsilinszky út – Szent István körút Duna által határolt kibővített területre is kitékint, a forgalmi rend jelenlegi helyzetét és a közforgalmú közlekedést elemzi. Kedvezőtlen helyzetet eredményez az átmenő forgalom, melynek mérséklésére az elmúlt időszak forgalmi változásai jó hatással vannak. Az elképzelések a tér teljes gyalogosításával számolnak, ezért a jelenlegi forgalom átrendezésére tesz javaslatot a munkarész. Ennek során összhangot kell biztosítani a **kerületi koncepcionális elképzelésekkel**, így a **FŐUTCA** utolsó szakaszának forgalomcsillapításával, és a **Széchenyi tér tervezett gyalogospreferenciájával**.

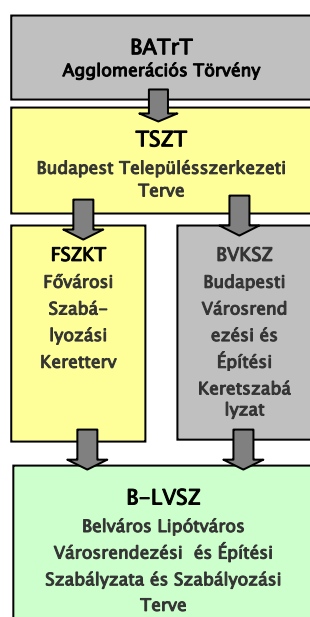
A terület környezeti állapotát alapvetően meghatározza a terek és utcák felszíni kialakítása, emellett a környezeti ártalmak, melyek közül a közlekedés tekinthető a meghatározónak.

A terület teljesen közművesített, bár előregedett vezetékek még találhatók, melyek rekonstrukciója általában az esedékes felszíni felújításhoz köthető.

A téren kialakuló új építmények (terepszint alatti garázsépítmény és látogatóközpont) valamint a felszín rendezése több közműkiváltást igényel. Ezzel külön fejezet foglalkozik. A térfelszín végleges rendezése és átépítése több, a végleges megtervezésig még nem ismert közműelemet is érinthet, mely azonban nem része a szabályozási terv alátámasztó munkarészének.

4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Fővárosi tervek rendszere

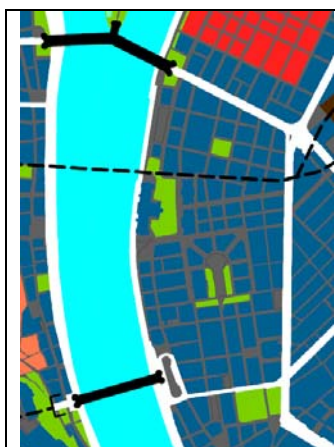
Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve. Az összefoglaló ábra mutatja a budapesti szabályozási modell. A fővárosi tervek „feletti” Budapest Agglomeráció Területrendezési Tervét nem kell módosítani.

A város területének felhasználását a **Budapest Településszerkezeti Terve (TSZT)** alapozza meg. Ennek alapján kerülnek besorolásra az egyes területek a **Főváros Szabályozási Kerettervében (FSZKT)**. Az egyes területek előírásait Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzata (BVKSZ) tartalmazza.

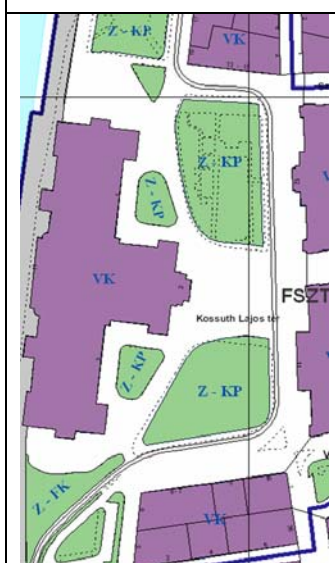
A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben **Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ)**. E szabályzat melléklete a szabályozási terv, ami a részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza.

A fenti településrendezési eszközök közül a TSZT és FSZKT valamint a B-LVSZ és a hozzá tartozó övezeti és szabályozási terv kerül módosításra.

1125/2005.(05.25.) Főv. Kgy. határozat	Budapest Településszerkezeti Terve
46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Fővárosi Szabályozási Keretterv
47/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
29/2004. (VI.04.) önk. rendelet	Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

hatályos TSZT >>részlet

hatályos FSZKT >>részlet

hatályos SZT >>részlet

5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE

A településrendezési tervek módosítását az indokolja, hogy a téren a mai kialakítás szerinti övezeti határok ne akadályozzák az OGY határozat szerinti térrekonstrukciót, továbbá a mélygarázs- és látogatóközpont kialakítását.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása, ez ad a megfelelő rugalmasságot a tervezés során. A három hatályos településrendezési terv azonban meghatározott geometriát rendel a zöldfelületek biztosításához, melyek a mai állapotot konzerválják. A rugalmasabb megfogalmazás rugalmasabb szabályozást igényel.

TSZT – Településszerkezeti terv módosítása

A TSZT szintjén a Kossuth tér zöldterületi besorolása megszűnik és be nem sorolt közterületté válik. A zöldfelületek biztosítását az FSZKT veszi át.

FSZKT – Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítása

A keretövezeti kötöttségek helyett a javasolt megoldás: a terület megfelelő zöldfelületi arányát, a tér területének meghatározott arányában – a jelenlegivel legalább azonosan – kötelezően írja elő a keretterv, de anélkül, hogy a geometriai kialakítást rögzítené. Ez a felszíni tervezésnek nagyobb szabadságot biztosít, hiszen ezáltal a kertészeti mikro-architektúra válhat meghatározóvá. Szabályozás-technikailag a **Z-KP és a Z-FK keretövezet törlésre kerül, és helyette** a terület egésze kap egy olyan szabályozást az FSZKT-ban, mely nem köti konkrét helyhez és nem konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke **minimum 25% legyen**, ami nagyobb a mai (24893) hrsz közterületre eső keretövezetek szerinti zöldfelületi előírás.

Ez tűnik a legcélravezetőbb megoldásnak, mivel

- ezzel a szabályozástechnikával az FSZKT továbbra is **biztosítja a tér zöldfelületi ellátottságát**,
- a térbeli elhelyezés számára megfelelő szabadságot biztosítva ez **tágabb keretet enged a későbbi tervezésnek**,
- a térségben továbbra is **biztosított** marad ugyanaz a **zöldfelületi érték**, ugyanakkor a térhez jobban illő geometriai kialakítás volna kialakítható,
- a javasolt **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehet érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

B-LVSZ és SZT – Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terv módosítása

Az FSZKT módosítását értelemszerűen követni kell a kerületi szabályzatban és a szabályozási terven is, továbbá az övezeti terv és normaszöveg is változik.

6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI

- **Nem számottevő** abban az értelemben, hogy a szabályozástechnika révén ugyanazon **zöldfelületi arány** a módosítással továbbra is **biztosításra kerül**.
- **Számottevő** abban az értelemben, hogy **rugalmasabbá teszi a térfelszín és a terepszint alatti építmények konfigurációinak viszonyát**, a tervezés jobban tud a tér kialakult helyzetéhez igazodni, és nem kényszerül az általános övezeti lehatárolások keretén belül mozogni.
- Tekintettel arra, hogy a **szabályozás ma is lehetővé teszi mélygarázs létesítését**, a módosítás ennek pontosítását jelenti, **nem új létesítmény elhelyezésére vonatkozik**.

FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK módosítása*			
TSZT		FSZKT	
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS
			
TSZT módosítás határozatában rögzíteni kell, hogy az FSZKT-ban a zöldfelület biztosítandó		„Kötelező zöldfelület: min. 25%”	
MINDKÉT FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVBEN ZÖLDTERÜLETI TERÜLETFELHASZNÁLÁS HELYETT >> BE NEM SOROLT TERÜLET LESZ. EZÉRT AZ FSZKT KÜLÖN FELIRATTAL JELZI, HOGY A ZÖLDFELÜLET NAGYSÁGÁT A TÉREN MEG KELL TARTANI, VAGYIS LEGALÁBB 25% ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA SZÜKSÉGES			
*szükség szerint a fővárosi településrendezési tervek egyéb részei is módosításra kell, kerüljenek, lásd a jóváhagyandó munkarészt.			
KERÜLETI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV			
Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről			
B-LVSZ 1. melléklet övezeti terv		B-LVSZ 4. melléklet Szabályozási Terv	
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS
			
AZ FSZKT MÓDOSÍTÁS SZÖVEGES ELŐÍRÁSÁNAK MEGFELELŐEN, A KERÜLETI ÖVEZETI TERV SEM TARTALMAZ ZÖLDTERÜLETBE SOROLT ÖVEZETET, DE AZ EGYÜTT ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOZÁSI TERVLAP ÉS A SZABÁLYZAT ELŐÍRÁSA IS RENDELKEZIK ARRÓL, HOGY A TÉR EGÉSZÉHEZ VISZONYÍTVA LEGALÁBB 25 %-OS ZÖLDFELÜLETI BORÍTOTSÁG KÖTELEZŐ			

A Kossuth téren tehát geometriai kötöttség nélkül is biztosított lesz a zöldfelület kötelező kialakítása, a térfelszín helyreállítása után.

Cél, hogy ezt mindhárom termódosítás közvetítse és lekövesse.

JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK

TSZT MÓDOSÍTÁS

A TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERV MÓDOSÍTÁSA

Döntési javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy

1.

Tudomásul veszi a Budapest Főváros Településszerkezeti Terv módosítási javaslatára érkezett vélemények értékeléséről szóló tájékoztatót.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének I. Funkcionális szerkezet c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének II. Területfelhasználás c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének IV. A terület felhasználást veszélyeztető, illetőleg befolyásoló tényezők – Zöldfelület-, Víz – és Természetvédelem c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Budapest Főváros Településszerkezeti Terv módosítása alapján a Kossuth téren a megfelelő zöldfelületi arányt a Fővárosi Szabályozási Kerettervben biztosítani kell.

2.

megalkotja a Budapest V. kerület Kossuth tér (.....hrsz) területére vonatkozó, a Fővárosi Szabályozási Kerettervről szóló 46/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendeletének módosításáról szóló/2012. (.....) Főv. Kgy. számú önkormányzati rendeletét az számú mellékletnek megfelelő tartalommal

3.

megalkotja a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról szóló 47/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendeletének módosításáról szóló/2012. (.....) Főv. Kgy. számú önkormányzati rendeletét az számú mellékletnek megfelelő tartalommal

4.

a 48/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendelet 7.§ (1) bekezdésével összhangban a Budapest Főváros Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004. (VI.04.) B-LÖ számú önkormányzati rendelete módosításával **egyetért.**

5.

felkéri a főpolgármestert, hogy az 1–4. pontokban foglalt döntésről Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi önkormányzat polgármesterét, valamint Budapest Főváros Kormányhivatalát és az Országgyűlés Hivatalát **tájékoztassa.**

6.

felkéri a főpolgármestert, hogy a módosítások fővárosi építésügyi nyilvántartáson történő **átvezetéséről gondoskodjon.**

(a TSZT, az FSZKT és a B-LVSZ tervezetével való egyetértést javasolt egy csomagban tárgyalni, értelemszerűen a döntési javaslat 1. pontja vonatkozik jelen dokumentáció szerinti TSZT módosításra.)

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

KÖZPONTOK

- Városközpont határa
- Városközpontokhoz kapcsolódó városrészközpont
- Intermodális szerepkörrel fejlesztendő városrészközpont
- Egyéb városrészközpont

FEJLESZTÉSI ÉS ÁTALAKULÓ TERÜLETEK

- Városszerkezeti jelentőségű átalakuló területeket tartalmazó területi egység
- Nagy jelentőségű, elsősorban lakóterületi fejlesztések
- Infrastruktúra-feltételhez kötött, jelenleg külterületi fejlesztési, funkcióváltó terület
- Belterületi funkcióváltó terület

KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

- Prioritást igénylő, területfejlesztő hatású körirányú közúti elem
- Prioritást igénylő, egyéb körirányú közúti elem
- A belső területek tehermentesítése szempontjából prioritással rendelkező közúti elem
- Környezeti beavatkozást igénylő meglévő főhálózati elem
- Meglévő, tervezett sugárirányú kötőtpályás közforgalmú elem
- Meglévő, tervezett főhálózati elem
- Az M0 autópálya gyűrű fontosabb csomópontjai (meglévő/tervezett)

ZÖLDTERÜLETI FEJLESZTÉS

- Zöldfelületi fejlesztési terület
- Ökológiai szempontból szerkezeti jelentőségű fejlesztendő zöldfelületi elem
- Természetközeli állapotú, városszerkezetet meghatározó zöldfelület
- Összvárosi jelentőségű közpark

ÉRTÉKVÉDELEM

- Városképi, városszerkezeti szempontból kiemelten védendő karakterű terület
- Városképi, városszerkezeti szempontból védendő karakterű terület
- TÁJÉKOZTATÓ ÉS ALAPTÉRKEPI ELEMEK
- Vegyes városias területek
- Gazdasági területek
- Jelentős zöldfelülettel rendelkező különleges területek
- Különleges terület
- Zöldterület, zöldfelület
- Vasút
- Belterületi határvonal

Jakabffy László

- tervezési terület határa
- Z >> módosítási javaslat
- módosítással érintett terület

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám

lépték

M=1:10.000

tervezési megnevezés

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE FUNKCIONÁLIS SZERKEZET HATÁLYOS KIVONAT ÉS MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis	dátum	tervezési fázis
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Liszkay Krisztina	TT/1É 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723	
tervező	tervező	szervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás

HATÁLYOS KIVONAT

ZÖLDTERÜLET,
ZÖLDFELÜLET >>
A TÉRKÉPI
JELKULCSBAN
KÜLÖN NEM
JELÖLT
KÖZTERÜLET

MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

BUDAPEST FŐVÁROS
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE
FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

KÖZPONTOK

- Városmegközpont határa
- Városmegközpontokhoz kapcsolódó városrészmegközpont
- Intermodális szerepkörrel fejlesztendő városrészmegközpont
- Egyéb városrészmegközpont

FEJLESZTÉSI ÉS ÁTALAKULÓ TERÜLETEK

- Városmegközpont jelentőségű átalakuló területeket tartalmazó területi egység
- Nagy jelentőségű, elsősorban lakóterületi fejlesztések
- Infrastruktúra-feltételhez kötött, jelenleg külterületi fejlesztési, funkcióváltó terület
- Belterületi funkcióváltó terület

KÖZLEKEDÉSFEJLESZTÉS

- Prioritást igénylő, területfejlesztő hatású körirányú közúti elem
- Prioritást igénylő, egyéb körirányú közúti elem
- A belső területek tehermentesítése szempontjából prioritással rendelkező közúti elem
- Környezeti beavatkozást igénylő meglévő főhálózati elem
- Meglévő, tervezett sugárirányú kötőtpályás közforgalmú elem
- Meglévő, tervezett főhálózati elem
- Az M0 autópálya gyűrű fontosabb csomópontjai (meglévő/tervezett)

ZÖLDTERÜLETI FEJLESZTÉS

- Zöldfelületi fejlesztési terület
- Ökológiai szempontból szerkezeti jelentőségű fejlesztendő zöldfelületi elem
- Természetközeli állapotú, városmegközpont meghatározó zöldfelület
- Összvárosi jelentőségű közpark

ÉRTÉKVÉDELEM

- Városmegközpont, városmegközpont szempontból kiemelten védendő karakterű terület
- Városmegközpont, városmegközpont szempontból védendő karakterű terület

TÁJÉKOZTATÓ ÉS ALAPTÉRKEPI ELEMEK

- Vegyes városias területek
- Gazdasági területek
- Jelentős zöldfelülettel rendelkező különleges területek
- Különleges terület
- Zöldterület, zöldfelület
- Vasút
- Belterületi határvonal

tervezési terület határa

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám

lépték

M=1:10.000

tervezési megnevezés

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE
JAVASOLT FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis	dátum
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma
Liszkay Krisztina	TT/1É 01-1455/11
tervező	tervezői névjegyzék száma
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723
tervező	tervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente
tervező	tervező
Krébesz András	
tervező	tervező
Krébesz András	

BUDAPEST FŐVÁROS
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE
TERÜLETFELHASZNÁLÁS
M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK
LAKÓTERÜLET

- Ln-T NAGYVÁROSÍAS (sűrű beépítésű és 12,5 m feletti megengedett legnagyobb építménymagasságú) telepszerű lakóterület (szt. max. 3,0)
Ln-Z NAGYVÁROSÍAS (sűrű beépítésű és 12,5 m feletti megengedett legnagyobb építménymagasságú) zárt sorú lakóterület (szt. max. 3,5*)
Lk KISVÁROSÍAS (sűrű beépítésű 12,5 m-t meg nem haladó megengedett legnagyobb építménymagasságú) lakóterület (szt. max. 1,5)
Lke KERTVÁROSÍAS (laza beépítésű, 7,5 m-t meg nem haladó megengedett legnagyobb építménymagasságú) lakóterület (szt. max. 0,6)

VEGYES TERÜLET

TELEPÜLÉSKÖZPONT VEGYES TERÜLET

- Vt-VK Városközpont vegyes terület (szt. max. 4,5*)
Vt-VR Városrészközpont vegyes terület az elővárosi zóna kivételével (szt. max. 3,5*)
Vt-VRE Városrészközpont vegyes terület az elővárosi zóna területén (szt. max. 2,5*)
Vk KÖZPONTI VEGYES TERÜLET (szt. max. 3,5)

GAZDASÁGI TERÜLET

- Gkszk KERESKEDELMI, SZOLGÁLTATÓ TERÜLET (szt. max. 2,0)
Gip IPARI TERÜLET (szt. max. 1,5)

ÜDÜLŐTERÜLET

- Üa ÜDÜLŐHÁZAS (sűrű beépítésű, 6,0 m épületmagasságot meghaladó) terület (szt. max. 1,0)
Üh HÉTVEGIHÁZAS (laza beépítésű, 6,0 m épületmagasságát meg nem haladó) terület (szt. max. 0,2)

KÜLÖNLEGES TERÜLET

- K-BK Nagy bevásárlóközpontok és nagyterületű kereskedelmi célú területek (szt. max. 1,0)
K-TP Vásárok, kiállítások és kongresszusok területei (tematikus park) (szt. max. 2,0)
K-EÜ Egészségügyi területek (kórház, szanatórium, gyógyszálló, gyógyüdülő) (szt. max. 2,0)
K-SP Nagyterületű sportolási célú területek, strand, szabadidő eltöltés, rekreáció (szt. max. 1,0)
K-ÁN Állat- és növénykertek területei (szt. max. 1,0)
K-T Temetők területei (szt. max. 0,5)
K-HT Honvédelmi területek (szt. max. 2,0)
K-H Hulladékkezelők, -lerakók területei (települési szilárd és folyékony, egyéb veszélyes, radioaktív stb.) (szt. max. 1,0)
K-KÜ Közlekedésszervező terület (szt. max. 2,0)
K-KT Kikötő terület (szt. max. 2,0)

Megjegyzés:

* OTÉK-tól való eltérés, amely az infrastruktúra - feltételhez kötött és a belterületi funkcióváltó területeken nem alkalmazható.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

KÖZLEKEDÉSI ÉS KÖZMŰTERÜLET

- KÖu Általános közlekedési terület
KÖk Vasúterület
KÖi Repülőtér
Z ZÖLDTERÜLET
E ERDŐTERÜLET

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET

- Má Általános mezőgazdasági terület
Mk Kertes mezőgazdasági terület

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK

- V-FV Folyóvizek medre és partja
V-ÁV Állóvizek medre és partja
V-VT Vízbeszerzési területek

EGYÉB ELEMOK

- Tervezett alagút
Tervezett beltéri határvonal
TÁJÉKOZTATÓ ELEMOK
Infrastruktúra-feltételhez kötött, jelenleg külterületi fejlesztési, funkcióváltó terület
Belterületi funkcióváltó terület
Közigazgatási határ
Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület
Műtárgy
AGGLOMERÁCIÓ
Települési terület
Egyéb terület
Erdőterület
Mezőgazdasági terület

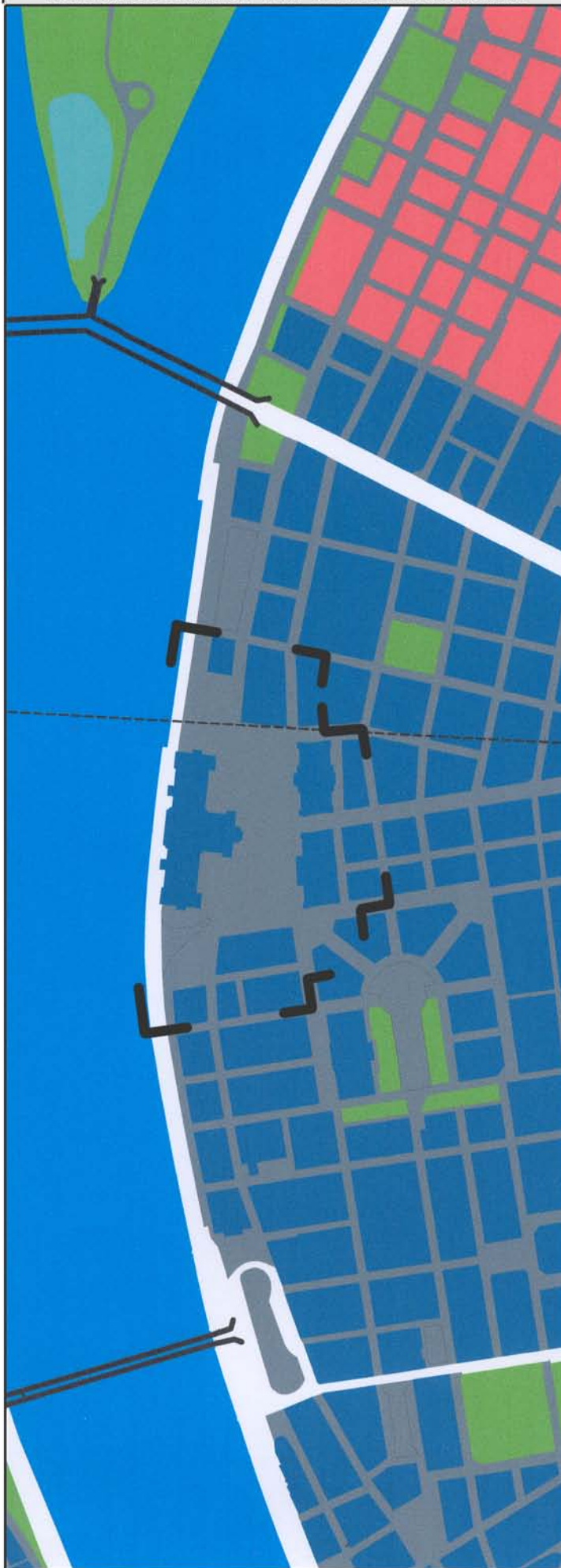
HATÁLYOS KIVONAT

Z >>
TERÜLETFEL-
HASZNÁLÁSI
EGYSÉGET
KISZOLGÁLÓ
KÖZTERÜLET

MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

- tervezési terület határa
Z >> módosítási javaslat
módosítással érintett terület

URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajtszám lapok M=1:10.000	É
tervrajz megnevezése BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE TERÜLETFELHASZNÁLÁS HATÁLYOS KIVONAT ÉS MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési fázis		dátum	
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás	
Liszky Krisztina	TT/É 01-1455/11		
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás	
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723		
tervező	tervező	szerkesztő	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
aláírás	aláírás	aláírás	

BUDAPEST FŐVÁROS
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE
TERÜLETFELHASZNÁLÁS
M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK
LAKÓTERÜLET

- Ln-T NAGYVÁROSIAS (sűrű beépítésű és 12,5 m feletti megengedett legnagyobb építménymagasságú) telepszerű lakóterület (szt. max. 3,0)
Ln-Z NAGYVÁROSIAS (sűrű beépítésű és 12,5 m feletti megengedett legnagyobb építménymagasságú) zártos lakóterület (szt. max. 3,5*)
Lk KISVÁROSIAS (sűrű beépítésű 12,5 m-t meg nem haladó megengedett legnagyobb építménymagasságú) lakóterület (szt. max. 1,5)
Lke KERTVÁROSIAS (laza beépítésű, 7,5 m-t meg nem haladó megengedett legnagyobb építménymagasságú) lakóterület (szt. max. 0,6)

VEGYES TERÜLET

TELEPÜLÉSKÖZPONT VEGYES TERÜLET

- Vt-VK Városközpont vegyes terület (szt. max. 4,5*)
Vt-VR Városrészközpont vegyes terület az elővárosi zóna kivételével (szt. max. 3,5*)
Vt-VRE Városrészközpont vegyes terület az elővárosi zóna területén (szt. max. 2,5*)
Vk KÖZPONTI VEGYES TERÜLET (szt. max. 3,5)

GAZDASÁGI TERÜLET

- Gkszk KERESKEDELMI, SZOLGÁLTATÓ TERÜLET (szt. max. 2,0)
Gip IPARI TERÜLET (szt. max. 1,5)

ÜDÜLŐTERÜLET

- Üa ÜDÜLŐHÁZAS (sűrű beépítésű, 6,0 m épületmagasságát meghaladó) terület (szt. max. 1,0)
Üh HÉTVÉGIHÁZAS (laza beépítésű, 6,0 m épületmagasságát meg nem haladó) terület (szt. max. 0,2)

KÜLÖNLEGES TERÜLET

- K-BK Nagy bevásárlóközpontok és nagyterületű kereskedelmi célú területek (szt. max. 1,0)
K-TP Vásárok, kiállítások és kongresszusok területei (tematikus park) (szt. max. 2,0)
K-EÜ Egészségügyi területek (kórház, szanatórium, gyógyszálló, gyógyüdülő) (szt. max. 2,0)
K-SP Nagyterületű sportolási célú területek, strand, szabadidő eltöltés, rekreáció (szt. max. 1,0)
K-ÁN Állat- és növénykertek területei (szt. max. 1,0)
K-T Temetők területei (szt. max. 0,5)
K-HT Honvédelmi területek (szt. max. 2,0)
K-H Hulladékkezelők, -lerakók területei (települési szilárd és folyékony, egyéb veszélyes, radioaktív stb.) (szt. max. 1,0)
K-KÜ Közlekedésszervező terület (szt. max. 2,0)
K-KT Kikötő terület (szt. max. 2,0)

Megjegyzés:

* OTÉK-tól való eltérés, amely az infrastruktúra - feltételhez kötött és a belterületi funkcióváltó területeken nem alkalmazható.

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

KÖZLEKEDÉSI ÉS KÖZMŰTERÜLET

- KÖu Általános közlekedési terület
KÖk Vasúterület
KÖi Repülőtér
Z ZÖLDTERÜLET
E ERDŐTERÜLET

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET

- Má Általános mezőgazdasági terület
Mk Kertes mezőgazdasági terület

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLETEK

- V-FV Folyóvizek medre és partja
V-ÁV Állóvizek medre és partja
V-VT Vízbeszerzési területek

EGYÉB ELEMOK

- Tervezett alagút
Tervezett beltérleti határvonal
TÁJÉKOZTATÓ ELEMOK
Infrastruktúra-feltételhez kötött, jelenleg külterületi fejlesztési, funkcióváltó terület
Belterületi funkcióváltó terület
Közigazgatási határ
Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület
Műtér
AGGLOMERÁCIÓ
Települési terület
Egyéb terület
Erdőterület
Mezőgazdasági terület

tervezési terület határa

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajtszám lépték M=1:10.000	É
tervezési megnevezés BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE JAVASOLT TERÜLETFELHASZNÁLÁS			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezési fázis		dátum	
vezető tervező Liszkey Krisztina	tervezői névjegyzék száma TT/1É 01-1455/11	aláírás 	
tervező Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma TT/1É 01-3723	aláírás 	
tervező Horváth Ágnes	tervező Szczuka Levente	szerkesztő Krébesz András	
aláírás 	aláírás 	aláírás 	

BUDAPEST FŐVÁROS
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE

A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT
VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ
TÉNYEZŐK

ZÖLDFELÜLET-, VÍZ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMEEK:

- Védelemre javasolt erdőterületek
- Védelemre javasolt jelentős zöldfelületű intézménykertek
- Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek
- Védett és védelemre javasolt temetők
- Városszerkezeti jelentőségű, ökológiai érzékeny terület

TÁJÉKOZTATÓ ELEMEEK:

- Országos jelentőségű védett természeti területek
- Helyi (fővárosi) jelentőségű védett természeti területek, értékek
- Helyi (fővárosi) jelentőségű védett természeti területek, értékek védőzónái
- Hidrogeológiai védőterületek
- Vízfolyások külterületi védőzónája
- Szükséges vízvédelmi beavatkozás
- Belterületi határvonal

HATÁLYOS KIVONAT

MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

- tervezési terület határa
- javasolt megszüntetés

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám
lépték
M=1:10.000

tervezési fázis

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE A
TERÜLETFELHASZNÁLÁST VESZÉLYEZTETŐ, ILL. BEFOLYÁSOLÓ
TÉNYEZŐK HATÁLYOS KIVONATA ÉS JAVASOLT MÓDOSÍTÁSA
Készült az állami alapadatok felhasználásával

vezető tervező

Liszkey Krisztina

tervezői névjegyzék száma
TT/1É 01-1455/11

aláírás

tervező

Vásárhelyi Kinga

tervezői névjegyzék száma
TT/É 01-3723

aláírás

tervező

Horváth Ágnes

tervező

Szczuka Levente

szervező

Krébesz András

aláírás

aláírás

aláírás

aláírás

BUDAPEST FŐVÁROS
TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE

A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT
VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ
TÉNYEZŐK

ZÖLDFELÜLET-, VÍZ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM

M = 1 : 10 000

JELMAGYARÁZAT:

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMEEK:

- Védelemre javasolt erdőterületek
- Védelemre javasolt jelentős zöldfelületű intézménykertek
- Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek
- Védett és védelemre javasolt temetők
- Városszerkezeti jelentőségű, ökológiai érzékeny terület

TÁJÉKOZTATÓ ELEMEEK:

- Országos jelentőségű védett természeti területek
- Helyi (fővárosi) jelentőségű védett természeti területek, értékek
- Helyi (fővárosi) jelentőségű védett természeti területek, értékek védőzónái
- Hidrogeológiai védőterületek
- Vízfolyások külterületi védőzónája
- Szükséges vízvédelmi beavatkozás
- Belterületi határvonal

tervezési terület határa

1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám

lépték

M=1:10.000

tervező megnevezése

BUDAPEST FŐVÁROS TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE
JAVASOLT TERÜLET FELHASZNÁLÁST VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK
Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis

dátum

vezető tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Liszkay Krisztina	TT/1É 01-1455/11	
tervező	tervezői névjegyzék száma	aláírás
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723	
tervező	tervező	szerkesztő
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András
aláírás	aláírás	aláírás

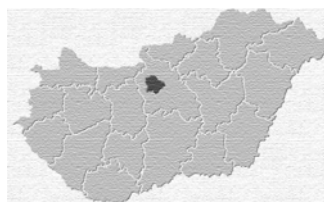
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

VIZSGÁLATOK

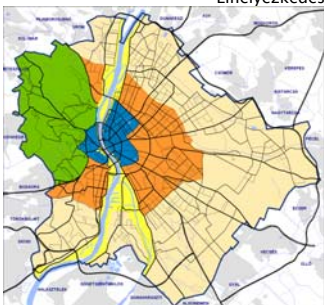
I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

1. ÁLTALÁNOS VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

ELHELYEZKEDÉS

Elhelyezkedés

Budapest zónarendszere

A csúcsközigazgatás és diplomácia
sűrűsödése Budapesten (db/ha alapján)

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változás javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen a közlekedési összefüggések miatt.

Budapest, mint Magyarország fővárosának kitüntetett helyszínek a Kossuth tér, mely az V. kerület északi, Duna menti oldalán fekszik. A kerület két fő részre tagolódik: a történeti Belvárosra és a hozzá északon csatlakozó Lipótvárosra. A dokumentáció településszerkezeti szinten csak ezt az északi részt, annak is a József Attila utca – Lánchíd vonalától északra eső területét vizsgálja háromféle mélységben, a szakágak kapcsolati igényeinek megfelelően. A területre szomszédjai északon a XIII. kerület, keleten a VI. kerület.

A terület településszerkezeti összefüggéseit a jelen dokumentáció és az FSZTK módosítási hatástanulmánya tartalmazza, jórészt az 3. lehatárolásnak a fővárosi településszerkezetében elfoglalt helye és szerepe függvényében. A terület környezetét részleteiben a 2. lehatároláson belül vizsgálja a szabályozási terv módosítási dokumentációja. A részletes szabályozás az 1. területre vonatkozik.

VÁROSSZERKEZETI JELLEMZŐK

Budapest településszerkezetének jellemzőit a hatályos TSZT-ben is szereplő zónarendszer írja le a legmarkánsabban. Ebben a város öt zónára tagoltsága a szerkezetileg, morfológiailag és karakterben is különböző városi egységek alapján került meghatározásra. A korábbi településszerkezeti tervek (1997, 2005) erre a dunai tengelyre szerveződött öt zónára bontva értelmezik a város fő területi egységeit az eltérő jellemzőik szerint

Budapest zónarendszerének elemei:

- ▼ belső zóna
- ▼ átmeneti zóna
- ▼ elővárosi zóna
- ▼ hegyvidéki zóna
- ▼ Duna menti zóna.

A városszerkezetet meghatározó Duna és a hegyvidék – mint természeti tényezők – mellett az utak, vasutak vonalai alkotják azokat a szerkezetalkotó elemeket, melyek összekötnek, olykor pedig éppen elválasztanak területeket egymástól.

A város – részben a hidak átkelőinek hiányában – kevés számú gyűrűirányú hálózati elemmel rendelkezik. A körutak, illetve az azokat párhuzamosan kísérő mellékutak rendszere a várostest kialakult rendjében általában még nagy sűrűséget mutat, a várostesten kifelé haladva a gyűrűirányú jellemzők egyre kevésbé alkotnak egybefüggő útvonalat. A gyűrűk a pesti oldal jellemzői, a budai oldalon a Budai körútnak nincs alternatív körirányú párja, a teljes hegyvidéki zóna átjárhatósága ezért igen hiányos, utcarendszere további észak–déli irányú hálózati elemet nem alkot.

Még mindig meghatározó fő ütőerként működik a város hálózatában a Duna mellé szorított kettős rakparti út a vízpart két oldalán az átmeneti és a belső zóna sávjában. Örök ellentmondás: a legértékesebb vízpartot a tényleges vízfolyam helyett sok esetben a gépjármű-folyam jellemzi. Ez az egyik akadályozója annak, hogy a város nem tud teljes „mellszélességgel” a Dunához fordulni, arra tekint, de mégsem látja meg az arcát benne, hiszen a víz elérésére a legritkább esetben van csak lehetőség és alkalom.

Magyarország Budapest–központúságát jól jelzik a sugárirányú útvonalak, melyek szintén a korábbi térség és városfejlődés eredményét mutatják, hiszen

az ország egyes térségeivel meg kellett teremteni a mindenkori hatalmi és igazgatási központ kapcsolatát. A leglényegesebb, máig ható változásokat az 1872. évi városegysítési törvény hozta. A Pest, Buda és Óbuda egyesítésével létrehozott új (kompakt) város szerkezetét meghatározták a korábbi döntések szerinti városszerkezeti elemek, mint például a Nagykörút, vagy az Andrássy út nyomvonala. Hosszú idő, mintegy 100 év kellett a korábban már kiszabályozott Hungária körút körülzáródásának kiépítéséhez is.

A gyűrű és sugárirányú elemek között feszül ki a várostest, mely a fokozatos beépítések által nyerte és nyeri el folyamatosan változó képét. Az egységes főváros kevés azonban figyelmet fordított a nagyobb szerkezetalakító zöldterületek létrehozására, bár születtek jelentősebb zöldfelületek, mint például a tervezési terület szomszédságában fekvő Szabadság tér a volt Neugebaude helyén (1898) vagy a Tabán.

A belső zóna úthálózata a legsűrűbb, a terület tömörségéhez viszonyítottan arányos. A város területére készített elemzések azt igazolják, hogy a belső zóna joggal mondható a város főközponti térségének, mivel mind az igazgatási, mind a kulturális, a turisztikai, az oktatási intézmények legjelentősebb része itt sűrűsödik. Igaz, itt található a legnagyobb népsűrűség is, amely azonban a sok irodának kiadott lakás miatt még mindig kissé bizonytalan adatot nyújt a statisztika számára.

A Kossuth tér a Duna menti zónában de annak Belső Zónára eső részén található, és a vizsgált háttérterület egésze is ide tartozik.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI KAPCSOLATOK

A terület szabályos négyzethálós szerkezetét az 1800-as évek végén, 1900-as évek elején nyerte el. Két nagy tere: a Kossuth tér és a Szabadság tér impozáns megjelenésével a főváros jelképévé vált és maradt a mai napig.

A mértani szerkesztéssel kialakult utcahálózat egyenrangú utcák létrejöttét eredményezte, egyedüli kiemelt – szélességében és impozánságával – az Alkotmány utca, mely a Parlamentre vezet rá.

Jelentős városi átmenő forgalmat a határoló Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út bonyolít, a fővárost átszelő É-D irányú átmenő forgalom a Széchenyi rakparton halad.

A terület kapcsolata a város minden részével adott:

- a budai oldallal közvetlenül a Margit-hídon és közvetetten a Lánchídon,
- a szomszédos kerületekkel a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky úton történik.

Szerkezeti szempontból a Duna és a rakpartok közlekedési folyosók, egyéb használati funkciójuk a belváros mentén jelenleg nincs.

TÖMBSTRUKTÚRA, UTCAHÁLÓZAT

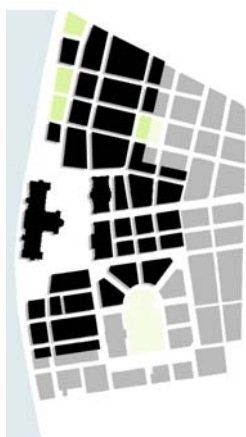
Az ortogonális, hálós jellegű utcahálózatot két koordináta-rendszer alkotja, melytől a határoló elemek (a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út) eltérnek. Mindkét rendszer a Duna vonalára közel merőlegesen szerveződik, annak ívéhez igazítva saját rendszerüket.

A terület északi része jelenleg a Duna felé terekkel nyit (Jászai Mari tér, Olimpiai park, a Kossuth tér a Parlament északi és déli részén), így átszótt, "hátrahúzott" térfal alakult ki. A déli rész közvetlenül a víz felé képez térfalat.

A koordináta-rendszerek találkozási vonala az Alkotmány utca, csuklópontja pedig a Kossuth tér és a Parlament.

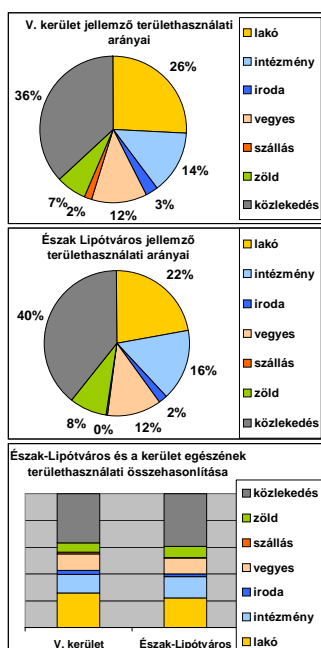
Az északi rész közel azonos tömbméretekkel rendelkezik, míg a déli jóval változatosabb képet mutat. Ebben a terület egységben a Szabadság tér és a határoló tömbjei osztják meg a területet.

A Duna menti rakpart jelenleg elsősorban autós közlekedési folyosó, gyalogos közlekedésre szinte alkalmatlan.

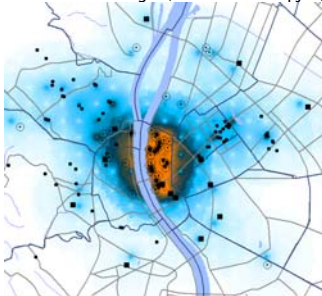

Jellemző tömbszintű területhasználat

Az igazgatási területek meghatározó térségei (szintterület alapján)

A csúcsközigazgatás és diplomácia sűrűsödése Budapesten (db/ha alapján)

Az utcák légtérarányai a világvárosias átépüléssel érintett területeken már erősen feszítettek ezt szerencsésen oldják a teresedések, a nagyobb léptékű utcák.

TERÜLETHASZNÁLAT, FUNKCIÓK

Budapest történetileg kialakult városszerkezetében az V. kerület maga a belváros, melynek legrégebbi része a valamikori Pest városának városfallal körülvett területe.

A Kossuth tér ehhez képest északra helyezkedik el, és a városfejlődés kiemelt szakaszának időszakában épült ki. Történetének leírását az Örökségvédelmi kötet tartalmazza.

Vitathatatlan, hogy a Kossuth tér és a környező terület nem csak a város, de Magyarország igazgatási központja. Itt található a Parlament és a Magyar Országgyűlési Irodaháza is.

A terület – bár jellemző rá az igazgatás túlsúlya – lakóterülettel vegyesen alakult ki. E két területhasználat jellemzően önálló tömböket alkot, de a kerület ezen részén is sok vegyes használatú tömb is található, melyben a két használat együtt jelenik meg. A használatok arányát mutatja a két körgrafikon és az összehasonlító oszlopdiagram a közterületeket is beleértve. Mivel ez a területrésze a városnak már tudatos városfejlesztés és tömbalakítás eredményeként maradt ránk, érdemes megfigyelni, a terület utcaszerkezetéből adódó nagyobb közterületi arányt, amely mintegy 6–7%-kal nagyobb, mint a kerület egészének átlaga.

Az utcák tehát sűrűbbek, a tömbök kisebbek és szabályosabb alakúak, mint a régi pesti belvárosi területen. Ezért is volt alkalmas ez a viszonylag újonnan kialakított terület a három városból egyesült székesfőváros igazgatási központjának irányába fejlődni.

Ha a főváros egészének szerkezetét nézzük, akkor is a legtömörebb beépítésű területként lehet értelmezni. A város különböző korokban készített általános rendezési tervei minidig is városközpontként értelmezték a területet és ennek megfelelően kezelték.

JELLEMZŐ FUNKCIÓK

Az épületek funkciójának vizsgálatakor megkülönböztethető a domináns és az attól eltérő földszinti funkció, mely kapcsolatot teremt a közterülettel.

A belső zónában végbement jellemző funkcióváltás a lakások és irodák között a területen igen jellemző. A városmagban a lakófunkció e kettőségének ellenére ezeket az épületeket lakó dominánsnak tekintjük, hiszen az éppen aktuális hétköznapi (igen gyorsan változtatható) irodai hasznosítás nem változtatja meg a lakás alapfunkcióját, kialakítását. Irodai funkciójának tekintünk egy épületet, mikor az épület, épületrész kifejezetten arra épült, egyéb felhasználása, csak jelentős átépítés mellett feltételezhető.

A részletesebb vizsgálatú kötet külön foglalkozik a terület földszinti funkcióinak jellemzőivel is. Az általános használat mellett ezeket a használatokat is vizsgálni, mert ezek egy része alkotja azokat a mikrostruktúra befolyásoló jellemzőket, mely egy-egy terület egység további karakterelemeit, tényleges szerepét jellemezni tudják a városszövetben.

INTÉZMÉNYEK VIZSGÁLATA

A Parlament és környezete az ország közigazgatásának központja, az igazgatás csúcsintézményei igen meghatározóak ebben a térségben. Számos minisztérium, államtitkárság található a területen és térségében. Az igazgatási intézményei mellett több oktatási létesítmény is helyet kapott.

Meghatározó önálló intézmények**ORSZÁGOS INTÉZMÉNYEK**

Parlament
Magyar Országgyűlés Irodaháza

MINISZTERIUMOK

Nemzetgazdasági Minisztérium
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Honvédelmi Minisztérium
Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Vidékfejlesztési Minisztérium
Nemzeti Külgazdasági Hivatal

EGYÉB ORSZÁGOS INTÉZMÉNYEK

Gazdasági Versenyhivatal
Nemzeti Külgazdasági Hivatal
Fővárosi Főügyészség
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága
Fővárosi Bíróság Cégbírósága
Budapesti Ügyvédi Kamara
Független Rendészeti Panasztestület
Nemzeti Adó és Vámhivatal
Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat
Szakszervezetek Székháza
Pénzjegynyomda Rt
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

OKTATÁS, KULTÚRA

Budapesti Gazdasági Főiskola
Néprajzi Múzeum

KERÜLETI SZINTŰ INTÉZMÉNYEK

Szemere Bertalan Általános Iskola és Gimnázium
V. kerületi Rendőrkapitányság
Balaton utcai Óvoda és bölcsőde

BEÉPÍTÉSI KARAKTER

A terület imázsát meghatározó karakterelemek egy része a városszerkezeti adottságokból, más része az épületállomány jellegzetességeiből adódik.

A beépítésre a zárt sorú, döntően zárt udvaros forma a jellemző. A kiemelt intézmények nagyléptékű, egész tömb méretű épületei erős hangsúlyokat adnak a városrésznek.

Jellemző az eklektikus épületállomány egységes jelenléte, melyet a századforduló együttese egészítenek ki. Több igen kvalitásos épület is jelen van a korai modern időszak reprezentálójaként.

A területre jellemző a homogenitás, vagyis egyes korszakok együttese nagyobb területeken egységként jelennek meg, azonban ezek az egységek egymástól már eltérőek, így nagyvonalú, de változatos városépítészeti képet nyújtanak.

Lipótváros északi területén az elmúlt század szabályozásai által megengedett lehetőségek különböző épületmagasságú és szintszámú épületek megvalósulását tették lehetővé. Az építmények magasságában a z F+3 ill. ennél nagyobb szintszám dominál. Az azonos szintszámú épületek csoportosulása csak a Szent István körút és a Szabadság tér menti tömbök esetében figyelhető meg, melyek egységesen F+4 szintesek.

Zártudvaros beépítési forma

ÉPÜLETEK ÁLLAGA

A vizsgált területen található épületállomány általában közepes állagú. A jó, felújított épületek jellemzően intézmények, vagy irodaépületek (bankszékházak) elsősorban találhatók meg a területen. Nem jellemző a tömb egészének felújítása, adódóan az eltérő tulajdonosi struktúrából. Új épület ritka, csupán kettő létesült az utóbbi években: a Kálmán Imre és a Kozma Ferenc utca sarkán álló irodaépület, valamint a Szalay és a Honvéd utca sarkán álló intézményépület bővítése a telek belseje felé.

A Parlament épülete a folyamatos karbantartásnak köszönhetően jó állapotban van. A Duna felőli homlokzata már állványzat nélküli, felújítási munkálatok az északi homlokzati oldalon is befejeződtek a közelmúltban. A Kossuth tér felé a homlokzat még nem újult meg ugyanebben a minőségben.

TELEK BEÉPÍTETTSÉGE, SŰRŰSÉG VIZSGÁLATA

Az épített környezet karakterét jelentősen befolyásolja az épületek és a telek viszonya és ez adja a terület egyik fontos intenzitási értékét is, hiszen visszahat az itteni használat intenzitására. A telkek átlagmérete 500–2000 m². A telektömbnyi intézmények telke 5000–15000 m² területet is elér. A beépítési százalékok tekintetében a terület homogén képet mutat, a telkek mintegy 90%–a 70%–nál nagyobb mértékű beépítéssel bír egy két területi egység kivételével.

SZINTTERÜLETI MUTATÓ

A területen a jellemző szintterületi mutató – az összes szintterület telekterülethez viszonyított értéke – 3,0–6,0 m²/m² érték között változik. Ennél magasabb mutatóval rendelkeznek a modern irodaépületek telkei, melynek egyik oka a mai alacsonyabb szintmagasság és az így kialakítható több szint, vagy a beépítési mérték nagyobb aránya.

A telkek vizsgálata a szintterület viszonylatában vegyes képet mutat. Egyes területeken mégis felfedezhető némi homogenitás. A Szent István körút mentén a telkek szintterületi mutatója 3–4,5. A Honvéd teret körülvevő telektömbök szintterületi mutatója a vizsgált terület átlagához képest alacsonyabb: 1–3 közötti. A Szabadság tér menti tömbök telkeinek többsége 4–5 közötti értékkel bír. A Falk Miksa utcát határoló telkek (kivéve a már említett Honvédelmi Minisztérium tömbjeit) szintterületi mutatójának értéke 4,5–nél nagyobb, de a Balassi Bálint utca mentén ez az 5-ös értéket is meghaladja.

A legváltozatosabb képet a szintterületi mérték vizsgálata során a Nádor utcától a Duna felé eső tömbök mutatják. A 3-as értéktől felfelé szinte minden értékkategória megtalálható ezen a városrészben.

Szintterületi mutató m ² / m ²	Telkek szintterületi mutatója	
	Telkek darabszám	Telkek eloszlása
7–8 között	6	4,1%
6–7 között	12	8,3%
5–6 között	29	20,0%
4,5–5 között	31	21,4%
4–4,5 között	25	17,2%
3–4 között	29	20,0%
1–3 között	11	7,6%
1 alatt	2	1,4%
Összesen: 145		78,6%

SZINTTERÜLETSŰRŰSÉG

A szintterületi mutató telekre vetített értéket jelent.

A jelen városi szintű vizsgálat során a tetőterek beépítettségének mértéke nem ismert, ahogyan a pincészetek használata sem. Ennek megfelelően a szintterület becsült értéket jelent, melynél a pincészet és tetőtér nélküli szintterület értéke lett alapul véve.

Amennyiben az OTÉK szerinti szintterületsűrűség a kérdés, úgy ez növelendő a pincék területével, mely általában megegyezik az épület alapterületével. Ez esetben sem számolunk a tetőterek nem ismert beépítettségi értékeivel. Ez esetben a figyelembe vett terület nagyobb, nem a telkek összessége, hanem azok közterületekkel növelt területe, a Kis- és Nagykörútig illetve a rakpartig számított közterületekkel együtt (ezen főutak területe nélkül).

	pinceszinttel	pincszint nélkül
beépített terület	350 000	
szintterület sűrűség	1 806 000	2 156 000
terület	780 500	
beépítési intenzitás	45%	
szintterület sűrűség	2,31	2,76

A VÉDETT TÖRTÉNETI VÁROSRESZ LÁTVÁNYAI

Az épített környezet alakításának meghatározó eszköze a településszerkezeti terv. Ez – ahogy neve is jelzi – alapvetően a város egészének szerkezetét és a hozzátartozó értékek megőrzésének lehetőségeit és a szükséges korlátozások viszonyát határozza meg.

Nem tartozik a szerkezetalkotó tényezők közé a rálátások és kilátás vizsgálata, de a terület világörökségi helyszíne mégis indokolja, hogy szerkezeti szinten ezzel foglalkozzunk, mivel a belső zóna egészére jellemző a szűk utcák és a kitáguló teresedések váltakozása, mely további fontos karakterrel ruházza fel a városrészt. A részletes vizsgálatok bemutatják ezek területeit. A településszerkezeti kérdések esetében a nagylépték

A zárt sorú települési szövetben bizonyos szélességi hierarchia áll fent az egyes közterületek között, mely meghatározza a határoló térfalakra való rálátás lehetőségét. Minél szélesebb, minél terjedősebb egy utca vagy tér, annál nagyobb a rálátás a keretező épületek homlokzatára.

A vizsgált városrész teresedéseit keretező épületek, valamint a Dunai panorámához tartozó épületek homlokzata nagy rálátással rendelkezik.

- A Szabadság tér,
- a Vértanúk tere,
- a Hold utca– Báthory utca sarkán fekvő tér,
- a Kossuth tér,
- a Honvéd tér falai jelentősen meghatározzák a településrész arculatát.

A Szent István körút menti épületekre is nagy szögben, több irányból rá lehet látni, a körút igen széles kialakításából adódóan.

A nagy rálátással bíró térfalak, épülethomlokzatok csoportot alkotva együttesen érvényesülnek. A Szent István körúton, a Széchenyi ill. id. Antall József rakparton és az Alkotmány utcán járva folyamatosan feltáruló impozáns látvány tárul a szemlélődő elé.

Mint ilyen szintén fontos tényezője a városszerkezetnek, hiszen ez adja azt a központi szerepkört is, amely elsősorban a turizmus kedvelt színterévé tette a belső zóna ezen kitüntetett részét.

Az Országház feltárulása az Akadémia utcából

BUDAPESTI LÁTVÁNYELEM

A terület karakterét meghatározzák a fontos, városi léptékű látványelemek.

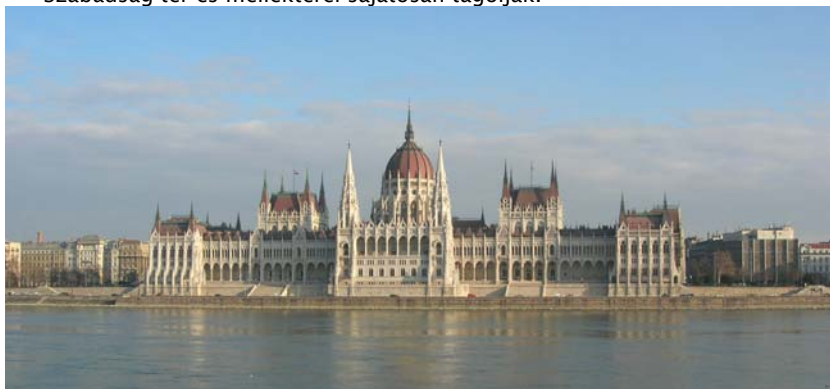
- **A Duna-parti látvány, vagy a Budai várból feltáruló látvány:** a városrész dunai látképének fókuszpontja a Parlament épülete, melyet a rakpartok

hangsúlyos vonala kapcsol össze a Margit-híddal és a Lánchíddal. A folyam túloldaláról, a **Batthyány térről** is impozáns látványként tárul fel a Duna vizében is tükröződő Országház.

- Kiemelt szerepe van a Parlamentre futó **Alkotmány utcai tengelynek**, ahonnan az épület kupolája szépen látszik.
- A **Kossuth tér** egy térrendszer ("Steindl féle hármas osztás"), melyet a folyó felőli északi, déli kisebb terek és a Parlament, a Néprajzi Múzeum és Vidékfejlesztési Minisztérium épülete közti nagyobb tér alkot.
- A **Szabadság tér** kitüntetett szerepű a térségben: a nagyobb léptékű városszerkezet igen fontos együttese. Kompozíciója változatos térformákat ad, építészeti kvalitása mind a beépítés módjában, mind az egyes épületek kialakításában vitathatatlan. A városrész térrendszerének szabályosságát a Szabadság tér és mellékterei sajátosan tagolják.

A jelenlegi vízpartra jutási lehetőségek a Kossuth tér északi oldalán

Az Országház épülete a Batthyány térről

Az Országház kupolája az Alkotmány utca felől

TSZT

	Jelenlegi Gépjárműforgalomtól védett és kiemelten védett terület
	Tervezett: Belső zóna forgalomcsillapított területe
	Tervezett: Gépjárműforgalomtól védett és kiemelten védett terület

2. KÖZTERÜLETEK KIALAKÍTÁSA

A történeti városrészekben kiemelt jelentőségű a közterületek állapota, azok helyzete. E tekintetben a Kossuth tér és környezetében a gyalogosrendszer a Duna part és a térség zöldfelületi rendszere alapvetően visszahat a városrész élhetőségére, értékeinek megőrzésére, a városon belüli idegenforgalom fejlesztésére. A következőkben ezért külön kiemelés érdemel egy két témakör.

GYALOGOS RENDSZER

A történeti városrész ezen északi részén a közterületek feletti uralmat még mindig elsősorban a közúti közlekedés uralja. A kerületi önkormányzat és a főváros által Budapest Szíve programon belül elindult gyalogosrendszer fejlesztés még nem érte el a terület történeti határait. Bár a Szabadság tér a korábbi mélygarázs fejlesztés során már megújult az Lipótváros északi területén, a Kossuth tér, a Parlament és környéke még mindig a korábbi, rendszerváltoztatás előtti állapotot mutatja – egy- két képzőművészeti alkotás elhelyezése kivételével – igazi megújulás sem az országház környezetében sem a vizsgált térségben nem történt.

A történeti városrész forgalomcsillapítása és gyalogospreferenciájának bővítése indokolt, ahogy azt a Budapesti TSZT is rögzíti.

A terület ugyanakkor igen sok gyalogosokat **vonzó funkcióval és adottsággal** rendelkezik (Duna-part, Országház, Kossuth tér, Szabadság tér, nyüzsgő nagyvárosi élet, építészeti különleges városrész stb.), melynek nagyobb kihasználhatósága érdekében a gyalogos és kerékpáros közlekedést előtérbe helyezése volna indokolt. A biztonságos közlekedés a nagyszámú itt dolgozó számára is elengedhetetlen, a terület az országunk igazgatási központja.

A fővárosi és a kerületi önkormányzat elképzelésében régóta nagy szerepet tölt be a gyalogos preferencia biztosítása – „Gyalogos Belváros” kialakítása. A kerület szabályozási terve hosszú ideje rögzíti a gyalogos prioritást. Az elmúlt időszak leglátványosabb beavatkozása ennek érdekében a „FŐUTCA” program első szakaszainak megvalósítása, mely alapvetően változtatta meg a kerület, és a belső városrészek életét, mindennapi működését a déli városrészekben.

A környezet szempontjából meghatározó jelentőségű a **FŐUTCA északi** szakaszának (Szabadság tér – Szent István körút között) Honvéd utca vonalában való folytatása, melynek tervei előrehaladott állapotban vannak.

Az észak–déli irányú gyalogos tengelyek tekintetében szintén régi elhatározás a Falk Miksa tematikus **„galéria” utca** szerepének erősítése. Ennek az elképzelésnek a részét képezi északi folytatásaként a XIII. kerületi Hollán Ernő utca, melynek első szakaszát a közelmúltban impozáns gyalogosfelületként alakították ki.

A **Stollár Béla utca megnyitása** is szükséges volna a gyalogos rendszer kialakításához. A jelenleg a Honvédelmi Minisztérium által elzárt utcaszakasz megnyitásával kialakulhatna a *Nyugati tér – Olimpiai Park – Duna tengely*, mely nem csak a kerület, de a belső városrészek zöldfelületekben gazdag gyalogos folyosójává válna és az észak–déli irányú gyalogos tengelyeket is összekapcsolná.

A DUNA ÉS A TÖRTÉNETI VÁROSRÉSZ VISZONYA

A DUNA-PART MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE

A mai struktúra nem teszi lehetővé az intenzív Dunai kapcsolatot. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a Duna partjának használata és elérhetősége a Kossuth tér térségében nagyon kedvezőtlen, a hely kiemelt szerepe tekintetében pedig elfogadhatatlan. A part megközelítésének vizsgálatából jól kitűnik, hogy míg a XIII. kerületi, és a Lánchídtól délre eső szakaszokon viszonylag kedvezően, 250–500 méterenként megközelíthető a Duna, addig a Kossuth tér térségében 1150 méter van két gyalogátkelő között.

A PART KIALAKÍTÁSA

A Duna pesti oldalán többféle partkialakítás található: lépcsős, keskeny vagy széles magasparti. Mindkét parttípus alkalmas lehet hajók kikötésére. A Fővárosban a közvetlenül a folyóvíz menti zöldfelületek ritkák.

Az alsó és felső rakpart gépjárműforgalma a vizsgált partszakaszon – Margit híd és az Erzsébet híd között – végigfut. A szintkülönbség és az autók jelenléte megnehezítik a vízpart gyalogosan történő elérését.

A rakparti lépcsők és a közúton átvezető átkelők összehangoltsága hiányos. A legnagyobb úr a bevezetőben már említett 1150 méteres – a Széchenyi tér északi sarkától az Olimpiai park tengelyéig húzódó – gyalogátkelő mentes rakparti szakaszon tapasztalható. Ezen a turizmus szempontjából frekvenciát területe a Dunához való lejutás balesetveszélyes.

A vizsgált terület északi és déli részein a gyalogátkelők, lépcsők biztosítják a lejutást. Ezeken a helyeken a komfortfokozat, a biztonság növelése javasolt.

A TÖRTÉNETI VÁROSRESZ ZÖLDFELÜLETI RENDSZERE

A terület zöld rendszerét szinte kizárólag a közterületi felületek adják, mert a nagyarányú beépítési mérték magánkertek kialakítását nem teszik lehetővé. Ezért különösen fontos, hogy az utcák, terek növényzete gondozott, élő legyen. A szűk utcák általában alkalmatlanok zöldfelületek létesítésére, többségük teljesen burkolt.

A belső városrészek zöldfelületek tekintetében meglehetősen szegénynek számítanak. Mind ökológiai, esztétikai, pszichikai, szempontból ezért a zöldfelületek megőrzése, bővítése kell legyen a város célja.

A sűrű városias jelentős beépítés mellett zöldfelületi **értékekkel** is rendelkezik a terület:

- **Szabadság tér** – rendezett, szép közpark

A Vécsey utca dupla fasora a Szabadság térről

- széles utak **kettős fasorral** (Nádor utca, Vécsey utca, Báthory utca, Aulich utca, Alkotmány utca, Falk Miksa utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca)
- **Széchenyi rakpart**
- **Honvéd tér**
- **Jászai Mari tér** – „zöld hídfő”
- **Olimpiai park**
- **Kossuth tér**

A zöldfelületi rendszer probléma-típusai:

1. funkcióhiány,
2. leromlott állapot,
3. egymással való kapcsolat hiánya,
4. alulhasznosítás.

KÖZLEKEDÉS, PARKOLÁS

Bár a fővárosi és kerületi elképzelések alapján a tranzitforgalom kiszorítása a cél a belső városrészekből és annak jelentős forgalomcsillapítása, a térség még mindig jelentős átmenő forgalommal érintett. A vizsgált területen jellemzően a Nádor utca, Honvéd utca, Szemere utca bonyolít nagyobb átmenő forgalmat, mellyel a Kossuth tér is érintett.

Jelenleg az id. Antall József rakpart bonyolítja a legnagyobb forgalmat a szűken vett vizsgálati területen.

A térség közösségi közlekedés szempontjából jól ellátottnak számít (Metró, villamos, trolis, busz). Ezek térrendezéssel kapcsolatos átgondolása is szükségessé válik.

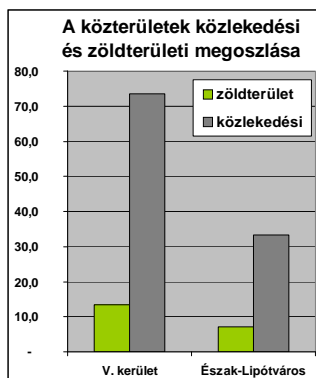
3. ZÖLDFELÜLETI VIZSGÁLAT

Az V. kerület északi harmada a Belváros zöldfelületekben leggazdagabb része. Közparkok, fásított köztertek, sétányok, fasorok, játszóterek, dekoratív köztéri képzőművészeti alkotások, történelmi emlékek egyaránt megtalálhatók benne. Beépített területei ugyanakkor intenzíven igénybevettek, lényegében zöldfelület nélküliek.

A város településszerkezetét meghatározó zöldterületi rendszer a belső városrészekben igen alacsony arányú zöldfelülettel járul hozzá a város biológiai aktivitásához. Ami itt található, az kevésbé össz-városi jelentőséggel bír, mint inkább a településrész – jelen esetben a Belső zóna – mikrostruktúrájának lehet meghatározó eleme, mely a sűrű város történeti szövetet tagolni képes.

Az V. kerületben a közterületi zöldterületek nagysága alig éri el a 7%-ot, az Észak-Lipótváros területén ez 8%-os értékű. Mindazonáltal a kerületi közterületek 18%-a zöldterület, a többi a közlekedés és egy-két jelentősebb burkolt gyalogostér területe. A Lipótváros északi területén ez az arány 21%, köszönhetően a Szabadság tér, Honvéd tér és a Parlament körüli zöldterületek nagyobb arányának. Az itt található zöldterület a kerületinek az 53%-a.

A vizsgált térségben alapvetően a közparkok és közterek zöldfelülete a meghatározó, mivel a telkeken belüli zöldfelületek igen elenyésző számban fordulnak elő, és azok is minimális, pár százalékban kifejezhető értékűek. Ez az egész Belső zónára jellemző a pesti oldalon. Ugyanakkor a városrész egyes utcáiban a fasorok egészítik ki a terület zöldfelületi rendszerét.

A ZÖLDFELÜLETEK ÉRTELMEZÉSE A TSZT-BEN

Budapest Településszerkezeti terve eltérően kezeli a város szerkezetileg meghatározó zöldterületeit és a városszerkezetileg nem meghatározó, ugyanakkor a környező beépített városszövethez képest mégis jelentős méretű zöldterületeket mégis kiemelten megkülönbözteti. Ennek megfelelően bontja tovább e területeket a Fővárosi Szabályozási Keretterv.

„A Településszerkezeti Tervben a zöldterületek ábrázolása a következő elvek szerint történt:

- ▼ A belső zónában minden zöldterület annak kiterjedésétől függetlenül ábrázolásra került. Ennek célja, hogy a sűrűn beépített városi szövetben az összes zöldterület védelmére felhívja a figyelmet és egyben a városszövetet tagoló szerepük is érvényre jusson.
- ▼ A hegyvidéki, az átmeneti és az elővárosi zónában a 3 ha-nál kisebb zöldterületek általában a környező, jellemző területfelhasználási egység részeként jelennek meg, hiszen általában funkcionálisan is ezekhez kapcsolódnak szervesen.
- ▼ A belső zónán kívül eső térségekben csak abban az esetben kerültek jelölésre a 3 ha-nál kisebb zöldterületek, ha azok a zöldfelületi rendszer jelentős részei, szerkezeti elemei, illetve a városrészközpont kiemelten védendő részei.
- ▼ A Településszerkezeti Tervben nem ábrázolt, meglévő zöldterületek azonban az ábrázolás technikából kifolyólag nem válnak beépítésre szánt területté.
- ▼ A Településszerkezeti Tervre épülően, az FSZKT felülvizsgálatánál ezek a területek zöldterületi övezetként kerülnek továbbra is lehatárolásra. Módosításuk más övezetbe csak kivételesen, a zöldterületek pótlásával egyidejűleg lehetséges.”

Amennyiben a TSZT csak a 3 hektárnál nagyobb területű zöldterületeket jelölné a belső zónában is, akkor lényegében az Erzsébet téren kívül más park megjelenítésére nem volna lehetőség.

Ennek bemutatása azért volt fontos, mert a módosító tervcsomag éppen a Kossuth téri zöldterület átértelmezését kívánja kezelni a speciális hármas tervrendszer eszközeivel.

KÖZPARKOK, KÖZTEREK JELLEMZŐI ÉS TSZT, FSZKT BESOROLÁSUK

A *Kossuth Lajos tér* növényzete reprezentatív, faállománya változatos, de a tér arculatát lerontja a Parlament főbejárata előtti sávár arctalan térburkolat. Ez a tér zöldfelületeit úgy szakítja el egymástól, hogy a kertészeti elemek összefüggése megszakad, a kertésített területek két, az északi oldal játszótérét is figyelembe véve három aszimmetrikus, elszigetelt részre oszlanak. (A tér értékelését lásd később részletezve.)

A Kossuth-szobor előtti virágos felület rendezett, ünnepélyes, a kísérő hársfasorok a kerület kiemelkedően értékes, összefüggő, egységes fasorai közé tartoznak.

A Kossuth tér megújítására 2007-ben országos építészeti-térépítészeti pályázatot írtak ki, mely igen jó szakmai eredménnyel zárult.

A TSZT tervlapján jelentős zöldterületi jelöléssel került feltüntetésre. FSZKT besorolás: Z-KP és Z-FK vegyesen

a terület zöldfelületei és fasorai

a hatályos TSZT

a hatályos FSZKT

A Kossuth tértől átlósan dél-keleti irányban elhelyezkedő *Szabadság tér átépítése* az elmúlt évtized egyik nagyon jól sikerült közterület felújítása volt a kerületben. Az átalakítás egyben a tér és környékének forgalomcsillapítását is lehetővé tette.

A mélygarázs felett kialakított sétatér és park mind a városlakók, mind a Parlament környékét gyakran látogató turisták által kedvelt, dekoratív városi zöldfelületté vált.

A tér alatti mélygarázs csak részben teszi lehetővé a park teljes értékű biológiai zöldfelületi kialakítását, mégis, ugyanolyan értékűnek tűnik városszerkezetileg, adottságait is tekintve, mintha igazi természetes parkként került volna kialakításra, holott több mint fele aláépített terület.

A TSZT tervlapján csak az alá nem épített területei számítanak zöldterületnek, vagyis inkább építészeti szempontú az ábrázolása és nem tényleges szerkezeti szempontú. FSZKT besorolás: Z-KK, a nem ábrázolt részeknek Z-FK.

A *Balassi Bálint utca – Széchenyi rakpart közötti Olimpiai park zöldfelülete* három különböző funkciójú és minőségű területrészből áll. A Markó utca torkolatában a benzinkút nemrég szűnt meg és gázfogadó állomással kombinált anakronisztikus játszótér található. Ezt az északi gyepek-fás zöldfelülettől — amely leginkább kutyafuttatóként szolgál — az Olimpiai Bajnokok emlékhelye választja el. A játszótér és térsége teljes felújításra – esetleg funkcióváltásra szorul.

A TSZT tervlapján nem jelenik meg zöldterületként, pedig tényleges zöldfelülete megközelíti a Szabadság térét. Itt is inkább az építészeti szempont határozta meg a jelölését. FSZKT besorolás: korábban Z-KK volt, mely módosult Z-FK-ra.

A *Honvéd tér* a kerület egyik legszínvonalasabban kialakított — elsősorban a lakossági pihenést szolgáló — komplex zöldfelülete. A bekerített kertben labdapályák, játszótér és virágos pihenőtér található harmonikus egységben. A játszótér korszerű, szabványoknak megfelelő. Az elkülönített kutyasétáltató fenntartása lehetővé teszi a kerített park tisztán tartását. Virágkiültetése különösen szép, gazdag.

A TSZT tervlapján külön zöldterületként megjelenik. FSZKT besorolás: Z-KK.

A *Vértanúk tere* kicsiny, elsősorban a Nagy Imre emlékmű elhelyezésére szolgáló, kertészeti igényesen kialakított közkert, értelemszerűen szerkezeti szerepe nincs.

A TSZT-n zöldterületnek illetve be nem sorolt területnek jelölt zöldfelületek

 TSZT-ben feltüntetett zöldterület
 TSZT-ben nem ábrázolt zöldterület

Az V. kerület területhasználati jellemzői:
Településközponti terület, zöldterület, közlekedési terület és be nem sorolt közterület

FASOROK – SÉTÁNYOK

Városképi szempontból kiemelkedő jelentőségűek a sűrű városi környezetben az utcai fasorok. Növényzet, faállomány és idegenforgalom szempontjából – a vizsgált területen belül – a Szent István körút, az Alkotmány utca, az Aulich utca, a Balassi Bálint utca, a Falk Miksa utca, a Szent István tér északi és déli oldala.

A Belváros gyalogos zónáinak, egyben zöldfelületeinek korszakos átalakítását, kibővítését és arculati értékvtását jelenti az V. kerület csaknem egészét átszövő „FŐUTCA” program. Ennek már megvalósult, illetve megtervezett és tervezés alatt álló hálózata a Kossuth térre és környezetére is kettős hatást gyakorol. Egyrészt értékben megnövelt környezetbe ágyazza, másrészt elengedhetetlenné teszi magának a Kossuth térnek a megújítását is.

KÜLÖNLEGES FAÁLLOMÁNY

Értékes fákat találhatunk az Olimpiai Bajnokok emlékhelye mögötti parkban, idős juhart és platánt. A Falk Miksa utcában, a Honvédelmi Minisztérium mellé, valamint a Szalay utca déli oldalának elejére szilfákat (Ulmus) ültettek, melyek szintén különlegesnek számítanak. A területen nagy számban találhatunk még idős platánt, juhart.

A vizsgált terület fasorainak jellemző faállományát a részletesebb vizsgálati kötet mutatja be.

A TERÜLETEN JELENLÉVŐ JELLEMZŐ FAFAJOK

Acer	Juhar	Fraxinus	kőris	Platanus	platán
Aesculus	vadgesztenye	Fagus	bükk	Populus	nyár
Ailanthus	bálványfa	Ficus	füge	Prunus	szilva
Betula	nyír	Ginkgo	páfrányfenyő	Quercus	Tölgy
Cerasus	meggy	Gleditsia	lepényfa	Robinia	akác
Carpinus	gyertyán	Juglans	dió	Rhus	ecetfa
Catalpa	szivarfa	Koelreuteria	csörgőfa	Sorbus	berkenye
Celtis	ostorfa	Liriodendron	tulipánfa	Sophora	japánakác
Cercis	júdásfa	Magnolia	Liliumfa	Tilia	hárs
Corylus	mogyoró	Malus	alma	Ulmus	Szil
Elaeagnus	ezüstfa	Morus	eper		

ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

- ▼ A közhasználatú zöldfelületek vizsgálatként összefoglalóan elmondható, hogy a terület jelentőségéhez és potenciális lehetőségéhez képest zöldfelületi szempontból nem eléggé gondozott, ápolat. Mind a parkok egy részének, mind a fasorok túlnyomó részének rekonstrukciója a jövő elkerülhetetlen feladata
- ▼ A TSZT tervlapján a meghatározó méretű – de három hektárnál kisebb zöldfelülettel rendelkező közterületek közül csak a Kossuth tér, a Honvéd tér, a Szabadság tér egy része (az alá nem épített terület) került feltüntetésre a vizsgált Északi Lipótváros területén. A kerület többi részén még az Erzsébet tér és a Károlyi kert került rögzítésre zöldterületként.

A TÉR MAI ZÖLDFELÜLETEI

Lipótváros északi területe, ahol a Parlament elhelyezésre került, egy sajátos utcahálózat váltásánál helyezkedik el, melyet az örökségvédelmi fejezet részletez. A Duna felőli feltárulkozásban nagyon fontos elem, hogy északon és délen egyaránt cca. azonos nagyságú tér alakult ki. Sajnálatosan ez a déli részen a villamos vonallal átvágásra került, így a déli térrész lényege elveszett.

Maga a TSZT zöldterületként jelölt része sem ad szimmetriára utaló lehatárolást.

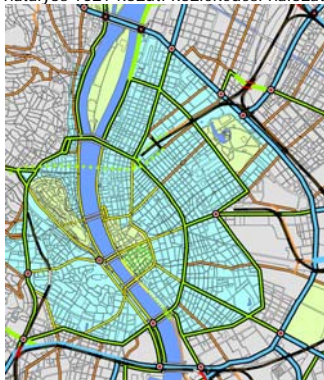
A Kossuth tér több részre tagolt parkosított térrészei a következők:

Parlament előtti parkosított tér	▼ Kossuth Lajos szoborcsoport előtti díszter és oldalkert ▼ II. Rákóczi Ferenc szobra és környezete ▼ az épület tagoláshoz illeszkedő, és a gépészeti műtárgyakat, szellőzőket befogadó kis parkok
Északi tér	▼ a térrészen megkezdődött a terület előkészítése a szükséges régészeti kutatás megindítására, így a Károlyi szobornak helyet adó parkjellegét elvesztette.
Déli tér	▼ Déli kispark a József Attila szoborral

Mindezek mellett a tér egyes részeit fasor választja el a közúti forgalomtól. A tér sajátossága, hogy zöldfelületi elemeit a gépjármű forgalmat szolgáló úthálózat és a parkoló felületek olyan részterületekre darabolják, melyek így pozitív esztétikai hatásukban és környezet kondicionáló szerepükben egyaránt korlátozva vannak. A tér további részleteit a részletes vizsgálat és mutatja be.

A fentiek is jelzik a térrel kapcsolatos TSZT zöldterületi rögzítésének anomáliáit, hiszen a tér egésze a TSZT-ben jelzett lehatárolásnak vélhetően nem tudna megfelelni, mivel a BVKSZ szerinti közpark zöldfelületi százaléka a tér jelentős burkolati aránya miatt nem, vagy csak erős kötöttséggel volna biztosítható sem a mai, sem a későbbi téralakítás szempontjai szerint sem, függetlenül attól, hogy aláépítéssel mélygarázs elhelyezése létrejön-e. Ez felveti a TSZT más, kevésbé kontúr érzékeny továbbgondolásának lehetőségét, de ez nem tartozik jelen dokumentáció feladatai közé.

hatályos TSZT közúti közlekedési hálózat

lehetséges közúti alagutak
a Nyugati pályaudvar és Buda
összekötésére szolgáló alagút a
Parlament térségében érítheti a
területet
BKRF 2009

II. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLAT

1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK

Az Lipótváros északi része, a Belváros legészakibb területe, amely helyzeténél fogva szorosan kapcsolódik a határoló V., VI., és XIII. kerületi városrészekhez. Ezért már a vizsgálatban sem kezelhető a terület és környezete a meghatározó, esetenként városrészekre is kihatással lévő hálózatok nélkül.

A közlekedési munkarészek készítésénél az alábbi dokumentációk kerültek felhasználásra:

- Budapest Településszerkezeti Terve
- Budapest Főváros Szabályozási Kereterv (FSZKT)
- Budapest Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terve (BKRF 2009)
- Belváros-Lipótváros Közlekedési Konceptió (Közlekedés Kft.) (B-LÖ 654/2007 XI. 08) **B-L.Ö.h.** határozatával elfogadva)
- Belvárosi mélygarázsok telepítési lehetőségei (tervpályázat, vizsgálat) (Közlekedés Kft.)
- belváros forgalomcsillapítási koncepció felülvizsgálata
- Fő utca fejlesztésével kapcsolatos egyéb közlekedési tanulmányok 2007–2011.

Jelen kötet esetében az első három szakmai anyag a meghatározó.

2. KÖZÚTHÁLÓZAT

A TERÜLET ÁLTALÁNOS FORGALMI HELYZETE

Az V. kerületen belül a Lipótváros északi része a főváros közlekedési szempontból kiemelt területe, városközponti szerepe miatt a fővárosi utazási célok között a területéhez képest többszörös arányú. A fővárosi hálózatok jellegzetesen sugaras szerkezete miatt fontos közlekedési vonalak érintik, ezért a határon, és a belső területen is igen magas az átmenő forgalom aránya.

A terület közlekedési helyzetének jellemzésére meghatározott egyik legfontosabb mutató a tömegközlekedés és egyéni közlekedés aránya. Az átmenő forgalomban a fővárosi átlaghoz hasonló 60 – 40 %, a célforgalom esetében sokkal kedvezőbb 75 – 25 %.

Ez elsősorban a tömegközlekedési hálózat jó adottságai és a közúti forgalom kedvezőtlen helyzete, illetve a parkolási lehetőségek miatt alakult ki.

KÖZÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALOM

Az V. kerület motorizációs szintje a statisztikai adatok szerint az egyik legmagasabb a fővárosban: meghaladja az 550 személygépkocsi/1000 lakos értéket (a fővárosi átlag ~ 340 személygépkocsi/1000 lakos), a tényleges gépkocsi állomány – amely állandó jelleggel pl. éjjel is kerületben tartózkodik – ennél valószínűleg lényegesen kisebb.

HATÁROLÓ FŐÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALMA

Az Északi Lipótvárost három oldalról igen nagy átmenő forgalmat hordozó főútvonalak határolják. É-ről a Nagykörút (Szent István körút) K-ről a Bajcsy-Zsilinszky út, Ny-ről a pesti Alsó rakpart. Ezek közül közvetlen hídforgalmat a Szent István körút és a József Attila utca bonyolít.

A TSZT szerint a Szent István körút és folytatása a Nagykörút fővárosi jelentőségű főút, míg a rakpart, a Bajcsy-Zsilinszky út, a József Attila utca forgalomcsillapított főútnak számít. Ennek megfelelően a Kossuth tér környezetében lévő utcahálózat nem képvisel szerkezeti szerepet budapesti szinten.

SZENT ISTVÁN KÖRÚT

I. rendű főút 2x2 forgalmi sávval középperonos villamossal a csomópontokban felbővített osztályozókkal. A szegély menti parkolás megengedett

BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT (JÓZSEF ATTILA U. – NYUGATI TÉR KÖZÖTT)

A pesti körút É-i, ÉK-i része. Körút jellegéből adódóan jelentős átmenő forgalmi útvonal. Kategóriája: I. rendű főút, 2 x 3 forgalmi sávval, a csomópontokban felbővített járműosztályozókkal.

ALSÓRAKPARTI ÚT – ID. ANTALL JÓZSEF RAKPART

A terület mellett haladó rakpart részletesebb bemutatást igényel. A pesti Alsó rakparti út a legjelentősebb É-D-i átmenő forgalmak hordozója. 2x1 forgalmi sáv, a Kossuth térnél és Margit-hídnál minden irányú, a Markó utcánál a D-i kapcsolatokat biztosító le-felhajtórámpákkal. Mivel a szakaszon jelzőlámpás csomópont nincs, az útvonal folyópálya jellegű. A Garibaldi utcánál a le- és felhajtórámpák a Széchenyi rakparttal déli irányú, a Kossuth téren keresztül minden irányú kapcsolatot biztosítanak a hálózattal. A Dunával ellentétes oldalon a támfal mellett ferde beállásra kijelölt parkolók, a Duna felőli oldalon sétány található.

TERÜLETEN BELÜLI – NEM SZERKEZETI JELENTŐSÉGŰ, DE JELENTŐSEBB ÁTMENŐ FORGALOMMAL**TERHELT ÚTVONALAK**

Az északi Lipótváros területén két jelentősebb – tömegközlekedéssel (autóbuszokkal) is járt – átmenő forgalommal is terhelt útvonal található.

- ▼ Október 6. u. – Hold utca – Szemere u.
- ▼ Honvéd u. – Nádor u. utca
- ▼ Kossuth tér – Balassi B. u. – Széchenyi rkp.
- ▼ Alkotmány u.
- ▼ Kálmán I. u.

FELTÁRÓ UTAK, KAPCSOLATOK, A TERÜLET MEGKÖZELÍTÉSE ÉS ELHAGYÁSA

Az előzőekben ismertetett főutakon és gyűjtő utakon kívül a terület többi utcája mellékút, lakóutca. Ezek az utcák a feltáráson kívül esetenként betöltenek átmenő forgalmi funkciót is, amely az utcák kategóriájától és jellegétől idegen.

A terület megközelítése és elhagyása a határoló főutaknál történik.

A be- és kihajtási helyek száma közel azonos, de több forgalmi irányból lehet behajtani a területre. Ebben természetesen szerepe van a határon jelentős átmenő forgalmi vonalaknak.

3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM

A HATÁROLÓ ÚTVONALAKON KÖZLEKEDŐ TÖMEGKÖZLEKEDÉSI VISZONYLATOK

trolibuszhálózat a területen

Kötőtpályás közösségi vonalak fejlesztése közül az Sbahn felszín alatt vezetett vonala érintheti a területet BKRFT 2009

A határoló útvonalakon jelentős forgalmat hordozó tömegközlekedési viszonylatok üzemelnek, amelyek fontos átszállócsomópontokban – (Arany J. u. – Nyugati tér) – a terület feltárását is biztosítják. A területet két metróvonal érinti. A 2-es metróvonal állomása jelentős átszálló és célforgalmat bonyolít le. A vonal terhelése az V. kerületi szakaszon csúcsórában kb. 10.000 – 12.000 utas/óra/irány, ez megfelelő a 2–3 perces csúcsidei követésből adódó kapacitásnak. Állomása a Kossuth Lajos téren van.

A 3-as metróvonal (Arany J. u. – és Nyugati téri állomással) az észak-déli átmenő forgalmon kívül jelentős V. kerületen belüli utasforgalmat is lebonyolít, mivel 5 állomása a kerületen belüli legnagyobb távolságon a leggyorsabb eljutást teszi lehetővé. Forgalma a kerületben a legnagyobb: csúcsórában 14.000 – 15.000 utas/óra/irány.

VILLAMOSHÁLÓZAT

A TSZT is rögzíti a kerület szempontjából legjelentősebb járatot, a 2–2A vonalát, amely a Duna-parti területek közvetlen megközelítését biztosítja. A vonalon a csúcsidei követés 2,5 perc, ezzel a 3.000–4000/utas/óra/irány utasforgalom megfelelő lebonyolítására alkalmas. A vonal legjelentősebb területen lévő átszálló csomópontjai a Jászai Mari tér és a Kossuth tér.

A 2-es villamosvonal meghatározó gerincvonal a főváros közlekedésében, amely távlatban is változatlan. Szerepe független a terület közlekedési felülvizsgálatától. A pesti oldalon meghatározó „panoráma villamos” szerepet is betölt.

A kerület északi részét érintő – TSZT-ben is szereplő – nagykörúti 4-es – 6-os villamosok a főváros legsűrűbb villamosközlekedést biztosítják: 2 – 2,5 perces közös követési időközzel 8.000 – 9.000 utas/óra/irány forgalommal.

Megemlíthető távlatban a BKRFT 2009-es dokumentációjában szereplő S-bahn felszín alatt vezetett nyomvonala.

AUTÓBUSZ ÉS TROLIBUSZHÁLÓZAT

A területet érintő autóbusszjáratok szerepe alapvetően különböző:

- ▼ elsősorban kerületen belüli, főként célforgalmú járatok: 15-ös, 115-ös
- ▼ főként a kerületbe irányuló célforgalmat lebonyolító járatok, amelyek végállomása a kerületben van: Buda felől a Lánchídon 16,105 a Margit hídon 109, 206, 26,91,191.

A területen jelentős a trolibusz vonalhálózat, két vonalcsoport végállomása is itt található.

- ▼ a 70, –78-as járatok Kossuth téren a 2. metróvonalhoz és a 2-es villamos vonalhoz csatlakoznak, viszonylag kedvezőtlen átszálló kapcsolattal
- ▼ a 72, 73-as járatok Arany János utcai végállomása a 3-as metróvonalhoz csatlakozik

A két vonalcsoport közötti kapcsolatok a Bajcsy Zsilinszky út – Nagymező u. csomópont biztosítja.

A TERÜLETEN ÁTMENŐ (FELTÁRÓ) VISZONYLATOK

A területen átmenő (feltáró) viszonylatnak a 15-ös autóbussz minősül.

A viszonylat a terület a József A. u. – Nagykörút közötti belvároson átmenő É–D-i irányú autóbussz viszonylat, amely a Honvéd u. – Nádor utcán halad. A D–É irányú útvonala az Október 6. u. – Hold u. – Báthory u. (metró és trolikapcsolat) – Alkotmány u – Szemere u.

4. PARKOLÁS

meglévő és tervezett közcélú parkoló
létesítmények (BKRFT 2009)

A terület a Belső zóna forgalomcsillapított területének számít. Mint az V. kerület többi része időkorlátozások fizető parkolási övezetbe tartozik. A jegyárú automaták kihelyezésére kerültek. A parkolás módja, (párhuzamos, ferde beállítás) egyértelműen szabályozott.

A tapasztalatok alapján nappal a foglaltság ~90 %-os, éjjel ~70-80 %-os.

Az igény a területen lévő lakásszám, az intézményeknél a dolgozói létszám, a kereskedelmi és szolgáltató létesítményeknél a terület alapján határozható meg. A parkolási lehetőségek, mind a területi megoszlást tekintve, mind a telken belüli és közterületi parkolók arányát vizsgálva egyenlőtlenül oszlanak meg. A terület funkciói miatt (jelentős állami intézmények) éjszaka jelentős kapacitástöbblet van. Meghatározóak az elmúlt évtizedben épült közterületi garázsok, így a Szabadság téren P 850 férőhelyes, de még ide sorolható a Szent István téren lévő P 430 mélygarázs is.

5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM

A területen lévő funkcióik miatt jelenleg kiépített gyalogosrendszer a Szabadságtér „végponttal” az Október 6. utca forgalomcsillapított nyomvonalán működik, mely a kerület kiemelt projektje, a FŐÚTCA program keretében valósult meg. A Falk Miksa utca forgalomcsillapított utca. A gyalogosforgalom a kiépített járdákon, ill. épületek előtti területen bonyolódik le, amelyek jóval szélesebbek és rendszerezettebbek, mint az V. kerület többi részén. A parkolásszabályozás bevezetése óta a járdán történő parkolás jelentősen mérséklődött, szinte megszűnt. A kialakított, illetőleg a jövőben kialakítandó garázs telepítés és egyéb szabályozás esetén a különböző igényekre tekintettel – (áruszállítók, taxi, mozgássérültek stb.) – a korlátozott behajtást feltételező, és vegyes forgalmú felületek kialakítása kerül előtérbe. A gyalogos közlekedés fejlesztése a terület közlekedési felülvizsgálatával összefüggő feladat.

A terület – jellegénél fogva (hivatali, államigazgatási terület) – kerékpáros célú létesítményeket nem tartalmaz, viszont kiépített kerékpárút valósult meg a Kossuth téren, valamint az Alkotmány utcában, a forgalmi sávokkal azonos oldalon, kétoldali módon. A többi helyen a kerékpárforgalom a meglévő gyűjtő és lakóutcaikon bonyolódik le.

A kerékpárút hálózat fejlesztése – (önálló vagy közös gyalogos kerékpárút, ill. csillapított forgalmú utcákon vezetett vonalak) – összefügg a terület közlekedési felülvizsgálatával.

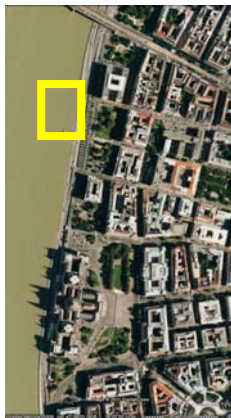
6. VÍZI KÖZLEKEDÉS

A csatlakozó Duna-szakaszon a vízi közlekedéshez tartozó kikötőhelyek telepítése nem történt meg. Ennek oka a parlament környezetében lévő kikötési tilalom. Jelenleg a Margit hídtól D-re a le-felhatjáró rámpa mellett található egy kikötőponton az Olimpiai park közepétől levezető lépcsőn és zebrán érhető el, de építmény nem tartozik hozzá.

7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM

Az V. kerület teljes területe a 3,5 t-s össztömeg-korlátozású zónába esik. Az ezt meghaladó járművek célforgalma időkorlátozással engedélyhez kötött. A területet a jelentős szállítási igényű cégek elhagyták, a teherforgalmi járműpark korszerűsítésével egyre inkább sikerül alkalmazkodni a korlátokhoz.

A területen a jelentősebb, telken belül nem kiszolgálható üzletek és létesítmények kiszolgálása kijelölt rakodóhelyekről történik.

Kikötő ponton az Olimpiai parknál

III. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK

1. LEVEGŐMINŐSÉG

A terület a korábbi szabályozás szerint a Védett I. levegőtisztaság-védelmi kategóriába sorolt volt. A levegőminőség szempontjából a szennyezés mértéke a nagyobb forgalmú közutak zónáiban erős, kritikus.

Az utcai járófelületek szintjén észlelt magas szennyezés okozója gyakorlatilag szinte csak a közúti forgalom, amely a területet szegélyező főközlekedési utakon folyik, valamint a felszíni parkolás, amely a parkolóhelyek krónikus hiánya miatt rengeteg felesleges lassú forgalmat, tolatást gerjeszt.

A területen ipari jellegű szennyező forrás nincs, a kommunális fűtés káros hatásai a földgáz energiabázis elterjedtsége miatt nem jelentős.

A terület a Duna felől elvileg jól átszellőzhetne, ezt azonban a sűrű beépítés a nem Duna-parti területeken megakadályozza, így a kívánatos hígulás nem következik be. Ezért kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között a levegőminőség átmeneti időre igen erősen leromolhat.

2. ZAJTERHELÉS

A területen számottevő helyi zajforrás nem üzemel. Meghatározó jelentőségű viszont a közúti forgalom, mely elsősorban a területet szegélyező főbb útvonalakon zajlik. A terület legcsendesebb részei a parkok, sétányok, ahol járműforgalom nincs. A jelentősebb forgalmú utak zajszintje több esetben többszörös túllépést produkál.

3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK

A térség alapkőzete a Duna hordalékából származó kavics terasz, fölötté elsősorban nagy homok tartalmú rétegek találhatók. 10–15 m mélyen vízzáró agyag helyezkedik el. A talajok ártéri üledékekből képződtek, öntéstalajok jöttek létre. A tervezési területen bolygatatlan talaj már régóta nincs. A beépítettség és burkoltság magas foka miatt az aktív talajélet csak a zöldfelületeken biztosított. A még szabad felületek kis intenzitással tudnak párologtatni, s ez visszahat a talajvízre is.

A talaj lokálisan, eltérő mértékben szennyezett, a szennyezés elsősorban vizes közegben infiltrálódik. A talajvíz nivója több okból magas a tervezési terület középső részén, ezek oka a külső városrészek lassan javuló víziközmű helyzete, a vezetékhálózat korróziója, a talajpárolgás korlátozottsága és a Duna közelsége. A talajvíz a Duna felé áramló. A talajvíz betonszerkezetekre nézve nem agresszív. A talajviszonyok a mélygarázsok építésénél a technikai megoldásokat befolyásoló tényezőként figyelembe veendő.

HIDROGEOLÓGIAI VÉDŐTERÜLET

Felszín alatti vízvédelmi és vízbázisvédelmi szempontból a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség felhívja a figyelmet hogy a tervezési területen helyezkedik el a Fővárosi Vízművek. Zrt. belterületi vízbázisának részét képező Kossuth téri vízműtelep medergaléria vízkivételi műve és gépháza. Tetraklóretilén szennyezettség miatt ivóvíz termelés a medergalériából 2004. óta nem történik.

A hatályos TSZT (2005) védőterületet tüntet fel a vízműtelepre a következő szöveges leírás szerint: „A hidrogeológiai védőterületek felülvizsgálata országos szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály értelmében. A KDV – Vízügyi Igazgatóság által adott adatok alapján azok a hidrogeológiai védőterületek kerültek ábrázolásra, amelyekre a felülvizsgálat már megtörtént. (A földtani viszonyok alapján a szennyezések várható terjedése szerinti – elérési idő – szempontú kategóriák kerültek meghatározásra. Ezekben belül helyezkednek el az ivóvíznyerő területek, vízbázisok védelmét szolgáló, területhasználatot korlátozó további védelmi területek, melyeken a vonatkozó rendeletek szerinti tevékenységek végezhetők. Ábrázolásra a „B” zónák, 50 éves

elérési távolságok kerültek.) A vizsgálatok teljes körű befejezése után Budapest teljes területén lehatárolhatók majd a védőterületek. Így a tervben szereplő ábrázolás a későbbiekben kiegészítésre szorul.”

A B-LVSZ 2010-es módosításához a kerületi önkormányzatnak megküldött Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Igazgatóság 02642-0005/20 I O. iktatószámú levélmellékletében a VITUKI előzetes becslése alapján meghatározott „B” védőövezeti lehatárolás lett feltüntetve, mely azóta a kerületi szabályozási tervlapon is szerepel.

Ugyanakkor a területre a településrendezési tervi módosításhoz az Étv 9.§ (2) szerinti előzetes állásfoglalásban kapott Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség KTVF 8884-2/2012 Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012 levele szerint. „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”.

Ennek megfelelően a korábbi lehatárolások tájékoztató jelleggel szerepelhetnek a térképeken, ugyanis a hatályos TSZT-ben szereplő, majd a 2010-es B-LVSZ módosításához a kerületi önkormányzatnak megküldött Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Igazgatóság 02642-0005/20 I O. iktatószámú levélmellékletében a VITUKI előzetes becslése alapján meghatározott „B” védőövezeti lehatárolás nem bír kijelölő határozattal, így csupán tájékoztató elemnek tekinthető a védőterület tekintetében. (Meg kell jegyezzük, hogy ez utóbbi más területet határol le a TSZT-ben szereplőnél.)

A jelen módosítás tárgyát tekintve a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a B védőövezetben nem tiltja mélygarázs vagy a látogatóközpontokhoz hasonló egyéb más funkció létesítését, különös tekintettel arra, hogy csatornázott létesítményekről van szó. Csatornázottság esetén lakó és irodai épületek létesítése lehetséges. Ennek alapján, a területen a védőterület kijelölése a létesítmény szempontjából várhatóan indifferens. Tekintettel arra, hogy a vízgáléria mintegy 8 éve nem üzemel a szennyezettség miatt, továbbá emiatt vízbázis kijelölése nem történt meg, felvethető a TSZT és az FSZKT, valamint a szabályozási terv tervlapjáról a tájékoztató elem törlése, amennyiben az egyeztetés során az érintett államigazgatási szerv ehhez hozzájárul. (Fontos megjegyezni, hogy a TSZT, illetve az FSZKT tervlapjain a kijelöléseket nem a fővárosi önkormányzat határozta meg, hanem más jogszabályi alapon történt szakhatósági kijelölés alapján csak átvette, mint a figyelembe veendő elemet. Hasonlóan a kerületi szabályozás is így tartalmazza a lehatárolást, de 2010-es frissítéssel).

4. HULLADÉKKEZELÉS

A területen ipari és – ezen belül – veszélyes hulladék jellemzően alig képződik. A kommunális hulladék rendszeres gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása szervezeten történik, az FKF Rt végzi. A közterületeken a gyűjtés feltételei adottak, csak a lakosság környezetkultúrájának függvénye a használatuk.

5. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

A térség környezetminőségét a regionális háttérhatásokon túl a helyi átmenő és célforgalom terhelése határozza meg, időről időre változó mértékben. Ezen lokálisan javítani nem lehet, térségi szemléletű forgalomszervezési tevékenység, hosszú távon e problémák feloldását eredményezheti. Szükség van a forgalomcsillapított útvonalak bővítésére és a parkolás – gépkocsitárolás helyben, de helykímélő módon történő megoldására is.

A forgalomcsillapított és gyalogos zónák kiterjesztése egyben teret teremt a zöldfelületfejlesztéshez, fásításhoz is. Ennek fejlesztésénél az esztétikai szempontok is meghatározó szerepet kell, hogy kapjanak.

IV. KÖZMŰELLÁTÁS HELYZETE

1. VÍZELLÁTÁS

AZ V. KERÜLET VÍZHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSE

A főváros vízellátásának nagy bázisain kívül, amelyek ivóvíztermelésre adnak lehetőséget, északon a Szentendrei-, délen a Csepel-szigeti parti szűrészű kutakkal történik még. Kisebb víztermelés van Óbuda – Újlakon, a Margitszigeten, a Kossuth Lajos téren (tervezési területünkön belül) és Kelet-Pesten.

ÉSZAK-LIPÓTVÁROS VÍZHÁLÓZAT ÖSSZEFÜGGÉSE

A vizsgált térség a pesti alapnyomású övezetbe tartozik, amelynek ellennyomó medencéi a Gellérthegy, Kőbányai, Rákosszentmihályi és Gilice térségi medencék. A mértékadó nyomást a Gellérthegy medence adja, amelynek folyásfenékszintje 137,9 mBf. szinten van.

Az V. kerületet érinti, illetve átszeli Észak-Pestről, a Káposztásmegyeri Vízműtől kiinduló ún. IV. számú nagytérőjű főnyomócső, amely a Széchenyi rakpart – Belgrád rakpart nyomvonalon DN 1200-as mérettel, az Erzsébet-hídon össze van kötve a budai főhálózatokkal, így a Gellérthegy medencerendszerrel. A kerületet elhagyva a Lónyai utcánál DN 800-as mérettel csatlakozik a csepeli vízbázisok felől megtáplált Boráros térségi hálózathoz.

Bázisértékű, nagytérőjű hálózat még a Szent István körúton húzódik DN 800 mm-es mérettel, amely kapcsolódik a nagykörúti DN 1400, DN 1200 és DN 800-as főnyomórendszerekhez. A fenti két főnyomórendszer között párhuzamos és harántirányú DN 500, DN 400 és DN 300-as gerincvezeték összekötések vannak, amelyek az V. kerületen belül képezik a terület főelosztó csőhálózati rendszerét.

A meglévő hálózat hidraulikailag megfelel, az igényelt vízmennyiséget zavartalanul le tudja adni, problémát csak a kerületen belül a hálózat elöregedése jelent.

A terület részletesebb bemutatását a KSZT vizsgálatok tartalmazzák.

A Kossuth Lajos téren galériás vízkivétel van tápgépházzal, amely 2 db 700 m³/h kapacitású szivattyúval 62,5 m-es emelőmagassággal közvetlenül a hálózatra dolgozik. A gépház tetraclóretilén szennyezettség miatt ivóvíz termelés a medergalériából 2004. óta nem történik nem üzemel.

2. CSATORNÁZÁS

V. KERÜLETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Vizsgált térség egyesített rendszerrel csatornázott, szenny- és csapadékvizeinek befogadója a Ferencvárosi Szivattyútelep. A szivattyútelep vízgyűjtőterületéhez tartozik a XIII. és XIV. kerületnek Róbert Károly körút – Mexikói út vonalától délre eső része, az V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerület teljes területe.

Az V. kerület egyesített rendszerű csatornahálózatának befogadója az ún. Duna-parti főgyűjtő, amely a kerületet érintve Balassi Bálint utca, Széchenyi rakpart, Belgrád rakpart nyomvonalon húzódik, majd elhagyva a kerületet a Sóház utca, Közraktár utca, Soroksári út nyomvonalán eléri a befogadó Ferencvárosi Szivattyútelepet.

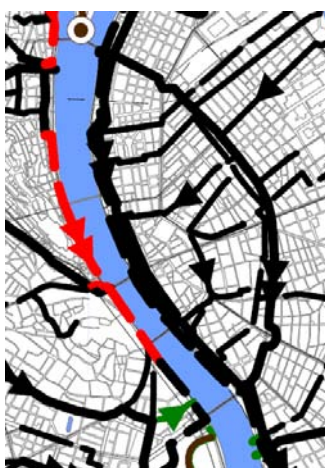
A kerület csatornahálózatának gyűjtői a főgyűjtőre merőleges utcákban épültek ki, részben a szomszédos kerületek vizeinek elvezetésére is. A hálózat nagy része a múlt században épült, de állaga a hivatalos információk szerint is még megfelelő. A csatornahálózat általában 60/90-es tojás szelvényű, anyaga téglá, vagy beton. A teljes hálózat felújítása az elmúlt évtizedekben megtörtént. A hidraulikai áteresztőképességük, a tározókapacitás a felújítás miatt (műanyag behúzás) csökkent, problémát azonban csak azokban az utcákban jelent, amelyek geodéziailag mélyfekvésűek.

TSZT szerinti vízellátás térképe

Vízellátás átnézeti térképe

TSZT szerinti csatornázás térképe

3. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS

NAGYFESZÜLTSGŰ HÁLÓZATOK

A térség középvezetési elosztását 10 kV-os kábelhálózat végzi. A hálózat táppontjai a 120/10 kV-os alállomások, amelyek a kerületen kívül találhatók:

- ▼ XIII. kerület Katona József utca – Kresz Géza utca sarok (Katona József alállomás)
- ▼ VII. kerület Dob utca – Rumbach Sebestyén utca sarok (Erzsébetváros alállomás)

Az alállomások a tápenergiát az országos alaphálózatról megtáplált 120 kV feszültségű főelosztóhálózatról kapják. A főelosztóhálózat a főváros belső területein kábelként épült ki.

A Katona József alállomás a tápenergiát Göd – Angyalföld felől kapja, az Erzsébetváros tápkábele a Zuglói alállomástól indul ki.

A Katona J. és Erzsébetvárosi alállomásokat összekötő kábel egy szakasza a kerületben a Nagy Ignác utca – Hold utca – Herczegprímás utca – Arany János utca – Bajcsy-Zsilinszky út nyomvonalon épült ki az Anker köznél történő átvezetésig.

KÖZÉPFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

Az alállomásokról kiinduló 10 kV-os kábelhálózat a terhelési súlypontokban elhelyezett transzformátorokat hurkolja fel. Az alállomásoktól nagyobb távolságban jelentkező koncentrált terhelések miatt a csomópontba 10 kV-os kapcsoló állomások is kerültek a 10/0,4 kV-os transzformátorokkal együtt elhelyezésre. Ezek közül két nagyobb és két kisebb található a kerületben. A nagyobbak ott alakultak ki, ahol korábban 30/10 kV-os alállomások üzemeltek amelyek közül a Markó utca 9. a vizsgált területen található. A 30 kV-os hálózat az V. kerületben megszűnt az alállomás és helyette alakult ki a kapcsoló állomás.

KISFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

A transzformátorokról kiinduló kisfeszültségű és közvilágítási hálózat a kerületben már mindenhol kábelként épült ki. Ezek a hálózatok általában egymás mellett létesültek, azonban a tereken a közvilágítási hálózat önállóan üzemel. Az utcák közvilágítása néhány szélesebb utca kivételével egyoldalon történik, kétoldali közvilágítás a Szent István körúton, a Belgrád rakparton, a Széchenyi rakparton, a Szalay utcában, az Alkotmány utcában és a József Attila utcában található.

4. GÁZELLÁTÁS

NAGYKÖZÉPNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A kerület gázellátását a fővárosban kiépített nagyközépnomású gázhálózat biztosítja. A hálózat egyik gerincvezetéke a tervezési területünk mellett, Ø 400 mm-es mérettel a Széchenyi rakparton létesült. Erről a gerincvezetékéről ágazik le három vezeték, amelyek közül egy a középnyomású hálózatnak is táppontja, a másik kettőből pedig a kisnyomású hálózat kapja a tápenergiát. A nyomásszabályzókat megtápláló leágazó nagyközépnomású vezetékek a következő méretekkel épültek ki:

Jászai Mari tér	Ø 150 a
Markó utca	Ø 200 a
Széchenyi utca	Ø 400 a

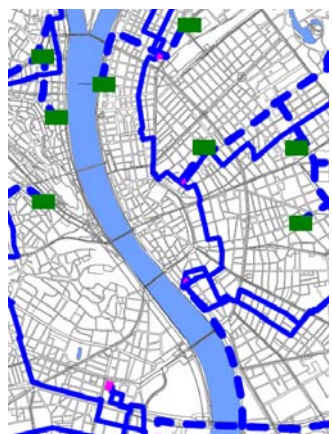
KÖZÉPNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A főváros belső területeinek gázellátására épült ki a középnyomású gázhálózat, amely a kerületet két önálló területen érinti.

A Markó utcai gáznyomásszabályzóba kiinduló rendszer két nyomásszabályzótól kap még betáplálást:

a terület csatornahálózata

TSZT szerinti villamos energia ellátás térképe

a terület villamos-energia ellátásának hálózata

TSZT szerinti gázellátás térképe

- Széchenyi rakpart-Margit híd-Bem rakpart nyomvonalon \varnothing 600 mm méretű vezeték épült ki a Bem téri nyomásszabályzóig
- a Markó utca - Bajcsy-Zs. út - Podmaniczky utca - Dózsa György út nyomvonalon \varnothing 400 ill. \varnothing 800mm méretű vezeték létesült a Városligeti nyomásszabályzóig. Ez a rendszer a Honvéd téren lévő gáznyomásszabályzót látja el gázenergiával.

A másik rendszer a kerület déli részének a gázellátását biztosítja.

KISNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A kisnyomású hálózatot a tervezési területen 4 db középnyomású nyomásszabályzó táplálja meg (Jászai Mari tér, Markó utca, Honvéd tér és a Szabadság téri gáznyomásszabályzók). A nyomásszabályzókból kiinduló kisnyomású hálózat gerincvezetékei \varnothing 400– \varnothing 600 mm-es méretekkel épültek ki. A gerincvezeték hálózata úgy alakult ki, hogy a kerületben lévő minden nyomásszabályzó össze van kötve, ezen kívül még néhány esetben a környező kerületek szabályzóit is ehhez a rendszerhez kapcsolódnak.

A gerinchálózatról leágazó elosztó hálózat \varnothing 100 – \varnothing 300 mm mérettel a terület minden utcájában megtalálható.

5. TÁVFÚTÉS

Magyarországon először a múlt század végén helyeztek üzembe távfűtési rendszert. Ez a rendszer az Országházat látja el a Balassi Bálint utcai fűtőműbe előállított hőenergiával. A kerületben lévő épületek nagy hőszükségű területeket alkotnak, azonban a távfűtés nem fejlődött tovább.

6. TÁVKÖZLÉS

Az V. kerület északi városrész távközlési alépítményi hálózata kiépült. A vizsgált terület politikai, gazdasági és kulturális szempontból az ország legfrekvenciáltabb területének része, amely a távközlési hálózat zsúfoltságában is tükröződik. A térség beépítéséből adódóan az ellátás módja földalatti ellátás, alépítménybe húzott rézerű és optikai kábelekről.

A tervezéssel érintett területen ólomköpenyű, papírszigetelésű rézkábelek cseréje történt az elmúlt évek során. Ezen rekonstrukció során új Q típusú kábelek kerültek a meglévő alépítményekbe húzással.

A belváros centrális elhelyezkedése miatt a területen honos és a különböző távolabbi távbeszélő központok közötti összekötőhálózat is áthalad rajta.

A fővárosban e területen épült ki először, majd bővült tovább az optikai hálózat, mely lehetővé tette a hagyományos telefonellátáson felül a további szolgáltatások biztosítását.

A területen a szolgáltatók teljes lefedettsége biztosított.

A Kossuth tér részletes közműhelyzetét a KSZT vizsgálati fejezete mutatja be.

A Kossuth teret érintő közművizsgálat eredményeképpen kijelenthető, hogy a tér jövőbeni rendezési, építési munkálatai során, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével.

a terület gázellátásának hálózata

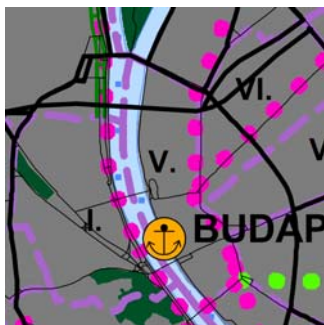
a terület távközlési hálózata

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

I. HATÁLYBAN LÉVŐ TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK

1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

Budapest Agglomeráció területrendezési terve – Szerkezeti terv

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény 2011 évi módosítása nem hozott olyan rendelkezést, mely a városias települési térségen belül a zöldterületekre vonatkozóan külön rendelkezéseket vagy módosításokat tartalmazna az V. kerületet illetően.

Az agglomerációs terv Szerkezeti Tervének részletét mutatja a mellékelt ábra, mely az V. kerület területére nem ad az általánoshoz képest eltérő rendelkezéseket. A terület egésze városias települési térségbe sorolt. A hálózatokat bemutató része elkerüli a vizsgált területet. A BATrT 3. számú térképi mellékleteiből egyedül a Világörökség övezet érinti a területet.

Ebből fakadóan a BATrT külön elemzésétől el lehet tekinteni, mert a Kossuth téren végrehajtott bármely tervi módosítás nem érinti – már a léptékénél is fogva sem – a területrendezési tervet.

Az Övezeti Tervet a BATrT 3. számú (térképi) melléklet tartalmazza, amely 3/1–22. jelű övezeti tervlapokból áll. A térségi övezetek közül a következő érinti a Kossuth tér és vizsgált térségét a 12. §-ban felsoroltak közül:

k) világörökség és világörökség-várományos terület övezete,

l) történeti települési terület övezete,

Ezen területi lehatárolások közül a Világörökség terület már korábbi jogszabály által meghatározott.

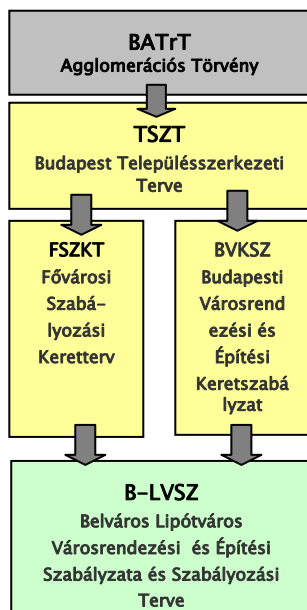
Megállapítható tehát, hogy a **BATrT nem rögzít olyan rendelkezéseket a Kossuth térre és a térségére sem, amely külön figyelembeveendő elhatározásokat tartalmazna.**

2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve.

Az összefoglaló ábra mutatja, hogy a BATrT követően a fővárosi önkormányzati 2005-ben közgyűlési határozattal elfogadásra került – településszerkezeti terv – TSZT az a tervezési szint, mely a város teljes egészének területét az OTÉK szerinti területfelhasználási kategóriákba besorolja. Ennek alapján kell meghatározni a Főváros Szabályozási Kerettervét (FSZKT) és a keretszabályzatát, mely a Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ) nevet viseli.

A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata. E szabályzat melléklete a szabályozási terv, ami részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza. A fenti tervek összefoglalva a következők:

1125/2005.(05.25.)
Főv. Kgy. határozat
46/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet
47/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet
48/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet

29/2004. (VI.04.) önk.
rendelet

Budapest Településszerkezeti Terve

Fővárosi Szabályozási Keretterv

Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról

Budapest Településszerkezeti Terve, a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ), valamint a Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT), illetve a Kerületi Szabályozási Tervek (KSZT), Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatok (KVSZ) összhangjához szükséges követelményekről

Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

II. ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE

Az országgyűlés a 61/2011. (VII. 13.) OGY határozatával döntött a budapesti Kossuth Lajos tér rekonstrukciójáról.

1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK:

A térrendezést megelőző mélygarázs létesítés és látogatóközpont megvalósítása egyes helyeken akadályba ütközik a jelenlegi övezeti besorolások miatt a következők szerint:

▼ TSZT >> Budapest Településszerkezeti Terve

szerint a Kossuth tér szinte egésze zöldterületbe van sorolva, melyet az FSZKT módosítással le kell követni. A TSZT szerinti zöldterület nagysága cca. 3,2 ha, egybefüggően jelölve a tér északi és keleti részét, a déli részét nem besorolva.

▼ FSZKT – Fővárosi szabályozási Keretterv

A hatályos FSZKT jelenleg nincs összhangban a hatályos TSZT-vel, ezért is kérdés, hogy a TSZT lehatárolása és az FSZKT lehatárolása a módosításuk esetén mennyiben térhet el egymástól. (Teljes lefedettség kontra foltszerű zöldterületek az FSZKT-ben.)

Az FSZKT a magasabb rendű TSZT terv zöldterületi foltját már háromféle keretövezetbe sorolhatja a BVKSZ keretövezeti előírásai figyelembevételével >> Z-FK, Z-KK és Z-KP keretövezetbe.

- Jelenleg **Z-KP** keretövezet van meghatározva, mely **nem felel meg** a mélygarázs és a térszín alatt kialakítani kívánt funkció elhelyezésének, mivel **túlzottan kötött geometriát** jelentene. Egy-egy Z-Kp folt alatt legfeljebb annak 20%-a volna igénybe vehető garázs céljából.
- A **Z-KK** keretövezet alatt **mélygarázs nem létesíthető**, így szóba sem jöhet.
- A **Z-FK** lehetővé teszi a **garázslétesítést**, de **jogbizonytalanságot** okoz, hogy a **látogatóközpont** funkció befér-e a keretövezetbe.

Mivel a Kossuth téren **speciális kérdés** merült fel, ezért a **megoldás** módja is csak **speciális lehet**.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása volna, ez adna a későbbiekben legnagyobb rugalmasságot a tervezés, különösen a kiemelt helyszínhez illő felszíni rendezés során. Ennek érdekében a keretövezeti határokat kell feloldani azzal a kitéttel, hogy a téren a zöldfelületek mértéke nem csökkenhet. Ez a geometriai kötöttséget megoldja. A keretövezeti besorolás elhagyása tenné lehetővé teszi a garázs szabadabb elhelyezését is.

A TSZT-ben meghatározott zöldterületet az Étv figyelembevételével az OTÉK szerint övezetbe kell sorolni, ezért csak TSZT módosítás után válik lehetővé, hogy keretövezeti lehatárolás nélkül kerüljön meghatározásra a minimális zöldfelületi arány erre a speciális közterületre.

TSZT >> részlet

FSZKT >> részlet

TSZT >> részlet

Kösterületek kialakítása	
	Kiemelt garázspreferenciájú földterület fejlesztendő nyomvonal
	Belvárosi Főutca-Tengely
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyezett közterülettel
	Organizált, vagyis használt közterület
	Kiemelt parkoló kialakítás
	Gyalogos terület kiegészítővel vagy használatban

2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS

Ennek a koncepciónak megfelelően a **Z-KP és a Z-FK övezet törlésre kerül az FSZKT tervében, és helyette** a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, **hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke minimum 25%, ami meghaladja a hatályos keretövezeti előírások szerinti zöldfelületet.**

Így:

- a térbeli elhelyezést ma nem kell előtanulmányok nélkül eldönteni, ez **tágabb keretet enged a későbbi tervezésnek,**
- a térségben továbbra is **biztosított marad** ugyanaz a **zöldfelületi érték,** csak a geometriai kialakítása lenne más,
- a **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehetne érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

3. TSZT, FSZKT és a BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

A két fővárosi terv és a törvényben meghatározott biológiai aktivitásérték szempontjából a következő megállapítások tehetők.

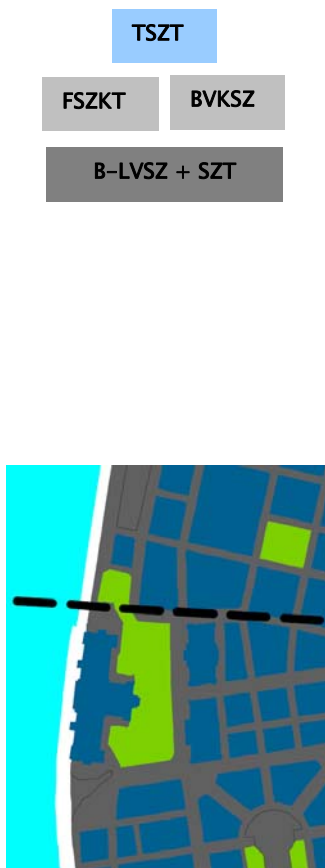
1. Az **Étv 8.§ (2) bekezdése b) pontja** alapján csak az újonnan beépítésre szánt területek létrehozásánál írja elő a törvény, hogy a területhasználat változása során a biológiai aktivitásérték nem csökkenhet. Ilyen változtatás a téren nem tervezett, tehát **a biológiai aktivitásérték szempontjából a változtatás, a módosítás nem szorul igazolásra.**
2. A TSZT szerinti területhasználat a túlzóan apró részekre bontott zöldterületi besorolásokkal az FSZKT-ban jelenleg nem teljesül, vagyis **nincs összhang a két terv között.**
3. Az FSZKT zöldterületi keretövezetei **nem teljesítik** sem az OTÉK, sem a BVKSZ minimálisan **előírt 1 ha területű közpark méretét.**

Fentiek alapján a módosítás indokolt és nem szorul számításra a biológiai aktivitásérték tekintetében.

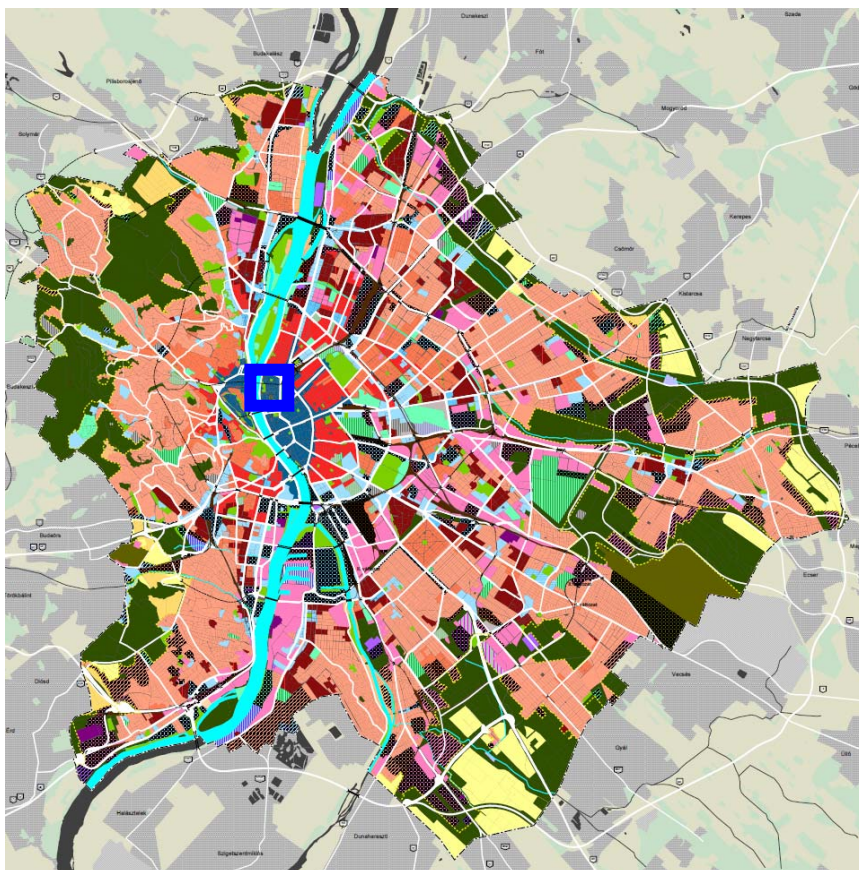
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) BEMUTATÁSA

I. BUDAPESTI TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVÉNEK RÉSZLETE

A hatályban lévő TSZT jóváhagyott munkarésze rögzíti azokat a vezérelveket, melyek alapján a város távlati szerkezeti alakítását meghatározza. Ezek közül lényegében három érinti a Kossuth tér térsége változtatásának kérdéskörét.

3. Városi területek megújítása

„A város egész területén átfogó rehabilitációs szemléletű fejlesztés szükséges, mely az egyes térségekben differenciáltan kezelendő: funkcióőrző, funkció- és szerkezetváltó valamint funkciógazdagító rehabilitációt kell megkülönböztetni.”

6. Közterületek állapotának javítása

„Szükséges szabályozni az ember és a gépkocsi viszonyát a közterületeken; parkok, közterek, fasorok és egyéb zöldterületekkel a közterületeket gazdagítani kell.”

7. Területi értékvédelem – a város mint kulturális örökség

„A műemléki értékek védelme mellett a városrészek és városépítészeti együttesek sajátosságait meg kell őrizni, mivel ezek adják Budapest egyedi karakterét.”

A szándékozni kívánt Kossuth téri átépítés fentieket szolgálni tudja, mivel mind a közterületek állapotára, mind a környező területek állapotára megújító hatással van, ugyanakkor, mint **kiemelt nemzeti történelmi emlékhely** egyben az értékvédelem céljait is messzemenőig szolgálni tudja.

A TSZT meghatározza Budapest alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVÉNEK RÉSZLETE

A TSZT meghatározó területfelhasználási tervlapján a **Kossuth tér környékére két területfelhasználási kategóriát** rögzít.

Beépítésre szánt területek

Az V. kerület egésze a város főközponti része, a beépítésre szánt területek ennek megfelelően „**Városmag központi vegyes terület**” kategóriába vannak sorolva.

Beépítésre nem szánt területek

Ebben a városrészben különösen kiemelt szerepet kapott a TSZT besorolásnál minden kisebb zöldfelület, így a **Kossuth tér egésze „zöldterület területfelhasználási”** kategóriába sorolt.

A közterületek közül a meghatározó főutak – a Szent István körút és az idősebb Antall József rakpart – „**általános közlekedési**” területbe sorolt.

A főhálózat részét nem képező közterületek nem kaptak külön kategóriát, a térképen szürkével jelöltek.

A TSZT jóváhagyásra került munkarészei:

- ▼ **I. Funkcionális szerkezet**
- ▼ **II. Területfelhasználás**
- ▼ **III. Közlekedés**
 - Közúti közlekedési hálózat
 - Köttönpályás közforgalmú közlekedési és kerékpárút hálózat
- ▼ **IV. A terület felhasználását veszélyeztető, illetve befolyásoló tényezők:**
 - Épített környezet értékeinek védelme
 - Talajvédelmi beavatkozás térségei és korlátozó földtani viszonyok
 - Emisszió-korlátozás térségei
 - Zöldfelület-, víz- és természetvédelem
 - Egyéb korlátozások

A TSZT alátámasztó rajzi munkarészei az alábbiak:

- ▼ **1. Táj- és környezetrendezés**
 - Zöldfelületek
 - Tájrendezés, természetvédelem
 - Környezetvédelem
- ▼ **2. Közlekedés**
 - Mintakeresztszelvények
- ▼ **3. Közművek**
 - Vízellátás
 - Csatornázás
 - Felszíni víz rendezés
 - Árvízvédelem
 - Villamosenergia-hálózatok összefüggése
 - Gázhálózatok összefüggése
 - Távhő- és gőzellátás összefüggése

Fentiek bemutatása szükséges ahhoz, hogy a TSZT módosítása során nyomon követhetőek legyenek azok a munkarészek, melyek még esetleg érintettek a Kossuth tér átrendezésével kapcsolatban, és figyelembe kellene venni.

A következőkben bemutatásra kerülnek a tervezési területre vonatkozó térképrészletek.

A térképek jelmagyarázatában bemutatjuk, **mely elemek esetén van érintettsége a területnek, vagyis amit figyelembe kell venni, vagy amely a tervlap módosítását igényli.**

BUDAPEST FŐVÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI

TERVE

TERVLAPOK

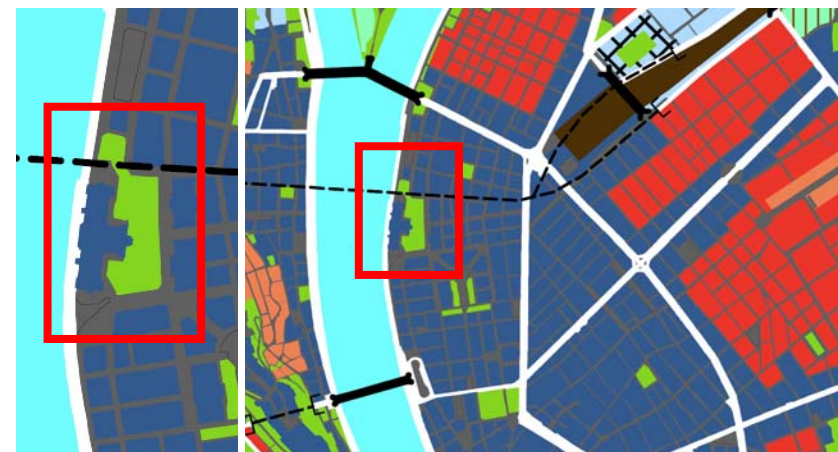
I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

A terület a TSZT alapján

- Városképi, városszerkezeti szempontból **kiemelten védendő karakterű terület**
- **Vegyes városias területek**
- **Zöldterület, zöldfelület**

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁS

A Funkcionális szerkezet tervlap alapján a vizsgált terület

- **Vt-VK** Városközpont vegyes terület (szt. max 4,5)
- **Z** Zöldterület
- **KÖu** Általános közlekedési terület (Pesti Alsó rakpart)
- **V-FV** Folyóvizek medre és partja

területfelhasználási kategóriába tartozik

A TSZT területfelhasználást bemutató tervlapján négy kategória jelenik meg a parlament közelében.

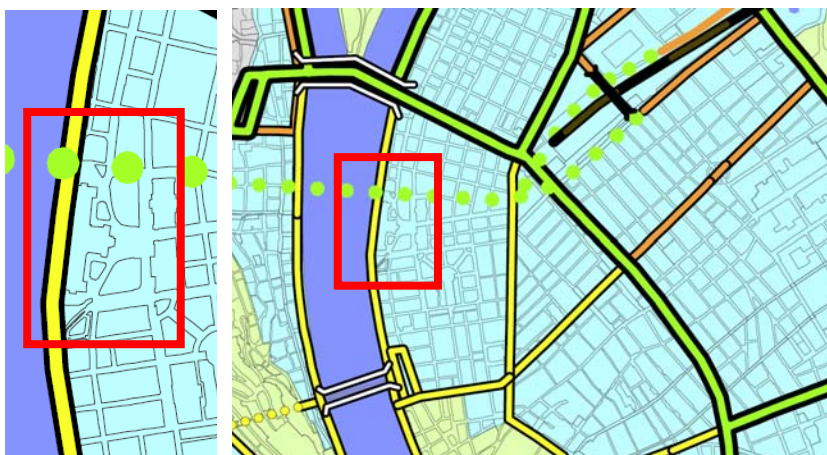
Vt-VK		Városközpont vegyes terület (szt. max. 4,5*)
Z		Zöldterület
KÖu		Általános közlekedési terület
-		Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület

Mindezek mellett sötétszürke kitöltés jelzi az egyes általános közlekedési területbe nem sorolt közterületeket, többek között az utcákat, tereket egyéb nem kiemelt zöldfelületeket, így pl. az Olimpiai parkot is.

III. /1 KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Jelmagyarázat

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMÉK	FELJÁRT ALATTI KIALAKÍTÁS	HÁLÓZATI FUNKCIÓ BETÜLOSÍTÁS
MÉGLÉVŐ ELEMÉK		
		-
		"a"
		"b"
		"b"
		"c"
TERVEZETT ELEMÉK		

Közúti közlekedés tervlap alapján „Belső zóna forgalomcsillapításra kijelölendő területe”-be a teljes Lipótváros beletartozik.

Fővárosi jelentőségű főút a

- Margit híd - Nagykörút vonala

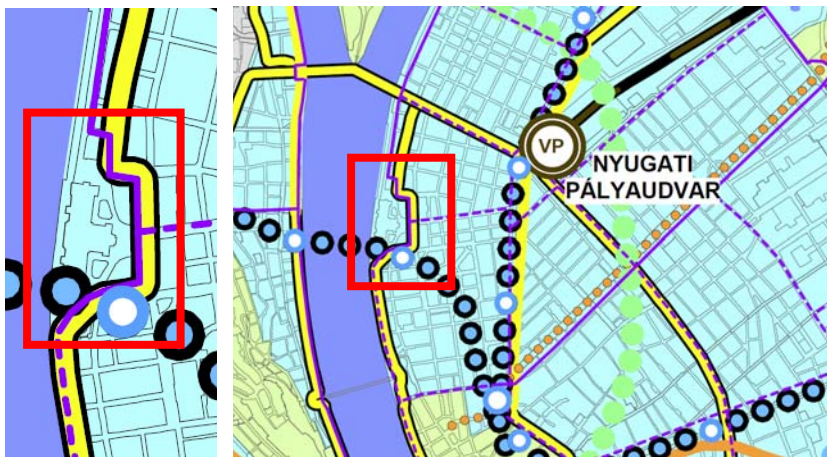
Forgalomcsillapított főútnak számít a

- Pesti alsó rakpart, a
- Bajcsy-Zsilinszky út és a
- József Attila utca is.

Fővárosi jelentőségű főút a távlatban tervezett közúti alagút, mely érinti a közvetlen vizsgálati területet.

III. /2 KÖTÖTTPÁLYÁS KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉSI
ÉS KERÉKPÁRÚT HÁLÓZAT

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMÉK	FELJÁRT ALATTI KIALAKÍTÁS	HÁLÓZATI FUNKCIÓ BETÜLOSÍTÁS
MÉGLÉVŐ ELEMÉK		
TERVEZETT ELEMÉK		
TAJÉKOZTATÓ ELEMÉK		

A Kötött pályás közlekedés szempontjából a 2-es villamos nyomvonala érinti a területet, a 4-es, 6-os villamos vonal a közelben halad. A terv számol a Lehel tér, Deák Ferenc tér között létesítendő, Bajcsy-Zsilinszky úton haladó villamos vonallal.

A **Kerékpár főhálózat** részeként megjelenik az Észak-Dél irányú (Eurovelo 4) kerékpár nyomvonala, mint meglévő elem, majd tervezett elemként a Duna partján halad tovább a Kossuth tértől déli irányba. A Bajcsy-Zsilinszky úton és az Alkotmány utcában még tervezett elemként szerepel az azóta megvalósult kerékpárút.

Jelmagyarázat

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Épített környezet értékeinek védelme

A teljes Lipótváros

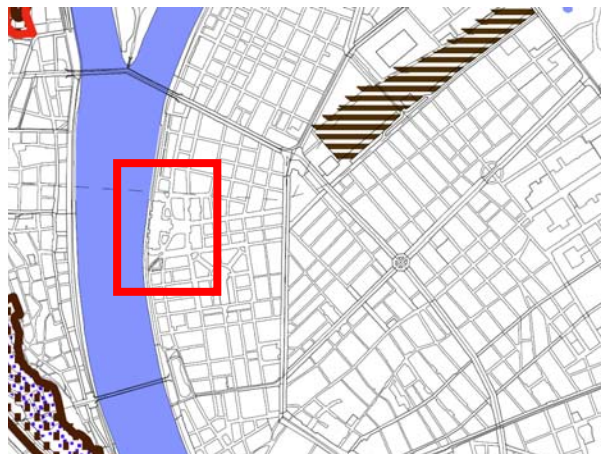
„Városszerkezeti, városképi szempontból kiemelten védendő karakterű ösvárosi jelentőségű terület”, valamint
„Műemléki jelentőségű terület.”

Mindezek mellett magasépítmények szempontjából kiemelten védett övezet.

A pesti Duna-part, és a Kossuth tér egésze a Világörökség területei közé tartozik.

Talajvédelmi beavatkozás térségei és
korlátozó földtani viszonyok

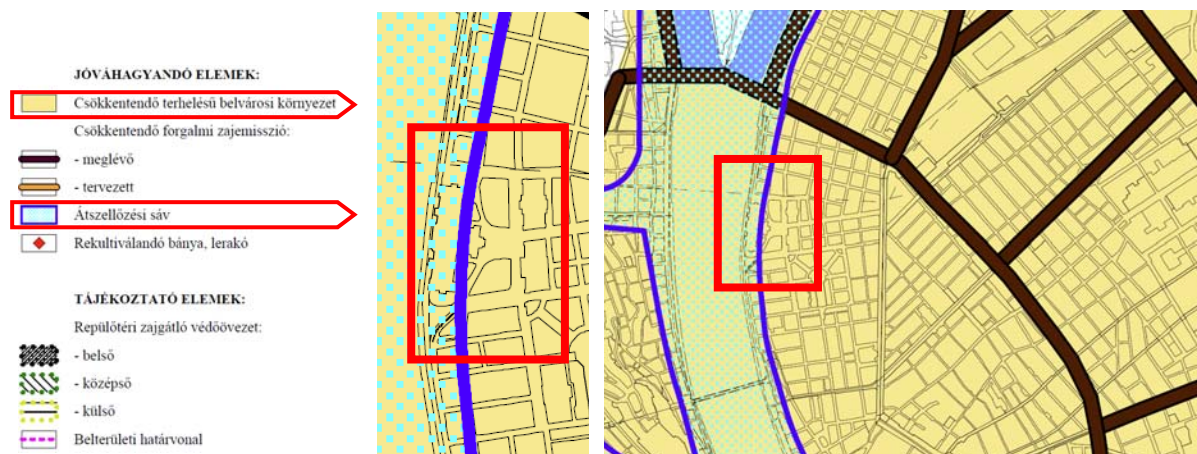
Csatormázandó területek

A terület a tervlapon jelölt elemek közül **korlátozással nem érintett**

Jelmagyarázat

Emissziókorlátozás térségei

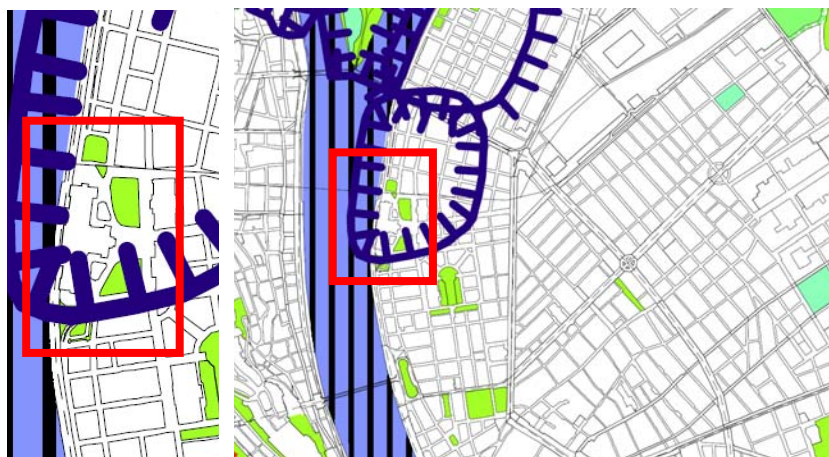

A teljes terület a „Csökkentendő terhelésű belvárosi környezet” lehatárolásba tartozik, mely lehatárolás érinti a területet. A Szent István körút Csökkentendő forgalmi zajemissziójú útvonal. A terület **részben a Duna átszellőzési sávjába** tartozik.

Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

(Hidrogeológiai védőterület >
> A víztermelő létesítményeket
körülvevő felszín alatti védőterület.
Általában a felszín alatti vízgyűjtő
határáig terjed. A hidrogeológiai
védőterületen tiltják mindazon
tevékenységeket, amely olyan
anyagokat juttatnának víz-termelő
hely felé áramló vízbe, amelyek
kitermelésig nem szűrődnek ki, nem
bomlanak le, vagy nem pusztulnak el)

A Kossuth Lajos téren „Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók. A terület „Hidrogeológiai védőterület”-tel érintett.

- Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.

- Hidrogeológiai védőterületek (idézet a TSZT vonatkozó fejezetéből)

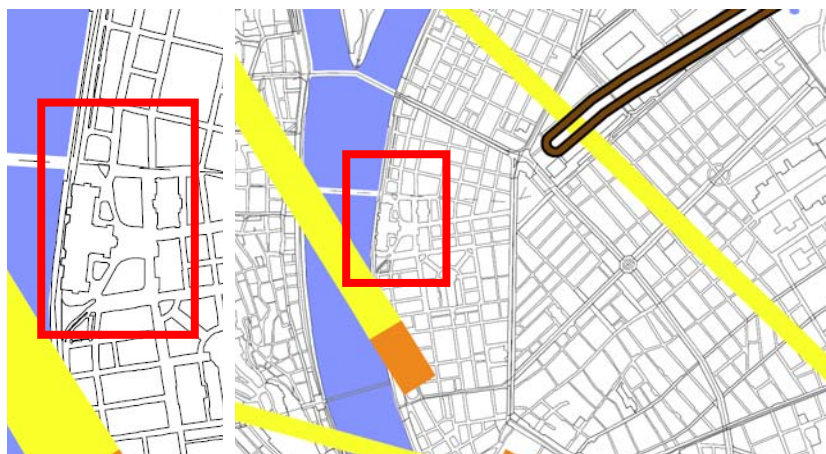
„A hidrogeológiai védőterületek felülvizsgálata országos szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály értelmében. A KDV – Vízügyi Igazgatóság által adott adatok alapján azok a hidrogeológiai védőterületek kerültek ábrázolásra, amelyekre a felülvizsgálat már megtörtént. (A földtani viszonyok alapján a szennyezések várható terjedése szerinti – elérési idő – szempontú kategóriák kerültek meghatározásra. Ezekben belül helyezkednek el az ivóvíznyerő területek, vízbázisok védelmét szolgáló, területhasználatot korlátozó további védelmi területek, melyeken a vonatkozó rendeletek szerinti tevékenységek végezhetők. Ábrázolásra a „B” zónák, 50 éves elérési távolságok kerültek.) A vizsgálatok teljes körű befejezése után Budapest teljes területén lehatárolhatók majd a védőterületek. Így a tervben szereplő ábrázolás a későbbiekben kiegészítésre szorul.”

(Lásd még jelen dokumentáció környezetvédelmi fejezet vonatkozó részletét.)

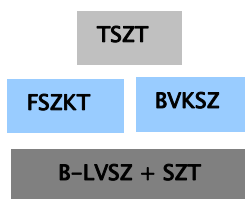
Jelmagyarázat

- TÁJÉKOZTATÓ ELEMÉK:**
- 220 kV-os távvezeték védőtávolsága
 - 120 kV-os távvezeték védőtávolsága
 - Nagynyomású gázvezeték biztonsági övezete
 - Nagyközépfeszültségű gázvezeték biztonsági övezete
 - Termékvezeték biztonsági övezete
 - Kőolajvezeték biztonsági övezete
- Mikrohullámú összekötés magassági korlátozása:**
- 10 m alatt
 - 10-20 m között
 - 20-30 m között
 - 30 m felett
- Árvédelmi fejlesztést igénylő területek**
- Beépült, vagy részben beépült hullámtéri terület
 - Beépült, vagy részben beépült ártér
 - Beépítetlen fejlesztési terület hullámtéren
- Hullámtéri területek**
- Ártéri területek
- Meglévő szennyvíztisztító és kísérleti reaktor védőterülete**
- Tervezett szennyvíztisztító védőterülete
- Meglévő gyorsforgalmi utak és főútvonalak védőtávolsága**
- Tervezett gyorsforgalmi utak és főútvonalak védőtávolsága
 - Országos közforgalmi vasútvonalak védőtávolsága
- Belterületi határvonal**

Egyéb korlátozások

A terület a tervlapon jelölt elemek közül **korlátozással nem érintett.**

Az FSZKT
városközponti és zöldterületi
keretövezetei

Az FSZKT védelmi és korlátozási
tervlapja
a területet érinti :
metró védelmi zóna
világörökségi terület
fővárosi jelentőségű védett közpark,
temető
fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek
védőterületei

A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerint: A főváros zöldterületi rendszerének – a városkép, a növényzet értéke, továbbá az idegenforgalom szempontjából – védett közparkjait, fasorait és más területeit a BVKSZ 5. sz. melléklet tartalmazza, valamint az FSZKT terület lehatárolással rögzíti. Ezeket a területeken építési tevékenység – a köztárgyak elhelyezésének kivételével – csak a környezetre is kiterjedő és kertépítészeti munkarészt is tartalmazó

II. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT > BVKSZ ELŐÍRÁSAI és A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV > FSZKT-BEN RÖGZÍTETT KERETÖVEZETEK ADTA LEHETŐSÉGEK

A BVKSZ szabályainak térbeliségét a Fővárosi Szabályozási Keretterv – a továbbiakban FSZKT – rögzíti térképen

A zöldterületen a mélyépítési lehetőségeket és a funkciókat alapvetően meghatározó BVKSZ előírások a következők.

1. az alépítés lehetősége a **Z-FK** keretövezetben megengedett, de nem egyértelmű, hogy a *látogatóközpont* építménye elhelyezhető-e terepszint alatt, mivel ilyen meghatározást a BVKSZ nem alkalmaz >>ez a későbbiekben jogvitát eredményezhet;
2. a **Z-KK** keretövezetben nincs lehetőség mélygarázs létesítésre;
3. a **Z-KP** keretövezetben lehetséges mélygarázs építése, de 5 ha-nál kisebb összterület esetén legfeljebb az övezet területének 20%-os alépítésével, legalább 1,5 m-es talajtakarással. A látogatóközpont építménye itt is kérdéses.

Fentiek alapján a jelenlegi FSZKT szerinti keretövezetek nem teszik lehetővé megfelelően rugalmas módon mélygarázs és látogatóközpont elhelyezését, mert vagy a funkció, vagy a méret, vagy a geometria nem ad megfelelő kereteket elhelyezésüknek.

Mindemellett fontos azt tisztázni, és szem előtt tartani a módosítások során, hogy

- ▼ a belvárosi területek **zöldfelületekben igen szegényesen** ellátottak,
- ▼ a belső városrészekben **zöldterület megszüntetése**, vagy csökkentése alapvetően **ellentétes** azokkal a szándékokkal, mely **egy élhetőbb környezet létrehozására**, de legalább fenntartására törekszik.

Ezért fontos azt leszögezni, hogy **meg kell találni annak a módját, hogy a beruházás megvalósítása**

- ▼ **ne csökkentse a zöldfelületek nagyságát,**
- ▼ **használati értékét.**

Ha ezek teljesülni tudnak, akkor éri el igazán célját a Kossuth tér rendezése.

Fentiek alapján tehát:

- ▼ nincs előírás arra vonatkozóan, hogy a TSZT-ben rögzített zöldterület – mivel nem jön létre helyén beépítésre szánt terület – ne volna csökkenthető és annak alapján az FSZKT-ben, majd a B-LVSZ-ben ez átvethető;
- ▼ fentiek ellenére az a célravezető és a közérdeket a legjobban szolgáló, ha a **rendezés eszköze eleve biztosítja azon zöldfelületi értéket**, mely a téren ma jelen van,
- ▼ tehát a **településrendezési tervek összhangját** oly módon kell megteremteni, hogy a **zöldfelületi kialakítás nagyságrendje, minősége legalább azt a zöldfelületi értéket prezentálni tudja, ami jelenleg a téren van, de inkább annál kedvezőbb helyzetet teremtsen;**

Ez utóbbi szabályozási technikájára tesz javaslatot majd a módosításra vonatkozó fejezet.

Az FSZKT védelmi és korlátozási lapja a téren lévő zöldfelületeket, mint védett közpark tünteti fel. A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerinti KSZT készítésének folyamata megelőzi a nemsokára megkezdődő kertépítészeti tervezői munkát, melyet a hatályos B-LVSZ a területre előír. A szabályozási terv alátámasztó munkarésze által felvázolt kertépítészeti kialakítás számos bizonytalan tényezőn alapul még, a tényleges kertépítészeti tervezést a B-LVSZ a részletes tervezés körébe utalja. Az lehet hivatott a terület végleges kialakítását meghatározni. A védelmi tervlap módosítása nem indokolt, mivel az előírás nem mondja ki, hogy a zöldterület érintetlen kell maradjon, azt rögzíti, hogy szakszerű kezelést és tervezést igényel.

TSZT

FSZKT

BVKSZ

B-LVSZ + SZT

Közterületek kialakítása	
	Kiemelt gyalogospreferenciájú főútvonalra fejlesztés
	Belvárosi Főutca Tengely
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyhez kötött célforgalommal. Forgalmasszápított, vegyes használatú közterület kijelölt parkolók kialakításával
	Gyalogos terület kerékpárforgalommal vegyes haszn.

A hatályos szabályozási tervlap részlete

- ▼ a közterület övezetbe nem sorolt területein általános szabályok hatályosak;
- ▼ egy részén a gyalogosfelület rögzítésével (a tervlapon a kék jelölés) a terület belvárosi minőségű gyalogos kialakítása a cél (gazdasági feltöltés, vendégek érkeztetése stb. VIP fogadó stb. lehetséges);
- ▼ a közterület egy része – összesen cca. 1,8 ha terület zöldterületbe van sorolva (zölddel jelölt részek, vagyis Z-KP ill. Z-FK keretövezetbe a Fővárosi Szabályozási Kerettervben (FSZKT)).
- ▼ a mélygarázs létesítésének lehetséges jelölését is tartalmazza a szabályozási terv a következő jelöléssel

Terepszint alatti építési hely határa

A mélygarázs kontúr a tervpályázat eredményei alapján készített engedélyezési tervet követte.

III. BELVÁROS-LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE

A kerület részletes szabályait a 29/2004. (VI.04.) önk. rendelettel elfogadott B-LVSZ és a mellékleteit képező szabályozási terv rögzíti. Miután a B-LVSZ be kell, hogy tartsa a magasabb fővárosi kerettervek rendelkezéseit, attól eltérni nem lehet.

Már a 2004-ben a kerület egészére elfogadott szabályozási terv **rögzített mélygarázs kontúrt a Kossuth téren**. A 2008-as módosítás korrigálta a mélygarázs kontúrját, de még mindig csak egy nagyon határozott konkrét kontúr beágyazását sikerült a tervben érvényesíteni. Ez van ma is hatályban.

A mélygarázs céljára kijelölt terepszint alatti építési hely mérete 16.500 m², melyen belül azonban az egyéb kötöttségeket – mint pl. zöldfelületi minimum, az aláépítettség mértéke stb. – be kell tartani. Ez a kontúr **pl. nem teszi lehetővé a látogatóközpont létesítését az épület közelében**.

Hozzá kell tenni, a garázskontúrt alapvetően a közművek és a fák elhelyezkedése határozta meg, nyilván egy szabályozás általános szintjén meghatározó mélységű előkészítés alapján. Amennyiben a szándéknak ez nem felel meg, úgy a módosítás és újragondolás – részletesebb elképzelések birtokában – indokolt.

A lényeg, hogy a téren mélygarázs létesítésének lehetősége már az 1999-ben készített és 2000-ben elfogadott első B-LVSZ már tartalmazta, tehát egyáltalán nem idegen a tér használatának gondolatában.

A B-LVSZ több kisebb pontosítást igénylő módosítása 2010-ben kezdődött és 2012. március 8.-án került elfogadásra a 11/2012.(III.22.) számú rendelettel. E rendelet a jelen dokumentáció véleményezésre való kiküldése után lép csak hatályba. A Kossuth tér kérdésével azonban még nem tudott foglalkozni, hiszen a tényleges elhatározás és számos intézkedés csak a tervezés folyamata után realizálódott.

A B-LVSZ jelenleg a térre a következő rendelkezéseket teszi:

A 170. tömb a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) A 24894 hrsz.-ú úszótelket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett
- (3)
- (4)
- (5)
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény személyi feljáratához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparensüvegezéssel kialakított lift létesíthető

Ez a 73.§ nem változott az említett utolsó módosítás során.

A hatályos normaszöveg tehát

- ▼ lehetővé teszi a **gyalogos felületek** mellett azok vegyes használatát a jelölt helyeken.
- ▼ meghatározza az általános – tér egészére vonatkozó – **térrendezés feltételét**
- ▼ a terepszint alatti kontúron belül lehetővé teszi a **mélygarázs és feljárt** létesítését
- ▼ rögzíti, hogy a **közművek nem érinthetetlenek**.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJA ÉS TECHNIKÁJA

I. A SZÜKSÉGES MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA

konkrét
lehatárolás
helyett

terület
arányában
(X%)
a zöldfelület
biztosítása

A Kossuth tér bizonytalanul is tekinthető, aszimmetrikus geometriai jellemzői, az építési szándék speciális volta, a meglévő közművek kötöttségei indokolják, hogy a tér felszíni átalakítása számára megfelelő tervezői szabadság álljon rendelkezésre és ne az 1:4000-es, vagy 1:1000-es lépték szabályozási elemei kényszerével kezdődjön a tervezés a kiemelt helyszínen.

SZABÁLYOZÁSI CÉL

Z keretövezet megszüntetése

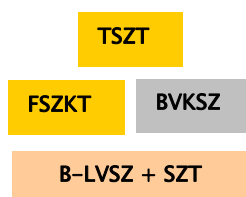
Ezen a speciális közterületen célszerűbb, ha csak a tér és a környezet adná önmagában a megoldást, és a rugalmas kezelhetőség érdekében a szabályozás nem a formát és a garázs alányúlásának mértékét szabályozná, hanem azt mondaná ki, hogy

- ▼ többféle megoldás elképzelhető,
- ▼ ehhez megfelelő rugalmasságot nyújt,
- ▼ mindezek mellett elsőrendű szempont a zöldfelület legalább jelenlegi értékének biztosítása, továbbá
- ▼ biztosítsa a tér közhasználatát, méltó gyalogospreferenciájú díszterré alakítását és felszínének rendezett, kulturált, megtervezett megvalósulását.

A zöldfelületi kialakításra szánt közterületeknek – mint beépítésre nem szánt területnek – nincs előírt zöldfelületi mutatója, viszont a szabályozási tervi szinten és az **FSZKT szintjén is rögzíteni lehet a biztosítandó zöldfelület** (megtartott vagy új) **minimális nagyságát, vagy térhez viszonyított arányát.**

A TSZT módosítási kényszere

Ahhoz viszont, hogy a Z keretövezet szabályozástechnikailag megszűnhessen és az FSZKT illetve a B-LVSZ más szabályozási eszközzel érvényesítse fentieket **a TSZT zöldterületi besorolását is módosítani szükséges.** A törvény ugyanis előírja, hogy a TSZT-t megelőzően módosítani szükséges, ha ellentmondásba kerül az „alatta lévő” szabályozással.

II. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B-LVSZ ÖSSZHANGJA

A településrendezési eszközök – jelen esetben a TSZT és FSZKT / BVKSZ illetőleg az FSZKT / BVKSZ és a B-LVSZ egymásra épülését a törvény előírja. Tisztázásra került, hogy az OGY határozat szerinti előírásoknak a mai szabályozás alapján a létesítendő mélygarázs műtárgya valamint a látogatóközpont elhelyezése nem tud megfelelni.

Röviden összefoglalva:

- ▼ Z-KP övezetbe sorolt terület teljes mértékű aláépítését a keretövezet BVKSZ szerinti előírása nem teszi lehetővé – mélygarázs céljára sem. Ez korlátozza a garázkialakítás lehetőségeit.
- ▼ A látogatóközpont elhelyezhetőségét – mint funkciót – a BVKSZ konkrétan nem rögzíti, így jogilag is bizonytalan, hogy létesíthető-e.

Jelen dokumentáció készítésekor nem áll rendelkezésre konkrét terv a garázs és a látogatóközpont kialakítására vonatkozóan, ezért a szabályzás nem konkrét műtárgyakat, hanem azok létesítését kell lehetővé tegyék a téren.

Az összhang megteremtésekor fontos, hogy a tervek egymás utáni jóváhagyása megtörténjen, különös tekintettel a TSZT és FSZKT viszonyra.

1. MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT ELEMEL

A területen a mai FSZKT szerinti keretövezet tehát geometriában, méretben, funkcióban akadályozza a megvalósulást. Ezért

- ▼ a B-LVSZ-ben feltüntetett zöldterületi övezethatárokat meg kell szüntetni, de
- ▼ a megszüntetést megelőzően szükség van az FSZKT módosítására, ott is az övezethatárok megszüntetése ad lehetséges megoldást;
- ▼ mindezek miatt viszont megelőzően a TSZT-ben rögzített zöldterületi lehatárolás is módosításra kell kerüljön oly módon, hogy ne legyen külön besorolása a területnek, hanem a Széchenyi térhez és az Olimpiai parkhoz hasonlóan nem lesz külön nevesített területfelhasználási kategóriába sorolva. A tervrendszeri hierarchia alapján tehát

	hatályos	módosított	Szöveges előírás
TSZT	zöldterület	Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület	nincs
FSZKT	Z-KP és Z-FK	Keretövezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „ <i>kötelező zöldfelület: min. 25%</i> ”
B-LVSZ	Z-KP-V és Z-FK-V	övezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „ <i>A Kossuth tér (hrs.:24893) területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani</i> ”

Ennek szabályozástechnikai kivitelezése a következő:

A **Z-KP-V és a Z-FK-V övezet lehatárolás megszüntetése**, de oly módon, hogy helyette a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását – mivel nem ez kell legyen az FSZKT léptéke –, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke legalább annyi, amennyi a keretövezeti lehatárolásokból a hatályos terv szerint számítható.

2. ELVÁRÁSOK A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSÁVAL SZEMBEN

A mélygarázs és látogatóközpont szempontjából a legbiztonságosabb megoldás az, ha

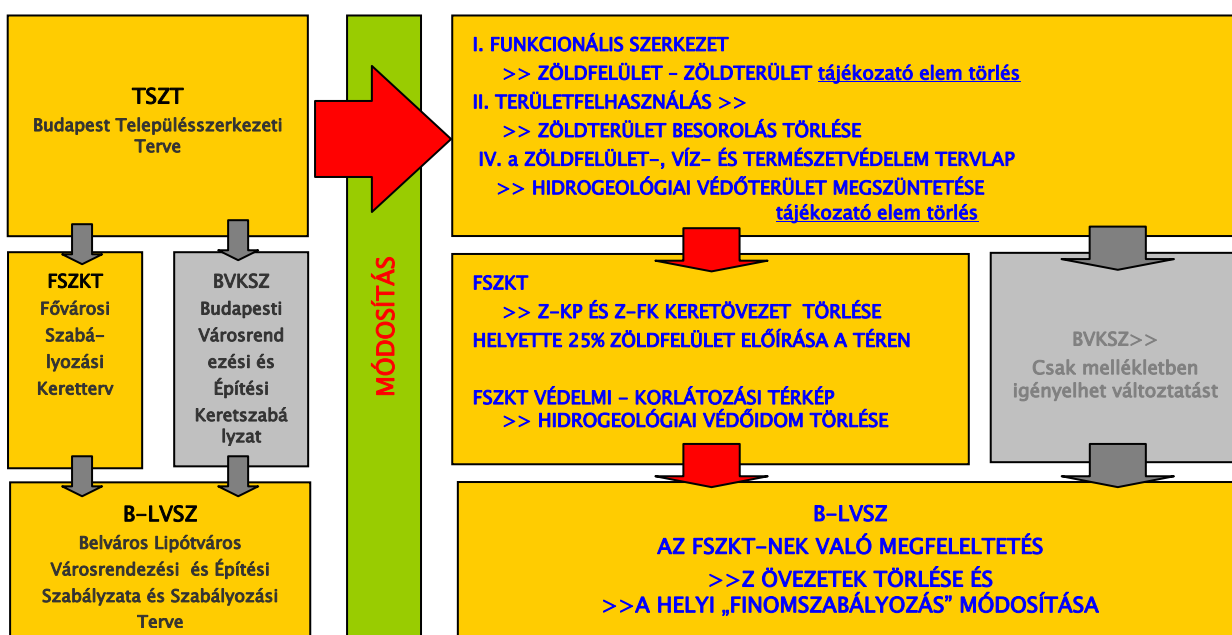
- ▼ a településrendezési eszközök egymás közötti **összhangja érvényesül**,
- ▼ **nincs jogbizonytalanság** a többféle értelmezési lehetőség miatt,
- ▼ **rugalmas építménykonfigurációt** tesz lehetővé a terepszint alatt – a mérnöki lehetőségek keretei között (legkevésbé vési kőbe a geometriai kialakítást),
- ▼ funkcionálisan **többféle rendeltetést** lehetővé tesz > a mélygarázon túl
 - látogatóközpont
 - vendéglátás
 - felszíni kijárat (szigorú esztétikai és látványmegkötésekkel)
 - egyéb biztonsági rendeltetési egységek
 - terepszint alatti feltöltés
 - nyilvános illemhely
- ▼ biztosítja ugyanakkor a megfelelő – legalább a **maival egyenértékű** – **zöldfelületi kialakítást** a felszíni térrendezés során.

A kiemelt nemzeti emlékhelyre vonatkozóan az Étv. 9/D§ egy eljárásban való kezelést határoz meg. Ennek előnye, hogy a módosításokat egy fázisban lehet elvégezni –a tervezési munkát és egyeztetéseket illetően –, ugyanis az egyes tervek egymásraépülése miatt csak együtt értelmezhető, hogy

- ▼ a zöldterület megszüntetése a településszerkezeti tervben miként nem okozza a zöldfelületek tényleges megszüntetését, illetőleg
- ▼ az FSZKT-ben miként garantálható a zöldfelület ugyanolyan mértékű visszaállítása, mintha az nem járt volna a területfelhasználási és keretövezeti, övezeti módosítással.

A kerületi szintű szabályozás a magasabb szintű tervek lekövetve a részletes szabályozást határozza meg, érvényesítve tehát:

- ▼ a zöldterületi Z-KP-V és Z-FK-V övezetek megszüntetését,
- ▼ a téren az FSZKT-ban módosításként előírt zöldfelületi arány biztosítását,
 - lehatárolással és/vagy
 - arányokkal és/vagy
 - távolságok meghatározásával és/vagy
 - egybefüggő zöldfelület minimális méretével vagy arányával.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A TSZT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE

TSZT

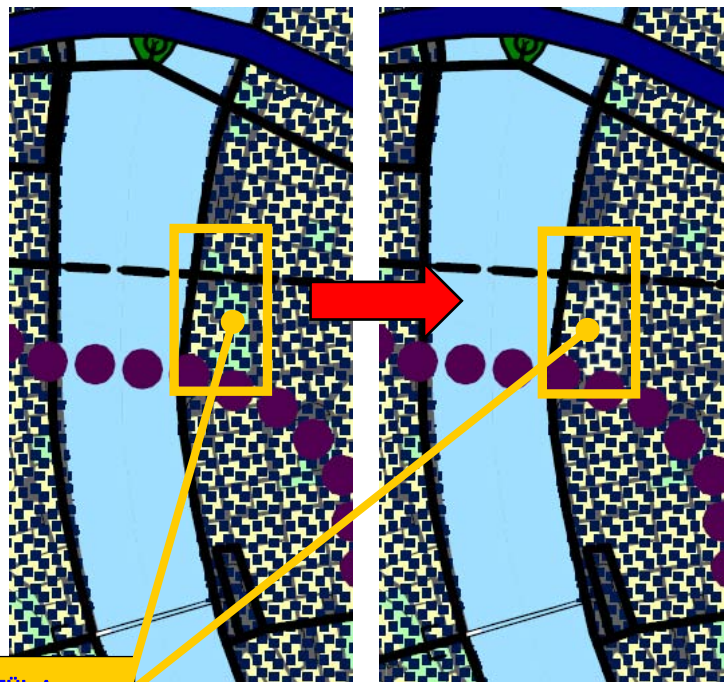
FSZKT

BVKSZ

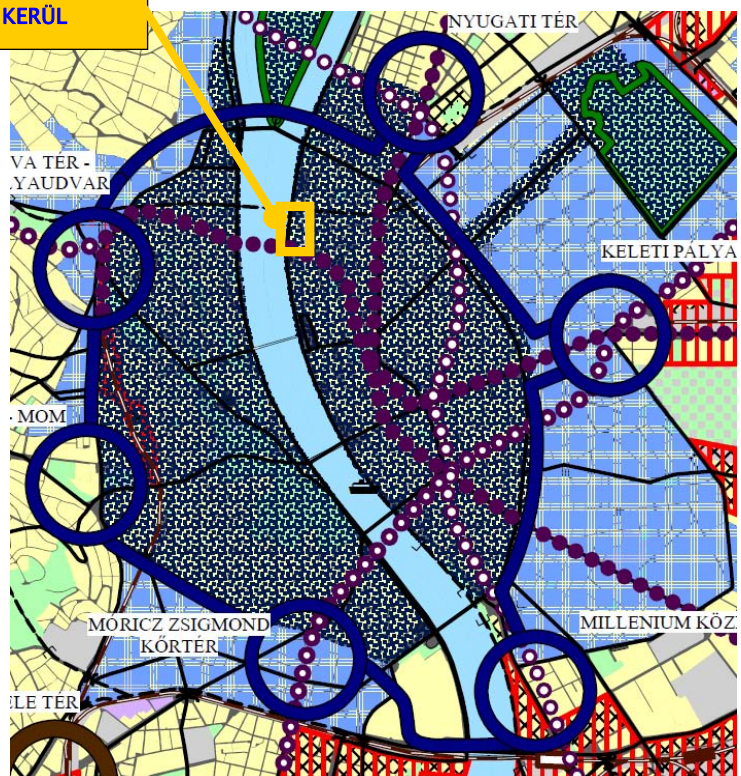
B-LVSZ + SZT

I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA

I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZETI TERVLAP

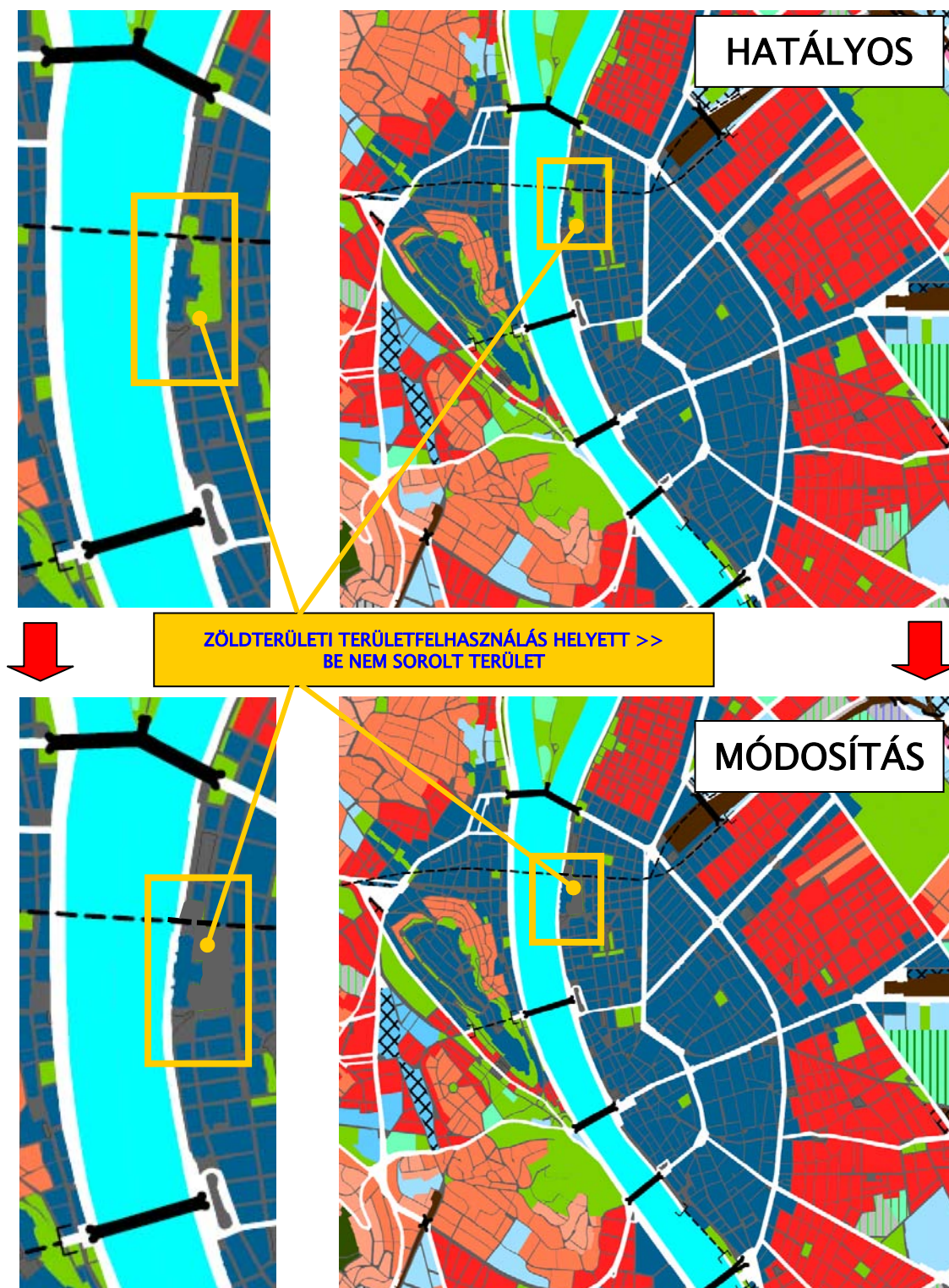

A TÁJÉKOZTATÓ ÉS ALAPTÉRKÉPI ELEMEK KÖZÜL A ZÖLDTERÜLET, ZÖLDFELÜLET >> TÖRLÉSRE KERÜL

A funkcionális szerkezeti tervlap a TSZT egyik legfőbb lapja, ennek jóváhagyott elemeit nem érinti a módosítás. A Tájékoztató és alaptérképi elemek közül a Kossuth téri Zöldterület, zöldfelület kerül törlésre.

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI TERVLAP

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

jóváhagyott munkarész

A térkép az alábbiak szerint érinti a Kossuth teret.

- ▼ A Kossuth Lajos téren „**Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek**” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók.
- ▼ A terület „**Hidrogeológiai védőterület**”-tel érintett. (A víztermelő létesítményeket körülvevő felszín alatti védőterület. Általában a felszín alatti vízgyűjtő határáig terjed. A hidrogeológiai védőterületen tiltják mindazon tevékenységeket, amely olyan anyagokat juttatnának víztermelő hely felé áramló vízbe, amelyek a kitermelésig nem szűrődnek ki, nem bomlanak le, vagy nem pusztulnak el.)

Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

A TSZT jóváhagyott leírása szerint az értelmezés a következő:

„Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.”

A BVKSZ jelenleg az 5. mellékletében rendelkezik a Kossuth térről, mint *A városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közparkok, terek, kertek, temetők, fasorok* **B) terek kertek** listájában szereplő 6. pont alatti területről. A tér nem tartozik ugyanakkor a főváros természetvédelmi területei közé. (A terület kiemelt kezelését a BVKSZ 15.§ (3) bekezdése a környezetre is kiterjedő KSZT készítésével biztosítja.)

Bár a módosítás jóváhagyott munkarészt is érint, felmerülhet, hogy a TSZT tervlapjának – más esetben egyáltalán nem tipikus – grafikai jelölését esetleg módosítani kell, azonban mivel itt nem terminus technikusként értelmezett zöldterületi védelemről van szó, a tervlap **módosítása nem szükséges az alábbiak miatt.**

- ▼ a tervlap nem fedi a jelenlegi területfelhasználási tervlap hatályos zöldterületi foltját, hanem a természetben kialakult geometriájú foltokat rögzíti, tehát a területfelhasználás megszüntetésre kerülő zöld foltjával nem lehet azonosítani;
- ▼ megfigyelve a többi hasonló kategóriába sorolt területet kiderül, hogy nincs ok-okozati összefüggés a területfelhasználási tervlap és a jelölések között, ezek elsősorban jelenlegi zöldfelületeket jeleznek, melyek városszerkezetben való fontosságuk miatt kerültek a térképre;
- ▼ a TSZT leírása szerint lényegében fizikailag nem szűnnek meg, területük nem kerül csökkentésre, és változtatásuk az alapfunkció megtartása mellett történik, vagyis az előírt kritériumnak megfelelnek.
- ▼ nem szabad változtatni, mivel ez tudja közvetíteni az FSZKT számára, hogy itt zöldfelületre van szükség;

Értelmezés: egy közpark átalakítása mindig járhat geometriai változásokkal, így ez esetben a Kossuth tér zöldfelületi fedettsége az, ami meghatározó. A park védettsége nem jelentheti azt, hogy átépítése tiltott volna.

Hidrogeológiai védőterület

A BVKSZ 7. számú melléklete tartalmazza a fővárosi hévíz- és víznyerőhelyek védőterületeinek listáját, ezen belül a **II. Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete** cím alatt található 3. pontként a **Kossuth téri galéria** és térsége, vagyis a Kossuth tér környéke. A lehatárolást az FSZKT is rögzíti.

Ez a lehatárolás nem településrendezési terv eredménye, tehát sem a TSZT, sem az FSZKT nem rendelkezhet róla aszerint, hogy mekkora a kiterjedése, továbbá, hogy mi létesíthető a védőterületen belül és mi nem, mivel ezt a **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** alapján kell figyelembe venni, illetőleg a vonatkozó szakhatósági kijelölés lesz a mérvadó, ezért módosítása nem településrendezési eljárás körébe tartozik.

A TSZT, mint ahogy az FSZKT és a B-LVSZ is csupán feltünteti a más jogszabály alapján meghatározott lehatárolást. Önálló **módosítási igénye nincs**.

Ahogy a vizsgálati fejezetben már említésre került, a Kossuth téri vízgáléria jelenleg nem működik és az illetékes államigazgatási szerv az előzetes eljárásban (ÉTV 9§ (2) rögzítette, hogy „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”

A TSZT leírása is rögzíti, hogy a lehatárolások a későbbiekben felülvizsgálatra szorulnak majd a végleges kijelölés során. A hatályos TSZT-n a lehatárolások egy meghatározott logikai elv és időpont szerint történtek. **Ugyanakkor a Kossuth téri galéria szennyezettsége okán végül nem lett vízbázisként kijelölve, következésképp védőidoma nincs.**

Tekintettel tehát arra, hogy a vízgáléria mintegy 8 éve nem üzemel a szennyezettség miatt, továbbá emiatt vízbázis kijelölése nem történt meg, a TSZT és az FSZKT, ebből fakadóan a **kerületi szabályozás tervlapjáról a tájékoztató elem törölhető**, amennyiben az egyeztetés során az érintett államigazgatási szerv ezt nem kifogásolja. Rögzíteni kell, hogy a lehatárolást a TSZT, FSZKT és a B-LVSZ is csak jelzi más jogszabály alapján megállapítottak szerint, és nem meghatározza.

Ez esetben azonban a BVKSZ vonatkozó 7. számú mellékletéből is törölni kell a II Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete címszó alatt a Kossuth téri vízgálériára vonatkozó 3. pontot. Ez nem lényegi, hanem technikai módosítása a BVKSZ-nek.

Más korlátozást a jóváhagyandó tervlapokon a TSZT nem tartalmaz.

Azok a további elemek, melyek egyes jóváhagyott tervlapokon feltüntetésre kerültek, a Kossuth téri rekonstrukciót nem érintik, így

- ▼ a fővárosi jelentőségű főútként jelölt Csalogány utca – Podmaniczky utca közötti közúti alagút,
- ▼ a világörökség és városzerkezeti védelmi lehatárolások,
- ▼ a csökkentendő terhelésű belvárosi környezet.

Fentiek nem befolyásolják a térrendezést és a mélygarázs létesítését, sőt a belvárosi terhelés csökkentését indukálják

3. BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

Mint ahogy már említésre került, az Étv szerinti biológiai aktivitásérték számítását nem szükséges elvégezni, mivel **nem jön létre a zöldterület helyett beépítésre szánt terület.**

A TSZT nem alkalmas részletesebb előírások bevezetésére, ezért külön a zöldfelület helyben való biztosítását nem lehet előírni, de a jóváhagyó határozat tartalmazni fogja.

TSZT
IV.A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT
VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK –
Zöldfelület-, víz- és természetvédelem
tervlap módosítása:
A tájékoztató elemek közül a
„hidrogeológiai védőterület” törlésre
kerül

Hatályos tervlap

Módosítás

II. A MÓDOSÍTÁS CÉLJA

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat főbb céljai és elemei:

1. a tér teljes rekonstrukciója,
2. gépjárművek felszín alatti tárolása,
3. parkfelület növelése,
4. látogatók méltó fogadása,
5. 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése mellett az 1944 előtti képzőművészeti arculat kialakítása,
6. a tér átadása: 2014. május 31.

Fentieknek megfelelően a téren

- a) mélygarázs és látogatóközpont létesül, minimális terepszint feletti építményekkel,
- b) a tér egésze forgalommentessé válik a célforgalom kivételével,
- c) a szennyezett vízgaléria vízműgépháza északra kerül áthelyezésre,
- d) a már előkészített területen várható a garázs és a látogatóközpont létesítése,
- e) az építés után a tér egésze a kiemelt helyszínnel megfelelő méltó felszíni minőségűvé válik a kertépítészeti és szabadtér építészeti kialakítást követően.

III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE KIFEJTETT HATÁSAI

Jelen hatáselemzés során a fentieknek a Településszerkezeti terv szerint releváns elemekre kifejtett hatások kerülnek elemzésre, különös tekintettel arra, hogy a TSZT jóváhagyása után az FSZKT és a B-LVSZ biztosítani fogja a fentiekben túl a tér zöldfelületi állapotának helyreállítását, hasonló vagy nagyobb felületen.

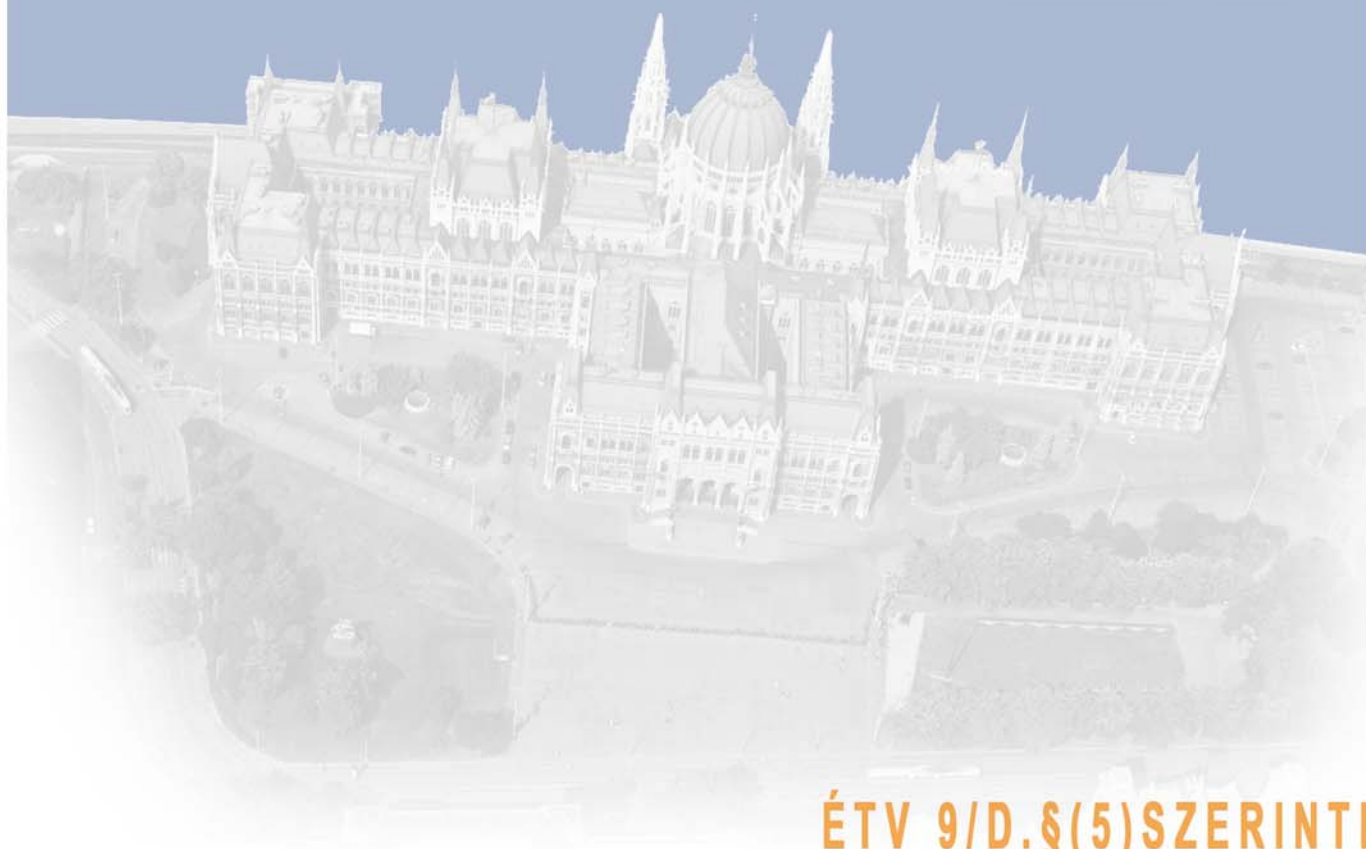
BUDAPEST EGÉSZÉRE	MIKRO-SZERKEZETRE
kifejtett	
TELEPÜLÉSSZERKEZETI HATÁSOK	
<p>Nincs kihatással sem a fejlesztés, sem a zöldterületi területfelhasználási kategória módosítása.</p> <p>Visszapótlási kötelezettség nincs, mivel helyén nem jön létre beépítésre szánt terület, ennek ellenére ténylegesen a zöldfelületek nem szűnnek meg, csak a jogi besorolásuk változik.</p>	<p>A forgalommentes tér kialakítása megegyezik a forgalomcsillapítási törekvésekkel és a gyalogosrendszer fejlesztésével, túl azon, hogy az OGY határozat teljesíthetőségét lehetővé teszi</p>
KÖZLEKEDÉSI HATÁSOK	
<p>Jelentősége és nagyságrendje miatt. össz-városi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.</p>	<p>A forgalommentesség és a gyalogosrendszer fejlesztése a mai forgalmi rend megváltoztatását igényli, a jelenlegi ismert terhelések átalakulnak.</p>

ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉRTÉKEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Mint világörökségi terület egészének imázását emelő beavatkozás pozitív kihatású a tér egészére, ezáltal a térségre is	A tér rekonstrukciója régi adósság a köz számára, jelentősége túlnő a kerület határain.
ZÖLDTERÜLETI RENDSZERRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Össz-városi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Helyi jelentősége kiemelkedő, mivel a tér megújulása, a forgalom megszüntetése a zöldterületekre és azok használatára, alapvetően pozitív hatású.
KÖRNYEZETRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Össz-városi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Hatása egyértelműen pozitív lesz a téren és környezetében. Kisebb kedvezőtlen hatással azokban az utcákban kell számolni, ahova a forgalom áttérül, de ez nem a zöldterületi területfelhasználás módosítása miatti kérdés. A terület gyalogosrendszerű fejlesztése már a hatályos szabályozásban is megjelenik. A térrendezéssel járó építési hatások időszakosak.
KÖZMŰVEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Össz-városi közművekre nincs közvetlen hatással, csupán az átépítés érintheti a nagy fővárosi vezetékek némelyikét, de ez nem jelent szerkezeti hatást.	A Kossuth téri vízgaléria vízmű-gépházának áthelyezése területbiztosítást igényel, de ez nem településszerkezetet meghatározó tényező.
MÓDOSÍTÁSOK JOGI HATÁSA	
A településrendezési tervekben lekövethető, nem okoz disszonanciát, de fontos, hogy a TSZT-t követően az FSZKT és a helyi szabályozás is tartalmazza a zöldfelület további biztosítását.	Helyi szinten a ma jogilag nem megvalósítható beruházást építésjogi értelemben lehetővé teszi, ezáltal a tér várt rekonstrukciójának alapjait teremti meg.
ÖSSZEGEZVE	
A város egészére kifejtett hatása nem kimutatható.	Mikro-szintű környezetre hatása a végeredményt tekintve egyértelműen pozitív

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

III.KÖTET: FSZKT
(FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV)
MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§(5)SZERINTI
VÉLEMÉNYEZÉSI DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

2012. MÁRCIUS

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1081. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2097, 061-242-2297

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS
KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA

III. KÖTET: FSZKT Fővárosi Szabályozási Keretterv MÓDOSÍTÁS

ÉTV 9/D.§ (5) SZERINTI VÉLEMÉNYEZÉSI
DOKUMENTÁCIÓ
KIKÜLDÉSRE

Készítette az Urban-Lis Stúdió Kft.

- „■ Budapest Településszerkezeti Terv (TSZT) – 1125/2005.(05.25) Főv. Kgy. határozat,
■ Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT) 46/1998. (X.15. Főv. Kgy. rendelet
■ Budapest V. kerület, Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ) – 29/2004. (VI.04) önk. rendelet módosítása”
c. szerződés keretében Budapest Főváros Kormányhivatala megbízásából.

2012. MÁRCIUS 30.

TERVEZŐK

VÁROSRENDEZÉS	URBAN-LIS STÚDIÓ KFT.	LISZKAY KRISZTINA Vezető településtervező TT/1É 01 – 1455/01
		VÁSÁRHELYI KINGA TT/É-01-3723 HORVÁTH ÁGNES KRÉBESZ ANDRÁS SZCZUKA LEVENTE
KÖZLEKEDÉS	KÖZLEKEDÉS KFT.	SZEGŐ JÁNOS K1d-1 01-3418
ZÖLDFELÜLETEK KÖRNYEZETVÉDELEM	VÁRKERT KFT.	NEMES ZOLTÁN K1-01-5053/03
KÖZMŰVEK	KÁDÁR KOMPLEX KFT.	KÁDÁR LÁSZLÓ GO-T/TE-T/TV-Z/VZ-T/ 01- 1275
RÉGÉSZET	MÁTRA-VET KFT.	ADORJÁNNÉ DR. GYURICZA ANNA SZ-82/2003

TARTALOM

BEVEZETŐ	5
1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT	6
2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY	6
3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG	7
4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	8
5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA	8
6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI	9
JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK – FSZKT MÓDOSÍTÁS	11
RENDELETTERVEZET	12
AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSI JAVASLATA	
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK	14
VIZSGÁLATOK	14
I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	15
1. ÁLTALÁNOS VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK	15
2. KÖZTERÜLETEK KIALAKÍTÁSA	21
3. ZÖLDFELÜLETI VIZSGÁLAT	24
II. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLAT	28
1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK	28
2. KÖZÚTHÁLÓZAT	28
3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM	30
4. PARKOLÁS	31
5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM	31
6. VÍZI KÖZLEKEDÉS	31
7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM	31
III. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK	32
1. LEVEGŐMINŐSÉG	32
2. ZAJTERHELÉS	32
3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK	32
4. HULLADÉKKEZELÉS	33
5. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS	33
IV. KÖZMŰELLÁTÁS HELYZETE	34
1. VÍZELLÁTÁS	34
2. CSATORNÁZÁS	34
3. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS	35
4. GÁZELLÁTÁS	35
5. TÁVFŰTÉS	36
6. TÁVKÖZLÉS	36
A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	37
I. HATÁLYBAN LÉVŐ TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK	38
1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE	38
2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE	38
II. ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE	39
1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK	39
2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS	40
3. TSZT, FSZKT és a BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK	40

A HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) BEMUTATÁSA	41
I. BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE	42
II. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT ÉS A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV	49
III. BELVÁROS-LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE	50
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJA ÉS TECHNIKÁJA	51
I. A SZÜKSÉGES MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA	52
II. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B-LVSZ ÖSSZHANGJA	53
1. MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT ELEMÉK	53
2. ELVÁRÁSOK A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSÁVAL SZEMBEN	54
A TSZT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE	55
I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA	56
I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZETI TERVLAP	56
II. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI TERVLAP	57
IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – ZÖLDFELÜLET-, VÍZ- ÉS TERMÉSZETVÉDELEM	58
BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK	59
II. A MÓDOSÍTÁS CÉLJA	60
III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE KIFEJTETT HATÁSAI	60
AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE	62
I. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA	63
II. A ZÖLDFELÜLET FSZKT-BAN VALÓ SZABÁLYOZÁSÁNAK ÉRTELMEZÉSE	64
III. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁS CÉLJA	65
IV. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE ÉS FŐVÁROSI SZINTEN KIFEJTETT HATÁSAI	66
KSZT KIVONAT A JAVASLATI MUNKARÉSZBŐL	68

BEVEZETŐ

1. ORSZÁGGYŰLÉSI HATÁROZAT

ELŐZMÉNYEK

a 2011. évi CXLIX. törvény
a kulturális örökség
védelméről szóló 2001. évi
LXIV. törvény módosításáról

Az országban egyedüli helyszíneként a Kossuth tér – a Parlament, a Vidékfejlesztési Minisztérium és a Néprajzi Múzeum épületével együtt – kiemelt nemzeti emlékhely rangra emelkedett 2012. január 1-én.

A magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítása időszerűvé vált, hiszen mai állapota, megjelenése használata nem felel meg rangjának.

Az egyben világörökségi helyszín olyan rekonstrukciójára van szükség, mely biztosítja az itt felhalmozódott nemzeti értékek megőrzését, fennmaradásukat nem veszélyezteti, egyben elősegíti az emlékhely fenntartható használatát, széles társadalmi körben való bemutatathatóságát. A kiemelt nemzeti emlékhely esetében az állami feladatokat az Országgyűlés elnöke látja el egyetértésben a kultúráért felelős miniszterrel.

Az Országgyűlés 61./2011.
(VII.13.) számú határozata

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. **A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat ennek megfelelően az alábbi célokat rögzíti:**

„1. A budapesti Kossuth Lajos tér, mint az Országgyűlés épületének előterében Magyarország alkotmányos főterének szerepét betöltő terület méltó kialakítása érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az Országgyűlés elnökével és Hivatalával együttműködve kezdje meg és 2014. május 31-ig bonyolítsa le a tér teljes rekonstrukcióját.

2. Ennek érdekében az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy végezze el mindazokat a jogszabály-előkészítési, egyeztetési, jogalkotási és igazgatási feladatokat, amelyek eredményeként

- a. a Kossuth Lajos tér teljes területe (Budapest, V. kerület, 24893 hrsz.) a Magyar Állam tulajdonaként az Országgyűlés Hivatalának vagyonkezelésébe kerül;
- b. lehetővé válik a kormányzati szervek működésével összefüggésben a térre érkező gépjárművek tárolásának felszín alatti megoldása, illetve a parkoló létesítmény állami üzemeltetése;
- c. növekszik a tér parkfelülete;
- d. lehetővé válik az Országház megtekintésére érkező látogatók méltó fogadása;
- e. az 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése és a téren jelenleg álló képzőművészeti alkotások méltó elhelyezése mellett visszaállítható a tér képzőművészeti arculatának 1944. előtti állapota;
- f. az Országgyűlés épülete közjogi funkciójának sérelme nélkül megvalósul az Országház nyitottabbá tétele.

3. Az Országgyűlés felkéri a Kormányt, hogy az 1. pontban jelzett határidőig gondoskodjon a végrehajtó hatalom szerveinek a törvényhozás épületén kívüli elhelyezéséről, s az Országházat teljes egészében adja át az Országgyűlésnek.

4. E határozat a közzétételének napján lép hatályba.”

2. A KOSSUTH TÉR RENDEZÉSÉVEL KAPCSOLATOS

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁT MEGALAPOZÓ TANULMÁNY

ELŐKÉSZÍTŐ VÁROSRENDEZÉSI
TANULMÁNY

Építésjogi kérdések vizsgálata

A határozat végrehajtásának első lépéseként tanulmány készült arra vonatkozóan, hogy a területre hatályos városrendezési tervek miként tudják szolgálni az OGY határozatban rögzített célokat. A tanulmány megállapítja, hogy a területre vonatkozó különböző településrendezési tervek a jelenlegi állapotot tartalmazzák, ezért csak korlátozott módon teszik lehetővé az elképzelés térrendezési terveinek megfelelő elkészítését és megvalósítását, különös tekintettel a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezhetőségére.

A tanulmány elemzi és értékeli a Kossuth teret érintő építésjogi helyzetet, a vonatkozó terület- és településrendezési eszközrendszert, egyben a

A településrendezési tervek módosításának szükségessége

megfogalmazott célok érdekében a fennálló építésügyi ellentmondások feloldására javaslatot tesz.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a területet érintő **mindhárom településrendezési eszköz módosítása szükséges** ahhoz, hogy rugalmas, ugyanakkor következetes és garanciákat adó szabályozás születhessen, mely a tér részletes tervezésének, majd megvalósításának megfelelő keretet biztosít.

Módosítani kell tehát

- ▼ Budapest Településszerkezeti Tervét,
- ▼ a Fővárosi Szabályozási Kerettervet és
- ▼ a Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatát és Szabályozási Tervét.

3. A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES TERVCSOMAG

Ennek megfelelően a településrendezési tervcsomag a következő kötetekből áll:

- I. Összefoglaló a településrendezési tervek módosításáról
- II. Budapest Településszerkezeti Tervének módosítása
- III. Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítása
- IV. Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terve módosítás
- V. Örökségvédelmi hatástanulmány (mindhárom módosításhoz)
- VI. Terviratok

A tanulmány előzetes vizsgálati elemzései a tervcsomag alátámasztó munkarészeibe beépültek.

A TERVDOKUMENTÁCIÓK RÖVID TARTALMA

A városrendezési tervezés nem szorítkozhat a Parlament szűk környezetére, mivel az összefüggések csak tágabb kitekintéssel körvonalazhatók a történeti belvárosi területen. A **módosítással érintett terület a Kossuth tér és egy több mélységű terület**, de az alátámasztó munkarészek nagyobb kitekintéssel kell készüljenek az összefüggéseik miatt.

A tervcsomag három szinten vizsgálja a Kossuth tér környezetét:

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változása javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen – a közlekedési összefüggések miatt.

Az **örökségvédelmi hatástanulmány** elemzi az általános tartalom mellett a Kossuth tér hármas térrendszerének kialakulását, mai használatának problematikáját. A világörökség részeként, illetve annak puffereként számon tartott terület többszintű védelemmel rendelkezik, így országos műemléki, fővárosi és kerületi, egyedi, illetve területi védelemmel, ami elegendő garancia az eklektikus történeti környezet megőrzésére.

A szabályozás alátámasztó munkarésze értékeli a korábbi tervpályázat eredményeit is, az azokból hasznosítható javaslatokat, továbbá bemutatja a környezet jelenlegi használatát, a földszinti funkciókat, melyek befolyásoló tényezők lehetnek a későbbi térrendezésnek. Fontosak még a látvány és rálátási vizsgálatok, a nagyságrendet bemutató térképek.

A terület rengeteg olyan problémával terhelt, ami az átlagos járókelőnek nem tűnik fel. A probléma és értéktár az egyes fizikai környezeti elemeket a

Kossuth Lajos tér
rekonstrukció
településrendezési eszközök
módosításának tervcsomagja

Városrendezési szemléletű
vizsgálatok, elemzések

Örökségvédelem, történet

Korábbi tervpályázati
eredmények

- Környezeti és használati problémák feltárása
- A tér környezeti jellemzői és lehetséges átalakításuk
- Közlekedési értékelés
- Környezeti állapot, közművek

burkolatminőségtől, a növényzetértékelésen át, az utcabútorok kérdését is átvilágítva, a gyalogoskapcsolatok hiányát, a látványzavaró tényezőket listába szedi és térképen ábrázolja. Külön elemzés készült a dunai kapcsolat hiányosságainak feltárásáról. Ez megfelelő alapot ad a későbbi környezetrendezésnek.

A Belvárosi terület élhetővé válásának feltétele a megfelelő arányú és minőségű zöldfelület biztosítása. Az alátámasztó munkarészek kiemelten foglalkoznak a tér mai és lehetséges felszíni kialakításának lehetőségeivel. A szabályozási terv alátámasztó munkarészeinek nem feladata a térrendezési tervezést felvállalni, pár változatban elemzi a javaslat a lehetséges elvi irányokat.

A közlekedési vizsgálat a József Attila utca – Bajcsy-Zsilinszky út – Szent István körút Duna által határolt kibővített területre is kitér, a forgalmi rend jelenlegi helyzetét és a közforgalmú közlekedést elemzi. Kedvezőtlen helyzetet eredményez az átmenő forgalom, melynek mérséklésére az elmúlt időszak forgalmi változásai jó hatással vannak. Az elképzelések a tér teljes gyalogosításával számolnak, ezért a jelenlegi forgalom átrendezésére tesz javaslatot a munkarész. Ennek során összhangot kell biztosítani a **kerületi koncepcionális elképzelésekkel**, így a **FŐUTCA** utolsó szakaszának forgalomcsillapításával, és a **Széchenyi tér tervezett gyalogospreferenciájával**.

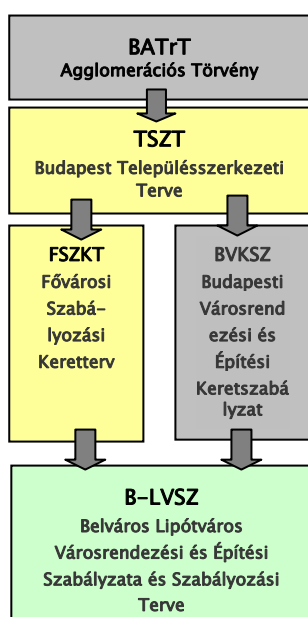
A terület környezeti állapotát alapvetően meghatározza a terek és utcák felszíni kialakítása, emellett a környezeti ártalmak, melyek közül a közlekedés tekinthető a meghatározónak.

A terület teljesen közművesített, bár előregedett vezetékek még találhatók, melyek rekonstrukciója általában az esedékes felszíni felújításhoz köthető.

A téren kialakuló új építmények (terepszint alatti garázsépítmény és látogatóközpont) valamint a felszín rendezése több közműkiváltást igényel. Ezzel külön fejezet foglalkozik. A térfelszín végleges rendezése és átépítése több, a végleges megtervezésig még nem ismert közműelemet is érinthet, mely azonban nem része a szabályozási terv alátámasztó munkarészeinek.

4. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Fővárosi tervek rendszere

Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve. Az összefoglaló ábra mutatja a budapesti szabályozási modellt. A fővárosi tervek „feletti” Budapest Agglomeráció Területrendezési Tervét nem kell módosítani.

A város területének felhasználását a **Budapest Településszerkezeti Terve (TSZT)** alapozza meg. Ennek alapján kerülnek besorolásra az egyes területek a **Főváros Szabályozási Kerettervében (FSZKT)**. Az egyes területek előírásait Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzata (BVKSZ) tartalmazza.

A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben **Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata (B-LVSZ)**. E szabályzat melléklelete a szabályozási terv, ami a részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza.

A fenti településrendezési eszközök közül a TSZT és FSZKT valamint a B-LVSZ és a hozzá tartozó övezeti és szabályozási terv kerül módosításra.

1125/2005.(05.25.) Főv. KGy. határozat	Budapest Településszerkezeti Terve
46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Fővárosi Szabályozási Keretterv
47/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet	Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról
29/2004. (VI.04.) önk. rendelet	Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

5. A JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK RÖVID ÖSSZEFOGLALÁSA

ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE

A településrendezési tervek módosítását az indokolja, hogy a téren a mai kialakítás szerinti övezeti határok ne akadályozzák az OGY határozat szerinti térrekonstrukciót, továbbá a mélygarázs- és látogatóközpont kialakítását.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása, ez ad a megfelelő rugalmasságot a tervezés során. A három hatályos településrendezési terv azonban meghatározott geometriát rendel a zöldfelületek biztosításához, melyek a mai állapotot konzerválják. A rugalmasabb megfogalmazás rugalmasabb szabályozást igényel.

TSZT – Településszerkezeti terv módosítása

A TSZT szintjén a Kossuth tér zöldterületi besorolása megszűnik és be nem sorolt közterületté válik. A zöldfelületek biztosítását az FSZKT veszi át.

FSZKT – Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítása

A keretövezeti kötöttségek helyett a javasolt megoldás: a terület megfelelő zöldfelületi arányát, a tér területének meghatározott arányában – a jelenlegivel legalább azonosan – kötelezően írja elő a keretterv, de anélkül, hogy a geometriai kialakítást rögzítené. Ez a felszíni tervezésnek nagyobb szabadságot biztosít, hiszen ezáltal a kertészeti mikro-architektúra válhat meghatározóvá. Szabályozás-technikailag a **Z-KP és a Z-FK keretövezet törlésre kerül, és helyette** a terület egésze kap egy olyan szabályozást az FSZKT-ban, mely nem köti konkrét helyhez és nem konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke **minimum 25% legyen**, ami nagyobb a mai (24893) hrsz közterületre eső keretövezetek szerinti zöldfelületi előírás.

Ez tűnik a legcélravezetőbb megoldásnak, mivel

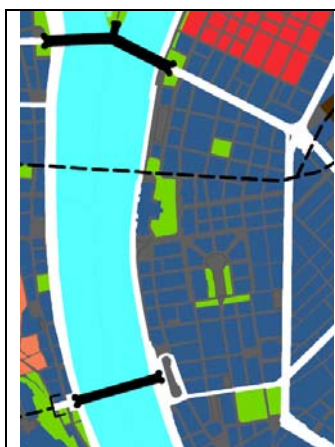
- ezzel a szabályozástechnikával az FSZKT továbbra is **biztosítja a tér zöldfelületi ellátottságát**,
- a térbeli elhelyezés számára megfelelő szabadságot biztosítva ez **tágabb keretet enged a későbbi tervezésnek**,
- a térségben továbbra is **biztosított** marad ugyanaz a **zöldfelületi érték**, ugyanakkor a térhez jobban illő geometriai kialakítás volna kialakítható,
- a javasolt **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehet érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

B-LVSZ és SZT – Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata és Szabályozási Terv módosítása

Az FSZKT módosítását értelemszerűen követni kell a kerületi szabályzatban és a szabályozási terven is, továbbá az övezeti terv és normaszöveg is változik.

6. A MÓDOSÍTÁSOK VÁRHATÓ ÉPÍTÉSJOGI HATÁSAI

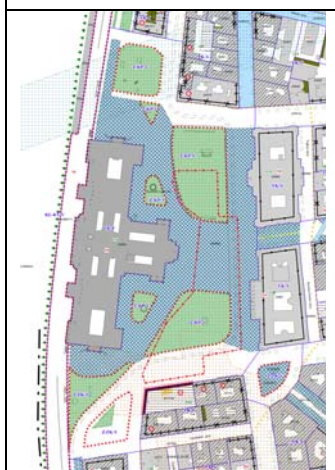
- **Nem számottevő** abban az értelemben, hogy a szabályozástechnika révén ugyanazon **zöldfelületi arány** a módosítással továbbra is **biztosításra kerül**.
- **Számottevő** abban az értelemben, hogy **rugalmasabbá teszi a térfelszín és a terepszint alatti építmények konfigurációinak viszonyát**, a tervezés jobban tud a tér kialakult helyzetéhez igazodni, és nem kényszerül az általános övezeti lehatárolások keretén belül mozogni.
- Tekintettel arra, hogy a **szabályozás ma is lehetővé teszi mélygarázs létesítését**, a módosítás ennek pontosítását jelenti, **nem új létesítmény elhelyezésére vonatkozik**.

hatályos TSZT >>részlet

hatályos FSZKT >>részlet

hatályos SZT >>részlet

FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK módosítása*					
TSZT		FSZKT			
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS		
					
TSZT módosítás határozatában rögzíteni kell, hogy az FSZKT-ban a zöldfelület biztosítandó		„Kötelező zöldfelület: min. 25%”			
MINDKÉT FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVBEN ZÖLDTERÜLETI TERÜLETFELHASZNÁLÁS HELYETT >> BE NEM SOROLT TERÜLET LESZ. EZÉRT AZ FSZKT KÜLÖN FELIRATTAL JELZI, HOGY A ZÖLDFELÜLET NAGYSÁGÁT A TÉREN MEG KELL TARTANI, VAGYIS LEGALÁBB 25% ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA SZÜKSÉGES					
*szükség szerint a fővárosi településrendezési tervek egyéb részei is módosításra kell, kerüljenek, lásd a jóváhagyandó munkarészt.					
KERÜLETI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV					
Belváros–Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről					
B-LVSZ 1. melléklet övezeti terv		B-LVSZ 4. melléklet Szabályozási Terv			
HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS	HATÁLYOS	JAVASOLT MÓDOSÍTÁS		
					
AZ FSZKT MÓDOSÍTÁS SZÖVEGES ELŐÍRÁSÁNAK MEGFELELŐEN, A KERÜLETI ÖVEZETI TERV SEM TARTALMAZ ZÖLDTERÜLETBE SOROLT ÖVEZETET, DE AZ EGYÜTT ALKALMAZANDÓ SZABÁLYOZÁSI TERVLAP ÉS A SZABÁLYZAT ELŐÍRÁSA IS RENDELKEZIK ARRÓL, HOGY A TÉR EGÉSZÉHEZ VISZONYÍTVA LEGALÁBB 25 %-OS ZÖLDFELÜLETI BORÍTOTTSÁG KÖTELEZŐ					

A Kossuth téren tehát geometriai kötöttség nélkül is biztosított lesz a zöldfelület kötelező kialakítása, a térfelszín helyreállítása után.

Cél, hogy ezt mindhárom termódosítás közvetítse és lekövesse.

JÓVÁHAGYANDÓ MUNKARÉSZEK

FSZKT MÓDOSÍTÁS

Döntési javaslat

A Fővárosi Közgyűlés úgy dönt, hogy

1.

Tudomásul veszi a Budapest Főváros Településszerkezeti Terv módosítási javaslatára érkezett vélemények értékeléséről szóló tájékoztatót.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének I. Funkcionális szerkezet c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének II. Területfelhasználás c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Elfogadja Budapest Főváros Településszerkezeti Tervének IV. A terület felhasználást veszélyeztető, illetőleg befolyásoló tényezők – Zöldfelület-, Víz – és Természetvédelem c. Tervlap módosítását az számú melléklet szerinti tartalommal.

Budapest Főváros Településszerkezeti Terv módosítása alapján a Kossuth téren a megfelelő zöldfelületi arányt a Fővárosi Szabályozási Kerettervben biztosítani kell.

2.

megalkotja a Budapest V. kerület Kossuth tér (.....hrsz) területére vonatkozó, a Fővárosi Szabályozási Kerettervről szóló 46/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendeletének módosításáról szóló/2012. (.....) Főv. Kgy. számú önkormányzati rendeletét az számú mellékletnek megfelelő tartalommal

3.

megalkotja a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról szóló 47/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendeletének módosításáról szóló/2012. (.....) Főv. Kgy. számú önkormányzati rendeletét az számú mellékletnek megfelelő tartalommal

4.

a 48/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendelet 7.§ (1) bekezdésével összhangban a Budapest Főváros Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről szóló 29/2004. (VI.04.) B-LÖ számú önkormányzati rendelete módosításával **egyetért.**

5.

felkéri a főpolgármestert, hogy az 1–4. pontokban foglalt döntésről Belváros-Lipótváros Budapest Főváros V. kerületi önkormányzat polgármesterét, valamint Budapest Főváros Kormányhivatalát és az Országgyűlés Hivatalát **tájékoztassa.**

6.

felkéri a főpolgármestert, hogy a módosítások fővárosi építésügyi nyilvántartáson történő **átvezetéséről gondoskodjon.**

(a TSZT, az FSZKT és a B-LVSZ tervezetével való egyetértést javasolt egy csomagban tárgyalni, értelemszerűen a döntési javaslat 2. pontja vonatkozik jelen dokumentáció szerinti FSZKT módosításra és azzal párhuzamos BVKSZ melléklet módosításra.)

RENDELETTERVEZET

**Budapest Főváros Önkormányzat Közgyűlésének
...../2012. (... ..) önkormányzati rendelete
a Fővárosi Szabályozási Keretterről szóló
46/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról.**

Budapest Főváros Közgyűlése a Magyarország Alaptörvénye (2011.IV.25.) 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott jogalkotói hatáskörében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. (3) bekezdésében kapott felhatalmazás, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 63/C. § (1) bekezdésében és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény **14.§ (5)** bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§

A Fővárosi Szabályozási Keretterről szóló 46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet **1. számú mellékletét** képező 1:4000 méretarányú tervlap a Budapest V. kerület Kossuth tére vonatkozóan (.....hrsz) az e rendelet *1. számú mellékletében* foglaltaknak megfelelően módosul.

2.§

A Fővárosi Szabályozási Keretterről szóló 46/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet **2. számú mellékletét** képező 1:10.000 méretarányú tervlap az e rendelet *2. számú mellékletében* foglaltaknak megfelelően módosul.

3.§

E rendelet a kihirdetését követő 11. napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

Sárádi Kálmánné dr.
főjegyző

Tarlós István
főpolgármester

**Budapest Főváros Önkormányzat Közgyűlésének
...../2012. (... ..) önkormányzati rendelete
a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról szóló
47/1998. (X.15.) Főv. Kgy. rendelet módosításáról.**

Budapest Főváros Közgyűlése a Magyarország Alaptörvénye (2011.IV.25.) 32. cikk (2) bekezdésében meghatározott jogalkotói hatáskörében, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 7. (3) bekezdésében kapott felhatalmazás, valamint a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 63/C. § (1) bekezdésében és az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény **14.§ (2)** bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

1.§

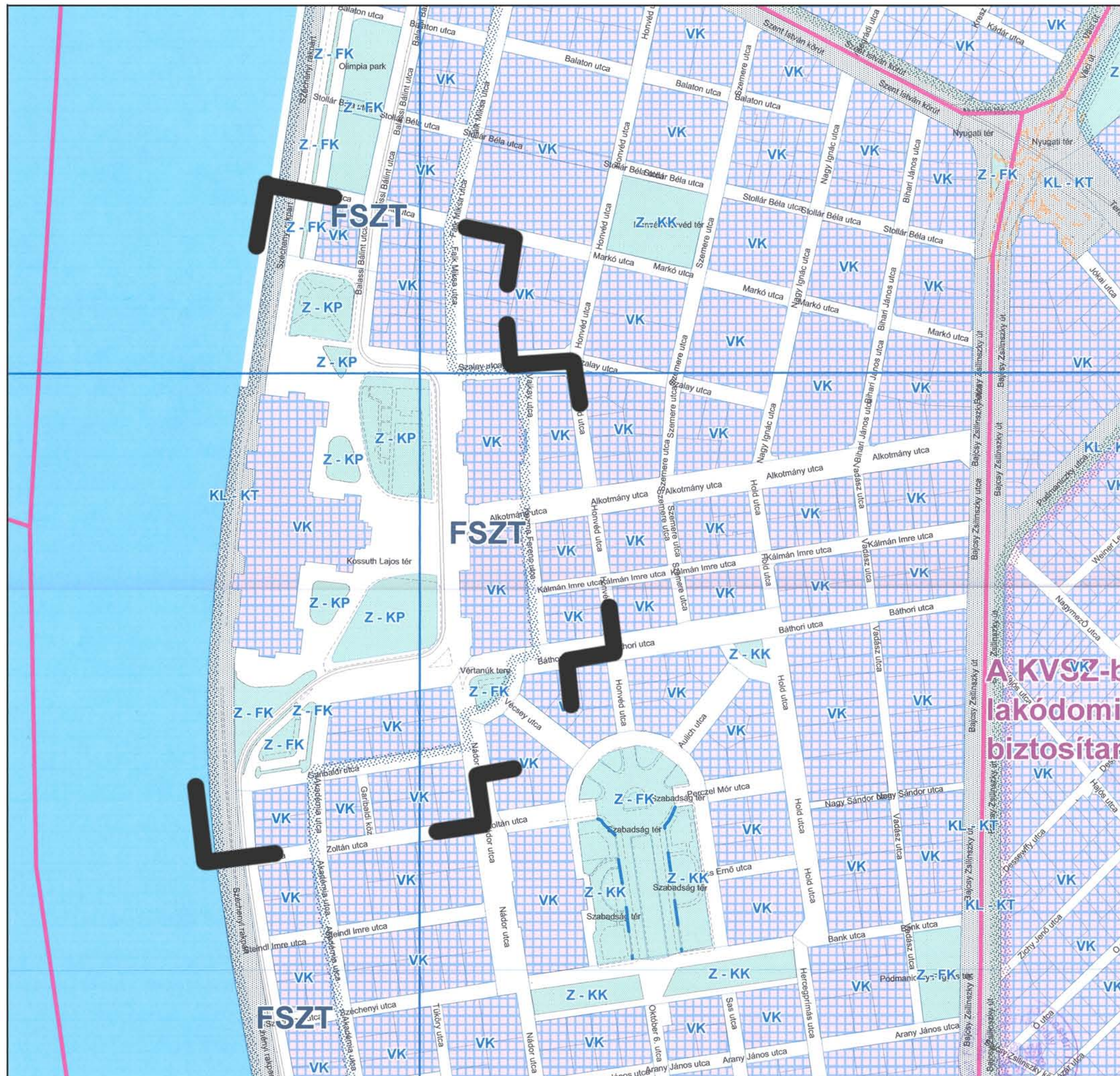
A Fővárosi Szabályozási Keretterről szóló 47/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet **7. számú melléklet II. Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete** cím alatt szereplő **3. pont** (V. Kossuth téri galéria és térsége Kossuth tér környéke) törlésre kerül.

2.§

E rendelet a kihirdetését követő 11. napon lép hatályba és az azt követő napon hatályát veszti.

Sárádi Kálmánné dr.
főjegyző

Tarlós István
főpolgármester

BUDAPEST V. KERÜLET, KOSSUTH TÉR ÉS KÖRNYÉKE
TELEPÜLÉSTERVEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV MÓDOSÍTÁSI JAVASLATA

FŐVÁROSI
SZABÁLYOZÁSI KERETTERV

Budapest V. kerület
Kossuth tér és környéke

2012. március

M=1:4000

AZ ALAPTÉRKÉP ELEMEI:

- BUDAPEST KÖZGAZGATÁSI HATÁRA
- KERÜLETHATÁR
- JELNÉLEGI TOMBHATÁR
- JÓVÁHAGYOTT SZABÁLYOZÁSI VONAL
- KÖTŐPÁLYÁS FELSZÍNI TÖMEGKÖZLEKEDÉS ÉS VASÚT NYOMVONALAI
- ALLUJÁRÓK, FELJÁRÓK
- GÁZVEZETÉK VÉDŐTÁVOLSÁGA
- VÍZFOLYÁSOK, VÍZFELÜLETEK

TERVEZETT JÓVÁHAGYANDÓ ELEMÉK:

KERETSZABÁLYOZÁSI ÖVEZETEK:

LAKÓTERÜLETEK

- L1 NAGYVÁROSIAS, JELLEMZŐEN ZÁRTSORÚ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L2 VÁROSIAS, JELLEMZŐEN ZÁRTSORÚ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L2/A KISVÁROSIAS, JELLEMZŐEN ZÁRTSORÚ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L3 KISVÁROSIAS, JELLEMZŐEN SZABADONÁLLÓ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L4 INTENZÍV KERTVÁROSIAS LAKÓTERÜLET
- L5 LAZA KERTVÁROSIAS, JELLEMZŐEN SZABADONÁLLÓ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L6 HEGYVIDÉKI KERTVÁROSIAS, JELLEMZŐEN SZABADONÁLLÓ BEÉPÍTÉSŰ LAKÓTERÜLET
- L6/A HEGYVIDÉKI KERTVÁROSIAS, SZABADONÁLLÓ BEÉPÍTÉSŰ NAGYTELEKES LAKÓTERÜLET
- L7 TELEPSZERŰ LAKÓTERÜLET

VEGYES TERÜLETEK

- VK VÁROSKÖZPONTI TERÜLET
- I INTÉZMÉNYTERÜLET
- IZ JELENTŐS ZÖLDTELJELTŐ INTÉZMÉNYTERÜLET

GAZDASÁGI TERÜLETEK

- IP IPARTERÜLET
- M MUNKAHELYI TERÜLET
- MZ JELENTŐS ZÖLDTELJELTŐ MUNKAHELYI TERÜLET

Ü ÜDLŐTERÜLETEK

K KÜLÖNLEGES TERÜLETEK

KV KÜLÖNLEGES VÁROSKÖZMELTETÉSI TERÜLETEK

KL KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEK

Z ZÖLDTERÜLETEK

E ERDŐTERÜLETEK

MG MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEK

VT VÁZGÁLDOKÁSI TERÜLETEK

AZ FSZKT-BEN MEGHATÁROZOTT TERÜLETTELHASZNÁLÁSI MÓDÚ TERÜLETEK

E-TG CÉLZOTT TERÜLETTELHASZNÁLÁSI MÓD (BVKSZ SZERINTI KÓD)

CÉLZOTT TERÜLETTELHASZNÁLÁSI MÓDÚ TERÜLETEK KÖZÖTTI HATÁRVONAL (EGY KERETÖVEZETEN BELÜL)

FEJLESZTÉSI ILL. TARTALÉKTERÜLETEK:

- F1 INFRASTRUKTURÁLIS FELTÉTELHEZ KÖTÖTT FEJLESZTÉSI TERÜLET
- F2 TÁVLA TI FEJLESZTÉSI TARTALÉKTERÜLET
- FV VÁROSKÖZMELTETÉSI TARTALÉKTERÜLET

EGYÉB ELEMÉK:

- BELTERÜLETI HATÁRVONAL
- KL-KT TERÜLETBIZTOSÍTÁST IGÉNYLŐ FŐUTAK ÉS EGYÉB SZEREZETI JELENTŐSŐGŰ UTAK (KÖZLEKEDÉSI SZABÁLYOZÁSI ESZKÖZ)
- KL-VA TERÜLETBIZTOSÍTÁST IGÉNYLŐ VASÚTVEZETÉSI KÁNYADÓ TERÜLETEK
- P-R 80 P-R PARKOLÓ MINIMÁLIS KAPACITÁSA
- FŐVÁROSI VÉDELMERE JAVASOLT TERMÉSZETI TERÜLET
- ÁRIVÉDELMI MŰ
- KIEMELT SZABÁLYOZÁST IGÉNYLŐ ÖSSZVÁROSI ÉRDEKŰ TERÜLET
- REHABILITÁCIÓS SZABÁLYOZÁST IGÉNYLŐ TERÜLET
- SPECIÁLIS SZABÁLYOZÁST IGÉNYLŐ TERÜLET
- EGYÉB SZÖVEGES SZABÁLYOZÁSI ELEM

SZABÁLYOZÁSI KERETTERV A BVKSZ-SZEL EGYÜTT ALKALMAZANDÓ!

tervezési terület határa

URBAN-LIS STUDIO KFT.

1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

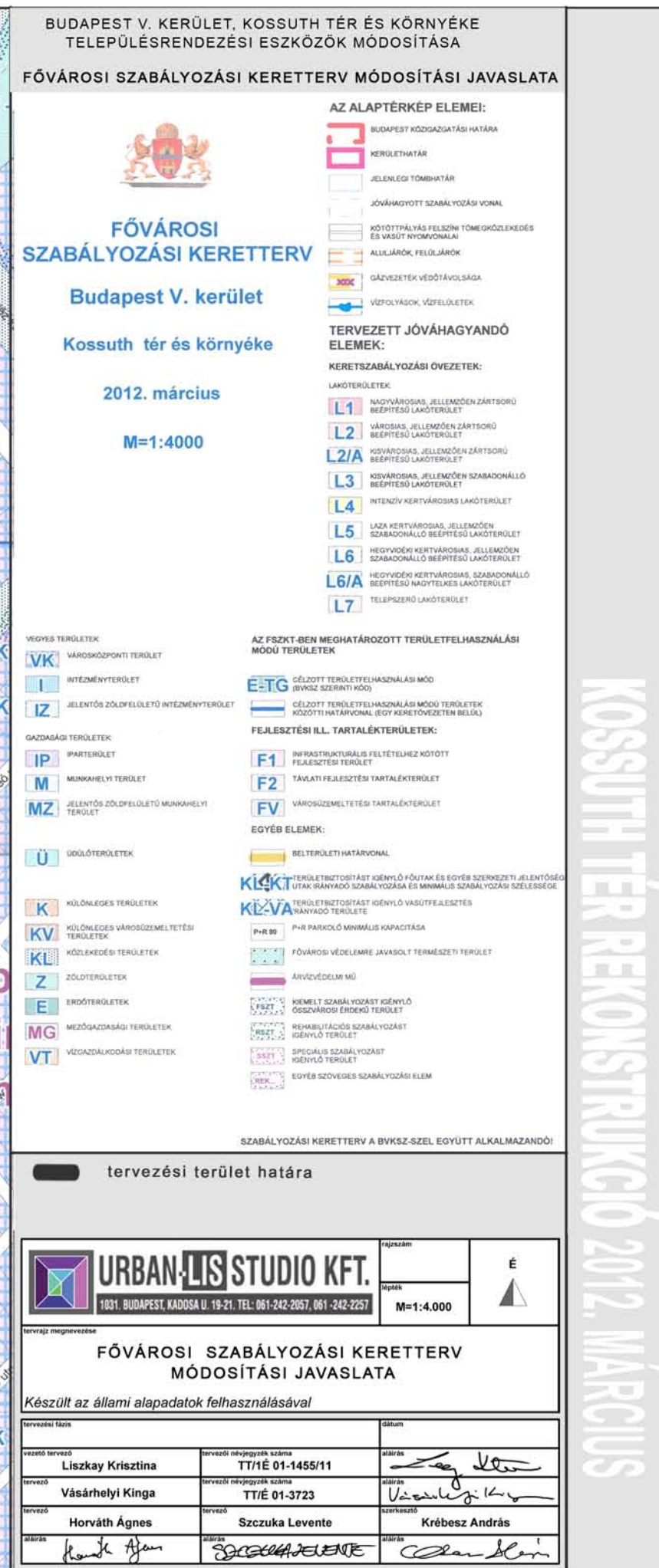
M=1:4000

FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV
HATÁLYOS KIVONATA

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis	dátum
vezető tervező	Liszky Krisztina
tervező	Vásárhelyi Kinga
tervező	Horváth Ágnes
tervező	Szczuka Levente
tervező	Krébesz András

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ 2012. MÁRCIUS

FŐVÁROSI
SZABÁLYOZÁSI KERETTERV
VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÁSI TERÜLETEK

Budapest V. kerület

Kossuth Lajos tér és környéke

2012. március

M=1:10000

JELMAGYARÁZAT:

- Alaptérképi elemek
- Budapest közigazgatási határa
 - Belterületi határvonal
 - Kerülethatár
 - Vízfolyások, vízfelületek

I. Országos, regionális jelentőségű védettséget, illetve korlátozást jelentő tájékoztató elemek

II. Egyéb Fővárosi rendeletekben rögzített védettséget, illetve korlátozást jelentő tájékoztató elemek

III. Egyéb Fővárosi rendeletekben rögzítendő védelemre javasolt elemek

IV. Védett és védelemre tervezett, valamint építési korlátozást jelentő elemek, melyekre a BVKSZ külön rendelkezik

I. II. III. IV.

- Műemléki jelentőségű terület (Világörökség kiterjesztett területe)
- Műemléki környezet
- Műemlék
- Régészeti védett terület
- Fővárosi rendeletben védett épület
- Fővárosi rendeletben védett épületgyűjtemény
- Városcép szempontjából kiemelt területek
- Városcép szempontjából kiemelt útvonalak
- Országos jelentőségű védett természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett természeti érték
- Fővárosi védelemre javasolt természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett közpark, temető
- Fővárosi jelentőségű védett fasor
- Hévíznyerő helyek védőterülete
- Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek védőterülete
- Karsztos terület
- Felszínmozgásveszélyes terület
- Bérelt, beépítésre szánt mélyfejtésű terület
- Fokozottan védett barlang felszíni vetülete
- Barlangveszélyes terület felszíni védőzónája
- Mikrohullámú sáv
- Repülőtér zajgátló védőövezetei
- Metró védelmi zóna
- Kiemelten védett övezet
- Védett övezet
- Magasház elhelyezése megengedett
- Lakótelepi területek

Sajátos jogintézményekkel érintett területek (elővásárlási jog)
Településrendezési célok megvalósításához szükséges területek

HATÁLYOS KIVONAT

MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

tervezési terület határa

javasolt megszüntetés

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám

lépték

M=1:10.000

É

tervezői megnevezés

FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV
VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÁSI TERÜLETEK
HATÁLYOS KIVONAT ÉS MÓDOSÍTÁSI JAVASLAT

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis

dátum

vezető tervező

tervezői névjegyzék száma

aláírás

tervező

tervezői névjegyzék száma

aláírás

tervező

tervező

szerkesztő

aláírás

aláírás

aláírás

**FŐVÁROSI
SZABÁLYOZÁSI KERETTERV
VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÁSI TERÜLETEK**

Budapest V. kerület

Kossuth Lajos tér és környéke

2012. március

M=1:10000

JELMAGYARÁZAT:

Alaptérképi elemek

- Budapest közigazgatási határa
- Belterületi határvonal
- Kerülethatár
- Vízfolyások, vízfelületek

I. Országos, regionális jelentőségű védettséget, illetve korlátozást jelentő tájékoztató elemek

II. Egyéb Fővárosi rendeletekben rögzített védettséget, illetve korlátozást jelentő tájékoztató elemek

III. Egyéb Fővárosi rendeletekben rögzítendő védelemre javasolt elemek

IV. Védett és védelemre tervezett, valamint építési korlátozást jelentő elemek, melyekre a BVKSZ külön rendelkezik

I. II. III. IV.

- Műemléki jelentőségű terület (Világörökség kiterjesztett területe)
- Műemléki környezet
- Műemlék
- Régészeti védett terület
- Fővárosi rendeletben védett épület
- Fővárosi rendeletben védett épületgyűjtemény
- Városkép szempontjából kiemelt területek
- Városkép szempontjából kiemelt útvonalak
- Országos jelentőségű védett természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett természeti érték
- Fővárosi védelemre javasolt természeti terület
- Fővárosi jelentőségű védett közpark, temető
- Fővárosi jelentőségű védett fasor
- Hévíznyerő helyek védőterülete
- Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek védőterülete
- Karsztos terület
- Felszínmozgásveszélyes terület
- Beépített, beépítésre szánt mélyfejtésű terület
- Fokozottan védett barlang felszíni vetülete
- Barlangveszélyes terület felszíni védőzónája
- Mikrohullámú sáv
- Repülőtér zajgátló védőövezetei
- Metró védelmi zóna
- Kiemelten védett övezet
- Védett övezet
- Magasház elhelyezése megengedett
- Lakótelepi területek

Sajátos jogintézményekkel érintett területek (elővásárlási jog)

Településrendezési célok megvalósításához szükséges területek

tervezési terület határa

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257

rajtszám

lépték

M=1:10.000

É

tervezői megnevezés

**JAVASOLT FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV
VÉDELMI ÉS KORLÁTOZÁSI TERÜLETEK**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis	dátum
vezető tervező	tervezői névjegyzék száma
Liszka Krisztina	TT/1É 01-1455/11
tervező	tervezői névjegyzék száma
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723
tervező	tervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente
tervező	tervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente
tervező	tervező
Horváth Ágnes	Szczuka Levente

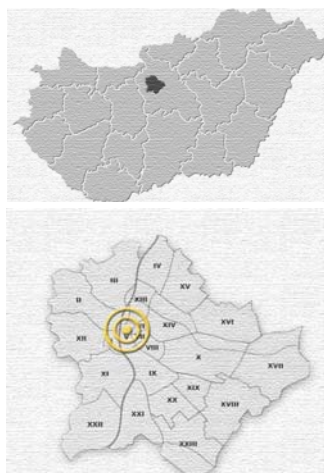
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

VIZSGÁLATOK

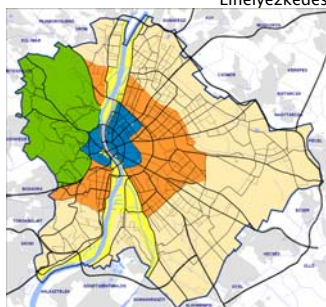
I. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

1. ÁLTALÁNOS VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

ELHELYEZKEDÉS

Elhelyezkedés

Budapest zónarendszere

A csúcsközigazgatás és diplomácia
sűrűsödése Budapesten (db/ha alapján)

1. a **tényleges tervezési terület**, ahol a szabályozás változás javasolt: Duna – Markó utca – Szalay utca – Honvéd utca – Báthory utca – Vértanúk tere – Nádor utca – Zoltán utca által határolt;
2. a **tervezési terület szomszédsága** a Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna által határolt terület, mely a tér és kapcsolatainak összefüggéseit értelmezi;
3. a **Lipótváros északi része** az József Attila utcától északra a Duna és a kiskörút által határolt területen a közlekedési összefüggések miatt.

Budapest, mint Magyarország fővárosának kitüntetett helyszínek a Kossuth tér, mely az V. kerület északi, Duna menti oldalán fekszik. A kerület két fő részre tagolódik: a történeti Belvárosra és a hozzá északon csatlakozó Lipótvárosra. A dokumentáció településszerkezeti szinten csak ezt az északi részt, annak is a József Attila utca – Lánchíd vonalától északra eső területét vizsgálja háromféle mélységben, a szakágak kapcsolati igényeinek megfelelően. A területre szomszédjai északon a XIII. kerület, keleten a VI. kerület.

A terület településszerkezeti összefüggéseit a jelen dokumentáció és az FSZKT módosítási hatástanulmánya tartalmazza, jórészt az 3. lehatárolásnak a fővárosi településszerkezetében elfoglalt helye és szerepe függvényében. A terület környezetét részleteiben a 2. lehatároláson belül vizsgálja a szabályozási terv módosítási dokumentációja. A részletes szabályozás az 1. területre vonatkozik.

VÁROSSZERKEZETI JELLEMZŐK

Budapest településszerkezetének jellemzőit a hatályos TSZT-ben is szereplő zónarendszer írja le a legmarkánsabban. Ebben a város öt zónára tagoltsága a szerkezetileg, morfológiailag és karakterben is különböző városi egységek alapján került meghatározásra. A korábbi településszerkezeti tervek (1997, 2005) erre a dunai tengelyre szerveződött öt zónára bontva értelmezik a város fő területi egységeit az eltérő jellemzőik szerint

Budapest zónarendszerének elemei:

- ▼ belső zóna
- ▼ átmeneti zóna
- ▼ elővárosi zóna
- ▼ hegyvidéki zóna
- ▼ Duna menti zóna.

A városszerkezetet meghatározó Duna és a hegyvidék – mint természeti tényezők – mellett az utak, vasutak vonalai alkotják azokat a szerkezetalkotó elemeket, melyek összekötnek, olykor pedig éppen elválasztanak területeket egymástól.

A város – részben a hidak átkelőinek hiányában – kevés számú gyűrűirányú hálózati elemmel rendelkezik. A körutak, illetve az azokat párhuzamosan kísérő mellékutak rendszere a várostest kialakult rendjében általában még nagy sűrűséget mutat, a várostesten kifelé haladva a gyűrűirányú jellemzők egyre kevésbé alkotnak egybefüggő útvonalat. A gyűrűk a pesti oldal jellemzői, a budai oldalon a Budai körútnak nincs alternatív körirányú párja, a teljes hegyvidéki zóna átjárhatósága ezért igen hiányos, utcarendszere további észak–déli irányú hálózati elemet nem alkot.

Még mindig meghatározó fő ütőerként működik a város hálózatában a Duna mellé szorított kettős rakparti út a vízpart két oldalán az átmeneti és a belső zóna sávjában. Örök ellentmondás: a legértékesebb vízpartot a tényleges vízfolyam helyett sok esetben a gépjármű-folyam jellemzi. Ez az egyik akadályozója annak, hogy a város nem tud teljes „mellszélességgel” a Dunához fordulni, arra tekint, de mégsem látja meg az arcát benne, hiszen a víz elérésére a legritkább esetben van csak lehetőség és alkalom.

Magyarország Budapest–központúságát jól jelzik a sugárirányú útvonalak, melyek szintén a korábbi térség és városfejlődés eredményét mutatják, hiszen

az ország egyes térségeivel meg kellett teremteni a mindenkori hatalmi és igazgatási központ kapcsolatát. A leglényegesebb, máig ható változásokat az 1872. évi városegysítési törvény hozta. A Pest, Buda és Óbuda egyesítésével létrehozott új (kompakt) város szerkezetét meghatározták a korábbi döntések szerinti városszerkezeti elemek, mint például a Nagykörút, vagy az Andrássy út nyomvonala. Hosszú idő, mintegy 100 év kellett a korábban már kiszabályozott Hungária körút körülzáródásának kiépítéséhez is.

A gyűrű és sugárirányú elemek között feszül ki a várostest, mely a fokozatos beépítések által nyerte és nyeri el folyamatosan változó képét. Az egységes főváros kevés azonban figyelmet fordított a nagyobb szerkezetalakító zöldterületek létrehozására, bár születtek jelentősebb zöldfelületek, mint például a tervezési terület szomszédságában fekvő Szabadság tér a volt Neugebaude helyén (1898) vagy a Tabán.

A belső zóna úthálózata a legsűrűbb, a terület tömörségéhez viszonyítottan arányos. A város területére készített elemzések azt igazolják, hogy a belső zóna joggal mondható a város főközponti térségének, mivel mind az igazgatási, mind a kulturális, a turisztikai, az oktatási intézmények legjelentősebb része itt sűrűsödik. Igaz, itt található a legnagyobb népsűrűség is, amely azonban a sok irodának kiadott lakás miatt még mindig kissé bizonytalan adatot nyújt a statisztika számára.

A Kossuth tér a Duna menti zónában de annak Belső Zónára eső részén található, és a vizsgált háttérterület egésze is ide tartozik.

TELEPÜLÉSSZERKEZETI KAPCSOLATOK

A terület szabályos négyzethálós szerkezetét az 1800-as évek végén, 1900-as évek elején nyerte el. Két nagy tere: a Kossuth tér és a Szabadság tér impozáns megjelenésével a főváros jelképévé vált és maradt a mai napig.

A mértani szerkesztéssel kialakult utcahálózat egyenrangú utcák létrejöttét eredményezte, egyedüli kiemelt – szélességében és impozánságával – az Alkotmány utca, mely a Parlamentre vezet rá.

Jelentős városi átmenő forgalmat a határoló Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út bonyolít, a fővárost átszelő É-D irányú átmenő forgalom a Széchenyi rakparton halad.

A terület kapcsolata a város minden részével adott:

- a budai oldallal közvetlenül a Margit-hídon és közvetetten a Lánchídon,
- a szomszédos kerületekkel a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky úton történik.

Szerkezeti szempontból a Duna és a rakpartok közlekedési folyosók, egyéb használati funkciójuk a belváros mentén jelenleg nincs.

TÖMBSTRUKTÚRA, UTCAHÁLÓZAT

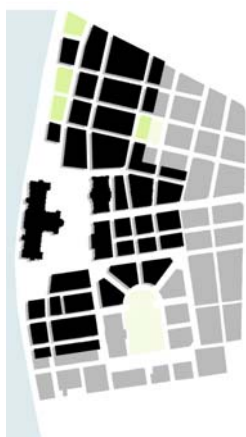
Az ortogonális, hálós jellegű utcahálózatot két koordinárendszer alkotja, melytől a határoló elemek (a Szt. István krt. és a Bajcsy-Zsilinszky út) eltérnek. Mindkét rendszer a Duna vonalára közel merőlegesen szerveződik, annak ívéhez igazítva saját rendszerüket.

A terület északi része jelenleg a Duna felé terekkel nyit (Jászai Mari tér, Olimpiai park, a Kossuth tér a Parlament északi és déli részén), így átszótt, "hátrahúzott" térfal alakult ki. A déli rész közvetlenül a víz felé képez térfalat.

A koordinárendszerek találkozási vonala az Alkotmány utca, csuklópontja pedig a Kossuth tér és a Parlament.

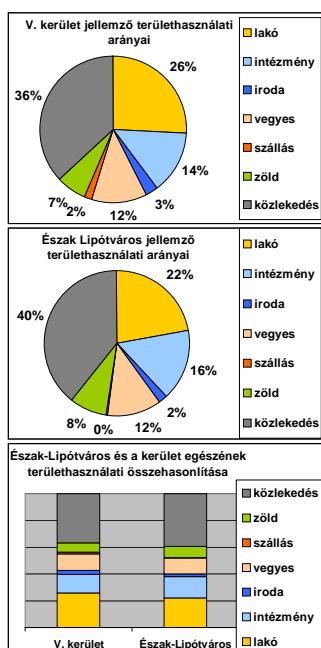
Az északi rész közel azonos tömbméretekkel rendelkezik, míg a déli jóval változatosabb képet mutat. Ebben a terület egységben a Szabadság tér és a határoló tömbjei osztják meg a területet.

A Duna menti rakpart jelenleg elsősorban autós közlekedési folyosó, gyalogos közlekedésre szinte alkalmatlan.

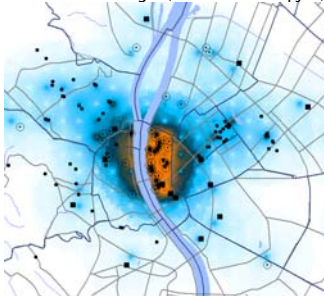

Jellemző tömbszintű területhasználát

Az igazgatási területek meghatározó térségei (szintterület alapján)

A csúcsközigazgatás és diplomácia sűrűsödése Budapesten (db/ha alapján)

Az utcák légtérarányai a világvárosias átépüléssel érintett területeken már erősen feszítettek ezt szerencsésen oldják a teresedések, a nagyobb léptékű utcák.

TERÜLETHASZNÁLAT, FUNKCIÓK

Budapest történetileg kialakult városszerkezetében az V. kerület maga a belváros, melynek legrégebbi része a valamikori Pest városának városfallal körülvett területe.

A Kossuth tér ehhez képest északra helyezkedik el, és a városfejlődés kiemelt szakaszának időszakában épült ki. Történetének leírását az Örökségvédelmi kötet tartalmazza.

Vitathatatlan, hogy a Kossuth tér és a környező terület nem csak a város, de Magyarország igazgatási központja. Itt található a Parlament és a Magyar Országgyűlési Irodaháza is.

A terület – bár jellemző rá az igazgatás túlsúlya – lakóterülettel vegyesen alakult ki. E két területfunkcionális jellemzően önálló tömböket alkot, de a kerület ezen részén is sok vegyes használatú tömb is található, melyben a két használat együtt jelenik meg. A használatok arányát mutatja a két körgrafikon és az összehasonlító oszlopdiagram a közterületeket is beleértve. Mivel ez a területrésze a városnak már tudatos városfejlesztés és tömbalakítás eredményeként maradt ránk, érdemes megfigyelni, a terület utcaszerkezetéből adódó nagyobb közterületi arányt, amely mintegy 6–7%-kal nagyobb, mint a kerület egészének átlaga.

Az utcák tehát sűrűbbek, a tömbök kisebbek és szabályosabb alakúak, mint a régi pesti belvárosi területen. Ezért is volt alkalmas ez a viszonylag újonnan kialakított terület a három városból egyesült székesfőváros igazgatási központjának irányába fejlődni.

Ha a főváros egészének szerkezetét nézzük, akkor is a legtömörebb beépítésű területként lehet értelmezni. A város különböző korokban készített általános rendezési tervei minidig is városközpontként értelmezték a területet és ennek megfelelően kezelték.

JELLEMZŐ FUNKCIÓK

Az épületek funkciójának vizsgálatakor megkülönböztethető a domináns és az attól eltérő földszinti funkció, mely kapcsolatot teremt a közterülettel.

A belső zónában végbement jellemző funkcióváltás a lakások és irodák között a területen igen jellemző. A városmagban a lakófunkció e kettőségének ellenére ezeket az épületeket lakó dominánsnak tekintjük, hiszen az éppen aktuális hétköznapi (igen gyorsan változtatható) irodai hasznosítás nem változtatja meg a lakás alapfunkcióját, kialakítását. Irodai funkciójának tekintünk egy épületet, mikor az épület, épületrész kifejezetten arra épült, egyéb felhasználása, csak jelentős átépítés mellett feltételezhető.

A részletesebb vizsgálatú kötet külön foglalkozik a terület földszinti funkcióinak jellemzőivel is. Az általános használat mellett ezeket a használatokat is vizsgálni, mert ezek egy része alkotja azokat a mikrostruktúra befolyásoló jellemzőket, mely egy-egy terület egység további karakterelemeit, tényleges szerepét jellemezni tudják a városszerkezetben.

INTÉZMÉNYEK VIZSGÁLATA

A Parlament és környezete az ország közigazgatásának központja, az igazgatás csúcsintézményei igen meghatározóak ebben a térségben. Számos minisztérium, államtitkárság található a területen és térségében. Az igazgatási intézményei mellett több oktatási létesítmény is helyet kapott.

Meghatározó önálló intézmények**ORSZÁGOS INTÉZMÉNYEK**

Parlament
Magyar Országgyűlés Irodaháza

MINISZTERIUMOK

Nemzetgazdasági Minisztérium
Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium
Honvédelmi Minisztérium
Nemzeti Erőforrás Minisztérium
Vidékfejlesztési Minisztérium
Nemzeti Külgazdasági Hivatal

EGYÉB ORSZÁGOS INTÉZMÉNYEK

Gazdasági Versenyhivatal
Nemzeti Külgazdasági Hivatal
Fővárosi Főügyészség
Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnoksága
Fővárosi Bíróság Cégbírósága
Budapesti Ügyvédi Kamara
Független Rendészeti Panasztestület
Nemzeti Adó és Vámhivatal
Munkaügyi Közvetítő és Döntőbírói Szolgálat
Szakszervezetek Székháza
Pénzjegynyomda Rt
Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

OKTATÁS, KULTÚRA

Budapesti Gazdasági Főiskola
Néprajzi Múzeum

KERÜLETI SZINTŰ INTÉZMÉNYEK

Szemere Bertalan Általános Iskola és Gimnázium
V. kerületi Rendőrkapitányság
Balaton utcai Óvoda és Bölcsőde

BEÉPÍTÉSI KARAKTER

A terület imázsát meghatározó karakterelemek egy része a városszerkezeti adottságokból, más része az épületállomány jellegzetességeiből adódik.

A beépítésre a zárt sorú, döntően zárt udvaros forma a jellemző. A kiemelt intézmények nagyléptékű, egész tömb méretű épületei erős hangsúlyokat adnak a városrésznek.

Jellemző az eklektikus épületállomány egységes jelenléte, melyet a századforduló együttese egészítenek ki. Több igen kvalitásos épület is jelen van a korai modern időszak reprezentálójaként.

A területre jellemző a homogenitás, vagyis egyes korszakok együttese nagyobb területeken egységként jelennek meg, azonban ezek az egységek egymástól már eltérők, így nagyvonalú, de változatos városépítészeti képet nyújtanak.

Lipótváros északi területén az elmúlt század szabályozásai által megengedett lehetőségek különböző épületmagasságú és szintszámú épületek megvalósulását tették lehetővé. Az építmények magasságában a F+3 ill. ennél nagyobb szintszám dominál. Az azonos szintszámú épületek csoportosulása csak a Szent István körút és a Szabadság tér menti tömbök esetében figyelhető meg, melyek egységesen F+4 szintesek.

Zártudvaros beépítési forma

ÉPÜLETEK ÁLLAGA

A vizsgált területen található épületállomány általában közepes állagú. A jó, felújított épületek jellemzően intézmények, vagy irodaépületek (bankszékházak) elsősorban találhatók meg a területen. Nem jellemző a tömb egészének felújítása, adódóan az eltérő tulajdonosi struktúrából. Új épület ritka, csupán kettő létesült az utóbbi években: a Kálmán Imre és a Kozma Ferenc utca sarkán álló irodaépület, valamint a Szalay és a Honvéd utca sarkán álló intézményépület bővítése a telek belseje felé.

A Parlament épülete a folyamatos karbantartásnak köszönhetően jó állapotban van. A Duna felőli homlokzata már állványzat nélküli, felújítási munkálatok az északi homlokzati oldalon is befejeződtek a közelmúltban. A Kossuth tér felé a homlokzat még nem újult meg ugyanebben a minőségben.

TELEK BEÉPÍTETTSÉGE, SŰRŰSÉG VIZSGÁLATA

Az épített környezet karakterét jelentősen befolyásolja az épületek és a telek viszonya és ez adja a terület egyik fontos intenzitási értékét is, hiszen visszahat az itteni használat intenzitására. A telkek átlagmérete 500–2000 m². A telektömbnyi intézmények telke 5000–15000 m² területet is elér. A beépítési százalékok tekintetében a terület homogén képet mutat, a telkek mintegy 90%–a 70%–nál nagyobb mértékű beépítéssel bír egy két területi egység kivételével.

SZINTTERÜLETI MUTATÓ

A területen a jellemző szintterületi mutató – az összes szintterület telekterülethez viszonyított értéke – 3,0–6,0 m²/m² érték között változik. Ennél magasabb mutatóval rendelkeznek a modern irodaépületek telkei, melynek egyik oka a mai alacsonyabb szintmagasság és az így kialakítható több szint, vagy a beépítési mérték nagyobb aránya.

A telkek vizsgálata a szintterület viszonylatában vegyes képet mutat. Egyes területeken mégis felfedezhető némi homogenitás. A Szent István körút mentén a telkek szintterületi mutatója 3–4,5. A Honvéd teret körülvevő telektömbök szintterületi mutatója a vizsgált terület átlagához képest alacsonyabb: 1–3 közötti. A Szabadság tér menti tömbök telkeinek többsége 4–5 közötti értékkel bír. A Falk Miksa utcát határoló telkek (kivéve a már említett Honvédelmi Minisztérium tömbjeit) szintterületi mutatójának értéke 4,5–nél nagyobb, de a Balassi Bálint utca mentén ez az 5-ös értéket is meghaladja.

A legváltozatosabb képet a szintterületi mérték vizsgálata során a Nádor utcától a Duna felé eső tömbök mutatják. A 3-as értéktől felfelé szinte minden érték kategória megtalálható ezen a városrészben.

Szintterületi mutató m ² / m ²	Telkek szintterületi mutatója	
	Telkek darabszám	Telkek eloszlása
7–8 között	6	4,1%
6–7 között	12	8,3%
5–6 között	29	20,0%
4,5–5 között	31	21,4%
4–4,5 között	25	17,2%
3–4 között	29	20,0%
1–3 között	11	7,6%
1 alatt	2	1,4%
Összesen: 145		78,6%

SZINTTERÜLETSŰRŰSÉG

A szintterületi mutató telekre vetített értéket jelent.

A jelen városi szintű vizsgálat során a tetőterek beépítettségének mértéke nem ismert, ahogyan a pincészetek használata sem. Ennek megfelelően a szintterület becsült értéket jelent, melynél a pincészet és tetőtér nélküli szintterület értéke lett alapul véve.

Amennyiben az OTÉK szerinti szintterületsűrűség a kérdés, úgy ez növelendő a pincék területével, mely általában megegyezik az épület alapterületével. Ez esetben sem számolunk a tetőterek nem ismert beépítettségi értékeivel. Ez esetben a figyelembe vett terület nagyobb, nem a telkek összessége, hanem azok közterületekkel növelt területe, a Kis- és Nagykörútig illetve a rakpartig számított közterületekkel együtt (ezen főutak területe nélkül).

	pinceszinttel	pinceszint nélkül
beépített terület	350 000	
szintterület sűrűség	1 806 000	2 156 000
terület	780 500	
beépítési intenzitás	45%	
szintterület sűrűség	2,31	2,76

A VÉDETT TÖRTÉNETI VÁROSRESZ LÁTVÁNYAI

Az épített környezet alakításának meghatározó eszköze a településszerkezeti terv. Ez – ahogy neve is jelzi – alapvetően a város egészének szerkezetét és a hozzátartozó értékek megőrzésének lehetőségeit és a szükséges korlátozások viszonyát határozza meg.

Nem tartozik a szerkezetalkotó tényezők közé a rálátások és kilátás vizsgálata, de a terület világörökségi helyszíne mégis indokolja, hogy szerkezeti szinten ezzel foglalkozzunk, mivel a belső zóna egészére jellemző a szűk utcák és a kitáguló teresedések váltakozása, mely további fontos karakterrel ruházza fel a városrészt. A részletes vizsgálatok bemutatják ezek területeit. A településszerkezeti kérdések esetében a nagylépték

A zárt sorú települési szövetben bizonyos szélességi hierarchia áll fent az egyes közterületek között, mely meghatározza a határoló térfalakra való rálátás lehetőségét. Minél szélesebb, minél terjedősebb egy utca vagy tér, annál nagyobb a rálátás a keretező épületek homlokzatára.

A vizsgált városrész teresedéseit keretező épületek, valamint a Dunai panorámához tartozó épületek homlokzata nagy rálátással rendelkezik.

- A Szabadság tér,
- a Vértanúk tere,
- a Hold utca– Báthory utca sarkán fekvő tér,
- a Kossuth tér,
- a Honvéd tér falai jelentősen meghatározzák a településrész arculatát.

A Szent István körút menti épületekre is nagy szögben, több irányból rá lehet látni, a körút igen széles kialakításából adódóan.

A nagy rálátással bíró térfalak, épülethomlokzatok csoportot alkotva együttesen érvényesülnek. A Szent István körúton, a Széchenyi ill. id. Antall József rakparton és az Alkotmány utcán járva folyamatosan feltáruló impozáns látvány tárul a szemlélődő elé.

Mint ilyen szintén fontos tényezője a városszerkezetnek, hiszen ez adja azt a központi szerepkört is, amely elsősorban a turizmus kedvelt színterévé tette a belső zóna ezen kitüntetett részét.

Az Országház feltárulása az Akadémia utcából

BUDAPESTI LÁTVÁNYELEMÉK

A terület karakterét meghatározzák a fontos, városi léptékű látványelemek.

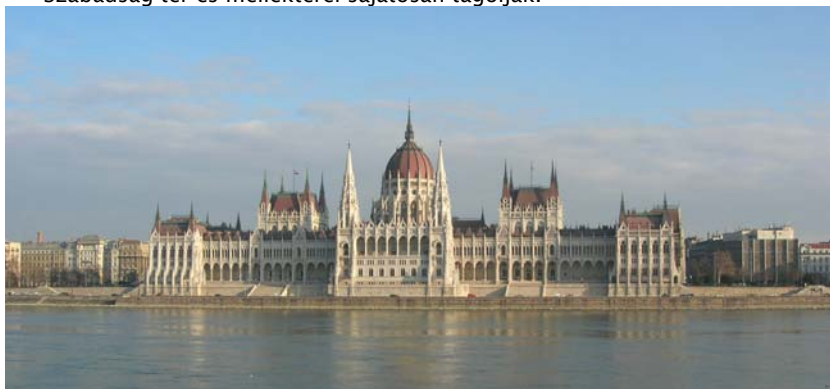
- **A Duna-parti látvány, vagy a Budai várból feltáruló látvány:** a városrész dunai látképének fókuszpontja a Parlament épülete, melyet a rakpartok

hangsúlyos vonala kapcsol össze a Margit-híddal és a Lánchíddal. A folyam túloldaláról, a **Batthyány térről** is impozáns látványként tárul fel a Duna vizében is tükröződő Országház.

- Kiemelt szerepe van a Parlamentre futó **Alkotmány utcai tengelynek**, ahonnan az épület kupolája szépen látszik.
- A **Kossuth tér** egy térrendszer ("Steindl féle hármas osztás"), melyet a folyó felőli északi, déli kisebb terek és a Parlament, a Néprajzi Múzeum és Vidékfejlesztési Minisztérium épülete közti nagyobb tér alkot.
- A **Szabadság tér** kitüntetett szerepű a térségben: a nagyobb léptékű városszerkezet igen fontos együttese. Kompozíciója változatos térformákat ad, építészeti kvalitása mind a beépítés módjában, mind az egyes épületek kialakításában vitathatatlan. A városrész térrendszerének szabályosságát a Szabadság tér és mellékterei sajátosan tagolják.

A jelenlegi vízpartra jutási lehetőségek a Kossuth tér északi oldalán

Az Országház épülete a Batthyány térről

Az Országház kupolája az Alkotmány utca felől

TSZT

	Jelenlegi Gépjárműforgalomtól védett és kiemelten védett terület
	Tervezett: Belső zóna forgalomcsillapított területe
	Tervezett: Gépjárműforgalomtól védett és kiemelten védett terület

2. KÖZTERÜLETEK KIALAKÍTÁSA

A történeti városrészekben kiemelt jelentőségű a közterületek állapota, azok helyzete. E tekintetben a Kossuth tér és környezetében a gyalogosrendszer a Duna part és a térség zöldfelületi rendszere alapvetően visszahat a városrész élhetőségére, értékeinek megőrzésére, a városon belüli idegenforgalom fejlesztésére. A következőkben ezért külön kiemelés érdemel egy két témakör.

GYALOGOS RENDSZER

A történeti városrész ezen északi részén a közterületek feletti uralmat még mindig elsősorban a közúti közlekedés uralja. A kerületi önkormányzat és a főváros által Budapest Szíve programon belül elindult gyalogosrendszer fejlesztés még nem érte el a terület történeti határait. Bár a Szabadság tér a korábbi mélygarázs fejlesztés során már megújult az Lipótváros északi területén, a Kossuth tér, a Parlament és környéke még mindig a korábbi, rendszerváltoztatás előtti állapotot mutatja – egy- két képzőművészeti alkotás elhelyezése kivételével – igazi megújulás sem az országház környezetében sem a vizsgált térségben nem történt.

A történeti városrész forgalomcsillapítása és gyalogospreferenciájának bővítése indokolt, ahogy azt a Budapesti TSZT is rögzíti.

A terület ugyanakkor igen sok gyalogosokat **vonzó funkcióval és adottsággal** rendelkezik (Duna-part, Országház, Kossuth tér, Szabadság tér, nyüzsgő nagyvárosi élet, építészeti különleges városrész stb.), melynek nagyobb kihasználhatósága érdekében a gyalogos és kerékpáros közlekedést előtérbe helyezése volna indokolt. A biztonságos közlekedés a nagyszámú itt dolgozó számára is elengedhetetlen, a terület az országunk igazgatási központja.

A fővárosi és a kerületi önkormányzat elképzelésében régóta nagy szerepet tölt be a gyalogos preferencia biztosítása – „Gyalogos Belváros” kialakítása. A kerület szabályozási terve hosszú ideje rögzíti a gyalogos prioritást. Az elmúlt időszak leglátványosabb beavatkozása ennek érdekében a „FŐUTCA” program első szakaszainak megvalósítása, mely alapvetően változtatta meg a kerület, és a belső városrészek életét, mindennapi működését a déli városrészekben.

A környezet szempontjából meghatározó jelentőségű a **FŐUTCA északi** szakaszának (Szabadság tér – Szent István körút között) Honvéd utca vonalában való folytatása, melynek tervei előrehaladott állapotban vannak.

Az észak–déli irányú gyalogos tengelyek tekintetében szintén régi elhatározás a Falk Miksa tematikus **„galéria” utca** szerepének erősítése. Ennek az elképzelésnek a részét képezi északi folytatásaként a XIII. kerületi Hollán Ernő utca, melynek első szakaszát a közelmúltban impozáns gyalogosfelületként alakították ki.

A **Stollár Béla utca megnyitása** is szükséges volna a gyalogos rendszer kialakításához. A jelenleg a Honvédelmi Minisztérium által elzárt utcaszakasz megnyitásával kialakulhatna a *Nyugati tér – Olimpiai Park – Duna tengely*, mely nem csak a kerület, de a belső városrészek zöldfelületekben gazdag gyalogos folyosójává válna és az észak–déli irányú gyalogos tengelyeket is összekapcsolná.

A DUNA ÉS A TÖRTÉNETI VÁROS RÉSZ VISZONYA

A DUNA-PART MEGKÖZELÍTHETŐSÉGE

A mai struktúra nem teszi lehetővé az intenzív Dunai kapcsolatot. A vizsgálatok azt mutatják, hogy a Duna partjának használata és elérhetősége a Kossuth tér térségében nagyon kedvezőtlen, a hely kiemelt szerepe tekintetében pedig elfogadhatatlan. A part megközelítésének vizsgálatából jól kitűnik, hogy míg a XIII. kerületi, és a Lánchídtól délre eső szakaszokon viszonylag kedvezően, 250–500 méterenként megközelíthető a Duna, addig a Kossuth tér térségében 1150 méter van két gyalogátkelő között.

A PART KIALAKÍTÁSA

A Duna pesti oldalán többféle partkialakítás található: lépcsős, keskeny vagy széles magasparti. Mindkét parttípus alkalmas lehet hajók kikötésére. A Fővárosban a közvetlenül a folyóvíz menti zöldfelületek ritkák.

Az alsó és felső rakpart gépjárműforgalma a vizsgált partszakaszon – Margit híd és az Erzsébet híd között – végigfut. A szintkülönbség és az autók jelenléte megnehezítik a vízpart gyalogosan történő elérését.

A rakparti lépcsők és a közúton átvezető átkelők összehangoltsága hiányos. A legnagyobb úr a bevezetőben már említett 1150 méteres – a Széchenyi tér északi sarkától az Olimpiai park tengelyéig húzódó – gyalogátkelő mentes rakparti szakaszon tapasztalható. Ezen a turizmus szempontjából frekvenciát területe a Dunához való lejutás balesetveszélyes.

A vizsgált terület északi és déli részein a gyalogátkelők, lépcsők biztosítják a lejutást. Ezeken a helyeken a komfortfokozat, a biztonság növelése javasolt.

A TÖRTÉNETI VÁROSRESZ ZÖLDFELÜLETI RENDSZERE

A terület zöld rendszerét szinte kizárólag a közterületi felületek adják, mert a nagyarányú beépítési mérték magánkertek kialakítását nem teszik lehetővé. Ezért különösen fontos, hogy az utcák, terek növényzete gondozott, élő legyen. A szűk utcák általában alkalmatlanok zöldfelületek létesítésére, többségük teljesen burkolt.

A belső városrészek zöldfelületek tekintetében meglehetősen szegénynek számítanak. Mind ökológiai, esztétikai, pszichikai, szempontból ezért a zöldfelületek megőrzése, bővítése kell legyen a város célja.

A sűrű városias jelentős beépítés mellett zöldfelületi **értékekkel** is rendelkezik a terület:

- **Szabadság tér** – rendezett, szép közpark

A Vécsey utca dupla fasora a Szabadság térről

- széles utak **kettős fasorral** (Nádor utca, Vécsey utca, Báthory utca, Aulich utca, Alkotmány utca, Falk Miksa utca, Szalay utca, Balassi Bálint utca)
- **Széchenyi rakpart**
- **Honvéd tér**
- **Jászai Mari tér** – „zöld hídfő”
- **Olimpiai park**
- **Kossuth tér**

A zöldfelületi rendszer probléma-típusai:

1. funkcióhiány,
2. leromlott állapot,
3. egymással való kapcsolat hiánya,
4. alulhasznosítás.

KÖZLEKEDÉS, PARKOLÁS

Bár a fővárosi és kerületi elképzelések alapján a tranzitforgalom kiszorítása a cél a belső városrészekből és annak jelentős forgalomcsillapítása, a térség még mindig jelentős átmenő forgalommal érintett. A vizsgált területen jellemzően a Nádor utca, Honvéd utca, Szemere utca bonyolít nagyobb átmenő forgalmat, mellyel a Kossuth tér is érintett.

Jelenleg az id. Antall József rakpart bonyolítja a legnagyobb forgalmat a szűken vett vizsgálati területen.

A térség közösségi közlekedés szempontjából jól ellátottnak számít (Metró, villamos, trolis, busz). Ezek térrendezéssel kapcsolatos átgondolása is szükségessé válik.

3. ZÖLDFELÜLETI VIZSGÁLAT

Az V. kerület északi harmada a Belváros zöldfelületekben leggazdagabb része. Közparkok, fásított köztertek, sétányok, fasorok, játszóterek, dekoratív köztéri képzőművészeti alkotások, történelmi emlékek egyaránt megtalálhatók benne. Beépített területei ugyanakkor intenzíven igénybevettek, lényegében zöldfelület nélküliek.

A város településszerkezetét meghatározó zöldterületi rendszer a belső városrészekben igen alacsony arányú zöldfelülettel járul hozzá a város biológiai aktivitásához. Ami itt található, az kevésbé összvárosi jelentőséggel bír, mint inkább a településrész – jelen esetben a Belső zóna – mikrostruktúrájának lehet meghatározó eleme, mely a sűrű város történeti szövetet tagolni képes.

Az V. kerületben a közterületi zöldterületek nagysága alig éri el a 7%-ot, az Észak-Lipótváros területén ez 8%-os értékű. Mindazonáltal a kerületi közterületek 18%-a zöldterület, a többi a közlekedés és egy-két jelentősebb burkolt gyalogostér területe. A Lipótváros északi területén ez az arány 21%, köszönhetően a Szabadság tér, Honvéd tér és a Parlament körüli zöldterületek nagyobb arányának. Az itt található zöldterület a kerületinek az 53%-a.

A vizsgált térségben alapvetően a közparkok és közterek zöldfelülete a meghatározó, mivel a telkeken belüli zöldfelületek igen elenyésző számban fordulnak elő, és azok is minimális, pár százalékban kifejezhető értékűek. Ez az egész Belső zónára jellemző a pesti oldalon. Ugyanakkor a városrész egyes utcáiban a fasorok egészítik ki a terület zöldfelületi rendszerét.

A ZÖLDFELÜLETEK ÉRTELMEZÉSE A TSZT-BEN

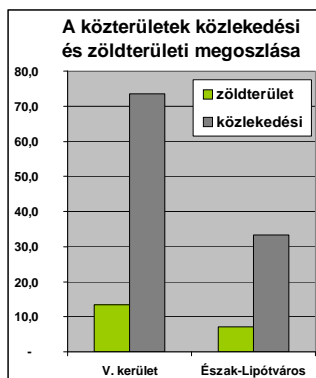
Budapest Településszerkezeti terve eltérően kezeli a város szerkezetileg meghatározó zöldterületeit és a városszerkezetileg nem meghatározó, ugyanakkor a környező beépített városszövethez képest mégis jelentős méretű zöldterületeket mégis kiemelten megkülönbözteti. Ennek megfelelően bontja tovább e területeket a Fővárosi Szabályozási Keretterv.

„A Településszerkezeti Tervben a zöldterületek ábrázolása a következő elvek szerint történt:

- ▼ A belső zónában minden zöldterület annak kiterjedésétől függetlenül ábrázolásra került. Ennek célja, hogy a sűrűn beépített városi szövetben az összes zöldterület védelmére felhívja a figyelmet és egyben a városszövetet tagoló szerepük is érvényre jusson.
- ▼ A hegyvidéki, az átmeneti és az elővárosi zónában a 3 ha-nál kisebb zöldterületek általában a környező, jellemző területfelhasználási egység részeként jelennek meg, hiszen általában funkcionálisan is ezekhez kapcsolódnak szervesen.
- ▼ A belső zónán kívül eső térségekben csak abban az esetben kerültek jelölésre a 3 ha-nál kisebb zöldterületek, ha azok a zöldfelületi rendszer jelentős részei, szerkezeti elemei, illetve a városrészközpont kiemelten védendő részei.
- ▼ A Településszerkezeti Tervben nem ábrázolt, meglévő zöldterületek azonban az ábrázolás technikából kifolyólag nem válnak beépítésre szánt területté.
- ▼ A Településszerkezeti Tervre épülően, az FSZKT felülvizsgálatánál ezek a területek zöldterületi övezetként kerülnek továbbra is lehatárolásra. Módosításuk más övezetbe csak kivételesen, a zöldterületek pótlásával egyidejűleg lehetséges.”

Amennyiben a TSZT csak a 3 hektárnál nagyobb területű zöldterületeket jelölné a belső zónában is, akkor lényegében az Erzsébet téren kívül más park megjelenítésére nem volna lehetőség.

Ennek bemutatása azért volt fontos, mert a módosító tervcsomag éppen a Kossuth téri zöldterület átértelmezését kívánja kezelni a speciális hármas tervrendszer eszközeivel.

KÖZPARKOK, KÖZTEREK JELLEMZŐI ÉS TSZT, FSZKT BESOROLÁSUK

A *Kossuth Lajos tér* növényzete reprezentatív, faállománya változatos, de a tér arculatát lerontja a Parlament főbejárata előtti sáv arcatlan térburkolat. Ez a tér zöldfelületeit úgy szakítja el egymástól, hogy a kertészeti elemek összefüggése megszakad, a kertésített területek két, az északi oldal játszótérét is figyelembe véve három aszimmetrikus, elszigetelt részre oszlanak. (A tér értékelését lásd később részletezve.)

A Kossuth-szobor előtti virágos felület rendezett, ünnepélyes, a kísérő hársfasorok a kerület kiemelkedően értékes, összefüggő, egységes fasorai közé tartoznak.

A Kossuth tér megújítására 2007-ben országos építészeti-térépítészeti pályázatot írtak ki, mely igen jó szakmai eredménnyel zárult.

A TSZT tervlapján jelentős zöldterületi jelöléssel került feltüntetésre. FSZKT besorolás: Z-KP és Z-FK vegyesen

a terület zöldfelületei és fasorai

a hatályos TSZT

a hatályos FSZKT

A Kossuth tértől átlósan dél-keleti irányban elhelyezkedő *Szabadság tér átépítése* az elmúlt évtized egyik nagyon jól sikerült közterület felújítása volt a kerületben. Az átalakítás egyben a tér és környékének forgalomcsillapítását is lehetővé tette.

A mélygarázs felett kialakított sétatér és park mind a városlakók, mind a Parlament környékét gyakran látogató turisták által kedvelt, dekoratív városi zöldfelületté vált.

A tér alatti mélygarázs csak részben teszi lehetővé a park teljes értékű biológiai zöldfelületi kialakítását, mégis, ugyanolyan értékűnek tűnik városszerkezetileg, adottságait is tekintve, mintha igazi természetes parkként került volna kialakításra, holott több mint fele aláépített terület.

A TSZT tervlapján csak az alá nem épített területei számítanak zöldterületnek, vagyis inkább építészeti szempontú az ábrázolása és nem tényleges szerkezeti szempontú. FSZKT besorolás: Z-KK, a nem ábrázolt részeknek Z-FK.

A *Balassi Bálint utca – Széchenyi rakpart közötti Olimpiai park zöldfelülete* három különböző funkciójú és minőségű területrészből áll. A Markó utca torkolatában a benzinkút nemrég szűnt meg és gázfogadó állomással kombinált anakronisztikus játszótér található. Ezt az északi gyepek-fás zöldfelülettől — amely leginkább kutyafuttatóként szolgál — az Olimpiai Bajnokok emlékhelye választja el. A játszótér és térsége teljes felújításra – esetleg funkcióváltásra szorul.

A TSZT tervlapján nem jelenik meg zöldterületként, pedig tényleges zöldfelülete megközelíti a Szabadság térét. Itt is inkább az építészeti szempont határozta meg a jelölését. FSZKT besorolás: korábban Z-KK volt, mely módosult Z-FK-ra.

A *Honvéd tér* a kerület egyik legszínvonalasabban kialakított — elsősorban a lakossági pihenést szolgáló — komplex zöldfelülete. A bekerített kertben labdapályák, játszótér és virágos pihenőtér található harmonikus egységben. A játszótér korszerű, szabványoknak megfelelő. Az elkülönített kutyasétáltató fenntartása lehetővé teszi a kerített park tisztán tartását. Virágkiültetése különösen szép, gazdag.

A TSZT tervlapján külön zöldterületként megjelenik. FSZKT besorolás: Z-KK.

A *Vértanúk tere* kicsiny, elsősorban a Nagy Imre emlékmű elhelyezésére szolgáló, kertészeti igényesen kialakított közkert, értelemszerűen szerkezeti szerepe nincs.

A TSZT-n zöldterületnek illetve be nem sorolt területnek jelölt zöldfelületek

 TSZT-ben feltüntetett zöldterület
 TSZT-ben nem ábrázolt zöldterület

Az V. kerület területhasználati jellemzői:
Településközponti terület, zöldterület, közlekedési terület és be nem sorolt közterület

FASOROK – SÉTÁNYOK

Városképi szempontból kiemelkedő jelentőségűek a sűrű városi környezetben az utcai fasorok. Növényzet, faállomány és idegenforgalom szempontjából – a vizsgált területen belül – a Szent István körút, az Alkotmány utca, az Aulich utca, a Balassi Bálint utca, a Falk Miksa utca, a Szent István tér északi és déli oldala.

A Belváros gyalogos zónáinak, egyben zöldfelületeinek korszakos átalakítását, kibővítését és arculati értékvtálását jelenti az V. kerület csaknem egészét átszövő „FŐUTCA” program. Ennek már megvalósult, illetve megtervezett és tervezés alatt álló hálózata a Kossuth térre és környezetére is kettős hatást gyakorol. Egyrészt értékben megnövelt környezetbe ágyazza, másrészt elengedhetetlenné teszi magának a Kossuth térnek a megújítását is.

KÜLÖNLEGES FAÁLLOMÁNY

Értékes fákat találhatunk az Olimpiai Bajnokok emlékhelye mögötti parkban, idős juhart és platánt. A Falk Miksa utcában, a Honvédelmi Minisztérium mellé, valamint a Szalay utca déli oldalának elejére szilfákat (Ulmus) ültettek, melyek szintén különlegesnek számítanak. A területen nagy számban találhatunk még idős platánt, juhart.

A vizsgált terület fasorainak jellemző faállományát a részletesebb vizsgálati kötet mutatja be.

A TERÜLETEN JELENLÉVŐ JELLEMZŐ FAFAJOK

Acer	Juhar	Fraxinus	kőris	Platanus	platán
Aesculus	vadgesztenye	Fagus	bükk	Populus	nyár
Ailanthus	bálványfa	Ficus	füge	Prunus	szilva
Betula	nyír	Ginkgo	páfrányfenyő	Quercus	Tölgy
Cerasus	meggy	Gleditsia	lepényfa	Robinia	akác
Carpinus	gyertyán	Juglans	dió	Rhus	ecetfa
Catalpa	szivarfa	Koelreuteria	csörgőfa	Sorbus	berkenye
Celtis	ostorfa	Liriodendron	tulipánfa	Sophora	japánakác
Cercis	júdásfa	Magnolia	Liliomfa	Tilia	hárs
Corylus	mogyoró	Malus	alma	Ulmus	Szil
Elaeagnus	ezüstfa	Morus	eper		

ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

- ▼ A közhasználatú zöldfelületek vizsgálatként összefoglalóan elmondható, hogy a terület jelentőségéhez és potenciális lehetőségéhez képest zöldfelületi szempontból nem eléggé gondozott, ápolat. Mind a parkok egy részének, mind a fasorok túlnyomó részének rekonstrukciója a jövő elkerülhetetlen feladata
- ▼ A TSZT tervlapján a meghatározó méretű – de három hektárnál kisebb zöldfelülettel rendelkező közterületek közül csak a Kossuth tér, a Honvéd tér, a Szabadság tér egy része (az alá nem épített terület) került feltüntetésre a vizsgált Északi Lipótváros területén. A kerület többi részén még az Erzsébet tér és a Károlyi kert került rögzítésre zöldterületként.

A TÉR MAI ZÖLDFELÜLETEI

Lipótváros északi területe, ahol a Parlament elhelyezésre került, egy sajátos utcahálózat váltásánál helyezkedik el, melyet az örökségvédelmi fejezet részletez. A Duna felőli feltárulkozásban nagyon fontos elem, hogy északon és délen egyaránt cca. azonos nagyságú tér alakult ki. Sajnálatosan ez a déli részen a villamos vonallal átvágásra került, így a déli térrész lényege elveszett.

Maga a TSZT zöldterületként jelölt része sem ad szimmetriára utaló lehatárolást.

A Kossuth tér több részre tagolt parkosított térrészei a következők:

Parlament előtti parkosított tér	▼ Kossuth Lajos szoborcsoport előtti díszter és oldalkert ▼ II. Rákóczi Ferenc szobra és környezete ▼ az épület tagoláshoz illeszkedő, és a gépészeti műtárgyakat, szellőzőket befogadó kis parkok
Északi tér	▼ a térrészen megkezdődött a terület előkészítése a szükséges régészeti kutatás megindítására, így a Károlyi szobornak helyet adó parkjellegét elvesztette.
Déli tér	▼ Déli kispark a József Attila szoborral

Mindezek mellett a tér egyes részeit fasor választja el a közúti forgalomtól. A tér sajátossága, hogy zöldfelületi elemeit a gépjármű forgalmat szolgáló úthálózat és a parkoló felületek olyan részterületekre darabolják, melyek így pozitív esztétikai hatásukban és környezet kondicionáló szerepükben egyaránt korlátozva vannak. A tér további részleteit a részletes vizsgálat és mutatja be.

A fentiek is jelzik a térrel kapcsolatos TSZT zöldterületi rögzítésének anomáliáit, hiszen a tér egésze a TSZT-ben jelzett lehatárolásnak vélhetően nem tudna megfelelni, mivel a BVKSZ szerinti közpark zöldfelületi százaléka a tér jelentős burkolati aránya miatt nem, vagy csak erős kötöttséggel volna biztosítható sem a mai, sem a későbbi téralakítás szempontjai szerint sem, függetlenül attól, hogy aláépítéssel mélygarázs elhelyezése létrejön-e. Ez felveti a TSZT más, kevésbé kontúr érzékeny továbbgondolásának lehetőségét, de ez nem tartozik jelen dokumentáció feladatai közé.

II. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLAT

1. ELŐZMÉNYEK, FELHASZNÁLT TERVEK, ADATOK

Az Lipótváros északi része, a Belváros legészakibb területe, amely helyzeténél fogva szorosan kapcsolódik a határoló V., VI., és XIII. kerületi városrészekhez. Ezért már a vizsgálatban sem kezelhető a terület és környezete a meghatározó, esetenként városrészekre is kihatással lévő hálózatok nélkül.

A közlekedési munkarészek készítésénél az alábbi dokumentációk kerültek felhasználásra:

- Budapest Településszerkezeti Terve
- Budapest Főváros Szabályozási Kereterv (FSZKT)
- Budapest Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terve (BKRF) 2009
- Belváros-Lipótváros Közlekedési Konceptió (Közlekedés Kft.) (B-LÖ 654/2007 XI. 08) **B-L.Ö.h.** határozatával elfogadva)
- Belvárosi mélygarázsok telepítési lehetőségei (tervpályázat, vizsgálat) (Közlekedés Kft.)
- belváros forgalomcsillapítási koncepció felülvizsgálata
- Fő utca fejlesztésével kapcsolatos egyéb közlekedési tanulmányok 2007–2011.

Jelen kötet esetében az első három szakmai anyag a meghatározó.

2. KÖZÚTHÁLÓZAT

A TERÜLET ÁLTALÁNOS FORGALMI HELYZETE

Az V. kerületen belül a Lipótváros északi része a főváros közlekedési szempontból kiemelt területe, városközponti szerepe miatt a fővárosi utazási célok között a területéhez képest többszörös arányú. A fővárosi hálózatok jellegzetesen sugaras szerkezete miatt fontos közlekedési vonalak érintik, ezért a határon, és a belső területen is igen magas az átmenő forgalom aránya.

A terület közlekedési helyzetének jellemzésére meghatározott egyik legfontosabb mutató a tömegközlekedés és egyéni közlekedés aránya. Az átmenő forgalomban a fővárosi átlaghoz hasonló 60 – 40 %, a célforgalom esetében sokkal kedvezőbb 75 – 25 %.

Ez elsősorban a tömegközlekedési hálózat jó adottságai és a közúti forgalom kedvezőtlen helyzete, illetve a parkolási lehetőségek miatt alakult ki.

KÖZÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALOM

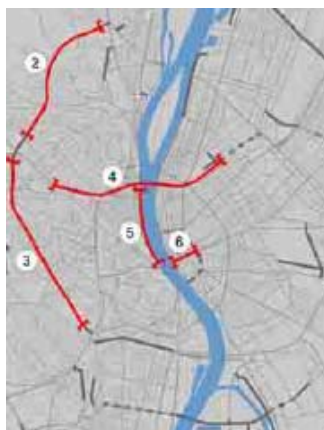
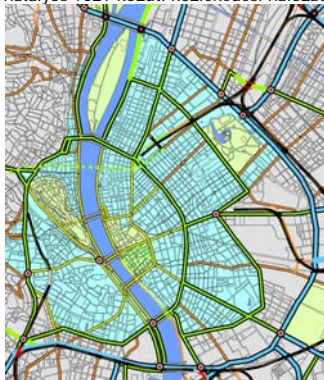
Az V. kerület motorizációs szintje a statisztikai adatok szerint az egyik legmagasabb a fővárosban: meghaladja az 550 személygépkocsi/1000 lakos értéket (a fővárosi átlag ~ 340 személygépkocsi/1000 lakos), a tényleges gépkocsi állomány – amely állandó jelleggel pl. éjjel is kerületben tartózkodik – ennél valószínűleg lényegesen kisebb.

HATÁROLÓ FŐÚTHÁLÓZAT ÉS FORGALMA

Az Északi Lipótvárost három oldalról igen nagy átmenő forgalmat hordozó főútvonalak határolják. É-ről a Nagykörút (Szent István körút) K-ről a Bajcsy-Zsilinszky út, Ny-ről a pesti Alsó rakpart. Ezek közül közvetlen hídforgalmat a Szent István körút és a József Attila utca bonyolít.

A TSZT szerint a Szent István körút és folytatása a Nagykörút fővárosi jelentőségű főút, míg a rakpart, a Bajcsy-Zsilinszky út, a József Attila utca forgalomcsillapított főútnak számít. Ennek megfelelően a Kossuth tér környezetében lévő utcahálózat nem képvisel szerkezeti szerepet budapesti szinten.

hatályos TSZT közúti közlekedési hálózat

lehetséges közúti alagutak
a Nyugati pályaudvar és Buda
összekötésére szolgáló alagút a
Parlament térségében érintheti a
területet
BKRF 2009

SZENT ISTVÁN KÖRÚT

I. rendű főút 2x2 forgalmi sávval középperonos villamossal a csomópontokban felbővített osztályozókkal. A szegély menti parkolás megengedett

BAJCSY-ZSILINSZKY ÚT (JÓZSEF ATTILA U. – NYUGATI TÉR KÖZÖTT)

A pesti körút É-i, ÉK-i része. Körút jellegéből adódóan jelentős átmenő forgalmi útvonal. Kategóriája: I. rendű főút, 2 x 3 forgalmi sávval, a csomópontokban felbővített járműosztályozókkal.

ALSÓRAKPARTI ÚT – ID. ANTALL JÓZSEF RAKPART

A terület mellett haladó rakpart részletesebb bemutatást igényel. A pesti Alsó rakparti út a legjelentősebb É-D-i átmenőforgalmak hordozója. 2x1 forgalmi sáv, a Kossuth térnél és Margit-hídnál minden irányú, a Markó utcánál a D-i kapcsolatokat biztosító le-felhajtórámpákkal. Mivel a szakaszon jelzőlámpás csomópont nincs, az útvonal folyópálya jellegű. A Garibaldi utcánál a le- és felhajtórámpák a Széchenyi rakparttal déli irányú, a Kossuth téren keresztül minden irányú kapcsolatot biztosítanak a hálózattal. A Dunával ellentétes oldalon a támfal mellett ferde beállásra kijelölt parkolók, a Duna felőli oldalon sétány található.

TERÜLETEN BELÜLI – NEM SZERKEZETI JELENTŐSÉGŰ, DE JELENTŐSEBB ÁTMENŐ FORGALOMMAL**TERHELT ÚTVONALAK**

Az északi Lipótváros területén két jelentősebb – tömegközlekedéssel (autóbuszokkal) is járt – átmenő forgalommal is terhelt útvonal található.

- ▼ Október 6. u. – Hold utca – Szemere u.
- ▼ Honvéd u. – Nádor u. utca
- ▼ Kossuth tér – Balassi B. u. – Széchenyi rkp.
- ▼ Alkotmány u.
- ▼ Kálmán I. u.

FELTÁRÓ UTAK, KAPCSOLATOK, A TERÜLET MEGKÖZELÍTÉSE ÉS ELHAGYÁSA

Az előzőekben ismertetett főutakon és gyűjtő utakon kívül a terület többi utcája mellékút, lakóutca. Ezek az utcák a feltáráson kívül esetenként betöltenek átmenő forgalmi funkciót is, amely az utcák kategóriájától és jellegétől idegen.

A terület megközelítése és elhagyása a határoló főutaknál történik.

A be- és kihajtási helyek száma közel azonos, de több forgalmi irányból lehet behajtani a területre. Ebben természetesen szerepe van a határon jelentős átmenő forgalmi vonalnak.

3. TÖMEGKÖZLEKEDÉSI HÁLÓZAT ÉS FORGALOM

A HATÁROLÓ ÚTVONALAKON KÖZLEKEDŐ TÖMEGKÖZLEKEDÉSI VISZONYLATOK

trolibuszhálózat a területen

Kötőtpályás közösségi vonalak fejlesztése közül az Sbahn felszín alatt vezetett vonala érintheti a területet
BKRFT 2009

A határoló útvonalakon jelentős forgalmat hordozó tömegközlekedési viszonylatok üzemelnek, amelyek fontos átszállócsomópontokban – (Arany J. u. – Nyugati tér) – a terület feltárását is biztosítják. A területet két metróvonal érinti. A 2-es metróvonal állomása jelentős átszálló és célforgalmat bonyolít le. A vonal terhelése az V. kerületi szakaszon csúcsórán kb. 10.000 – 12.000 utas/óra/irány, ez megfelelő a 2-3 perces csúcsidei követésből adódó kapacitásnak. Állomása a Kossuth Lajos téren van.

A 3-as metróvonal (Arany J. u. – és Nyugati téri állomással) az észak-déli átmenő forgalmon kívül jelentős V. kerületen belüli utasforgalmat is lebonyolít, mivel 5 állomása a kerületen belüli legnagyobb távolságon a leggyorsabb eljutást teszi lehetővé. Forgalma a kerületben a legnagyobb: csúcsórán 14.000 – 15.000 utas/óra/irány.

VILLAMOSHÁLÓZAT

A TSZT is rögzíti a kerület szempontjából legjelentősebb járatot, a 2-2A vonalát, amely a Duna-parti területek közvetlen megközelítését biztosítja. A vonalon a csúcsidei követés 2,5 perc, ezzel a 3.000-4000/utas/óra/irány utasforgalom megfelelő lebonyolítására alkalmas. A vonal legjelentősebb területen lévő átszálló csomópontjai a Jászai Mari tér és a Kossuth tér.

A 2-es villamosvonal meghatározó gerincvonal a főváros közlekedésében, amely távlatban is változatlan. Szerepe független a terület közlekedési felülvizsgálatától. A pesti oldalon meghatározó „panoráma villamos” szerepet is betölt.

A kerület északi részét érintő – TSZT-ben is szereplő – nagykörúti 4-es – 6-os villamosok a főváros legsűrűbb villamoshálózatát biztosítják: 2 – 2,5 perces közös követési időközzel 8.000 – 9.000 utas/óra/irány forgalommal.

Megemlíthető távlatban a BKRFT 2009-es dokumentációjában szereplő Sbahn felszín alatt vezetett nyomvonala.

AUTÓBUSZ ÉS TROLIBUSZHÁLÓZAT

A területet érintő autóbuszjáratok szerepe alapvetően különböző:

- ▼ elsősorban kerületen belüli, főként célforgalmú járatok: 15-ös, 115-ös
- ▼ főként a kerületbe irányuló célforgalmat lebonyolító járatok, amelyek végállomása a kerületben van: Buda felől a Lánchídon 16,105 a Margit hídon 109, 206, 26,91,191.

A területen jelentős a trolibusz vonalhálózat, két vonalcsoport végállomása is itt található.

- ▼ a 70, -78-as járatok Kossuth téren a 2. metróvonalhoz és a 2-es villamos vonalhoz csatlakoznak, viszonylag kedvezőtlen átszálló kapcsolattal
- ▼ a 72, 73-as járatok Arany János utcai végállomása a 3-as metróvonalhoz csatlakozik

A két vonalcsoport közötti kapcsolatok a Bajcsy Zsilinszky út – Nagymező u. csomópont biztosítja.

A TERÜLETEN ÁTMENŐ (FELTÁRÓ) VISZONYLATOK

A területen átmenő (feltáró) viszonylatnak a 15-ös autóbusz minősül.

A viszonylat a terület A. József A. u. – Nagykörút közötti belvárosi átmenő É-D-i irányú autóbusz viszonylat, amely a Honvéd u. – Nádor utcán halad. A D-É irányú útvonala az Október 6. u. – Hold u. – Báthory u. (metró és trolikapcsolat) – Alkotmány u. – Szemere u.

4. PARKOLÁS

meglévő és tervezett közcélú parkoló
létesítmények (BKRFT 2009)

A terület a Belső zóna forgalomcsillapított területének számít. Mint az V. kerület többi része időkorlátozások fizető parkolási övezetbe tartozik. A jegyárú automaták kihelyezésére kerültek. A parkolás módja, (párhuzamos, ferde beállítás) egyértelműen szabályozott.

A tapasztalatok alapján nappal a foglaltság ~90 %-os, éjjel ~70-80 %-os.

Az igény a területen lévő lakásszám, az intézményeknél a dolgozói létszám, a kereskedelmi és szolgáltató létesítményeknél a terület alapján határozható meg. A parkolási lehetőségek, mind a területi megoszlást tekintve, mind a telken belüli és közterületi parkolók arányát vizsgálva egyenlőtlenül oszlanak meg. A terület funkciói miatt (jelentős állami intézmények) éjszaka jelentős kapacitástöbblet van. Meghatározóak az elmúlt évtizedben épült közterületi garázsok, így a Szabadság téren P 850 férőhelyes, de még ide sorolható a Szent István téren lévő P 430 mélygarázs is.

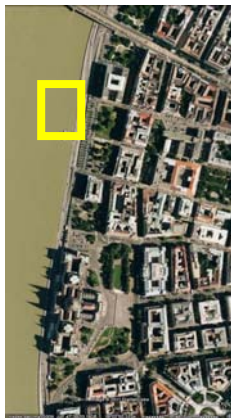
5. GYALOGOS ÉS KERÉKPÁRFORGALOM

A területen lévő funkcióik miatt jelenleg kiépített gyalogosrendszer a Szabadságtér „végponttal” az Október 6. utca forgalomcsillapított nyomvonalán működik, mely a kerület kiemelt projektje, a FŐUTCA program keretében valósult meg. A Falk Miksa utca forgalomcsillapított utca. A gyalogosforgalom a kiépített járdákon, ill. épületek előtti területen bonyolódik le, amelyek jóval szélesebbek és rendszerezettebbek, mint az V. kerület többi részén. A parkolásszabályozás bevezetése óta a járdán történő parkolás jelentősen mérséklődött, szinte megszűnt. A kialakított, illetőleg a jövőben kialakítandó garázs telepítés és egyéb szabályozás esetén a különböző igényekre tekintettel – (áruszállítók, taxi, mozgássérültek stb.) – a korlátozott behajtást feltételező, és vegyesforgalmú felületek kialakítása kerül előtérbe. A gyalogos közlekedés fejlesztése a terület közlekedési felülvizsgálatával összefüggő feladat.

A terület – jellegénél fogva (hivatali, államigazgatási terület) – kerékpáros célú létesítményeket nem tartalmaz, viszont kiépített kerékpárút valósult meg a Kossuth téren, valamint az Alkotmány utcában, a forgalmi sávokkal azonos oldalon, kétoldali módon. A többi helyen a kerékpárforgalom a meglévő gyűjtő és lakóutcaikon bonyolódik le.

A kerékpárút hálózat fejlesztése – (önálló vagy közös gyalogos kerékpárút, ill. csillapított forgalmú utcákon vezetett vonalak) – összefügg a terület közlekedési felülvizsgálatával.

6. VÍZI KÖZLEKEDÉS

Kikötő ponton az Olimpiai parknál

A csatlakozó Duna-szakaszon a vízi közlekedéshez tartozó kikötőhelyek telepítése nem történt meg. Ennek oka a parlament környezetében lévő kikötési tilalom. Jelenleg a Margit hídtól délre a le-felható rámpa mellett található egy kikötőponton az Olimpiai park közepétől levezető lépcsőn és zebrán érhető el, de építmény nem tartozik hozzá.

7. ÁRUSZÁLLÍTÁS, TEHERFORGALOM

Az V. kerület teljes területe a 3,5 t-s össztömeg-korlátozású zónába esik. Az ezt meghaladó járművek célforgalma időkorlátozással engedélyhez kötött. A területet a jelentős szállítási igényű cégek elhagyták, a teherforgalmi járműpark korszerűsítésével egyre inkább sikerül alkalmazkodni a korlátokhoz.

A területen a jelentősebb, telken belül nem kiszolgálható üzletek és létesítmények kiszolgálása kijelölt rakodóhelyekről történik.

III. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK

1. LEVEGŐMINŐSÉG

A terület a korábbi szabályozás szerint a Védett I. levegőtisztaság-védelmi kategóriába sorolt volt. A levegőminőség szempontjából a szennyezés mértéke a nagyobb forgalmú közutak zónáiban erős, kritikus.

Az utcai járófelületek szintjén észlelt magas szennyezés okozója gyakorlatilag szinte csak a közúti forgalom, amely a területet szegélyző főközlekedési utakon folyik, valamint a felszíni parkolás, amely a parkolóhelyek krónikus hiánya miatt rengeteg felesleges lassú forgalmat, tolatást gerjeszt.

A területen ipari jellegű szennyező forrás nincs, a kommunális fűtés káros hatásai a földgáz energiabázis elterjedtsége miatt nem jelentős.

A terület a Duna felől elvileg jól átszellőzhetne, ezt azonban a sűrű beépítés a nem Duna-parti területeken megakadályozza, így a kívánatos hígulás nem következik be. Ezért kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között a levegőminőség átmeneti időre igen erősen leromolhat.

2. ZAJTERHELÉS

A területen számottevő helyi zajforrás nem üzemel. Meghatározó jelentőségű viszont a közúti forgalom, mely elsősorban a területet szegélyző főbb útvonalakon zajlik. A terület legcsendesebb részei a parkok, sétányok, ahol járműforgalom nincs. A jelentősebb forgalmú utak zajszintje több esetben többszörös túllépést produkál.

3. FÖLDTANI- ÉS TALAJVÍZ VISZONYOK

A térség alapkőzete a Duna hordalékából származó kavics terasz, fölötté elsősorban nagy homok tartalmú rétegek találhatók. 10–15 m mélyen vízzáró agyag helyezkedik el. A talajok ártéri üledékekből képződtek, öntéstalajok jöttek létre. A tervezési területen bolygatatlan talaj már régóta nincs. A beépítettség és burkoltság magas foka miatt az aktív talajélet csak a zöldfelületeken biztosított. A még szabad felületek kis intenzitással tudnak párologtatni, s ez visszahat a talajvízre is.

A talaj lokálisan, eltérő mértékben szennyezett, a szennyezés elsősorban vizes közegben infiltrálódik. A talajvíz nivója több okból magas a tervezési terület középső részén, ezek oka a külső városrészek lassan javuló víziközmű helyzete, a vezetékrendszer korróziója, a talajpárolgás korlátozottsága és a Duna közelsége. A talajvíz a Duna felé áramló. A talajvíz betonszerkezetekre nézve nem agresszív. A talajviszonyok a mélygarázsok építésénél a technikai megoldásokat befolyásoló tényezőként figyelembe veendő.

HIDROGEOLÓGIAI VÉDŐTERÜLET

Felszín alatti vízvédelmi és vízbázisvédelmi szempontból a Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség felhívja a figyelmet hogy a tervezési területen helyezkedik el a Fővárosi Vízművek. Zrt. belterületi vízbázisának részét képező Kossuth téri vízműtelep medergaléria vízkivételi műve és gépháza. Tetraklóretilén szennyezettség miatt ivóvíz termelés a medergalériából 2004. óta nem történik.

A hatályos TSZT (2005) védőterületet tüntet fel a vízműtelepre a következő szöveges leírás szerint: „A hidrogeológiai védőterületek felülvizsgálata országos szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály értelmében. A KDV – Vízügyi Igazgatóság által adott adatok alapján azok a hidrogeológiai védőterületek kerültek ábrázolásra, amelyekre a felülvizsgálat már megtörtént. (A földtani viszonyok alapján a szennyezések várható terjedése szerinti – elérési idő – szempontú kategóriák kerültek meghatározásra. Ezekben belül helyezkednek el az ivóvíznyerő területek, vízbázisok védelmét szolgáló, területhasználatot korlátozó további védelmi területek, melyeken a vonatkozó rendeletek szerinti tevékenységek végezhetők. Ábrázolásra a „B” zónák, 50 éves

elérési távolságok kerültek.) A vizsgálatok teljes körű befejezése után Budapest teljes területén lehatárolhatók majd a védőterületek. Így a tervben szereplő ábrázolás a későbbiekben kiegészítésre szorul.”

A B-LVSZ 2010-es módosításához a kerületi önkormányzatnak megküldött Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Igazgatóság 02642-0005/20 I O. iktatószámú levélmellékletében a VITUKI előzetes becslése alapján meghatározott „B” védőövezeti lehatárolás lett feltüntetve, mely azóta a kerületi szabályozási tervlapon is szerepel.

Ugyanakkor a területre a településrendezési tervi módosításhoz az Étv 9.§ (2) szerinti előzetes állásfoglalásban kapott Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség KTVF 8884-2/2012 Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012 levele szerint: „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”.

Ennek megfelelően a korábbi lehatárolások tájékoztató jelleggel szerepelhetnek a térképeken, ugyanis a hatályos TSZT-ben szereplő, majd a 2010-es B-LVSZ módosításához a kerületi önkormányzatnak megküldött Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Igazgatóság 02642-0005/20 I O. iktatószámú levélmellékletében a VITUKI előzetes becslése alapján meghatározott „B” védőövezeti lehatárolás nem bír kijelölő határozattal, így csupán tájékoztató elemnek tekinthető a védőterület tekintetében. (Meg kell jegyezzük, hogy ez utóbbi más területet határol le a TSZT-ben szereplőnél.)

A jelen módosítás tárgyát tekintve a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízellátási létesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet a B védőövezetben nem tiltja mélygarázs vagy a látogatóközpontokhoz hasonló egyéb más funkció létesítését, különös tekintettel arra, hogy csatornázott létesítményekről van szó. Csatornázottság esetén lakó és irodai épületek létesítése lehetséges. Ennek alapján, a területen a védőterület kijelölése a létesítmény szempontjából várhatóan indifferens. Tekintettel arra, hogy a vízgaléria mintegy 8 éve nem üzemel a szennyezettség miatt, továbbá emiatt vízbázis kijelölése nem történt meg, felvethető a TSZT és az FSZKT, valamint a szabályozási terv tervlapjáról a tájékoztató elem törlése, amennyiben az egyeztetés során az érintett államigazgatási szerv ehhez hozzájárul. (Fontos megjegyezni, hogy a TSZT, illetve az FSZKT tervlapjain a kijelöléseket nem a fővárosi önkormányzat határozta meg, hanem más jogszabályi alapon történt szakhatósági kijelölés alapján csak átvette, mint a figyelembe veendő elemet. Hasonlóan a kerületi szabályozás is így tartalmazza a lehatárolást, de 2010-es frissítéssel).

4. HULLADÉKKEZELÉS

A területen ipari és – ezen belül – veszélyes hulladék jellemzően alig képződik. A kommunális hulladék rendszeres gyűjtése, elszállítása, ártalmatlanítása szervezeten történik, az FKF Rt végzi. A közterületeken a gyűjtés feltételei adottak, csak a lakosság környezetkultúrájának függvénye a használatuk.

5. ÖSSZEFOGLALÓ ÉRTÉKELÉS

A térség környezetminőségét a regionális háttérhatásokon túl a helyi átmenő és célforgalom terhelése határozza meg, időről időre változó mértékben. Ezen lokálisan javítani nem lehet, térségi szemléletű forgalomszervezési tevékenység, hosszú távon e problémák feloldását eredményezheti. Szükség van a forgalomcsillapított útvonalak bővítésére és a parkolás – gépkocsitárolás helyben, de helykímélő módon történő megoldására is.

A forgalomcsillapított és gyalogos zónák kiterjesztése egyben teret teremt a zöldfelületfejlesztéshez, fásításhoz is. Ennek fejlesztésénél az esztétikai szempontok is meghatározó szerepet kell, hogy kapjanak.

IV. KÖZMŰELLÁTÁS HELYZETE

1. VÍZELLÁTÁS

AZ V. KERÜLET VÍZHÁLÓZATI ÖSSZEFÜGGÉSE

A főváros vízellátásának nagy bázisain kívül, amelyek ivóvíztermelésre adnak lehetőséget, északon a Szentendrei-, délen a Csepel-szigeti parti szűrési kutakkal történik még. Kisebb víztermelés van Óbuda – Újlakon, a Margitszigeten, a Kossuth Lajos téren (tervezési területünkön belül) és Kelet-Pesten.

ÉSZAK-LIPÓTVÁROS VÍZHÁLÓZAT ÖSSZEFÜGGÉSE

A vizsgált térség a pesti alacsony nyomású övezetbe tartozik, amelynek ellennyomó medencéi a Gellérthegyi, Kőbányai, Rákosszentmihályi és Gilice térségi medencék. A mértékadó nyomást a Gellérthegyi medence adja, amelynek folyásfenékszintje 137,9 mBf. szinten van.

Az V. kerületet érinti, illetve átszeli Észak-Pestről, a Káposztásmegyeri Vízműtől kiinduló ún. IV. számú nagytávvezeték, amely a Széchenyi rakpart – Belgrád rakpart nyomvonalon DN 1200-as mérettel, az Erzsébet-hídon össze van kötve a budai főhálózatokkal, így a Gellérthegyi medencerendszerrel. A kerületet elhagyva a Lónyai utcánál DN 800-as mérettel csatlakozik a csepeli vízbázisok felől megáplált Boráros térségi hálózathoz.

Bázisértékű, nagytávvezetékű hálózat még a Szent István körúton húzódik DN 800 mm-es mérettel, amely kapcsolódik a nagykorúti DN 1400, DN 1200 és DN 800-as főnyomórendszerekhez. A fenti két főnyomórendszer között párhuzamos és harántirányú DN 500, DN 400 és DN 300-as gerincvezeték összekötések vannak, amelyek az V. kerületen belül képezik a terület főelosztó csőhálózati rendszerét.

A meglévő hálózat hidraulikailag megfelel, az igényelt vízmennyiséget zavartalanul le tudja adni, problémát csak a kerületen belül a hálózat elöregedése jelent.

A terület részletesebb bemutatását a KSZT vizsgálatok tartalmazzák.

A Kossuth Lajos téren galériás vízkivétel van tápgépházzal, amely 2 db 700 m³/h kapacitású szivattyúval 62,5 m-es emelőmagassággal közvetlenül a hálózatra dolgozik. A gépház tetraklóretilén szennyezettség miatt ivóvíz termelés a medergalériából 2004. óta nem történik nem üzemel.

2. CSATORNÁZÁS

V. KERÜLETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Vizsgált térség egyesített rendszerrel csatornázott, szenny- és csapadékvizeinek befogadója a Ferencvárosi Szivattyútelep. A szivattyútelep vízgyűjtőterületéhez tartozik a XIII. és XIV. kerületnek Róbert Károly körút – Mexikói út vonalától délre eső része, az V., VI., VII., VIII., IX. és X. kerület teljes területe.

Az V. kerület egyesített rendszerű csatornahálózatának befogadója az ún. Duna-parti főgyűjtő, amely a kerületet érintve Balassi Bálint utca, Széchenyi rakpart, Belgrád rakpart nyomvonalon húzódik, majd elhagyva a kerületet a Sóház utca, Közraktár utca, Soroksári út nyomvonalán eléri a befogadó Ferencvárosi Szivattyútelepet.

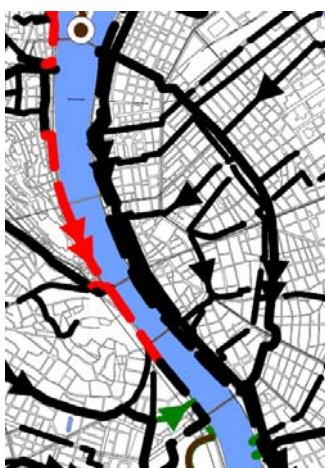
A kerület csatornahálózatának gyűjtői a főgyűjtőre merőleges utcákban épültek ki, részben a szomszédos kerületek vizeinek elvezetésére is. A hálózat nagy része a múlt században épült, de állaga a hivatalos információk szerint is még megfelelő. A csatornahálózat általában 60/90-es tojás szelvényű, anyaga téglá, vagy beton. A teljes hálózat felújítása az elmúlt évtizedekben megtörtént. A hidraulikai áteresztőképességük, a tározókapacitás a felújítás miatt (műanyag behúzás) csökkent, problémát azonban csak azokban az utcákban jelent, amelyek geodéziailag mélyfekvésűek.

TSZT szerinti vízellátás térképe

Vízellátás átnézeti térképe

TSZT szerinti csatornázás térképe

3. VILLAMOSENERGIAELLÁTÁS

NAGYFESZÜLTSGŰ HÁLÓZATOK

A térség középvezetési elosztását 10 kV-os kábelhálózat végzi. A hálózat táppontjai a 120/10 kV-os alállomások, amelyek a kerületen kívül találhatók:

- ▼ XIII. kerület Katona József utca – Kresz Géza utca sarok (Katona József alállomás)
- ▼ VII. kerület Dob utca – Rumbach Sebestyén utca sarok (Erzsébetváros alállomás)

Az alállomások a tápenergiát az országos alaphálózatról megtáplált 120 kV feszültségű főelosztóhálózatról kapják. A főelosztóhálózat a főváros belső területein kábelként épült ki.

A Katona József alállomás a tápenergiát Göd – Angyalföld felől kapja, az Erzsébetváros tápkábele a Zuglói alállomástól indul ki.

A Katona J. és Erzsébetvárosi alállomásokat összekötő kábel egy szakasza a kerületben a Nagy Ignác utca – Hold utca – Hercegprímás utca – Arany János utca – Bajcsy-Zsilinszky út nyomvonalon épült ki az Anker köznél történő átvezetésig.

KÖZÉPFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

Az alállomásokról kiinduló 10 kV-os kábelhálózat a terhelési súlypontokban elhelyezett transzformátorokat hurkolja fel. Az alállomásoktól nagyobb távolságban jelentkező koncentrált terhelések miatt a csomópontba 10 kV-os kapcsoló állomások is kerültek a 10/0,4 kV-os transzformátorokkal együtt elhelyezésre. Ezek közül két nagyobb és két kisebb található a kerületben. A nagyobbak ott alakultak ki, ahol korábban 30/10 kV-os alállomások üzemeltek amelyek közül a Markó utca 9. a vizsgált területen található. A 30 kV-os hálózat az V. kerületben megszűnt az alállomás és helyette alakult ki a kapcsoló állomás.

KISFESZÜLTSGŰ HÁLÓZAT

A transzformátorokról kiinduló kisfeszültségű és közvilágítási hálózat a kerületben már mindenhol kábelként épült ki. Ezek a hálózatok általában egymás mellett létesültek, azonban a tereken a közvilágítási hálózat önállóan üzemel. Az utcák közvilágítása néhány szélesebb utca kivételével egyoldalon történik, kétoldali közvilágítás a Szent István körúton, a Belgrád rakparton, a Széchenyi rakparton, a Szalay utcában, az Alkotmány utcában és a József Attila utcában található.

4. GÁZELLÁTÁS

NAGYKÖZÉPNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A kerület gázellátását a fővárosban kiépített nagyközépnymású gázhálózat biztosítja. A hálózat egyik gerincvezetése a tervezési területünk mellett, Ø 400 mm-es mérettel a Széchenyi rakparton létesült. Erről a gerincvezetékéről ágazik le három vezeték, amelyek közül egy a középnymású hálózatnak is táppontja, a másik kettőből pedig a kisnyomású hálózat kapja a tápenergiát. A nyomásszabályozókat megtápláló leágazó nagyközépnymású vezetékek a következő méretekkel épültek ki:

Jászai Mari tér	Ø 150 a
Markó utca	Ø 200 a
Széchenyi utca	Ø 400 a

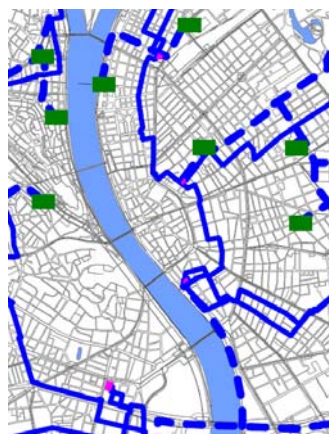
KÖZÉPNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A főváros belső területeinek gázellátására épült ki a középnymású gázhálózat, amely a kerületet két önálló területen érinti.

A Markó utcai gáznyomásszabályozóból kiinduló rendszer két nyomásszabályozótól kap még betáplálást:

a terület csatornahálózata

TSZT szerinti villamos energia ellátás térképe

a terület villamos-energia ellátásának hálózata

TSZT szerinti gázellátás térképe

a terület gázellátásának hálózata

a terület távközlési hálózata

- Széchenyi rakpart-Margit híd-Bem rakpart nyomvonalon \varnothing 600 mm méretű vezeték épült ki a Bem téri nyomásszabályzóig
- a Markó utca - Bajcsy-Zs. út - Podmaniczky utca - Dózsa György út nyomvonalon \varnothing 400 ill. \varnothing 800mm méretű vezeték létesült a Városligeti nyomásszabályzóig. Ez a rendszer a Honvéd téren lévő gáznyomásszabályzót látja el gázenergiával.

A másik rendszer a kerület déli részének a gázellátását biztosítja.

KISNYOMÁSÚ HÁLÓZAT

A kisnyomású hálózatot a tervezési területen 4 db középnyomású nyomásszabályzó táplálja meg (Jászai Mari tér, Markó utca, Honvéd tér és a Szabadság téri gáznyomásszabályzók). A nyomásszabályzókból kiinduló kisnyomású hálózat gerincvezetékei \varnothing 400– \varnothing 600 mm-es méretekkel épültek ki. A gerincvezeték hálózata úgy alakult ki, hogy a kerületben lévő minden nyomásszabályzó össze van kötve, ezen kívül még néhány esetben a környező kerületek szabályzói is ehhez a rendszerhez kapcsolódnak.

A gerinchálózatról leágazó elosztó hálózat \varnothing 100 – \varnothing 300 mm mérettel a terület minden utcájában megtalálható.

5. TÁVFÚTÉS

Magyarországon először a múlt század végén helyeztek üzembe távfűtési rendszert. Ez a rendszer az Országházat látja el a Balassi Bálint utcai fűtőműbe előállított hőenergiával. A kerületben lévő épületek nagy hőszükségű területeket alkotnak, azonban a távfűtés nem fejlődött tovább.

6. TÁVKÖZLÉS

Az V. kerület északi városrész távközlési alépítményi hálózata kiépült. A vizsgált terület politikai, gazdasági és kulturális szempontból az ország legfrekvenciáltabb területének része, amely a távközlési hálózat zsúfoltságában is tükröződik. A térség beépítéséből adódóan az ellátás módja földalatti ellátás, alépítménybe húzott rézerű és optikai kábelekről.

A tervezéssel érintett területen ólomköpenyű, papírszigetelésű rézkábelek cseréje történt az elmúlt évek során. Ezen rekonstrukció során új Q típusú kábelek kerültek a meglévő alépítményekbe húzással.

A belváros centrális elhelyezkedése miatt a területen honos és a különböző távolabbi távbeszélő központok közötti összekötőhálózat is áthalad rajta.

A fővárosban e területen épült ki először, majd bővült tovább az optikai hálózat, mely lehetővé tette a hagyományos telefonellátáson felül a további szolgáltatások biztosítását.

A területen a szolgáltatók teljes lefedettsége biztosított.

A Kossuth tér részletes közműhelyzetét a KSZT vizsgálati fejezete mutatja be.

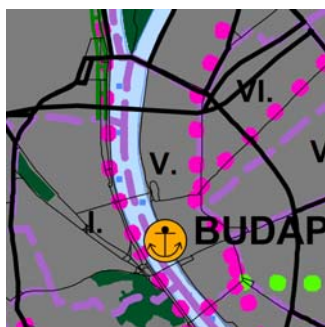
A Kossuth teret érintő közművizsgálat eredményeképpen kijelenthető, hogy a tér jövőbeni rendezési, építési munkálatai során, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A FŐVÁROSI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

I. HATÁLYBAN LÉVŐ TERÜLET- ÉS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK

1. BUDAPESTI AGGLOMERÁCIÓ TERÜLETRENDEZÉSI TERVE

Budapest Agglomeráció területrendezési terve – Szerkezeti terv

Budapesti Agglomeráció Területrendezési Tervéről szóló 2005. évi LXIV. törvény 2011 évi módosítása nem hozott olyan rendelkezést, mely a városias települési térségen belül a zöldterületekre vonatkozóan külön rendelkezéseket vagy módosításokat tartalmazna az V. kerületet illetően.

Az agglomerációs terv Szerkezeti Tervének részletét mutatja a mellékelt ábra, mely az V. kerület területére nem ad az általánoshoz képest eltérő rendelkezéseket. A terület egésze városias települési térségbe sorolt. A hálózatokat bemutató része elkerüli a vizsgált területet. A BATrT 3. számú térképi mellékleteiből egyedül a Világörökség övezet érinti a területet.

Ebből fakadóan a BATrT külön elemzésétől el lehet tekinteni, mert a Kossuth téren végrehajtott bármely tervi módosítás nem érinti – már a léptékénél is fogva sem – a területrendezési tervet.

Az Övezeti Tervet a BATrT 3. számú (térképi) melléklet tartalmazza, amely 3/1–22. jelű övezeti tervlapokból áll. A térségi övezetek közül a következő érinti a Kossuth tér és vizsgált térségét a 12. §-ban felsoroltak közül:

k) világörökség és világörökség-várományos terület övezete,

l) történeti települési terület övezete,

Ezen területi lehatárolások közül a Világörökség terület már korábbi jogszabály által meghatározott.

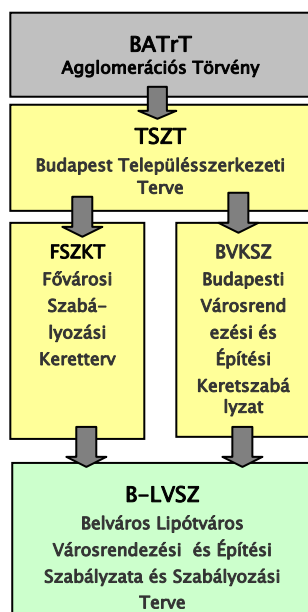
Megállapítható tehát, hogy a **BATrT nem rögzít olyan rendelkezéseket a Kossuth térre és a térségére sem, amely külön figyelembeveendő elhatározásokat tartalmazna.**

2. A BUDAPESTI TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK RENDSZERE

Budapest településrendezési terveinek rendszere eltér az ország más településeitől, a kétszintű önkormányzati rendszerhez illeszkedve.

Az összefoglaló ábra mutatja, hogy a BATrT követően a fővárosi önkormányzati 2005-ben közgyűlési határozattal elfogadásra került – településszerkezeti terv – TSZT az a tervezési szint, mely a város teljes egészének területét az OTÉK szerinti területfelhasználási kategóriákba besorolja. Ennek alapján kell meghatározni a Főváros Szabályozási Kerettervét (FSZKT) és a keretszabályzatát, mely a Budapest Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ) nevet viseli.

A kerületi önkormányzatok saját közigazgatási területükre a fenti tervek figyelembevételével, a keretszabályok betartásával határozzák meg övezeti rendszerüket (építési övezetek és övezetek) a helyi építési szabályzatukban, melyek neve Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzat, az V. kerületben Belváros-Lipótváros Városrendezési és Építési Szabályzata. E szabályzat melléklete a szabályozási terv, ami részletes és térképileg is rögzíthető szabályozási elemeket tartalmazza. A fenti tervek összefoglalva a következők:

1125/2005.(05.25.)
Főv. Kgy.határozat
46/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet
47/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet
48/1998. (X. 15.) Főv.
Kgy. rendelet

29/2004. (VI.04.) önk.
rendelet

Budapest Településszerkezeti Terve

Fővárosi Szabályozási Keretterv

Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzatról

Budapest Településszerkezeti Terve, a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ), valamint a Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT), illetve a Kerületi Szabályozási Tervek (KSZT), Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatok (KVSZ) összhangjához szükséges követelményekről

Belváros-Lipótváros Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

II. ÉPÍTÉSJOGI KÉRDÉSEK ÖSSZEGZÉSE

Az országgyűlés a 61/2011. (VII. 13.) OGY határozatával döntött a budapesti Kossuth Lajos tér rekonstrukciójáról.

1. AZ ELKÉPZELÉS MEGVALÓSÍTÁSÁT AKADÁLYOZÓ SZABÁLYOZÓ TÉNYEZŐK:

A térrendezést megelőző mélygarázs létesítés és látogatóközpont megvalósítása egyes helyeken akadályba ütközik a jelenlegi övezeti besorolások miatt a következők szerint:

▼ TSZT >> Budapest Településszerkezeti Terve

szerint a Kossuth tér szinte egésze zöldterületbe van sorolva, melyet az FSZKT módosítással le kell követni. A TSZT szerinti zöldterület nagysága cca. 3,2 ha, egybefüggően jelölve a tér északi és keleti részét, a déli részét nem besorolva.

▼ FSZKT – Fővárosi szabályozási Keretterv

A hatályos FSZKT jelenleg nincs összhangban a hatályos TSZT-vel, ezért is kérdés, hogy a TSZT lehatárolása és az FSZKT lehatárolása a módosításuk esetén mennyiben térhet el egymástól. (Teljes lefedettség kontra foltszerű zöldterületek az FSZKT-ben.)

Az FSZKT a magasabb rendű TSZT terv zöldterületi foltját már háromféle keretövezetbe sorolhatja a BVKSZ keretövezeti előírásai figyelembevételével >> Z-FK, Z-KK és Z-KP keretövezetbe.

- Jelenleg **Z-KP** keretövezet van meghatározva, mely **nem felel meg** a mélygarázs és a térszín alatt kialakítani kívánt funkció elhelyezésének, mivel **túlzottan kötött geometriát** jelentene. Egy-egy Z-Kp folt alatt legfeljebb annak 20%-a volna igénybe vehető garázs céljából.
- A **Z-KK** keretövezet alatt **mélygarázs nem létesíthető**, így szóba sem jöhet.
- A **Z-FK** lehetővé teszi a **garázslétesítést**, de **jogbizonytalanságot** okoz, hogy a **látogatóközpont** funkció befér-e a keretövezetbe.

Mivel a Kossuth téren **speciális kérdés** merült fel, ezért a **megoldás** módja is csak **speciális lehet**.

Legcélszerűbb a zöldfelület kötetlen geometria nélküli biztosítása volna, ez adna a későbbiekben legnagyobb rugalmasságot a tervezés, különösen a kiemelt helyszínhez illő felszíni rendezés során. Ennek érdekében a keretövezeti határokat kell feloldani azzal a kitéttel, hogy a téren a zöldfelületek mértéke nem csökkenhet. Ez a geometriai kötöttséget megoldja. A keretövezeti besorolás elhagyása tenné lehetővé teszi a garázs szabadabb elhelyezését is.

A TSZT-ben meghatározott zöldterületet az Étv figyelembevételével az OTÉK szerint övezetbe kell sorolni, ezért csak TSZT módosítás után válik lehetővé, hogy keretövezeti lehatárolás nélkül kerüljön meghatározásra a minimális zöldfelületi arány erre a speciális közterületre.

TSZT >> részlet

FSZKT >> részlet

TSZT >> részlet

Kösterületek kialakítása	
	Kiemelt garázspreferenciájú földterület fejlesztendő nyomvonal
	Budapesti Fővárosi Terület
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyezett közterülettel
	Organizált, vagyis használt közterület
	Kiemelt parkoló kialakítás
	Gyalogos terület kiegészítéssel vagy használatban

2. ÉPÍTÉSJOGI MEGOLDÁS

Ennek a koncepciónak megfelelően a **Z-KP és a Z-FK övezet törlésre kerül az FSZKT tervében, és helyette** a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását, **hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke minimum 25% ami meghaladja a hatályos keretövezeti előírások szerinti zöldfelületet.**

Így:

- a térbeli elhelyezést ma nem kell előtanulmányok nélkül eldönteni, ez **tágabb keretet enged a későbbi tervezésnek,**
- a térségben továbbra is **biztosított marad** ugyanaz a **zöldfelületi érték**, csak a geometriai kialakítása lenne más,
- a **létesítmények elhelyezhetőségét nagyobb szabadságfokkal** lehetne érvényesíteni a helyi szabályozás szintjén.

3. TSZT, FSZKT és a BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

A két fővárosi terv és a törvényben meghatározott biológiai aktivitásérték szempontjából a következő megállapítások tehetők.

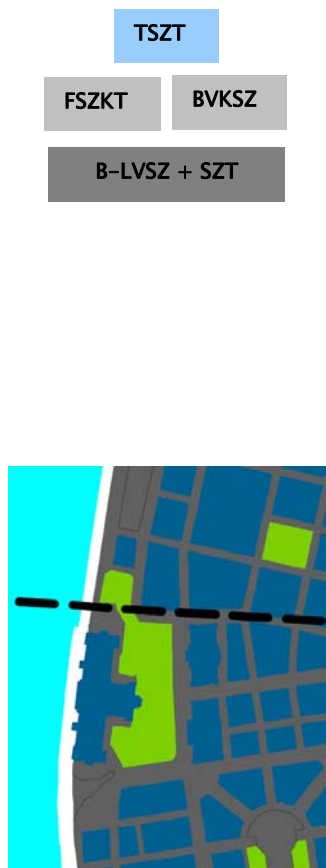
1. Az **Étv 8.§ (2) bekezdése b) pontja** alapján csak az újonnan beépítésre szánt területek létrehozásánál írja elő a törvény, hogy a területhasználat változása során a biológiai aktivitásérték nem csökkenhet. Ilyen változtatás a téren nem tervezett, tehát **a biológiai aktivitásérték szempontjából a változtatás, a módosítás nem szorul igazolásra.**
2. A TSZT szerinti területhasználat a túlzóan apró részekre bontott zöldterületi besorolásokkal az FSZKT-ban jelenleg nem teljesül, vagyis **nincs összhang a két terv között.**
3. Az FSZKT zöldterületi keretövezetei **nem teljesítik** sem az OTÉK, sem a BVKSZ minimálisan **előírt 1 ha területű közpark méretét.**

Fentiek alapján a módosítás indokolt és nem szorul számításra a biológiai aktivitásérték tekintetében.

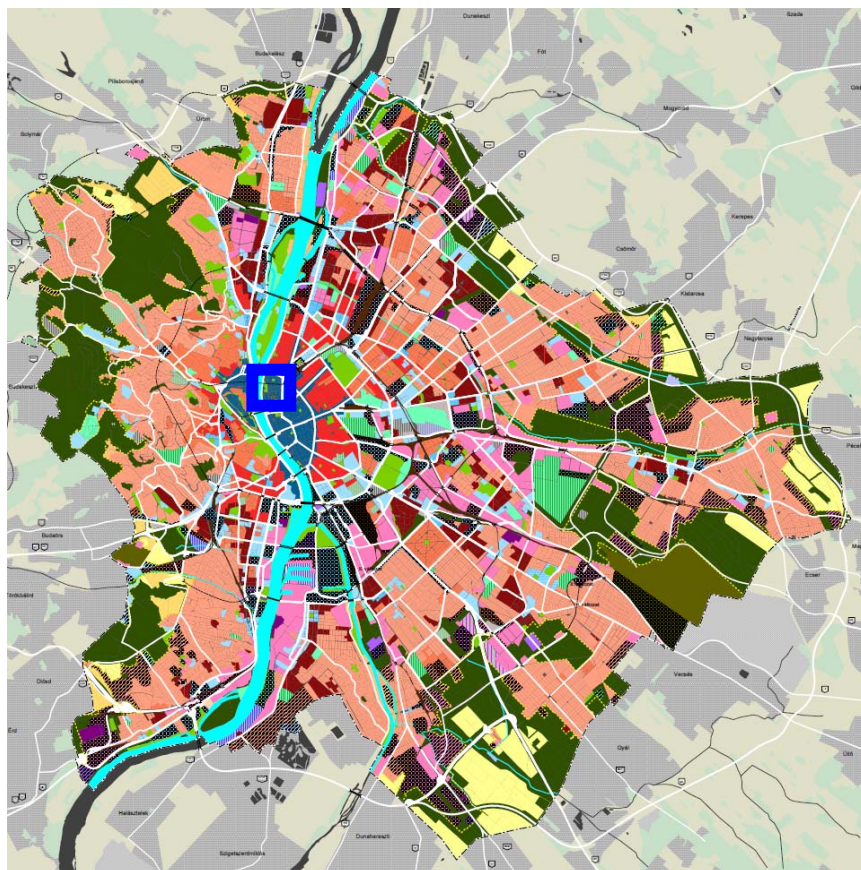
ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A HATÁLYOS TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK (TSZT, FSZKT, B-LVSZ) BEMUTATÁSA

I. BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI TERVE

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVÉNEK RÉSZLETE

A hatályban lévő TSZT jóváhagyott munkarésze rögzíti azokat a vezérelveket, melyek alapján a város távlati szerkezeti alakítását meghatározza. Ezek közül lényegében három érinti a Kossuth tér térsége változtatásának kérdéskörét.

3. Városi területek megújítása

„A város egész területén átfogó rehabilitációs szemléletű fejlesztés szükséges, mely az egyes térségekben differenciáltan kezelendő: funkcióőrző, funkció- és szerkezetváltó valamint funkciógazdagító rehabilitációt kell megkülönböztetni.”

6. Közterületek állapotának javítása

„Szükséges szabályozni az ember és a gépkocsi viszonyát a közterületeken; parkok, közterek, fasorok és egyéb zöldterületekkel a közterületeket gazdagítani kell.”

7. Területi értékvédelem – a város mint kulturális örökség

„A műemléki értékek védelme mellett a városrészek és városépítészeti együttesek sajátosságait meg kell őrizni, mivel ezek adják Budapest egyedi karakterét.”

A szándékozni kívánt Kossuth téri átépítés fentieket szolgálni tudja, mivel mind a közterületek állapotára, mind a környező területek állapotára megújító hatással van, ugyanakkor, mint **kiemelt nemzeti történelmi emlékhely** egyben az értékvédelem céljait is messzemenőig szolgálni tudja.

A TSZT meghatározza Budapest alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területrészek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges műszaki infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését.

BUDAPEST TELEPÜLÉSSZERKEZETI
TERVÉNEK RÉSZLETE

A TSZT meghatározó területfelhasználási tervlapján a **Kossuth tér környékére két területfelhasználási kategóriát** rögzít.

Beépítésre szánt területek

Az V. kerület egésze a város főközponti része, a beépítésre szánt területek ennek megfelelően „**Városközpont vegyes terület**” kategóriába vannak sorolva.

Beépítésre nem szánt területek

Ebben a városrészben különösen kiemelt szerepet kapott a TSZT besorolásnál minden kisebb zöldfelület, így a **Kossuth tér egésze „zöldterület területfelhasználási”** kategóriába sorolt.

A közterületek közül a meghatározó főutak – a Szent István körút és az idősebb Antall József rakpart – „**általános közlekedési**” területbe sorolt.

A főhálózat részét nem képező közterületek nem kaptak külön kategóriát, a térképen szürkével jelöltek.

A TSZT jóváhagyásra került munkarészei:

- ▼ **I. Funkcionális szerkezet**
- ▼ **II. Területfelhasználás**
- ▼ **III. Közlekedés**
 - Közúti közlekedési hálózat
 - Kötőpályás közforgalmú közlekedési és kerékpárút hálózat
- ▼ **IV. A terület felhasználását veszélyeztető, illetve befolyásoló tényezők:**
 - Épített környezet értékeinek védelme
 - Talajvédelmi beavatkozás térségei és korlátozó földtani viszonyok
 - Emisszió-korlátozás térségei
 - Zöldfelület-, víz- és természetvédelem
 - Egyéb korlátozások

A TSZT alátámasztó rajzi munkarészei az alábbiak:

- ▼ **1. Táj- és környezetrendezés**
 - Zöldfelületek
 - Tájrendezés, természetvédelem
 - Környezetvédelem
- ▼ **2. Közlekedés**
 - Mintakeresztelvények
- ▼ **3. Közművek**
 - Vízellátás
 - Csatornázás
 - Felszíni víz rendezés
 - Árvízvédelem
 - Villamosenergia-hálózatok összefüggése
 - Gázhálózatok összefüggése
 - Távhő- és gőzellátás összefüggése

Fentiek bemutatása szükséges ahhoz, hogy a TSZT módosítása során nyomon követhetőek legyenek azok a munkarészek, melyek még esetleg érintettek a Kossuth tér átrendezésével kapcsolatban, és figyelembe kellene venni.

A következőkben bemutatásra kerülnek a tervezési területre vonatkozó térképrészletek.

A térképek jelmagyarázatában bemutatjuk, **mely elemek esetén van érintettsége a területnek, vagyis amit figyelembe kell venni, vagy amely a tervlap módosítását igényli.**

BUDAPEST FŐVÁROS

TELEPÜLÉSSZERKEZETI

TERVE

TERVLAPOK

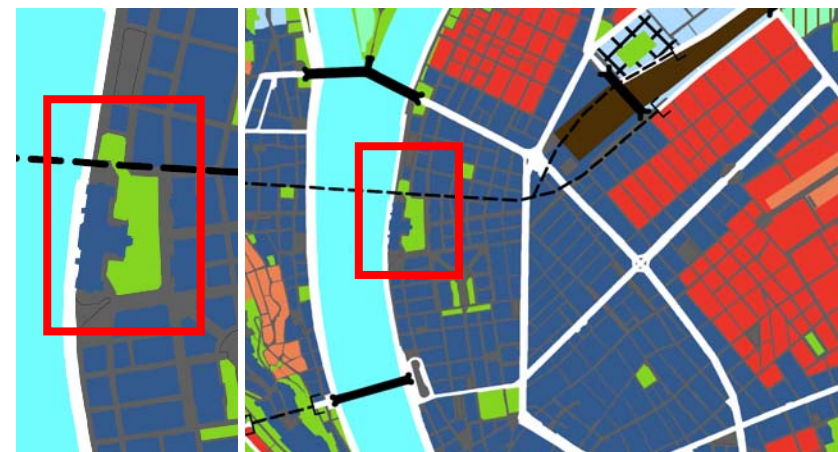
I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZET

A terület a TSZT alapján

- Városképi, városrészhatár szempontból **kiemelten védendő karakterű terület**
- **Vegyes városias területek**
- **Zöldterület, zöldfelület**

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁS

A Funkcionális szerkezet tervlap alapján a vizsgált terület

- **Vt-VK** Városközpont vegyes terület (sz. max 4,5)
- **Z** Zöldterület
- **KÖu** Általános közlekedési terület (Pesti Alsó rakpart)
- **V-FV** Folyóvizek medre és partja

területfelhasználási kategóriába tartozik

A TSZT területfelhasználást bemutató tervlapján négy kategória jelenik meg a parlament közelében.

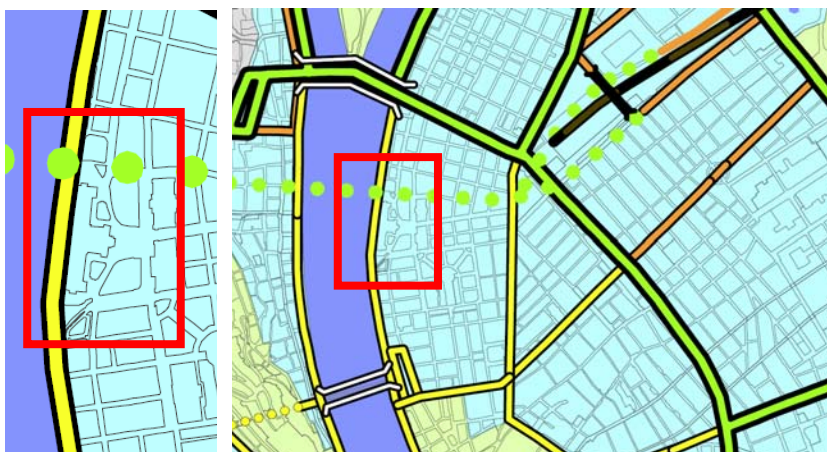
Vt-VK		Városközpont vegyes terület (sz. max. 4,5*)
Z		Zöldterület
KÖu		Általános közlekedési terület
-		Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület

Mindezek mellett sötétszürke kitöltés jelzi az egyes általános közlekedési területbe nem sorolt közterületeket, többek között az utcákat, tereket egyéb nem kiemelt zöldfelületeket, így pl. az Olimpiai parkot is.

III. /1 KÖZÚTI KÖZLEKEDÉS

Jelmagyarázat

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMÉK	FELSZÍN ALATTI KIALAKÍTÁS	HÁLÓZATI FUNKCIÓ
MÉGLÉVŐ ELEMÉK		
		-
		"a"
		"b"
		"b"
		"c"
TERVEZETT ELEMÉK		

Közúti közlekedés tervlap alapján „Belső zóna forgalmocsillapításra kijelölendő területe”-be a teljes Lipótváros beletartozik.

Fővárosi jelentőségű főút a

- Margit híd - Nagykörút vonala

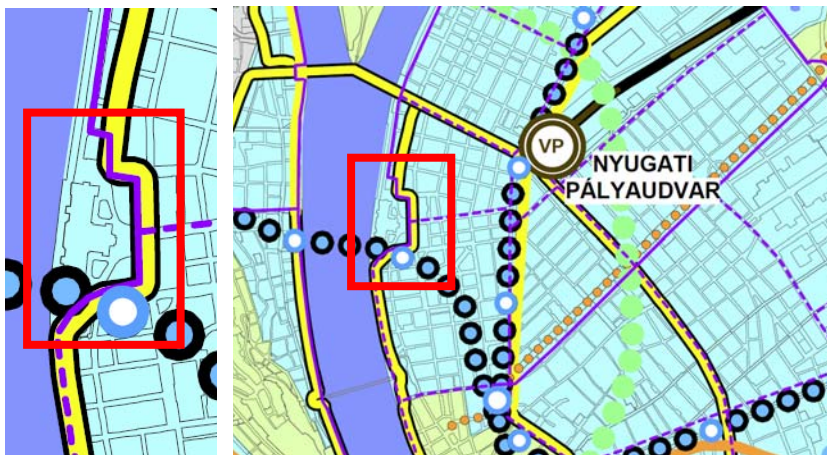
Forgalmocsillapított főútnak számít a

- Pesti alsó rakpart, a
- Bajcsy-Zsilinszky út és a
- József Attila utca is.

Fővárosi jelentőségű főút a távlatban tervezett közúti alagút, mely érinti a közvetlen vizsgálati területet.

III. /2 KÖTÖTTPÁLYÁS KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉSI ÉS KERÉKPÁRÚT HÁLÓZAT

JÓVÁHAGYANDÓ ELEMÉK	FELSZÍN ALATTI KIALAKÍTÁS
MÉGLÉVŐ ELEMÉK	
TERVEZETT ELEMÉK	
TAJÉKOZTATÓ ELEMÉK	

A Kötött pályás közlekedés szempontjából a 2-es villamos nyomvonala érinti a területet, a 4-es, 6-os villamos vonal a közelben halad. A terv számol a Lehel tér, Deák Ferenc tér között létesítendő, Bajcsy-Zsilinszky úton haladó villamos vonallal.

A **Kerékpár főhálózat** részeként megjelenik az Észak-Dél irányú (Eurovelo 4) kerékpár nyomvonala, mint meglévő elem, majd tervezett elemként a Duna partján halad tovább a Kossuth tértől déli irányba. A Bajcsy-Zsilinszky úton és az Alkotmány utcában még tervezett elemként szerepel az azóta megvalósult kerékpárút.

Jelmagyarázat

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK

Épített környezet értékeinek védelme

A teljes Lipótváros

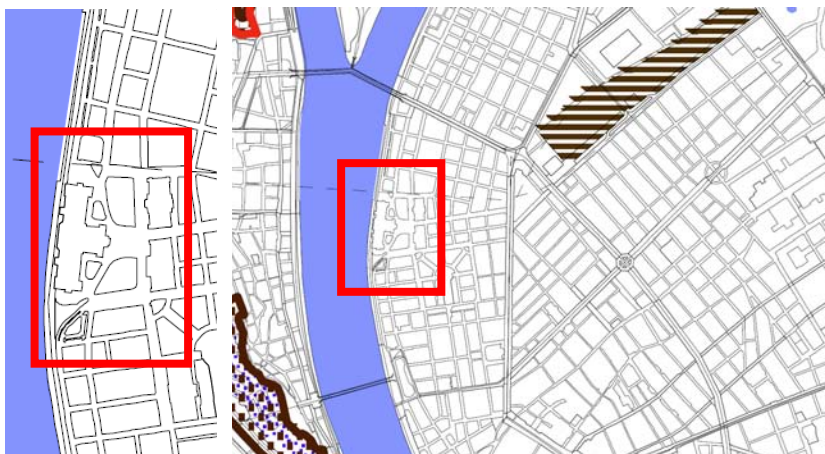
„Városterkezeti, városképi szempontból kiemelten védendő karakterű ösvázros jelentőségű terület”, valamint
„Műemléki jelentőségű terület.”

Mindezek mellett magasépítmények szempontjából kiemelten védett övezet.

A pesti Duna-part, és a Kossuth tér egésze a Világörökség területei közé tartozik.

Talajvédelmi beavatkozás térségei és
korlátozó földtani viszonyok

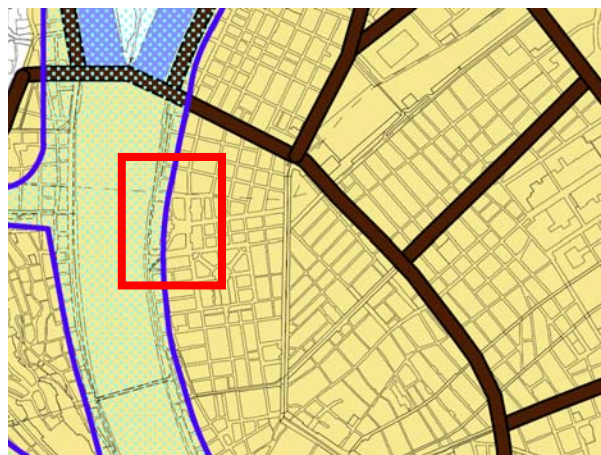
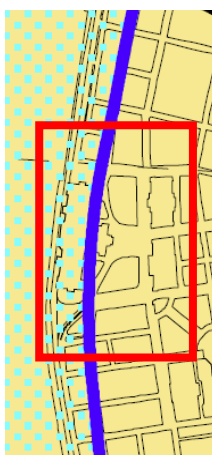
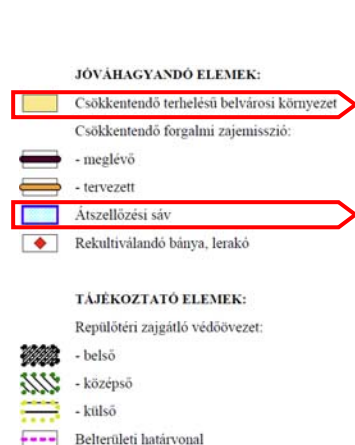
Csatormázandó területek

A terület a tervlapon jelölt elemek közül korlátozással nem érintett

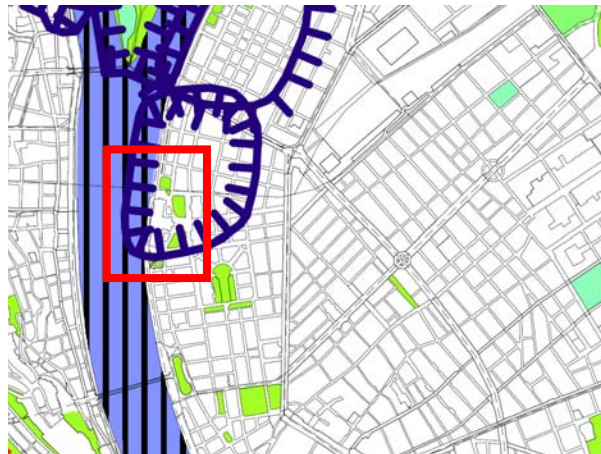
Jelmagyarázat

Emissziókorlátozás térségei

A teljes terület a „Csökkentendő terhelésű belvárosi környezet” lehatárolásba tartozik, mely lehatárolás érinti a területet. A Szent István körút Csökkentendő forgalmi zajemissziójú útvonal. A terület részben a Duna átszellőzési sávjába tartozik.

Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

(Hidrogeológiai védőterület >
> A víztermelő létesítményeket
körülvevő felszín alatti védőterület.
Általában a felszín alatti vízgyűjtő
határáig terjed. A hidrogeológiai
védőterületen tiltják mindazon
tevékenységeket, amely olyan
anyagokat juttatnának víz-termelő
hely felé áramló vízbe, amelyek
kitermelésig nem szűrődnek ki, nem
bomlanak le, vagy nem pusztulnak el)

A Kossuth Lajos téren „Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók. A terület „Hidrogeológiai védőterület”-tel érintett.

- Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.

- Hidrogeológiai védőterületek (idézet a TSZT vonatkozó fejezetéből)

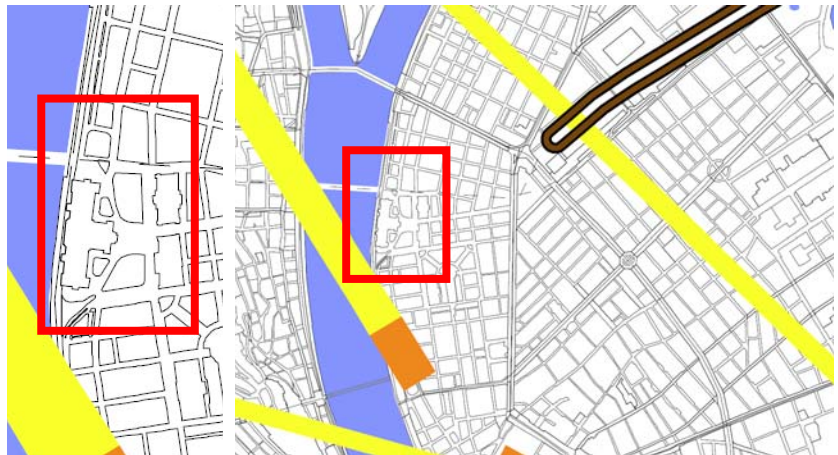
„A hidrogeológiai védőterületek felülvizsgálata országos szinten folyamatban van a vonatkozó jogszabály értelmében. A KDV – Vízügyi Igazgatóság által adott adatok alapján azok a hidrogeológiai védőterületek kerültek ábrázolásra, amelyekre a felülvizsgálat már megtörtént. (A földtani viszonyok alapján a szennyezések várható terjedése szerinti – elérési idő – szempontú kategóriák kerültek meghatározásra. Ezekben belül helyezkednek el az ivóvíznyerő területek, vízbázisok védelmét szolgáló, területhasználatot korlátozó további védelmi területek, melyeken a vonatkozó rendeletek szerinti tevékenységek végezhetők. Ábrázolásra a „B” zónák, 50 éves elérési távolságok kerültek.) A vizsgálatok teljes körű befejezése után Budapest teljes területén lehatárolhatók majd a védőterületek. Így a tervben szereplő ábrázolás a későbbiekben kiegészítésre szorul.”

(Lásd még jelen dokumentáció környezetvédelmi fejezet vonatkozó részletét.)

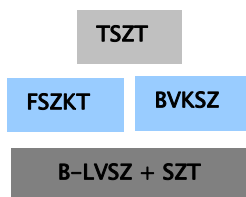
Jelmagyarázat

- TÁJÉKOZTATÓ ELEMELK:**
- 220 kV-os távvezeték védőtávolsága
 - 120 kV-os távvezeték védőtávolsága
 - Nagynyomású gázvezeték biztonsági övezete
 - Nagyközépfeszültségű gázvezeték biztonsági övezete
 - Termékvezeték biztonsági övezete
 - Kőolajvezeték biztonsági övezete
- Mikrohullámú összekötés magassági korlátozása:**
- 10 m alatt
 - 10-20 m között
 - 20-30 m között
 - 30 m felett
- Árvédelmi fejlesztést igénylő területek**
- Beépült, vagy részben beépült hullámtéri terület
 - Beépült, vagy részben beépült árter
 - Beépületlen fejlesztési terület hullámtéren
- Hullámtéri területek:**
- Ártéri területek
- Meglévő szennyvíztisztító és kísérleti reaktor védőterülete**
- Tervezett szennyvíztisztító védőterülete
- Meglévő gyorsforgalmi utak és főútvonalak védőtávolsága**
- Tervezett gyorsforgalmi utak és főútvonalak védőtávolsága
 - Országos közforgalmi vasútvonalak védőtávolsága
- Behatárolási határvonal**

Egyéb korlátozások

A terület a tervlapon jelölt elemek közül **korlátozással nem érintett.**

Az FSZKT
városközponti és zöldterületi
keretövezetei

Az FSZKT védelmi és korlátozási
tervlapja
a területet érinti :
metró védelmi zóna
világörökségi terület
fővárosi jelentőségű védett közpark,
temető
fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek
védőterületei

A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerint: A főváros zöldterületi rendszerének – a városkép, a növényzet értéke, továbbá az idegenforgalom szempontjából – védett közparkjait, fasorait és más területeit a BVKSZ 5. sz. melléklet tartalmazza, valamint az FSZKT terület lehatárolással rögzíti. Ezeket a területeken építési tevékenység – a köztárgyak elhelyezésének kivételével – csak a környezetre is kiterjedő és kertépítészeti munkarészt is tartalmazó KSZT szerint végezhető.

II. BUDAPESTI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI KERETSZABÁLYZAT > BVKSZ ELŐÍRÁSAI és A FŐVÁROSI SZABÁLYOZÁSI KERETTERV > FSZKT-BEN RÖGZÍTETT KERETÖVEZETEK ADTA LEHETŐSÉGEK

A BVKSZ szabályainak térbeliségét a Fővárosi Szabályozási Keretterv – a továbbiakban FSZKT – rögzíti térképen

A zöldterületen a mélyépítési lehetőségeket és a funkciókat alapvetően meghatározó BVKSZ előírások a következők.

1. az alépítés lehetősége a **Z-FK** keretövezetben megengedett, de nem egyértelmű, hogy a *látogatóközpont* építménye elhelyezhető-e terepszint alatt, mivel ilyen meghatározást a BVKSZ nem alkalmaz >>ez a későbbiekben jogvitát eredményezhet;
2. a **Z-KK** keretövezetben nincs lehetőség mélygarázs létesítésre;
3. a **Z-KP** keretövezetben lehetséges mélygarázs építése, de 5 ha-nál kisebb összterület esetén legfeljebb az övezet területének 20%-os alépítésével, legalább 1,5 m-es talajtakarással. A látogatóközpont építménye itt is kérdéses.

Fentiek alapján a jelenlegi FSZKT szerinti keretövezetek nem teszik lehetővé megfelelően rugalmas módon mélygarázs és látogatóközpont elhelyezését, mert vagy a funkció, vagy a méret, vagy a geometria nem ad megfelelő kereteket elhelyezésüknek.

Mindemellett fontos azt tisztázni, és szem előtt tartani a módosítások során, hogy

- ▼ a belvárosi területek **zöldfelületekben igen szegényesen** ellátottak,
- ▼ a belső városrészekben **zöldterület megszüntetése**, vagy csökkentése alapvetően **ellentétes** azokkal a szándékokkal, mely **egy élhetőbb környezet létrehozására**, de legalább fenntartására törekszik.

Ezért fontos azt leszögezni, hogy **meg kell találni annak a módját, hogy a beruházás megvalósítása**

- ▼ **ne csökkentse a zöldfelületek nagyságát,**
- ▼ **használati értékét.**

Ha ezek teljesülni tudnak, akkor éri el igazán célját a Kossuth tér rendezése.

Fentiek alapján tehát:

- ▼ nincs előírás arra vonatkozóan, hogy a TSZT-ben rögzített zöldterület – mivel nem jön létre helyén beépítésre szánt terület – ne volna csökkenthető és annak alapján az FSZKT-ben, majd a B-LVSZ-ben ez átvethető;
- ▼ fentiek ellenére az a célravezető és a közérdeket a legjobban szolgáló, ha a **rendezés eszköze eleve biztosítja azon zöldfelületi értéket**, mely a téren ma jelen van,
- ▼ tehát a **településrendezési tervek összhangját** oly módon kell megteremteni, hogy a **zöldfelületi kialakítás nagyságrendje, minősége legalább azt a zöldfelületi értéket prezentálni tudja, ami jelenleg a téren van, de inkább annál kedvezőbb helyzetet teremtsen:**

Ez utóbbi szabályozási technikájára tesz javaslatot majd a módosításra vonatkozó fejezet.

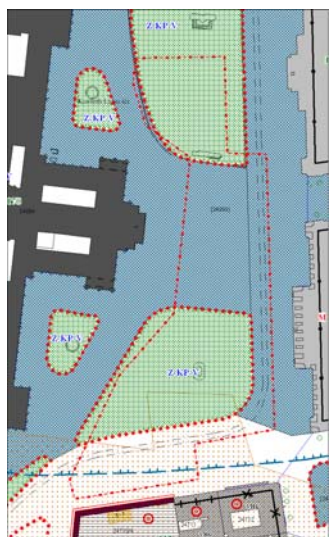
Az FSZKT védelmi és korlátozási lapja a téren lévő zöldfelületeket, mint védett közpark tünteti fel. A BVKSZ 15.§ (3) bekezdése szerinti KSZT készítésének folyamata megelőzi a nemsokára megkezdődő kertépítészeti tervezői munkát, melyet a hatályos B-LVSZ a területre előír. A szabályozási terv alátámasztó munkarésze által felvázolt kertépítészeti kialakítás számos bizonytalan tényezőn alapul még, a tényleges kertépítészeti tervezést a B-LVSZ a részletes tervezés körébe utalja. Az lehet hivatott a terület végleges kialakítását meghatározni. A védelmi tervlap módosítása nem indokolt, mivel az előírás nem mondja ki, hogy a zöldterület érintetlen kell maradjon, azt rögzíti, hogy szakszerű kezelést és tervezést igényel.

TSZT

FSZKT

BVKSZ

B-LVSZ + SZT

Közterületek kialakítása	
	Kiemelt gyalogospreferenciájú főútvonalra fejlesztés
	Belvárosi Főutca Tengely
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyhez kötött célforgalommal. Forgalmasszápított, vegyes használatú közterület kijelölt parkolók kialakításával
	Gyalogos terület kerékpárforgalommal vegyes haszn.

A hatályos szabályozási tervlap részlete

- ▼ a közterület övezetbe nem sorolt területein általános szabályok hatályosak;
- ▼ egy részén a gyalogosfelület rögzítésével (a tervlapon a kék jelölés) a terület belvárosi minőségű gyalogos kialakítása a cél (gazdasági feltöltés, vendégek érkeztetése stb. VIP fogadó stb. lehetséges);
- ▼ a közterület egy része – összesen cca. 1,8 ha terület zöldterületbe van sorolva (zölddel jelölt részek, vagyis Z-KP ill. Z-FK keretövezetbe a Fővárosi Szabályozási Kerettervben (FSZKT)).
- ▼ a mélygarázs létesítésének lehetséges jelölését is tartalmazza a szabályozási terv a következő jelöléssel

Terepszint alatti építési hely határa

A mélygarázs kontúr a tervpályázat eredményei alapján készített engedélyezési tervet követte.

III. BELVÁROS-LIPÓTVÁROS VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA ÉS SZABÁLYOZÁSI TERVE

A kerület részletes szabályait a 29/2004. (VI.04.) önk. rendelettel elfogadott B-LVSZ és a mellékleteit képező szabályozási terv rögzíti. Miután a B-LVSZ be kell, hogy tartsa a magasabb fővárosi kerettervek rendelkezéseit, attól eltérni nem lehet.

Már a 2004-ben a kerület egészére elfogadott szabályozási terv **rögzített mélygarázs kontúrt a Kossuth téren**. A 2008-as módosítás korrigálta a mélygarázs kontúrját, de még mindig csak egy nagyon határozott konkrét kontúr beágyazását sikerült a tervben érvényesíteni. Ez van ma is hatályban.

A mélygarázs céljára kijelölt terepszint alatti építési hely mérete 16.500 m², melyen belül azonban az egyéb kötöttségeket – mint pl. zöldfelületi minimum, az aláépítettség mértéke stb. – be kell tartani. Ez a kontúr pl. **nem teszi lehetővé a látogatóközpont létesítését az épület közelében**.

Hozzá kell tenni, a garázskontúrt alapvetően a közművek és a fák elhelyezkedése határozta meg, nyilván egy szabályozás általános szintjén meghatározó mélységű előkészítés alapján. Amennyiben a szándéknak ez nem felel meg, úgy a módosítás és újragondolás – részletesebb elképzelések birtokában – indokolt.

A lényeg, hogy a téren mélygarázs létesítésének lehetősége már az 1999-ben készített és 2000-ben elfogadott első B-LVSZ már tartalmazta, tehát egyáltalán nem idegen a tér használatának gondolatában.

A B-LVSZ több kisebb pontosítást igénylő módosítása 2010-ben kezdődött és 2012. március 8.-án került elfogadásra a 11/2012.(III.22.) számú rendelettel. E rendelet a jelen dokumentáció véleményezésre való kiküldése után lép csak hatályba. A Kossuth tér kérdésével azonban még nem tudott foglalkozni, hiszen a tényleges elhatározás és számos intézkedés csak a tervezés folyamata után realizálódott.

A B-LVSZ jelenleg a térre a következő rendelkezéseket teszi:

A 170. tömb a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) A 24894 hrsz.-ú úszótelket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett
- (3)
- (4)
- (5)
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény személyi feljáratához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparensüvegezéssel kialakított lift létesíthető

Ez a 73.§ nem változott az említett utolsó módosítás során.

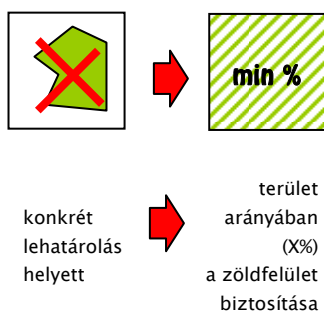
A hatályos normaszöveg tehát

- ▼ lehetővé teszi a **gyalogos felületek** mellett azok vegyes használatát a jelölt helyeken.
- ▼ meghatározza az általános – tér egészére vonatkozó – **térrendezés feltételét**
- ▼ a terepszint alatti kontúron belül lehetővé teszi a **mélygarázs és feljárt** létesítését
- ▼ rögzíti, hogy a **közművek nem érinthetetlenek**.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVEK MÓDOSÍTÁSÁNAK CÉLJA ÉS TECHNIKÁJA

I. A SZÜKSÉGES MÓDOSÍTÁSOK CÉLJA

A Kossuth tér bizonytalanul is tekinthető, aszimmetrikus geometriai jellemzői, az építési szándék speciális volta, a meglévő közművek kötöttségei indokolják, hogy a tér felszíni átalakítása számára megfelelő tervezői szabadság álljon rendelkezésre és ne az 1:4000-es, vagy 1:1000-es lépték szabályozási elemei kényszerével kezdődjön a tervezés a kiemelt helyszínen.

SZABÁLYOZÁSI CÉL

Z keretövezet megszüntetése

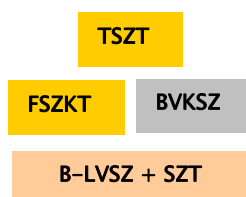
Ezen a speciális közterületen célszerűbb, ha csak a tér és a környezet adná önmagában a megoldást, és a rugalmas kezelhetőség érdekében a szabályozás nem a formát és a garázs alányúlásának mértékét szabályozná, hanem azt mondaná ki, hogy

- ▼ többféle megoldás elképzelhető,
- ▼ ehhez megfelelő rugalmasságot nyújt,
- ▼ mindezek mellett elsőrendű szempont a zöldfelület legalább jelenlegi értékének biztosítása, továbbá
- ▼ biztosítsa a tér közhasználatát, méltó gyalogospreferenciájú díszterré alakítását és felszínének rendezett, kulturált, megtervezett megvalósulását.

A zöldfelületi kialakításra szánt közterületeknek – mint beépítésre nem szánt területnek – nincs előírt zöldfelületi mutatója, viszont a szabályozási tervi szinten és az **FSZKT szintjén is rögzíteni lehet a biztosítandó zöldfelület** (megtartott vagy új) **minimális nagyságát, vagy térhez viszonyított arányát.**

A TSZT módosítási kényszere

Ahhoz viszont, hogy a Z keretövezet szabályozástechnikailag megszűnhessen és az FSZKT illetve a B-LVSZ más szabályozási eszközzel érvényesítse fentieket **a TSZT zöldterületi besorolását is módosítani szükséges.** A törvény ugyanis előírja, hogy a TSZT-t megelőzően módosítani szükséges, ha ellentmondásba kerül az „alatta lévő” szabályozással.

II. A HÁROM TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERV – A TSZT, FSZKT, B-LVSZ ÖSSZHANGJA

A településrendezési eszközök – jelen esetben a TSZT és FSZKT / BVKSZ illetőleg az FSZKT / BVKSZ és a B-LVSZ egymásra épülését a törvény előírja. Tisztázásra került, hogy az OGY határozat szerinti előírásoknak a mai szabályozás alapján a létesítendő mélygarázs műtárgya valamint a látogatóközpont elhelyezése nem tud megfelelni.

Röviden összefoglalva:

- ▼ Z-KP övezetbe sorolt terület teljes mértékű aláépítését a keretövezet BVKSZ szerinti előírása nem teszi lehetővé – mélygarázs céljára sem. Ez korlátozza a garázkialakítás lehetőségeit.
- ▼ A látogatóközpont elhelyezhetőségét – mint funkciót – a BVKSZ konkrétan nem rögzíti, így jogilag is bizonytalan, hogy létesíthető-e.

Jelen dokumentáció készítésekor nem áll rendelkezésre konkrét terv a garázs és a látogatóközpont kialakítására vonatkozóan, ezért a szabályzás nem konkrét műtárgyakat, hanem azok létesítését kell lehetővé tegyék a téren.

Az összhang megteremtésekor fontos, hogy a tervek egymás utáni jóváhagyása megtörténjen, különös tekintettel a TSZT és FSZKT viszonyra.

1. MÓDOSÍTÁSSAL ÉRINTETT ELEMELK

A területen a mai FSZKT szerinti keretövezet tehát geometriában, méretben, funkcióban akadályozza a megvalósulást. Ezért

- ▼ a B-LVSZ-ben feltüntetett zöldterületi övezethatárokat meg kell szüntetni, de
- ▼ a megszüntetést megelőzően szükség van az FSZKT módosítására, ott is az övezethatárok megszüntetése ad lehetséges megoldást;
- ▼ mindezek miatt viszont megelőzően a TSZT-ben rögzített zöldterületi lehatárolás is módosításra kell kerüljön oly módon, hogy ne legyen külön besorolása a területnek, hanem a Széchenyi térhez és az Olimpiai parkhoz hasonlóan nem lesz külön nevesített területfelhasználási kategóriába sorolva. A tervrendszeri hierarchia alapján tehát

	hatályos	módosított	Szöveges előírás
TSZT	zöldterület	Területfelhasználási egységet kiszolgáló közterület	nincs
FSZKT	Z-KP és Z-FK	Keretövezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „ <i>kötelező zöldfelület: min. 25%</i> ”
B-LVSZ	Z-KP-V és Z-FK-V	övezetbe nem sorolt közterület	Térképi feliratként: „ <i>A Kossuth tér (hrsz.:24893) területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani</i> ”

Ennek szabályozástechnikai kivitelezése a következő:

A **Z-KP-V és a Z-FK-V övezet lehatárolás megszüntetése**, de oly módon, hogy helyette a terület egésze kap egy olyan lehatárolást az FSZKT-ban, mely nem konkrét helyhez és konkrét kontúrral jelöli a zöldterületi keretövezet lehatárolását – mivel nem ez kell legyen az FSZKT léptéke –, hanem a terület egészére jelzi, hogy az elvárt zöldfelület értéke legalább annyi, amennyi a keretövezeti lehatárolásokból a hatályos terv szerint számítható.

2. ELVÁRÁSOK A TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSÁVAL SZEMBEN

A mélygarázs és látogatóközpont szempontjából a legbiztonságosabb megoldás az, ha

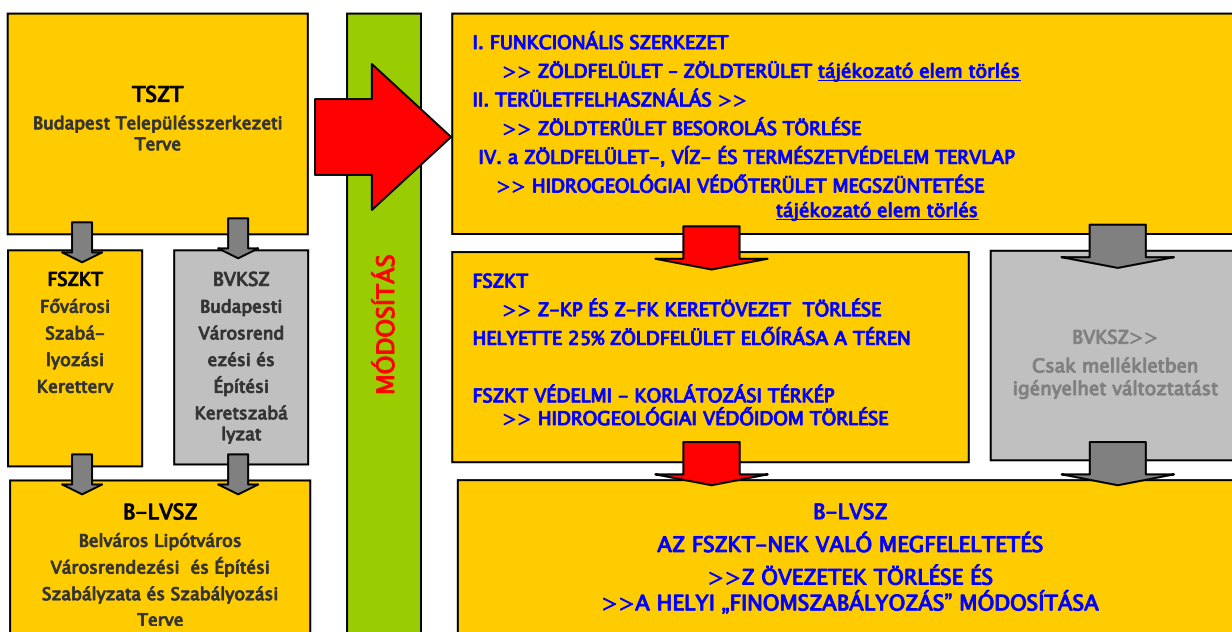
- ▼ a településrendezési eszközök egymás közötti **összhangja érvényesül**,
- ▼ **nincs jogbizonytalanság** a többféle értelmezési lehetőség miatt,
- ▼ **rugalmas építménykonfigurációt** tesz lehetővé a terepszint alatt – a mérnöki lehetőségek keretei között (legkevésbé vési kőbe a geometriai kialakítást),
- ▼ funkcionálisan **többféle rendeltetést** lehetővé tesz > a mélygarázon túl
 - látogatóközpont
 - vendéglátás
 - felszíni kijárat (szigorú esztétikai és látványmegkötésekkel)
 - egyéb biztonsági rendeltetési egységek
 - terepszint alatti feltöltés
 - nyilvános illemhely
- ▼ biztosítja ugyanakkor a megfelelő – legalább a **maival egyenértékű** – **zöldfelületi kialakítást** a felszíni térrendezés során.

A kiemelt nemzeti emlékhelyre vonatkozóan az Étv. 9/D§ egy eljárásban való kezelést határoz meg. Ennek előnye, hogy a módosításokat egy fázisban lehet elvégezni –a tervezési munkát és egyeztetéseket illetően –, ugyanis az egyes tervek egymásraépülése miatt csak együtt értelmezhető, hogy

- ▼ a zöldterület megszüntetése a településszerkezeti tervben miként nem okozza a zöldfelületek tényleges megszüntetését, illetőleg
- ▼ az FSZKT-ben miként garantálható a zöldfelület ugyanolyan mértékű visszaállítása, mintha az nem járt volna a területfelhasználási és keretövezeti, övezeti módosítással.

A kerületi szintű szabályozás a magasabb szintű tervek lekövetve a részletes szabályozást határozza meg, érvényesítve tehát:

- ▼ a zöldterületi Z-KP-V és Z-FK-V övezetek megszüntetését,
- ▼ a téren az FSZKT-ban módosításként előírt zöldfelületi arány biztosítását,
 - lehatárolással és/vagy
 - arányokkal és/vagy
 - távolságok meghatározásával és/vagy
 - egybefüggő zöldfelület minimális méretével vagy arányával.

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

A TSZT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE

TSZT

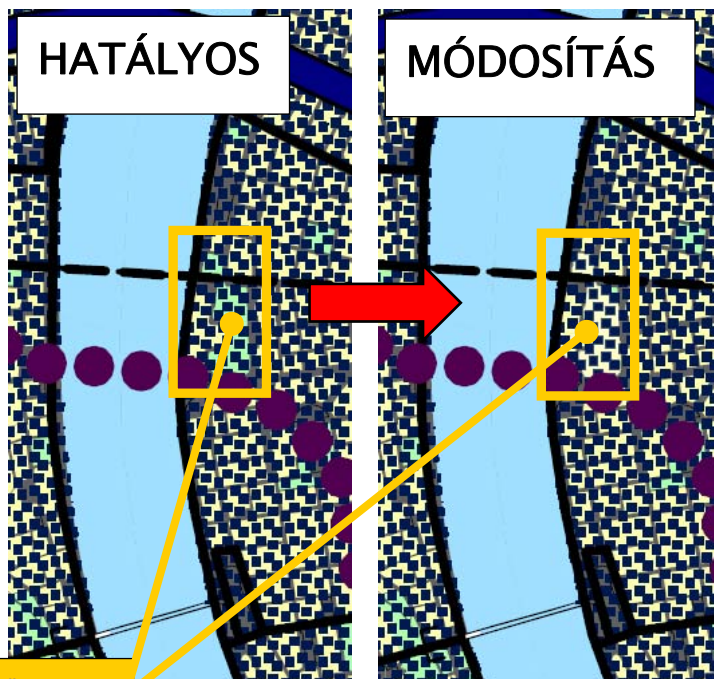
FSZKT

BVKSZ

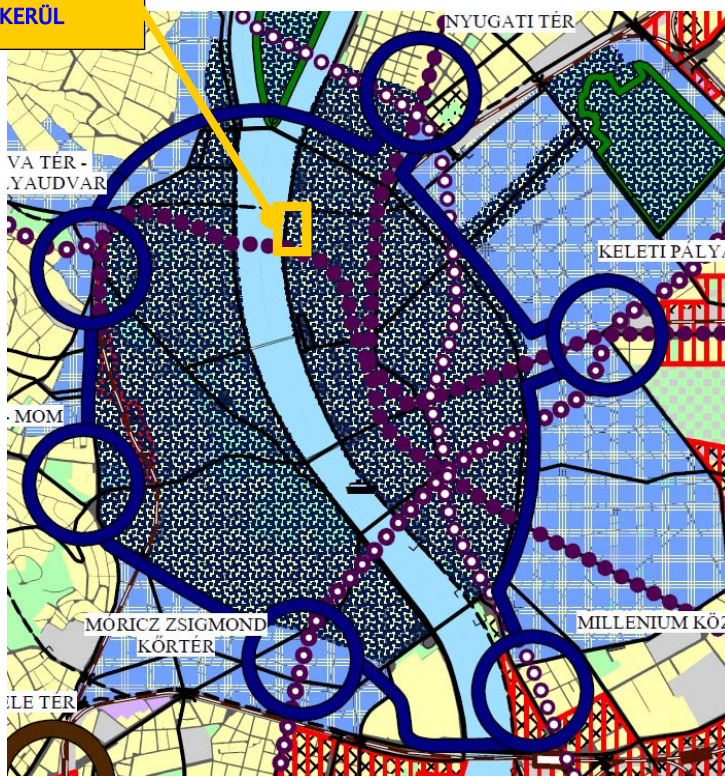
B-LVSZ + SZT

I. A TSZT MÓDOSÍTÁSA

I. FUNKCIONÁLIS SZERKEZETI TERVLAP

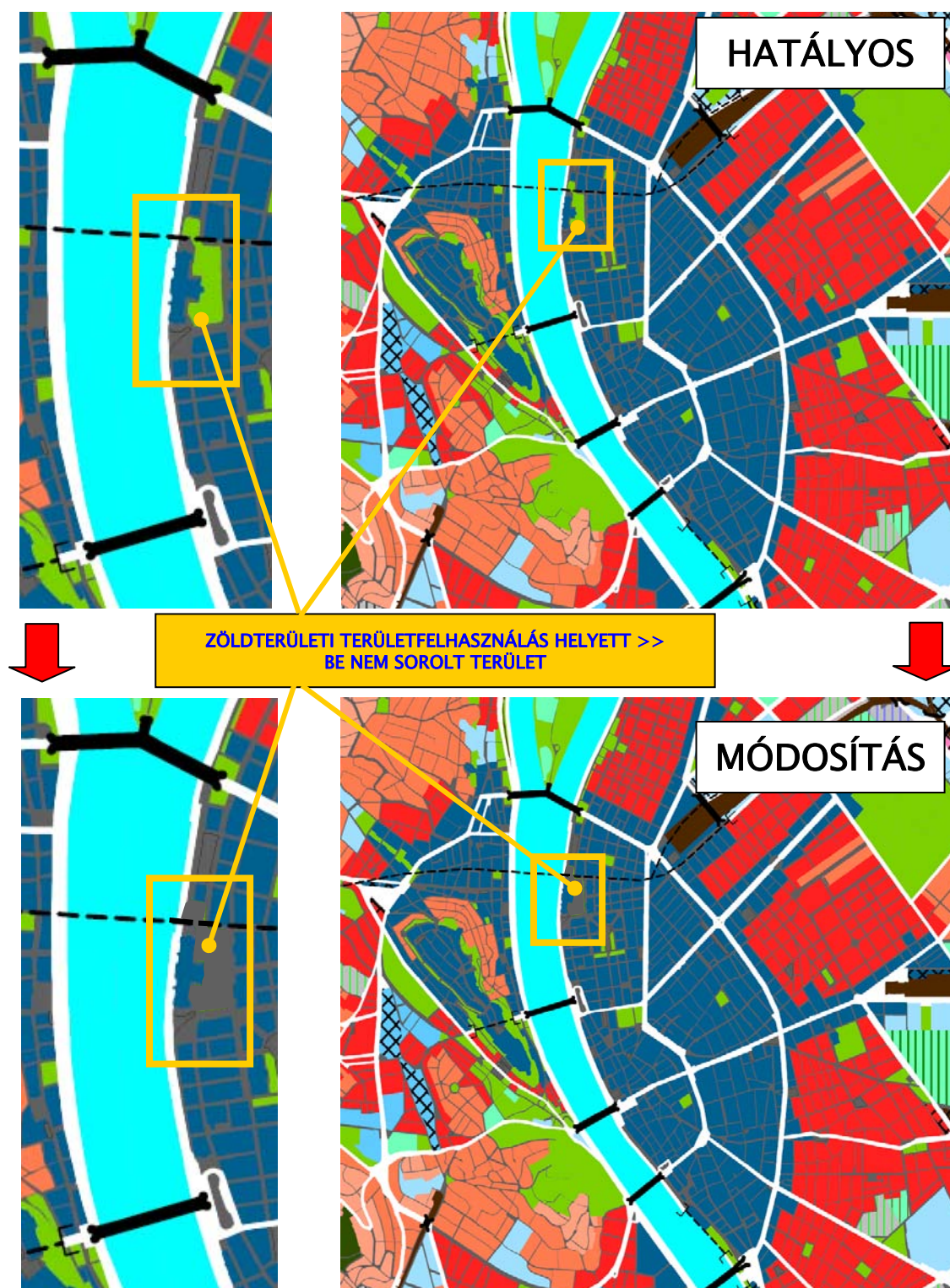

A TÁJÉKOZTATÓ ÉS ALAPTÉRKÉPI ELEMEK KÖZÜL A ZÖLDTERÜLET, ZÖLDFELÜLET >> TÖRLÉSRE KERÜL

A funkcionális szerkezeti tervlap a TSZT egyik legfőbb lapja, ennek jóváhagyott elemeit nem érinti a módosítás. A Tájékoztató és alaptérképi elemek közül a Kossuth téri Zöldterület, zöldfelület kerül törlésre.

II. TERÜLETFELHASZNÁLÁSI TERVLAP

IV. A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT VESZÉLYEZTETŐ, ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK – Zöldfelület-, víz- és természetvédelem

jóváhagyott munkarész

A térkép az alábbiak szerint érinti a Kossuth teret.

- ▼ A Kossuth Lajos téren „Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek” kategóriába tartozó zöldfelületek találhatók.
- ▼ A terület „Hidrogeológiai védőterület”-tel érintett. (A víztermelő létesítményeket körülvevő felszín alatti védőterület. Általában a felszín alatti vízgűjtő határáig terjed. A hidrogeológiai védőterületen tiltják mindazon tevékenységeket, amely olyan anyagokat juttatnának víztermelő hely felé áramló vízbe, amelyek a kitermelésig nem szűrődnek ki, nem bomlanak le, vagy nem pusztulnak el.)

Védett és védelemre javasolt közparkok, terek, kertek

A TSZT jóváhagyott leírása szerint az értelmezés a következő:

„Ezek rekreációs ill. ökológiai – esztétikai értékkel rendelkező zöldterületek, melyek nem szüntethetők meg, területük nem csökkenthető, ill. ezeken változtatás csak az alapfunkció megtartása mellett lehetséges.”

A BVKSZ jelenleg az 5. mellékletében rendelkezik a Kossuth térről, mint A városkép, a növényzet értéke és az idegenforgalom szempontjából védett közparkok, terek, kertek, temetők, fasorok B) terek kertek listájában szereplő 6. pont alatti területről. A tér nem tartozik ugyanakkor a főváros természetvédelmi területei közé. (A terület kiemelt kezelését a BVKSZ 15.§ (3) bekezdése a környezetre is kiterjedő KSZT készítésével biztosítja.)

Bár a módosítás jóváhagyott munkarészt is érint, felmerülhet, hogy a TSZT tervlapjának – más esetben egyáltalán nem tipikus – grafikai jelölését esetleg módosítani kell, azonban mivel itt nem terminus technikusként értelmezett zöldterületi védelemről van szó, a tervlap módosítása nem szükséges az alábbiak miatt.

- ▼ a tervlap nem fedi a jelenlegi területfelhasználási tervlap hatályos zöldterületi foltját, hanem a természetben kialakult geometriájú foltokat rögzíti, tehát a területfelhasználás megszüntetésre kerülő zöld foltjával nem lehet azonosítani;
- ▼ **megfigyelve a többi hasonló kategóriába sorolt területet kiderül, hogy nincs ok-okozati összefüggés a területfelhasználási tervlap és a jelölések között, ezek elsősorban jelenlegi zöldfelületeket jeleznek, melyek városszerkezetben való fontosságuk miatt kerültek a térképre.;**
- ▼ **a TSZT leírása szerint lényegében fizikailag nem szűnnek meg, területük nem kerül csökkentésre, és változtatásuk az alapfunkció megtartása mellett történik, vagyis az előírt kritériumnak megfelelnek.**
- ▼ **nem szabad változtatni, mivel ez tudja közvetíteni az FSZKT számára, hogy itt zöldfelületre van szükség;**

Értelmezés: egy közpark átalakítása mindig járhat geometriai változásokkal, így ez esetben a Kossuth tér zöldfelületi fedettsége az, ami meghatározó. A park védettsége nem jelentheti azt, hogy átépítése tiltott volna.

Hidrogeológiai védőterület

A BVKSZ 7. számú melléklete tartalmazza a fővárosi hévíz- és víznyerőhelyek védőterületeinek listáját, ezen belül a **II. II. Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete** cím alatt található 3. pontként a **Kossuth téri galéria** és térsége, vagyis a Kossuth tér környéke. A lehatárolást az FSZKT is rögzíti.

Ez a lehatárolás nem településrendezési terv eredménye, tehát sem a TSZT, sem az FSZKT nem rendelkezhet róla aszerint, hogy mekkora a kiterjedése, továbbá, hogy mi létesíthető a védőterületen belül és mi nem, mivel ezt a **123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet** alapján kell figyelembe venni, illetőleg a vonatkozó szakhatósági kijelölés lesz a mérvadó, ezért módosítása nem településrendezési eljárás körébe tartozik.

A TSZT, mint ahogy az FSZKT és a B-LVSZ is csupán feltünteti a más jogszabály alapján meghatározott lehatárolást. **Önálló módosítási igénye nincs.**

Ahogy a vizsgálati fejezetben már említésre került, a Kossuth téri vízgáléria jelenleg nem működik és az illetékes államigazgatási szerv az előzetes eljárásban (ÉTV 9§ (2) rögzítette, hogy „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”

A TSZT leírása is rögzíti, hogy a lehatárolások a későbbiekben felülvizsgálatra szorulnak majd a végleges kijelölés során. A hatályos TSZT-n a lehatárolások egy meghatározott logikai elv és időpont szerint történtek. **Ugyanakkor a Kossuth téri galéria szennyezettsége okán végül nem lett vízbázisként kijelölve, következésképp védőidoma nincs.**

Tekintettel tehát arra, hogy a vízgáléria mintegy 8 éve nem üzemel a szennyezettség miatt, továbbá emiatt vízbázis kijelölése nem történt meg, a TSZT és az FSZKT, ebből fakadóan a **kerületi szabályozás tervlapjáról a tájékoztató elem törölhető**, amennyiben az egyeztetés során az érintett államigazgatási szerv ezt nem kifogásolja. Rögzíteni kell, hogy a lehatárolást a TSZT, FSZKT és a B-LVSZ is csak jelzi más jogszabály alapján megállapítottak szerint, és nem meghatározza.

Ez esetben azonban a BVKSZ vonatkozó 7. számú mellékletéből is törölni kell a II Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek, vízműutak védőterülete címszó alatt a Kossuth téri vízgálériára vonatkozó 3. pontot. Ez nem lényegi, hanem technikai módosítása a BVKSZ-nek.

Más korlátozást a jóváhagyandó tervlapokon a TSZT nem tartalmaz.

Azok a további elemek, melyek egyes jóváhagyott tervlapokon feltüntetésre kerültek, a Kossuth téri rekonstrukciót nem érintik, így

- ▼ a fővárosi jelentőségű főútként jelölt Csalogány utca – Podmaniczky utca közötti közúti alagút,
- ▼ a világörökség és városszerkezeti védelmi lehatárolások,
- ▼ a csökkentendő terhelésű belvárosi környezet.

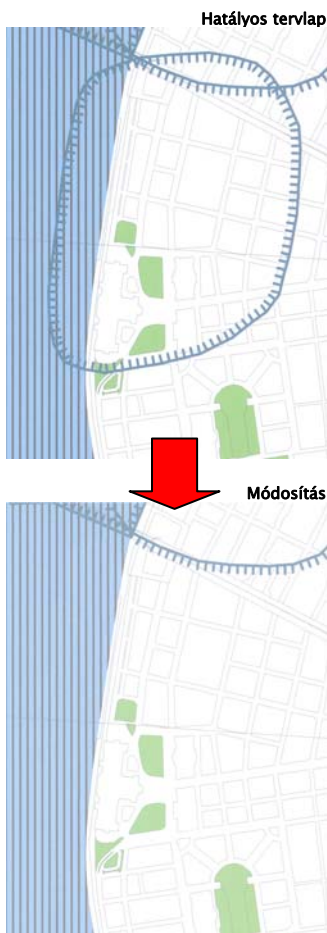
Fentiek nem befolyásolják a térrendezést és a mélygarázs létesítését, sőt a belvárosi terhelés csökkentését indukálják.

BIOLÓGIAI AKTIVITÁSÉRTÉK

Mint ahogy már említésre került, az Étv szerinti biológiai aktivitásérték számítását nem szükséges elvégezni, mivel **nem jön létre a zöldterület helyett beépítésre szánt terület.**

A TSZT nem alkalmas részletesebb előírások bevezetésére, ezért külön a zöldfelület helyben való biztosítását nem lehet előírni, de a jóváhagyó határozat tartalmazni fogja.

TSZT
IV.A TERÜLET FELHASZNÁLÁSÁT
VESZÉLYEZTETŐ,
ILLETŐLEG BEFOLYÁSOLÓ TÉNYEZŐK –
Zöldfelület-, víz- és természetvédelem
tervlap módosítása:
A tájékoztató elemek közül a
„hidrogeológiai védőterület” törlésre
kerül

II. A MÓDOSÍTÁS CÉLJA

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat főbb céljai és elemei:

1. a tér teljes rekonstrukciója,
2. gépjárművek felszín alatti tárolása,
3. parkfelület növelése,
4. látogatók méltó fogadása,
5. 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megörökítése mellett az 1944 előtti képzőművészeti arculat kialakítása,
6. a tér átadása: 2014. május 31.

Fentieknek megfelelően a téren

- a) mélygarázs és látogatóközpont létesül, minimális terepszint feletti építményekkel,
- b) a tér egésze forgalommentessé válik a célforgalom kivételével,
- c) a szennyezett vízgaléria vízműgépháza északra kerül áthelyezésre,
- d) a már előkészített területen várható a garázs és a látogatóközpont létesítése,
- e) az építés után a tér egésze a kiemelt helyszínnel megfelelő méltó felszíni minőségűvé válik a kertépítészeti és szabadtér építészeti kialakítást követően.

III. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE KIFEJTETT HATÁSAI

Jelen hatáselemzés során a fentieknek a Településszerkezeti terv szerint releváns elemekre kifejtett hatások kerülnek elemzésre, különös tekintettel arra, hogy a TSZT jóváhagyása után az FSZKT és a B-LVSZ biztosítani fogja a fentiekben túl a tér zöldfelületi állapotának helyreállítását, hasonló vagy nagyobb felületen.

BUDAPEST EGÉSZÉRE	MIKRO-SZERKEZETRE
kifejtett	
TELEPÜLÉSSZERKEZETI HATÁSOK	
<p>Nincs kihatással sem a fejlesztés, sem a zöldterületi területfelhasználási kategória módosítása.</p> <p>Visszapótlási kötelezettség nincs, mivel helyén nem jön létre beépítésre szánt terület, ennek ellenére ténylegesen a zöldfelületek nem szűnnek meg, csak a jogi besorolásuk változik.</p>	<p>A forgalommentes tér kialakítása megegyezik a forgalomcsillapítási törekvésekkel és a gyalogosrendszer fejlesztésével, túl azon, hogy az OGY határozat teljesíthetőségét lehetővé teszi</p>
KÖZLEKEDÉSI HATÁSOK	
<p>Jelentősége és nagyságrendje miatt. összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.</p>	<p>A forgalommentesség és a gyalogosrendszer fejlesztése a mai forgalmi rend megváltoztatását igényli, a jelenlegi ismert terhelések átalakulnak.</p>

ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉRTÉKEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Mint világörökségi terület egészének imázását emelő beavatkozás pozitív kihatású a tér egészére, ezáltal a térségre is	A tér rekonstrukciója régi adósság a köz számára, jelentősége túlnő a kerület határain.
ZÖLDTERÜLETI RENDSZERRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Helyi jelentősége kiemelkedő, mivel a tér megújulása, a forgalom megszüntetése a zöldterületekre és azok használatára, alapvetően pozitív hatású.
KÖRNYEZETRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Hatása egyértelműen pozitív lesz a téren és környezetében. Kisebb kedvezőtlen hatással azokban az utcákban kell számolni, ahova a forgalom áterledődik, de ez nem a zöldterületi területfelhasználás módosítása miatti kérdés. A terület gyalogosrendszerű fejlesztése már a hatályos szabályozásban is megjelenik. A térrendezéssel járó építési hatások időszakosak.
KÖZMŰVEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi közművekre nincs közvetlen hatással, csupán az átépítés érintheti a nagy fővárosi vezetékek némelyikét, de ez nem jelent szerkezeti hatást.	A Kossuth téri vízgaléria vízmű-gépházának áthelyezése területbiztosítást igényel, de ez nem településszerkezetet meghatározó tényező.
MÓDOSÍTÁSOK JOGI HATÁSA	
A településrendezési tervekben lekövethető, nem okoz disszonanciát, de fontos, hogy a TSZT-t követően az FSZKT és a helyi szabályozás is tartalmazza a zöldfelület további biztosítását.	Helyi szinten a ma jogilag nem megvalósítható beruházást építésjogi értelemben lehetővé teszi, ezáltal a tér várt rekonstrukciójának alapjait teremti meg.
ÖSSZEGEZVE	
A város egészére kifejtett hatása nem kimutatható.	Mikro-szintű környezetre hatása a végeredményt tekintve egyértelműen pozitív

ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZEK

AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA ÉS HATÁSELEMZÉSE

I. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁSA

SZABÁLYOZÁSTECHNIKAI MEGOLDÁS

A TSZT alapján a területen a zöldterületi keretövezet megszüntethető azzal a feltétellel, hogy a tér teljes területéhez viszonyított zöldfelületi arány a garázsépítés után a felszíni rendezés során legalább annyi lesz, mint a rendezés előtt. Ezt azonban **nem keretövezetek lehatárolásával, hanem szöveges előírással is lehet érvényesíteni.**

Az FSZKT-ben a szöveges előírás alkalmazásának vannak előzményei. Ilyen pl. a Nyugati pályaudvarra készített Kerületi Szabályozási Terv és az annak kapcsán módosított FSZKT, ahol a következő felirat található:

„köz célú zöldfelület a belső zóna beépítésre szánt területén minimum 8500 m²”
továbbá

közcélú zöldfelület a belső zóna beépítésre szánt területén minimum 4000 m²”

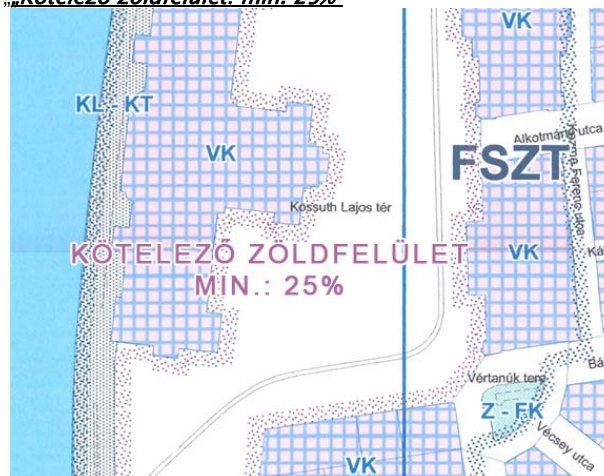
Mivel az FSZKT másutt is tartalmaz hasonló szöveges előírásokat, olyanokat, amelyek más grafikai elemmel, szabályozási eszközzel nem helyettesíthetők, illetve nem tipikusak, a BVKSZ-ben helyhez kötöttségük miatt normatívan nem rögzíthetők – ez az út **szabályozástechnikailag járható**.

A korábbiakban már felsorolásra került a módosítás indokolása ezért annak ismétlése felesleges.

JAVSOLT MÓDOSÍTÁS

Javasolt felirat az FSZKT tervlapon a keretövezet törlése után:

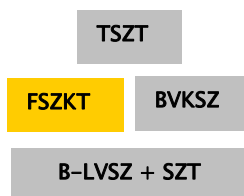
„Kötelező zöldfelület: min. 25%”

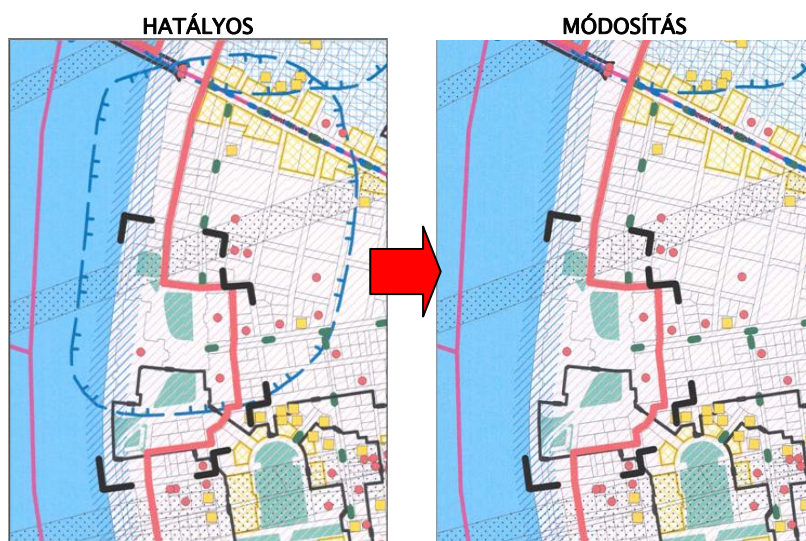
Ezzel a szabállyal biztosításra kerül a téren a zöldfelület eredeti előírt arányának visszarendezése, mely a kerületi szabályzatra kötelező erővel bír. Az FSZKT ezen felirattal közvetíti a kerületi szabályozás felé a zöldfelület biztosítását.

részlet a VI. kerület Nyugati pályaudvar területének ESZKT kivonatából

Az FSZKT Védelmi és Korlátozási tervlapja összhangban módosul a TSZT Zöldfelület-, víz- és természetvédelem tervlapjával. Ennek megfelelően a több mint 8 éve nem üzemelő Kossuth téri vízgaléria körül jelölt „Fővárosi jelentőségű víznyerőhelyek védőterületei” elem törlésre kerül.

II. A ZÖLDFELÜLET FSZKT -BAN VALÓ SZABÁLYOZÁSÁNAK ÉRTELMEZÉSE

A Kossuth téren a zöldterületbe való besorolás jogi kategóriája megszűnik. A szabályozási cél e tekintetben az, hogy a tér kertépítészeti kialakítása szabadon tervezhető legyen, ne kösse építészjogi geometria, határvonal a végleges kialakítás lehetőségét.

Az övezet megszüntetése mellett a szabályozás azonban megtartja a tér zöldfelületi előírását. E tekintetben a cél, hogy legalább annyi zöldfelület előírása teljesüljön más szabályozástechnikai eszközzel, mint ami a mai zöldfelületi előírás a téren a keretövezetek és övezetek által.

Ennek alapját a mai övezeti besorolások adta méretek és az azokhoz tartozó előírt zöldfelület nagysága adja.

A terület kétféle keretövezetbe van sorolva, közpark – Z-KP és közkert Z-FK célzott területfelhasználású keretövezetbe. A két keretövezetben eltérőek a zöldfelületi előírások és lehetőségek. A Z-KP jelű keretövezetben 75%, a Z-KF keretövezetben pedig 15%-os az előírt zöldfelületi fedettség. A kettő együtt összesen 20%-os zöldfelületi előírást jelent a hatályos terv szerint.

Amennyiben a két keretövezet helyett a nagyobb zöldfelületi arányt vesszük alapul, vagyis a keretövezetek összességét 75%-kal számolnánk, akkor az a tér egészéhez viszonyított 24%-os zöldfelületi előírást jelentene.

	keretövezet terület	térhez viszonyítva	minimális zöldfelületi arány (BVKSZ)		minimális zöldfelület terület	térhez viszonyítva
	m2	%	Z KP	Z-FK	m2	%
Z-KP	18 022	25%	75%		13 517	
Z-FK	4 834	7%		15%	725	
FSZKT zöld keretövezet	22 856	31%			14 242	20%
FSZKT zöld keretövezet 75%-os zöldfelülettel számolva	22 856	31%	75%		17 142	24%

Azzal, hogy a keretövezet, ezáltal – a kerületi szabályozás szintjén – a kerületi zöldterületi övezet is megszűnik, a fenti számítás alapján a zöldfelületek biztosítására két lehetőség adódik.

- ▼ vagy a hatályos OTÉK és BVKSZ együttes értelmezésével kerül meghatározásra (pl. az aláépítettség szempontjából milyen talajvastagság és milyen arányban számítható be a zöldfelületbe), vagy
- ▼ a tér unikális jellemzőinek kialakíthatóságát kevésbé megkötő, a szabadabb tervezést biztosító egyedi előírások rögzítése a kívánatos.

Tekintettel a helyszín igen kényes helyzetére, a rendkívül sok biztonsági adottságra, a térrel szemben támasztott magas szintű igényekre, javasolt, hogy az utóbbi szerinti számítás legyen érvényesítendő a tér kialakításánál, különös tekintettel arra, hogy a tényleges zöldfelület terjedelme növelve lett a hatályos tervekhez képest.

A keretövezetek megszüntetésével az FSZKT szabályozása fogja rögzíteni a tervlapon, hogy a szigorúbb, 25%-os zöldfelületi fedettség előírt a tér egészéhez képest.

A BVKSZ 3.§ (7) b) szerint a 2,0 méteres földtakarású zöldfelület teljes mértékben beszámítható.

III. AZ FSZKT MÓDOSÍTÁS CÉLJA

A Kossuth tér jelentőségéhez méltó kialakítását, rekonstrukcióját határozta el az Országgyűlés 2011-ben. A 61/2011. (VII. 13.) számú OGY határozat főbb céljai és elemei:

1. a tér teljes rekonstrukciója,
2. gépjárművek felszín alatti tárolása,
3. parkfelület növelése,
4. látogatók méltó fogadása,
5. 1956-os tragikus sortűz áldozatai emlékének megőrzése mellett az 1944 előtti képzőművészeti arculat kialakítása,
6. a tér átadása: 2014. május 31.

Fentieknek megfelelően a téren

- a) mélygarázs és látogatóközpont létesül, minimális terepszint feletti építményekkel,
- b) a tér egésze forgalommentessé válik a célforgalom kivételével,
- c) a szennyezett vízgaléria vízműgépháza északra kerül áthelyezésre,
- d) a már előkészített területen várható a garázs és a látogatóközpont létesítése,
- e) az építés után a tér egésze a kiemelt helyszínnel megfelelő méltó felszíni minőségűvé válik a kertépítészeti és szabadtér építészeti kialakítást követően.

Budapest Településszerkezeti Terve, a Budapesti Városrendezési és Építési Keretszabályzat (BVKSZ), valamint a Fővárosi Szabályozási Keretterv (FSZKT), illetve a Kerületi Szabályozási Tervek (KSZT), Kerületi Városrendezési és Építési Szabályzatok (KVSZ) összhangjához szükséges követelményekről **48/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet** rögzíti:

5. § (1) A Fővárosi Szabályozási Keretterv módosítását az annak jóváhagyásáról szóló önkormányzati rendelet figyelembevételével a kerületi önkormányzat képviselő-testülete a Kerületi Szabályozási Terv(ek) készítése során felmerült igény alapján az annak indokoltságát megfelelően alátámasztó, e rendelet 1. számú mellékletében meghatározott hatástanulmány benyújtásával kezdeményezheti.

A HATÁSTANULMÁNY TARTALMA a 48/1998. (X. 15.) Főv. Kgy. rendelet 1. számú melléklete szerint

1. A tanulmánynak tartalmaznia kell a Fővárosi Szabályozási Kerettersv módosítani kívánt szerkezeti egységeire vonatkozó településszerkezeti és területfelhasználási elhatározásokat. A változtatni kívánt keretövezetekre, illetve az FSZKT-ben meghatározott célzott területfelhasználási módú területre vonatkozó javaslatokat M=1:4000-es méretarányú térképen kell ábrázolni és mellékelni szükséges az állami földmérési alaptérkép három hónapnál nem régebbi térképmásolatát.
2. A tervezett módosítás rövid indokolása, mely feltárja a szomszédos területszerkezeti elemekre, területfelhasználási elhatározásokra és keretövezeti, illetőleg övezeti besorolásokra gyakorolt előnyöket, hátrányokat, a módosítás utáni tervi összhang megoldottságát, valamint a zöldterület csökkenése esetén annak pótlási lehetőségét.*
3. A módosítandó ingatlanok tételes felsorolása (cím, helyrajzi szám) a hatályban lévő és tervezett keretövezeti, illetőleg célzott területfelhasználási módú besorolással.

A pótlási lehetőség itt nem szükséges, mivel pótlást a TSZT módosítás nélkül végrehajtható FSZKT módosításra vonatkozik, az 5§ (5) c) pont alapján. (nem kell TSZT módosítani, ha

„c) belterületen egy adott településszerkezeti egységen belül (általános közlekedési területek által határolt terület) a Fővárosi Szabályozási Kerettersvben jelölt zöldterületek vagy erdőterületek a beépítésre szánt területek növelése céljából csökkennek,”

Itt ez jelen esetben nem áll fenn, mivel a TSZT módosítása is megtörténik előzetesen.

IV. A MÓDOSÍTÁS TELEPÜLÉSSZERKEZETRE ÉS FŐVÁROSI SZINTEN KIFEJTETT HATÁSAI

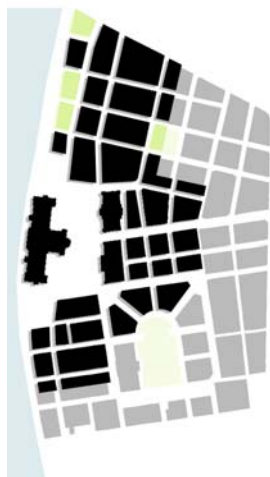
Jelen hatáselemzés során a fentieknek a településszerkezetre és az FSZKT léptékében értelmezhető releváns elemekre kifejtett hatások kerülnek elemzésre, különös tekintettel arra, hogy az FSZKT módosítás alapján a B-LVSZ is biztosítani fogja a fentiekén túl a tér zöldfelületi állapotának helyreállítását, hasonló vagy nagyobb felületen.

BUDAPEST EGÉSZÉRE FSZKT LÉPTÉKE	MIKRO-SZERKEZETRE FSZKT ÉS A KVSZ KÖZÖS LÉPTÉKE
kifejtett	
TELEPÜLÉSSZERKEZETI HATÁSOK	
Nincs kihatással sem a fejlesztés, sem a zöldterületi területfelhasználási kategória módosítása. Visszapótlási kötelezettség nincs, mivel helyén nem jön létre beépítésre szánt terület, ennek ellenére ténylegesen a zöldfelületek nem szűnnek meg, csak a jogi besorolásuk változik.	A forgalommentes tér kialakítása megegyezik a forgalomcsillapítási törekvésekkel és a gyalogosrendszer fejlesztésével, túl azon, hogy az OGY határozat teljesíthetőségét lehetővé teszi

KÖZLEKEDÉSI HATÁSOK	
Jelentősége és nagyságrendje miatt. Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	A forgalommentesség és a gyalogosrendszer fejlesztése a mai forgalmi rend megváltoztatását igényli, a jelenlegi ismert terhelések átalakulnak.
ÖRÖKSÉGVÉDELMI ÉRTÉKEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Mint világörökségi terület egészének imázását emelő beavatkozás pozitív kihatású a tér egészére, ezáltal a térségre is	A tér rekonstrukciója régi adósság a köz számára, jelentősége túlnő a kerület határain.
ZÖLDTERÜLETI RENDSZERRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Helyi jelentősége kiemelkedő, mivel a tér megújulása, a forgalom megszüntetése a zöldterületekre és azok használatára, alapvetően pozitív hatású.
KÖRNYEZETRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi szinten nincs kifejtett hatása a településszerkezetre.	Hatása egyértelműen pozitív lesz a téren és környezetében. Kisebb kedvezőtlen hatással azokban az utcákban kell számolni, ahova a forgalom áterelődik, de ez nem a zöldterületi területfelhasználás módosítása miatti kérdés. A terület gyalogosrendszerű fejlesztése már a hatályos szabályozásban is megjelenik. A térrendezéssel járó építési hatások időszakosak.
KÖZMŰVEKRE KIFEJTETT HATÁSOK	
Összvárosi közművekre nincs közvetlen hatással, csupán az átépítés érintheti a nagy fővárosi vezetékek némelyikét, de ez nem jelent szerkezeti hatást.	A Kossuth téri vízgaléria vízmű-gépházának áthelyezése területbiztosítást igényel, de ez nem településszerkezetet meghatározó tényező.
MÓDOSÍTÁSOK JOGI HATÁSA	
A településrendezési tervekben lekövethető, nem okoz disszonanciát, de fontos, hogy a TSZT-t követően az FSZKT és a helyi szabályozás is tartalmazza a zöldfelület további biztosítását.	Helyi szinten a ma jogilag nem megvalósítható beruházást építészeti értelemben lehetővé teszi, ezáltal a tér várt rekonstrukciójának alapjait teremti meg.
ÖSSZEGEZVE	
A város egészére kifejtett hatása nem kimutatható.	Mikro-szintű környezetre hatása a végeredményt tekintve egyértelműen pozitív

KSZT KIVONAT AZ ALÁTÁMASZTÓ MUNKARÉSZBŐL

I. A B-LVSZ MÓDOSÍTÁSI KÖTET VIZSGÁLATAINAK KIVONATOS ISMERTETÉSE

a klasszikus településrendezési vizsgálatok területi lehatárolása

A B-LVSZ módosítási dokumentáció részletes városrendezési és szakági vizsgálatokat tartalmaz. Jelen kivonatban ezeket csak címszavakban mutatjuk be, illetve a leglényegesebb megállapításokat emeljük ki.

A településrendezési tervezés nem szorítkozhatott a Parlament szűk környezetére, mivel a szakági összefüggések csak tágabb kitekintéssel voltak körvonalazhatók a történeti belvárosi területen. A **módosítással érintett terület a Kossuth tér és egy tömb mélységű területe**, de az alátámasztó vizsgálati munkarészek nagyobb kitekintéssel készültek.

1. VÁROSRENDEZÉSI VIZSGÁLATOK

Az **Észak-Lipótvárost** röviden bemutató fejezet a városrész elhelyezkedését, településszerkezetét, kialakult utcahálózatát, területhasználatát, beépítési karakterét, látványelemeit, összvárosi és belső feltárlásait ismerteti.

A klasszikus városrendezési vizsgálatok (szöveges és térképes ismertetés) a **Steindl Imre utca – Nádor utca – Zoltán utca – Szabadság tér – Aulich utca – Hold utca – Nagy Ignác utca – Szalay utca – Honvéd utca – Szt. István körút – Duna** által határolt tágabb tervezési terület jelenlegi adottságaira fókuszálnak. Területhasználatban, funkciókban a lakó és az intézményi használat dominál, keveredik, a városrész országos szintű igazgatási központ szerepet tölt be. Jellemzőek a zártosorú, zártudvaros épületek, az egyes telkek beépítési mértéke általában meghaladja a 70%-ot, a szintterületei mutató értéke 3–6 közötti.

A hely és a feladat kiemelt fontosságára való tekintettel további részletes vizsgálatok a **tágabb környezetben** értékelték a **közterületek jellemző városi hálózatait**.

A „**Gyalogos Belváros**” rendszerének kiépülése a főváros és a kerület prioritásai között szerepel. Ennek kiemelkedő eleme a FŐUTCA Program, melynek első szakasza a Szabadság térig kiépült, a Honvéd utca vonalában való északi folytatás várható. További elemek lehetnek a Falk Miksa tematikus „**galéria**” utca szerepének erősítése, illetve a **Stollár Béla utca megnyitása**. A Duna-part gyalogos megközelíthetősége összvárosi szinten is nehézkes, de a Kossuth tér előtti partszakaszon különösen problémás, egymástól több, mint 1 km-re van csak lejárát.

Az **észak-Lipótvárosi zöldstruktúra** a belső városrészekkel való összehasonlításban gazdag, de minőségi és kapcsolati hiányok terhelik. Ma még nem alkot zöldfelületi rendszert a Honvéd tér és az Olimpiai park és a Kossuth tér Szabadság tér.

A városrész közlekedési struktúrája, a közterületi parkolás városrendezési problémák okozója. Pl.: jelentős az átmenő forgalom, a gyalogosdominanciájú új útszakaszok (FŐUTCA, Kossuth tér gyalogosítása) forgalmának „áttelepülése” máshol jelenthet terhelést, felszíni parkolás funkcionális és esztétikai problémái, kötőtpályás tömegközlekedési eszközök (villamospálya elválaszt, troli felsővezeték esztétikailag zavaró).

A **Kossuth tér** hármas térrendszerének jelenlegi használatát, a téren belüli gyalogos kapcsolatokat, a burkolt és zöldfelületek kialakítását és állapotát ma az elhanyagoltság, gondozatlanság, kapcsolati és funkcióhiányok jellemzik.

A Kossuth téren álló **Országház épülete** a maga monumentalitásában, feltárlásaiban és látványaiban önálló elemzést érdemelt. Buda felől identitás-meghatározó, összvárosi jelentőségű a látvány. A Kossuth téri, illetve a szomszédos, „rávezető” utcákból való feltárlás általában dinamikus, a haladás irányával változó, az épületből részleteket mutató. Közeledve – a perspektíva

Probléma és értéktérkép

A Kossuth tér hármas térszerkezete

Feltárulás a budai oldalról

Kossuth tér felőli feltárulás

A Kossuth szobrot felvezető fasorok mentén

jelenlegi forgalmi rend

szabályainak megfelelően – a kupola eltűnik a látványból. A sziluett-vizsgálatok az épület és a meglévő növényzet viszonyában megmutatták, hogy a takarás mindig csak részleges.

Összefoglalva megállapítható, hogy a magyar állam történetében kiemelkedő szerepet játszó Kossuth téri nemzeti emlékhely **mai állapotában, megjelenésében, használatában nem méltó** a rangjához, ezért **beavatkozást igényel**.

2. ZÖLDFELÜLETI RENDSZEREK VIZSGÁLATA

A zöldfelületi rendszerek vizsgálata is kettős szinten készült el, egyfelől az északi Lipótváros, másfelől a Kossuth tér vonatkozásában.

Ennek megfelelően bemutatásra került a Belváros zöldfelületekben leggazdagabb része. Az **északi Lipótváros közparkjai, közterei** között a Kossuth teret és a Szabadság teret, mint „térpárt”, valamint az Olimpiai park és a Honvéd tér zöldfelületeit ismerteti a vizsgálat. A **kiemelkedő fasorok, sétányok** között került felsorolásra a Szent István körút, az Alkotmány utca, az Aulich utca, a Balassi Bálint utca, a Falk Miksa utca, a Szent István tér északi és déli oldala.

A Kossuth térre fókuszálva a tér mai zöldfelületeinek leírása és részletes vizsgálati térképei készültek el, feltüntetve a mai növényállományt és a fajok megnevezését.

Röviden összefoglalásra került a mai zöld, illetve parkosított felületek kialakulásának, átépítéseinek története is, mely szoros összefüggésben van a szoborelhelyezésekkel.

3. KÖZLEKEDÉSI VIZSGÁLATOK

Az északi Lipótváros általános forgalmi helyzetét alapvetően meghatározza, hogy a főváros közlekedési szempontból kiemelt területe: városközponti funkciója miatt jelentős célforgalom irányul ide, ugyanakkor a főváros gyűrűsugaras úthálózati szerkezetének köszönhetően fontos közlekedési vonalak is érintik. A városrészben a tömegközlekedés és egyéni közlekedés aránya az átmenő forgalomban a fővárosi átlaghoz hasonló 60 – 40 %, a célforgalom esetében sokkal kedvezőbb 75 – 25 %. Ez elsősorban a tömegközlekedési hálózat jó adottságai és a közúti forgalom kedvezőtlen helyzete, illetve a parkolási nehézségek miatt alakult ki. A városrész időkorlátozásos fizető parkolási övezetbe tartozik, nappal a foglaltság ~90 %-os, éjjel ~70-80 %-os.

Az Észak-Lipótvárost három oldalról igen nagy átmenő forgalmat hordozó főútvonalak határolják. É-ről a Nagykörút (Szent István körút) K-ről a Bajcsy-Zsilinszky út, Ny-ről a pesti Alsó rakpart. Ezek közül közvetlen hídforgalmat a Szent István körút és a József Attila utca bonyolít.

A belső forgalmakat északról – dél irányba a Honvéd utca – Nádor utca útvonal, délről – északi irányba az Október 6. utca a Sas utca, Hold utca, Szemere utca bonyolítja le a József Attila utca felől, továbbá a terület nyugati részén a Széchenyi téren át az Akadémia utca. A mai forgalmi rend összefügg a FŐUTCA Program keretében már forgalomcsillapítottan kialakított útszakaszokkal – Károlyi M. utca – Kecskeméti utca – Petőfi S. – Bécsi út – Október 6. utca – melynek északi folytatása a Honvéd utcában várható.

A határoló útvonalakon jelentős forgalmat hordozó tömegközlekedési viszonylatok üzemelnek, amelyek fontos átszállócsomópontokban – (Arany J. u. – Nyugati tér) – a terület feltárását is biztosítják, itt megállítja van a városrészt érintő két metróvonalnak is. A belső területre a Kossuth téri metrómegálló jelentős átszálló és célforgalmat bonyolít le.

A 2-es villamosvonal meghatározó gerincvonal a főváros közlekedésében, mely pesti oldalon „panoráma villamos” szerepet is betölt.

A kerület északi részét érintő nagykörúti 4-es – 6-os villamosok a főváros legsűrűbb villamasközlekedést biztosítják.

Kerületen belüli, elsősorban célforgalmú autóbuszjáratok a Kossuth teret is érintő 15-ös, 115-ös viszonylatok, a kerületbe irányú célforgalmat számos egyéb viszonylat biztosítja. A jelentős trolibusz vonalhálózat 70, –78-as járatai Kossuth téren a 2. metróvonalhoz és a 2-es villamos vonalhoz csatlakoznak.

Kiépített kerékpárút a Kossuth tér – Széchenyi rakpart vonalon, valamint az Alkotmány utcában van, a kerékpárforgalom többi része a meglévő gyűjtő és lakóutcákon bonyolódik le.

Az Északi Lipótvároshoz csatlakozó Duna-szakaszon a vízi közlekedéshez tartozó kikötőhelyek telepítése nem történt meg.

4. KÖZMŰVIZSGÁLATOK

A közművek bemutatása a tágabb térség tekintetében másodlagos, fontos kérdésként elsősorban a Kossuth tér közvetlen környezetének közműhelyzete merül fel. Ennek megfelelően a közművizsgálat a tágabb területre vetített közműhelyzet általános bemutatásával és részletesen a Kossuth tér közműveivel foglalkozik.

A mélygarázs és a térszín alatti látogatóközpont létesítésével ténylegesen érintett Kossuth tér közművizsgálati térképe a mai állapotot mutatja részletes, 1:1000-es léptékű rajzon összesített genplánként.

Szövegesen is ismertetésre kerülnek a vízellátás, a csatornázás, és a villamosenergiaellátás hálózatai.

Ki kell emelni, hogy a Kossuth Lajos tér északi térrészen, a parkban, galériás vízkivételi tápgépház található, mely szolgáltatótól származó információk szerint jelenleg 2004-óta nem üzemel.

5. KÖRNYEZETI ADOTTSÁGOK VIZSGÁLATA

A környezeti állapotot meghatározza a várostörténetileg kialakult sűrű beépítés és az intenzív területhasználat. A legnagyobb környezeti kockázatot a kis kapacitású közterületeken lebonyolódó viszonylag nagy gépjárműforgalom keltette zaj- és levegőszennyezés jelenti.

A levegőminőség vonatkozásában a Kossuth térhez legközelebb eső két mérőállomás adatai is bemutatásra kerülnek. A zajterhelési viszonyok a Fővárosi Stratégiai Zajtérkép adatai, valamint a forgalomból származó zajterhelések alapján kerülnek kifejtésre.

A földtani- és talajvízviszonyokra vonatkozó legfontosabb megállapítás, hogy a terepszint alatti építésnél a talajvízviszonyok mely elemeit (nívó, áramlás, agresszivitás stb.) kell szem előtt tartani. A hidrogeológiai fejezetrész foglalkozik a Kossuth téri medergalériával (vízkivételi mű és gépház), mely 2004 óta nem üzemel. A területre a településrendezési tervi módosításhoz az Étv 9.§ (2) szerinti előzetes állásfoglalásban kapott Közép-Dunavölgyi Környezetvédelmi, Természetvédelmi És Vízügyi Felügyelőség KTVF 8884-2/2012 Hiv. szám: V-B-004/167-2/2012 levele szerint: „A nem üzemelő vízműre vízbázis kijelölés nem történt”.

A vizsgálat röviden kitér a hulladékkezelés kérdésére és a még fel nem számolt, de már nem működő töltőállomásra a Markó utca – Balassi B. utca sarkán.

PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA VIZSGÁLATOK

JÁSZAI MARI TÉR - "ZÖLD HÍDFŐ" SZEREP

FUNKCIÓHIÁNYOS KÖZPARK

HOLLÁN ERNŐ - GYALOGOS UTCA

ÁTJUTÁSI HIÁNY

FÖLDSZINTI "KÖZÖSSÉGI FUNKCIÓ" HIÁNYA

FALK MIKSA - "GALÉRIA UTCA"

VÍGSZÍNHÁZ A "FŐ UTCA" VÉGPONTJÁBAN

TERVEZETT "FŐ UTCA" ÉSZAKI RÉSZÉ

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

INTENZÍV ZÖLDFELÜLET

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

HM MIATT ELZÁRT DUNA - NYUGATI TÉR KAPCSOLAT

KIKÖTŐ KAPCSOLAT

DUNA PART - PARK KAPCSOLAT

FELSZÍNI PARKOLÓK A DUNA PARTON

FELSZÍNI PARKOLÓK A PARK SZÉLÉN

LEROMLOTT ÁLLAPOTÚ OLIMPIAI PARK

HONVÉD TÉRI ZÖLDTERÜLET

PARKOK KÖZTI VALÓDI KAPCSOLAT HIÁNYA

RÁMPA KÉT OLDALÁN PARKOLÁS

RAKPARTI ZÖLD SÁV

RÉGÉSZETI TERÜLET

ÁTJUTÁSI PROBLÉMÁK GYALOGOSAN

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 1.

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

VÉGET ÉRŐ MAGASPART

ELZÁRT LÉPCSŐ

ELZÁRT FŐHOMLOKZAT ELŐTTI TERÜLET

JELENTŐS FAÁLLOMÁNY

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDSZERTELEN KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

GYALOGOS MEGKÖZELÍTÉSI HIÁNY

BESZŰKÜLŐ, ÉSZAKRA VÉGET ÉRŐ PARTSZAKASZ

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

ELZÁRT DÍSZLÉPCSŐK ÉS BEJÁRATOK

FELSZÍNI PARKOLÓK KIEMELT HELYSZÍNE

ALULHASZNOSÍTOTT, RENDSZERTELEN ZÖLDFELÜLET

JELENTŐS ÁTMENŐ FORGALOM

ELZÁRT LÉPCSŐ

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

ORSZÁGHÁZHOZ NEM MÉLTÓ BELÉPTETŐRENDSZER

"SEMMIBE VEZETŐ" LÉPCSŐ 2.

ELHANYAGOLT, KAPCSOLATHIÁNYOS ZÖLDFELÜLET

EGYÉRTELMŰ ÁTVEZETÉS HIÁNYA

ÉSZAKI IRÁNYBA ALACSONY KIHASZNÁLTSÁG

FELSZÍNI PARKOLÓK, ELHANYAGOLT ZÖLDFELÜLETEK

FOLYTATÁS NÉLKÜLI KERÉKPÁRÚT

METRO - VILLAMOS KAPCSOLAT

SZABADSÁG TÉR - KOSSUTH TÉR KAPCSOLAT HIÁNYA

FREKVENCIALT PARTSZAKASZ

ELVÁLASZTÓ SZEREPŰ VILLAMOSPÁLYA

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ

KESKENY GYALOGOS SZEGÉLY

ÁTJUTÁSI HIÁNY - BALESETVESZÉLYES ÚTSZAKASZ

PART MENTI ZÖLD SÁV - PESTI ZÖLDPART

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ PARTI PARKOLÓK

"GYALOGOS SZÉCHENYI TÉRRE" VEZETŐ FORGALOM

	Elvárt gyalogos tengely		Régészeti terület
	Tervezett / meglévő gyalogos preferenciájú terület		Elkerített terület határa
	Gyalogos kapcsolati hiány		Elkerített terület a Duna parti oldalon
	Egyértelmű kapcsolat hiánya		Jelentősebb felszíni parkoló
	Jelentős fasor		Meglévő villamosvonal
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		

KAPCSOLATI HIÁNYOK
RENDEZETLEN KÖZTERÜLETEK
FELSZÍNI PARKOLÓK
GYALOGOS PREFERENCIA
KÖZFORGALMÚ KÖZLEKEDÉS
INTENZÍV ZÖLDFELÜLETEK

URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		rajznakám V-V/15	É
tervező méretaránya		ábrák	M=1:3.500
PROBLÉMÁK - ÉRTÉKEK			
Készült az állami alapadatok felhasználásával			
tervezői főnök	2012.03.19		
vezető tervező	Liszky Krisztina	tervezői névjegyzék száma	TT/1É 01-1455/11
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezői névjegyzék száma	TT/1É 01-3723
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szuczka Levente
ábrák	ábrák	ábrák	ábrák

DUNAPART
MEGKÖZELÍTÉSE

LÉPCSŐS, KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY MAGASPART

LÉPCSŐS

KESKENY MAGASPART

SZÉLES MAGASPART

ZÖLD MAGASPART

MAGASPART,
KIKÖTŐ, PARKOLÓ

KESKENY LÉPCSŐS

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA
VIZSGÁLATOK

NEHEZEN MEGKÖZELÍTHETŐ
PARTSZAKASZ (1150 m)

Margit híd

Széchenyi Lánchíd

Erzsébet híd

Szent István körút

Alkotmány utca

Szabadság tér

Erzsébet tér

Ferenciek tere

PART KIALAKÍTÁSA
LÉPCSŐK TÁVOLSÁGA
GYALOGÁTKELŐK TÁVOLSÁGA
RÁMPÁK TÁVOLSÁGA

	Meglévő gyalogátkelő		Zöld partszakasz		200 - 300 m
	Rakpartok közti lépcső		Jellemző kikötői használat		300 - 400 m
	Rakpartok közti rámpa	Egyes szakaszok hossza			400 - 500 m
	Kikötőhely		0 - 50 m		500 - 600 m
	Lépcsős kialakítás		50 - 100 m		600 - 700 m
	Magasparti kialakítás		100 - 200 m		700 m felett

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257			rajzszám V-V/16	É
tervező megnevezése			lépték M=1:10.000	
DUNAPART MEGKÖZELÍTÉSE				
Készült az állami alapadatok felhasználásával				
tervezési fázis			dátum	
vezető tervező	Liszkey Krisztina	tervezési névjegyzék száma	TT/1É 01-1455/11	aláírás
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési névjegyzék száma	TT/É 01-3723	aláírás
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente	szervező
aláírás		aláírás		aláírás

II. A B-LVSZ MÓDOSÍTÁSI KÖTET JAVASLATAINAK KIVONATOS ISMERTETÉSE

1. VÁROSRENDEZÉSI JAVASLATOK

VÁROSRENDEZÉSI GONDOLATOK A KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓJÁVAL KAPCSOLATBAN

Lipótváros fejlesztési elképzelései

A Kossuth tér térrendezése értelmezhető a Belváros egy lokális pontjának megújításaként is, mégis illeszkednie kell **Lipótváros fejlesztési elképzeléseihez**, melyeket a B-LVSZ módosítási kötet részletesen tartalmaz. Kiemelkedő fejlesztési projekt a FŐUTCA program, melynek elkészült déli szakaszát követni fogja a Szabadság tértől északra, a Honvéd utca forgalomcsillapítása és gyalogosítása.

A 2007-ben lebonyolított „Kossuth tér Térrendezési tervpályázat” –ra értékes pályaművek érkeztek, melyek részletesebb elemzése, gondolataik összegzése – különös tekintettel a hasonlóságokra – támpontul szolgálhatnak ma is. Ezeket a B-LVSZ módosítási kötet bemutatja.

A Kossuth tér rendezésével kapcsolatban – a megszokottaktól eltérően – az alátámasztó munkarész városrendezési javaslata nem egy részletesen kidolgozott környezetalakítási (beépítési) javaslatot ismertet, hanem a minden tekintetben kiemelkedő helyszínrre vonatkozó legfontosabb városrendezési felvetéseket összegzi, a már ismert elvárások és kötöttségek, valamint a még nem kiforrott megoldások tükrében.

Mélygarázs északi térrészen való elhelyezésének megközelítési lehetőségei

MÉLYGARÁZS ÉS LÁTOGATÓKÖZPONT LEHETSÉGES HELYÉNEK ELEMZÉSE

A térfelszín beépítetlenségének, a részben parkosított városi tér megőrzésének érdekében a gépkocsi parkolás és a látogatóközpont elhelyezése terepszint alatt kívánatos. A **térszín alatti építés helyszínének megválasztásánál** a közlekedés, városrendezés, zöldfelületek, közmű érintettség, régészet, vízáramlás, stb. szempontjai merülnek fel, melyek elemzésére a Kossuth tér mindhárom térrésze (északi, déli, keleti) esetében kitért a B-LVSZ módosítási dokumentáció.

Összegzésként megállapítást nyert, hogy az északi térrészen való térszín alatti építés több szempontból is kedvezőbbnek mondható a másik két térrészhez képest. A közműérintettség itt is fennáll, különösen tekintettel kell lenni a vízaléírára (gépház, trafó áttelepítése szükséges). Jelentős könnyebbség azonban, hogy a metró alagútjával való konfliktus itt elkerülhető. A keleti térrészhez képest pedig könnyebb kapcsolat biztosítható innen az Országház épületével, illetve a gépkocsi megközelítés a hármastérrendszer peremére szorul, egyben a mélygarázs esetében az alsó rakparti megközelítés is biztosítható.

A keleti térrész érintetlensége meghagyja a későbbi térkialakítás, felszínrendezés szabadságát, és a térszélék forgalomnetességét.

A KÖZLEKEDÉSI ÁTALAKÍTÁSOK VÁROSRENDEZÉSI MEGFONTOLÁSAI

A Kossuth tér gyalogosításának módját, mely a teljes közúti forgalom és a közösségi közlekedés döntő részének a térről való kiszorításával jár, közlekedési hatástanulmánnyal szükséges megalapozni. Ugyanakkor nemcsak közlekedési kérdés, hiszen a forgalmi rend változása hatással lesz a FŐUTCA Program következő ütemének kiépítésére, a szomszédos utcák környezeti állapotára (lakossági parkolás, gyalogos preferencia megtarthatósága). Ezért a forgalomtechnikai beavatkozások célul kell, hogy kitűzzék az északi Lipótvárosban a tranzitforgalom megszűnését, meg kell, hogy akadályozzák a forgalom áterelés koncentrált megjelenését (két irányban lakóutcat ne terheljen, egyirányú forgalom mellett járdaszélesítés stb.).

A forgalmi átrendeződés során figyelemmel kell lenni az alábbi városrendezési elképzelésekre:

- a FŐUTCA Program folytatása;

- a Falk Miksa utca gyalogospreferenciája;
- a Széchenyi tér környezetének új gyalogosfelületeire;
- a Stollár Béla utca megnyitására.

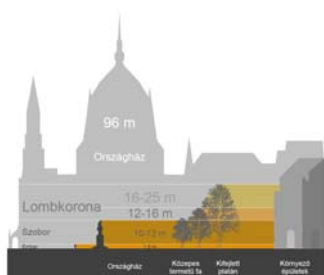
A közösségi közlekedés elemeinek téren való megtartása vagy kiszorítása szempontjából szem előtt kell tartani, hogy a Kossuth tér esetében nem egy általános tömegközlekedési csomópontról van szó, ahol a lényeg, a ráhordás közelsége, hanem az ország főterének méltó kialakítása a cél. Ez akkor is igaz, ha esetleg többlet gyaloglási távolságok szükségesek az eszközváltáshoz. Így csak a villamos marad a Kossuth téren, melynek nyomvonala a déli térrészen a régi helyére kerül, lehetővé téve a térrész egységes alakítását. Az autóbusz és trolibusz nyomvonalak is kikerülnek, az utóbbinak kedvező hatása a felsővezetékek megszüntethetősége is.

A villamospályát kerékpárút kíséri majd.

GONDOLATOK A NÖVÉNYÁLLOMÁNYRÓL

A tervezés nagy dilemmája a meglévő növényzet tekintetében a felszíni „tabula rasa” vagy a megtartás mértéke, illetve a kettő egymáshoz viszonyított aránya, különösen a Steindl féle, az Országház épületét láttatni engedő, „alacsonynövényes” koncepció és a tér mai „tanú-fái”, az emberöltőket átívelő korú hársfasor és a platánfák között mutatkozó feszültségben.

Új gondolati megközelítést adhat a fák léptékmeghatározó értelmezése, mely egy középső „taktust”, egy közbenső ütemet jelent, az Országház épületének monumentalitása és az ember, mint léptekadó figura között. Ez a hármasság – ember (1,80 m), növényzet (18,0–20,0 m), épület (96 m) – segít a méretek közötti kontrasztot emberivé tenni.

hármasság léptékrendszer – ember – fa
épület

Ebben a hármasság léptékrendszerben további elemként jelenik meg a szobrok köztes léptéke, mely a szemlélődő ember és a növényzet közötti mérce, kiegészülve a tér egyes pontjairól fel-felvillanó budai panorámával, melyet a monumentális épület ugyan kitakar, de sejteni, érezni lehet.

A tér zöldfelületeinek újraértelmezésénél a túl steril gondolkodás helyett, a térbeliség és lépték fenti szempontjait is figyelembe lehet venni és ötvözni a meglévő értékes fák, fasorok megtartásával.

A DUNA-KAPCSOLAT VÁROSRENDEZÉSI SZÜKSÉGESSÉGE

Régi hiányossága a Belvárosi Duna-partnak, hogy nincs érdemi kapcsolata a folyóval, pedig a víz felé „fordulás” igénye már a Duna korzó kiépítése során megfogalmazódott.

A probléma az északi-Lipótváros Duna-partján, az Országház előtti és Kossuth téri partszakaszon is kritikus, hiszen itt a két partra való lejutási lehetőség között több mint egy kilométeres távolság van, a gyalogos nehézségeket fokozza a Parlament körüli biztonsági zóna is. Éppen emiatt az Országház bemutatásának és körbejárhatóságának megteremtése a város régóta várt igényét elégíti ki.

Duna-kapcsolatok elemzése

Mivel a szándék és a műszaki lehetőség is adott, a tervezés során a Duna-kapcsolat megteremtése szükséges. Erre az északi és déli térrész felől a lehetőség biztosított, az Országház előtti Duna-parti szakaszt a Kossuth tér hármasság térszerének gyalogosfelületébe kell integrálni, ezzel az épület teljes körbejárhatóságát is megteremteni. Egész Budapest életébe új szint hozhat, ha az Országház épülete körüljárhatóvá válik, egyrészt a Duna felőli homlokzat „érintható közelségbe” kerül, másrészt a folyó melletti magaspartot is birtokba vehetik a gyalogosok. Az innen feltároló budai látvány is a Kossuth téri térélmény részévé válik, valójában a hármasság térszer kiegészül a Duna felőli negyedik „korzósávval”

TÉRRENDEZÉSI JAVASLATOK AZ ISMERT ELVÁRÁSOK ÉS KÖTÖTTSÉGEK TÜKRÉBEN

A Kossuth tér alakításának városrendezési koncepciója és a SIP program javaslatai

A Kossuth tér rekonstrukciójának célja, hogy biztosítsa az itt felhalmozódott szellemi és fizikai értékek megőrzését, méltó keretet biztosítson a világörökségi helyszín és a kiemelt nemzeti emlékhely számára. Erre irányul az országgyűlési határozat és az azt részletező Steindl Imre Program, mely összefoglalja és meghatározza a konkrét építészeti és térrendezési tervezés sarokköveit (elvárások és kööttségek).

ELVÁRÁSOK, KÖTÖTTSÉGEK

Az **új terepszint alatti épületek** kapacitása, és az északi térrészen való elhelyezése kötött, a térfelszínnel való funkcionális, tényleges kapcsolatok variációs lehetőségekkel bírnak. A föld alatti épület-telepítésnek köszönhetően a térfelszín feletti látvány nem kell, hogy megzavarja a Kossuth tér hármas térrendszerét, az Országház látványának feltárulását.

A **meglévő épületek** esetében a Néprajzi Múzeum funkcióváltása prognosztizálható, régi-új szerepét fogja betölteni, mint a Kúria. A térfalakat alkotó további épületek esetében változás nem várható. Kívánatos azonban a téren a vendéglátó földszinti funkciók bővülése.

Elvárás a **Kossuth tér gyalogosítása**, a **gépjárműforgalom teljes kiszorítása**, a közösségi közlekedési eszközök közül a villamos megtartása a már ismertetett régi-új nyomvonalon, melyet kerékpárút kísér.

A gyalogosfelületek rendszerébe szükséges integrálni a Szabadság tér felőli megközelítést és az Országház körbejárhatóságának biztosítása érdekében az épület előtti alsórakparti Duna-parti szakaszt.

A **keleti térrész felszínrendezésének** célja, hogy könnyen és gyorsan alkalmazkodjon a tér a protokoll vagy kötetlen rendezvényekhez. Állami ünnepek alkalmával a biztonsági zóna szükséges mértékű megnyitásával válhat lehetővé az Országház főbejárata előtti téren pl. a zászlófelvonás. A biztonsági zónán kívüli térrendszernek kötetlen szabadtéri rendezvények, kiállítások megtartására alkalmasnak is kell lennie.

A **szabad véleménynyilvánítás, a demokratikus közélet lehetőségének** biztosítására, kisebb létszámú rendezvények megtartására kell alkalmasnak lennie a **déli térrésznek**.

TÉRRENDEZÉSI KONCEPCIÓK

A B-LVSZ módosítási dokumentáció alátámasztó munkarészeiben – a fenti elvárásokat is kielégítő – 4 vázlatos térrendezési koncepció készült, melyek elsősorban a burkolt és zöldfelületek (ezen belül a fasorok, cserjék és gyepek részek és vízfelületek), valamint a szobrok potenciális helyét, kompozíciós lehetőségeit, variációit villantják fel.

A különbségek elsősorban a keleti térrész megformálásában mutatkoznak, ahol más-más „filozófia” mentén öltöttek formát a javaslatok (részletes bemutatásuktól itt eltekintünk). Mindegyik térrendezési variációban kivétel a térre az Országház raszter-rendszere és szimmetriája, csak eltérő mértékben. Az így meghatározott rendhez vagy a keleti térfal szögben elfordult iránya, vagy a fő gyalogos tengelyek kiemelése, vagy az Alkotmány utcai tengely „befuttatása” vagy a keleti térrész két szobra közötti tengely hangsúlyozása párosul.

I. változat – Országház és a keleti térfal

II. változat – Országház és a fő gyalogos irányok

III. változat – Országház és az Alkotmány utca

IV. változat – Országház és a Kossuth és Rákóczi szobor tengelye

VÁROSRENDEZÉSI AJÁNLÁSOK A TÉRRENDEZÉS TERVEZÉSÉHEZ

A hamarosan induló építészeti és felszíni szabadtérépítészeti tervezés során kell konkrét és végleges válaszokat találni az alábbiakra:

A **Kossuth tér keleti térrésze** a meglévő értékes és hosszú élettartamú növényzet megtartásának figyelembevételével kell, hogy megújuljon. A középső térrész a reprezentáció és protokoll események méltó helyszíne kell, hogy legyen, az állami zászló központi elhelyezésével. A Kossuth szobor és a Rákóczi szobor környezete zöldbeágyazott, vízfelületekkel kiegészített, valamint gyalogos felületekkel átjárható egységként alakítandó ki. A formai kompozícióban biztosítani szükséges a legfontosabb gyalogskapcsolatokat: az Alkotmány utca, illetve a Szabadság tér felől, a metró kijárat felől, figyelembe véve a villamosmegállók helyét is. Kiemelt fontossággal bír az északi és déli térrészekkel való gyalogos kapcsolat, az északi esetben hangsúlyozva a látogatóközpont bejáratát is. Az Országház biztonsági zónán kívüli körbejárhatósága a rakpart felől is biztosítandó.

az északi térrész kialakítása

A **Kossuth tér északi térrésze** terepszint alatt épül be, ahol várhatóan mélygarázs és XXI. századi, kulturált látogatóközpont kap helyet. Az építmény fölött kellő földtakarás telepítésével döntő mértékben parkosított felületek alakítandók ki.

A **Kossuth tér déli térrésze** a mai átlós villamospálya áthelyezésével újul meg. A keleti és déli térfalak elé helyezett nyomvonal lehetővé teszi a tér egészének egységes használatát. A nagyobb összefüggő burkolt felület és a megfelelő műszaki és kiszolgáló felszerelések telepítése teszi majd lehetővé a kisebb közönséget vonzó (politikai) rendezvények megtartását.

A Steindl Imre Programnak megfelelően a **hármastérszerben a 4 történelmi szobor elhelyezése** elsősorban kompozíciós kérdés, melyre választ a felszínrendezés konkrét terveiben kell adni. A történelmi elrendezése értelemszerűen tartható. Mellettük érzékeny megközelítést igényel a tér '56-os mementójának megfogalmazása és kompozícióba foglalása. József Attila szobrának helyét a Dunához közeli helyen kell megtalálni.

A zavaró funkciók eltűnésével XXI. századi városi tér alakítható ki a Steindli hármastérszer filozófiája mentén, a parkosított felületek növelésével, a történelmi képzőművészeti alkotások integrálásával, és az '56-os mementó kompozícióba foglalásával.

2. ZÖLDFELÜLETI JAVASLATOK

A Kossuth térnek és közvetlen környezetének mára kialakult zöldfelületi állapota és a tervezett építmény fejlesztések, valamint a térség várható funkció átrendezése megérlelte a tér teljes zöldfelületi – szabadtér építészeti átalakításának szükségességét.

Az átalakítás főbb zöldfelület-rendezési és térépítészeti alapelvei a következők:

1. Kiemelt értékű és megtartásra javasolt a tér parkosított északi részének keleti oldali hársfasora, platánjai, és a déli parkrész néhány magas értékű platán, bükk és hársfája.
2. Amennyiben az Országházhoz közelebb eső hársfasor helyben való megtartása nem lehetséges, megfontolásra javasolt átültetése a tér egyéb részeire.
3. A téren a zöldfelületi borítottság a vonatkozó országgyűlési határozatnak megfelelően nem fog csökkenni. A zöld- és parkosított felületek az új koncepció szerinti módon átrendezhetők, de összességük nem lehet kisebb a mainál.
4. Az esetleg kivágásra kerülő faállományt előírás szerint pótolni kell.
5. Az új zöldfelületi rendszer fejezze ki a történeti múlttal való összhangot, és elégítse ki a jelenkor arcuati igényeit.
6. Meg kell teremteni a vizuális és funkcionális kapcsolatot a Kossuth tér – Vértanúk tere – Szabadság tér térrendszerek között.
7. A forgalomcsillapított zónában kibővülő gyalogos és kiülő felületek mentén keret jellegű fásított térfalak létesítése javasolt.
8. Az Országház láthatóságát az épülethez közeli sűrű növényzet alkotta térfalak ne akadályozzák, ugyanakkor az értékes növényállomány ezen elv miatt ne sérüljön.
9. A Parlamenthez kötődő köztéri funkciókat és az idegenforgalmat egyaránt színvonalasan szolgáló, fenntartható zöldfelületi rendszernek kell kialakítani.

3. KÖZLEKEDÉSI JAVASLATOK

A Kossuth tér átépítésének alapelve indokolja a térről az átmenő közúti forgalom teljes mértékű kihelyezését. A közúti forgalomtól mentesített felületek meghatározott részén jelenik csak meg a célforgalom (protokoll és gazdasági feltöltő forgalom, illetve a megkülönböztetett járművek, tűzoltó stb.) számára a ki- és behajtási lehetőség.

Az átmenő közúti forgalom korlátozása és a hálózati kapcsolatok módosulása miatt a Kossuth tér közvetlen környezetén túlmenően indokolt és szükséges a javaslatok hatásait vizsgálni a József Attila utca – Duna – Szent István körút – Bajcsy Zs. út által határolt területen a közelmúltban megvalósult, illetve a tervezett úthálózati módosulásokkal összefüggésben.

A közúthálózati fejlesztéseket és módosításokat a Kossuth teret jelenleg terhelő és onnan kikerülő forgalom határozza meg, mely a környező utcákban kap elvezetést a forgalmi rend változást ábrázoló közlekedési térkép szerint. Egyes utcák egyirányúsításra kerülnek, vagy éppen kétirányúvá válnak, vagy irányuk megfordul. A javaslatok figyelembe veszik a FŐUTCA Programot, a Honvéd utca Szabadság tér és Szt. István körút közötti szakaszának forgalomcsillapított kialakítását is. A végleges forgalmi rend változásokat közlekedési hatástanulmánnyal szükséges alátámasztani.

A Kossuth tér északi térrészen tervezett mélygarázshoz forgalomszervezési, biztonsági, üzemeltetési, fenntartási, illetve bizonyos méret felett (4–500 férőhely) két egymástól elkülönített ki-bejárat létesítése indokolt. A kapcsolatok kialakítását kétirányú le-felhajtó rámpákkal a Széchenyi rakpart – Kossuth tér, illetve Balassi Bálint utca – Kossuth tér találkozási pontjain városrendezésileg, illetve garázstechnológiai szempontból indokolt helyeken

Tervezett közúthálózat

célszerű létesíteni. További és/vagy kapcsolatként vizsgálandó a közvetlen Alsó rakparti kapcsolat kialakítása, amely a jelenlegi Markó utcai le-felhajtó rámpától délre alakítható ki jelzőlámpás, vagy körforgalmú csomóponttal a rakparton.

A parkolási helyzetben a cca. 5–600 férőhelyes, kizárólagos használatú mélygarázs kialakítása a Kossuth tér kizárólagos országközi használatú, illetve a déli oldalon lévő a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium előtti illetve a Báthory utca vonalában a metróállomás előtti nem kizárólagos használatú parkolók megszüntetését teszi lehetővé.

A forgalmi rend változás a környező utcákban további felszíni parkolóhelyek megszüntetésével is jár, miközben egyes helyszíneken a turistabuszok számára kell parkoló férőhelyet biztosítani.

A téren az Akadémia utca és a Széchenyi rakpart között a villamos mellett, attól zöldnövényzettel elválasztva, kerülhet kialakításra a **kerékpárút**.

A Kossuth tér közúti forgalomszervezésének módosításával összhangban a **közforgalmú (tömegközlekedés)** viszonylatok közül a 2-es villamos nyomvonala a déli térrészen a geometriai lehetőségek és ívviszonyok és az épület megközelítések figyelembevételével az épületek mellé kerül. A tér villamosmegállói megtarthatók, vagy szimmetrikusan áthelyezhetők az északi és a déli térrészre. A 15-ös autóbusz és a 70, 78-as trolibuszok nyomvonalaik kikerülnek a térről.

4. KÖZMŰ JAVASLATOK

A Kossuth tér rekonstrukciójával összefüggésben közműkiváltások, cserék, nyomvonal módosítások válhatnak szükségessé

- a mélygarázs és látogatóközpont elhelyezése miatt, és
- a térrendezéssel összefüggő az ültetések, burkolatok elhelyezések, alapozások miatt.

Jelenleg az elvi helye ismert a lehetséges **mélygaráznak és látogatóközpontnak**, mely várhatóan az északi térrészen kerül elhelyezésre. Az ezzel kapcsolatos kiváltási kényszerek érintik a meglévő vízellátási, gázellátási, csatornázási vezetékeket, a meglévő villamosenergia ellátási kábeleket és a távközlési alépítmény hálózatot, ennek térképi ábrázolása is megtörtént.

A **felszíni térrendezés** miatt szükségessé váló vezetékhelyezések, kiváltások és rekonstrukciók részletezettsége a tér rendkívül összetett közműhelyzete miatt csak általános figyelemfelkeltés szintjén lehetséges.

Egyebekben a **rendezési, építési munkálatok során**, a meglévő és jelenleg is üzemelő közművezetékek üzemét mindenkor fenn kell tartani, a szabványos védőtávolságokat biztosítani kell szükség esetén a közművek ideiglenes, vagy végleges kiváltásával, átépítésével.

Az északi térrész közműértettségéi közül külön figyelmet kell fordítani a vízellátási főnyomócső kiváltására és a medergalériára (vízkivételi mű és gépház).

A Kossuth téren halad át észak-déli irányban, az Országházat nyugat felé megkerülve a **vízellátási főnyomócső**, mely 2012–2014 években, több építési ütemben átépítésre, az északi térrészen a megfelelő kiváltásra kerül. Az erre vonatkozó tanulmányterv már elkészült. További vízvezetékek kiváltása is szükséges az északi térrészen, továbbá el kell bontani az itt meglévő **Wein kút és galéria** egy szakaszát (a Markó utcai csomópontig), a szivattyúgépházat és az innen kiinduló üzemi vezetékeket. Az új gépházat a Széchenyi rkp. – Markó u. csomópont környékén javasolt kialakítani.

5. KÖRNYEZETVÉDELMI JAVASLATOK

A szabályozási terv módosításával lehetőség nyílik a Kossuth téren és közvetlen környezetében a környezeti állapot előnyös befolyásolására, hiszen a vizsgálati fejezet is rögzíti, hogy alapvetően a területen a környezeti problémák – a levegő és zajszennyezés – okozója a közlekedés. Ugyanakkor a tágabb térségben a környező utcákban – ahová a forgalom kikerül – kedvezőtlen hatásokkal is számolni lehet.

Levegőtisztaság vonatkozásában a Kossuth tér északi térrészén létesítésre kerülő mélygarázs a felszíni parkolást a minimumra tudja visszaszorítani. Megtörténik a tér jelentős gépkocsi átmenő forgalmának a korlátozása is, ami a tér forgalmi útjainak térségében a forgalmi eredetű levegőszennyező emisszió csökkenését, a mélygarázs torkolat térségében és a kiszorított forgalmat elvezető utcák térségében az emisszió növekedését idézi elő.

A mélygarázs torkolati zónája a természetes légjárás által leginkább átszellőzött területrészt.

A megnövekvő forgalmú utcákban közlekedő gépjárművek magasabb mértékű levegőszennyezése településrendezési eszköztárral nem mérsékelhető. Csak ésszerű forgalomszervezési és –szabályozási befolyásolási módok (járműösszetétel szabályozása, időbeli forgalomkorlátozás, behajtási díj, stb.) képesek a forgalommnövekedést és az ebből eredő emissziót csökkenteni.

A Kossuth tér rekonstrukciója folyamán a burkolt felületek arányánál, azok anyagának megválasztásánál a **hőszigetethatás** csökkentésére kell törekedni a zöld- és vízfelületek kialakításával.

A Kossuth tér forgalomcsökkenése a térfalak mellett a határérték feletti **zajterhelés** jelentős mérséklődését, a kiszorított forgalmat elvezető utcákban a forgalom- és a zajterhelés megemelkedését idézi elő. A zajterhelés épületen belüli káros hatásai csak épületakusztikai eszközökkel mérsékelhetők.

A **talaj- és talajvízvédelem** érdekében a terepszint alatti épület-elhelyezést úgy kell kialakítani, hogy a Duna felé és a Duna felől egyaránt áramló rétegvizek mozgása drénrendszerek beépítésével biztosított maradjon.

A terv szerint a nem üzemelő vízgáléria gépháza áttelepítésre kerül északabbra a közműfejezetben leírtak szerint. A szennyezettség felszámolása után vizsgálható az újbóli üzembe helyezés.

A védőidom – mivel vízbázis kijelölése nem történt – a tervlapokról, mint tájékoztató elem törölhetővé válik, amennyiben ahhoz a szakhatóság hozzájárul.

KONCEPCIÓ

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

FORGALOMCSILLAPÍTOTT UTCA

VILLAMOSMEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

RENDEZETT TETŐKERTI
ZÖLDFELÜLET KIALAKÍTÁSA

RAKPARTI FASOR ÉS
ZÖLD SÁV VISSZAÁLLÍTÁSA

KORSZERŰ LÁTOGATÓKÖZPONT
ÉS MÉLYGARÁZS HELYE

BIZTONSÁGTECHNIKAI SZEMPONTBÓL
MEGFELELŐ BELÉPTETŐ RENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

MÉLYGARÁZS RAKPARTI
KAPCSOLATÁNAK LEHETŐSÉGE

TEREPSZINT ALATTI KAPCSOLAT
KIALAKÍTÁSA AZ ORSZÁGHÁZZAL

MAGASPART OPCIONÁLIS ÉSZAKI
IRÁNYÚ MEGHOSSZABBÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ LÉTESÍTÉSE
PART - TÉR KAPCSOLAT

BELSŐ BIZTONSÁGI
ZÓNA HATÁRA (20m)

FŐHOMLOKZAT ELŐTTI
TERÜLET MEGNYITÁSA

ÉRTÉKES FAÁLLOMÁNY
MEGTARTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

GONDOSAN ÁTGONDOLT
KIALAKÍTÁSÚ ZÖLDFELÜLETEK

PARTSZAKASZ BIZTONSÁGOS,
GYALOGOSBARÁT KIALAKÍTÁSA

FUNKCIONÁLISAN MEGFELELŐ
RENDEZVÉNY - KIÁLLÍTÓ TÉR

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

IMPONZÁNS
DÍSZTÉR KIALAKÍTÁSA

DÍSZLÉPCSŐK BIZTONSÁGOS
MEGNYITÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK
MEGSZÜNTETÉSE

ÉRTÉKES NÖVÉNYZET
FIGYELEMBEVÉTELE

ÁTMENŐ FORGALOM
MEGSZÜNTETÉSE

TÉRRE NÉZŐ TERASZOK
KIALAKÍTÁSA

ÚJ GYALOGOS ÁTKELŐ
PART - TÉR KAPCSOLAT

ORSZÁGHÁZHoz MÉLTÓ
BELÉPTETŐRENDSZER

MEGLÉVŐ LÉPCSŐ MEGTARTÁSA
PART - TÉR KAPCSOLAT

DEMONSTRÁCIÓK SZÁMÁRA
MEGNYITOTT TÉR

VÉRTANÚK TERÉVEL VALÓ
ÖSSZHANG MEGTEREMTÉSE

MEGLÉVŐ ÉSZAKI RÁMPA
GYALOGOSÍTÁSA

FELSZÍNI PARKOLÓK,
MEGSZÜNTETÉSE

DUNAPARTI KERÉKPÁRÚT
MEGVALÓSÍTÁSA

VILLAMOSVONAL ÉS
MEGÁLLÓ ÁTHELYEZÉSE

HOLOKAUSZT EMLÉKMŰ
ELÉRÉSÉNEK KIALAKÍTÁSA

SZÉCHENYI RAKPART
FORGALOMCSILLAPÍTÁSA

MÉLYGARÁZS ÉS
LÁTOGATÓKÖZPONT
TEREPSZINT
ALATT

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
GAZDAG TÉRKIALAKÍTÁS

RENDEZETT
ZÖLDFELÜLETEK
ÁTSZÖTT TÉRKIALAKÍTÁS

TÉREGYÜTTES
RENDEZÉSE

HÁROM TÉR KÖZÖTT LÉTESÍTENDŐ
EGYÉRTÉLMŰ KAPCSOLAT

	Elvart gyalogos tengely		Belső biztonsági zóna		
	Tervezett új gyalogos preferenciájú terület		Vendéglátóteraszok lehetséges helyei		
	Egybefüggő gyalogos terület		Módosuló villamosvonal / megállóhely		
	Engedélyhez kötött célforgalom számára fenntartott terület		Tervezett trolibusz útvonal / megállóhely		
	Megtartásra javasolt értékes faállomány		Megszűnő trolibusz útvonal		
	Kiemelt jelentőségű zöldfelület, park		Átmenő gépjármű forgalommal érintett útszakasz		

 1031. BUDAPEST, MADÁSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		T-V/01 M=1:2.000	É
A KOSSUTH TÉR ÁTALAKÍTÁSÁNAK VÁROSRENDEZÉSI KONCEPCIÓJA ÉS A STEINDL IMRE PROGRAM JAVASLATAI Készült az állami alapadatok felhasználásával			
Tervezői lista: vezető tervező: Liszky Krisztina tervező: Várhelyi Kinga tervező: Horváth Ágnes ellenőrző: Szczuka Levente		dátum: 2012.03. HÓ tervezői névjegyzék száma: TT/1É 01-1455/11 tervezői névjegyzék száma: TT/1É 01-3723 aláírás: Krébesz András	

6. SZABÁLYOZÁSI KONCEPCIÓ

HATÁLYOS SZABÁLYOZÁS

SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A Kossuth tér szabályozását a mai szabályozási terv a következők szerint határozza meg:

- a téren a mélygarázs létesítésére ma is lehetőséget ad a szabályozás, de helyszíne túl kötött módon, lehatárolással van meghatározva;
- a téren a zöldfelületek biztosítását ma a Z-KP-V és Z-Fk-V övezetek rögzítik, melyek kontúrral rendelkezve túl határozott, minimális szabadságfokkal, egy mai kertkontúrt lekövető módon kerültek meghatározásra az 1998-ban meghatározott keretövezetek lehatárolása szerint, melyek összegzése alapján a számított zöldfelület aránya a térre vonatkoztatva 20%;
- a terület jelentős része a hatályos terven is gyalogosfelületként került feltüntetésre, vagyis jelmagyarázata szerint: *gyalogos utca vagy közterület, illetve gyalogosutca engedélyhez kötött forgalommal*. A téren lényegében a Báthory utca és a Szalay utca, vagyis a tér északi és déli határoló utcaszakasa nem érintett ilyen jelzéssel.

B-LVSZ NORMASZÖVEG A KOSSUTH TÉRI REKONSTRUKCIÓVAL RELEVÁNS ELŐÍRÁSAI

A térre kertépítészeti tervet kell készíteni. A hatályos rendelet **13.§-a** részletezi a kiemelt közterületekre vonatkozó rendelkezéseket a burkolat minőségétől kezdve a közterület-alakítás egyéb feltételéig.

A **17.§** rögzíti, hogy mely közterületek válnak gyalogos, vagy engedélyhez kötött forgalmú területté, itt a forgalmi rend változásával érintett utcákra vonatkozó rendelkezéseket módosítani szükséges a megváltozott forgalmi elképzelések miatt.

A **18-22.§-ok** mind közterülettel összefüggő előírásokat határoznak meg, melyek módosítása nem vált szükségessé.

A **23-24. §** és **26. §-ok** a közterületi növényzetre rögzítenek rendelkezéseket.

A téren külön mélygarázs céljára építési helyet nem kell meghatározni, mivel a rendelet **39.§ (9)** bekezdése a 16 m-nél szélesebb közterületek esetében ezt általánosan lehetővé teszi.

A Kossuth térre vonatkozó külön rendelkezés a hatályos szabályzat szerint:

A 170. tömb

a 24894 hrsz telek (Országház) és (24893) hrsz közterületre vonatkozó részletes előírások

73.§

- (1) „A 24894 hrsz.-ú telket (Országház telke) körülvevő (24893) közterületen a szabályozási tervben rögzített gyalogos és/vagy vegyes használatú területeket kell kialakítani.
- (2) A szabályozási tervlapon rögzített kontúron belül terepszint alatti építmény (fogadóépítmény, mélygarázs) létesíthető, a szükséges közműkiváltások figyelembevételével. Szükség esetén az előírt védőtávolságok az érintett közműtársaság hozzájárulásával csökkenthetők megfelelő műszaki védelem biztosítása mellett.
- (3) –
- (4) –
- (5) –
- (6) A közterület gyalogosfelületeinek egészét egységesen megtervezett díszburkolattal kell burkolni. A terepszint alatti közösségi építmény

személyi feljáratához legfeljebb 20 m² alapterületű, transzparensüvegezéssel kialakított lift létesíthető.”

SZABÁLYOZÁSI CÉLOK

A Kossuth téri rekonstrukció megvalósíthatósága érdekében a téren szabadabb tervezési konfigurációt is lehetővé tevő szabályozási rend kialakítása indokolt. Ennek érdekében az FSZKT keretövezetei törlésre kerülnek és helyettük a zöldfelületek nagyságát a külön szöveges jelzés fogja rögzíteni az FSZKT tervlapon.

Az FSZKT módosítását megelőzően a TSZT is módosításra kerül. (Lásd részletesen II–III. kötetekben.)

A kerületi szabályzat és a hozzátartozó szabályozási terv e tervek figyelembevételével módosul és ad további „finomszabályozást” a területnek.

A B-LVSZ és a mellékletét képező szabályozási terv a következőket kell meghatározza és lehetővé tegye.

Lehetővé kell tegye, hogy

- mélygarázs ne csak a mai kontúron belül legyen megvalósítható,
- a parlament látogatóközpontja is elhelyezhető legyen a terepszint alatt,
- az egyéb funkcióit szolgáló közterületi „infrastruktúrák” tegyék lehetővé a tér egyes, erre szánt részeinek többféle funkcióra való alkalmasságát, így a kulturális és politikai rendezvények megtartásához szükséges XXI. századi kritériumoknak feleljen meg.

Biztosítani kell, hogy

- legalább a jelenlegi előírások szerinti, de lehetőleg nagyobb zöldfelület a téren a továbbiakban is létrejöjjön a rekonstrukció során,
- a műemléki környezetben zavaró építmények, épületrészek ne legyenek létesíthetők,
- a gyalogosrendszer részeként a tér teljes egésze forgalommentes, vagy csak engedélyhez kötött forgalmú legyen.

A SZABÁLYOZÁS VÁLTOZÁSA

A SZABÁLYOZÁSI TERVLAP

A tervlapról törlésre kerülnek

- az építési övezeti lehatárolások,
- a mélygarázs kontúrja, és
- a „fővárosi jelentőségű víznyerőhely védőterülete” lehatárolás.

Szöveges előírásként a következő szöveg fog szerepelni:

KÖTELEZŐ ELEMKÉNT

„a Kossuth tér (24893) hrsz területének legalább 25%-án zöldfelületet kell kialakítani”

„a Kossuth tér alatt terepszint alatti építmény létesíthető a szükséges közműkiváltások figyelembevételével a vonatkozó 73§ rendelkezései szerint”

JAVASOLT ELEMKÉNT

„villamosvonal javasolt áthelyezési iránya”

„megtartásra javasolt fasor”

A NORMASZÖVEG VÁLTOZÁSA

Egy-két pontosítás szükséges a forgalmi rend változása, illetve a tér egésze gyalogosítása miatt.

A térre vonatkozó **73. § új rendelkezései** kiegészítése szükséges a következők szerint:

- (1) Kisebbsé pontosítással változatlan marad, a szabályozási tervlapon a gyalogosfelület kiegészítésre kerül.
- (2) A területen a meglévő garázskontúr a már említett összefüggések miatt törlésre kerül. Az elhelyezhető létesítmény rendeltetését célszerű pontosítani. A normaszöveg kismértékben változik, mivel a kontúr lekerülhet a már hatályban lévő 39.§ miatt.
- (3) A (24893) hrsz közterület területén legalább 25%-ában zöldfelületet kell kialakítani – a módosított FSZKT-ban előírtaknak megfelelően.
- (4) Fontos, hogy a Steindl féle hármas térrendszer mindegyik térrészén legyen parkosított felület. A szabályozás ezen előírás mellett – részletesebb információk hiányában – nem kívánja megkötni az adott térrészekben a zöldfelületi arányt, vagy területet, mert ismét túlszabályozás jönne létre.
- (5) A mélygarázs megközelítése a felső és az alsó-rakpart felől egyaránt biztosítható, amennyiben ahhoz a közút kezelője hozzájárulását adja. Míg a felső rakparti és a Balassi B. utca felőli megközelítés egyértelműen kialakítható, jó, ha felhatalmazás van az alsó rakparti kapcsolatra is. Fontos, hogy az alsórakparti megközelítés csak a teljes előlétbiztos bejárat kialakítása esetén lehessen megvalósítani, bár ez nyilvánvalóan olyan biztonsági kérdés, melyet maga a beruházó is be fog tartani, ha ilyen megoldás mellett dönt.
- (6) Bár 39.§ (9) bekezdése rögzíti, hogy közterületi mélygarázsban nyilvános illemhelyet kell létesíteni, a tér mérete és időszakos rendezvénytérré alakulása indokolja, hogy ne csak a mélygarázsban, hanem önállóan is elhelyezésre kerülhessen terepszint alatt illemhely, ennek szabályait is rögzíteni kell. Eszerint a téren nyilvános illemhely számára terepszint alatti építmény elhelyezhető a felszínen legfeljebb 20m² alapterületű építményként kialakított lejárattal.
- (7) A Szabadság térrel való vizuális és tényleges gyalogoskapcsolat kialakítását biztosítani kell.
- (8) A téren lévő növényzet meghatározó értékes egyedeit a tervlap feltünteti, ezek kivágása csak a tér egészére készített koncepció alapján megengedett, de életveszély esetén lehetővé kell tenni.

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR (hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum	
vezető tervező	Liszakay Krisztina	tervezési névnyilvántartási szám	TT/E 01-1455/11
tervező	Vásárhelyi Kinga	tervezési névnyilvántartási szám	TT/E 01-3723
tervező	Horváth Ágnes	tervező	Szczuka Levente
alkotó	Horváth Ágnes	alkotó	Szczuka Levente
alkotó	Horváth Ágnes	alkotó	Szczuka Levente

2012.03.29

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR
(hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	Liszakay Krisztina	2012.03.29
tervező	Vásárhelyi Kinga	
tervező	Horváth Ágnes	
tervező	Szczuka Levente	

tervezési méret: TT/1E 01-1455/11
tervezési méret: TT/E 01-3723

alkalmazott: Krébesz András

**KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓ
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK
MÓDOSÍTÁSA**

**A KOSSUTH TÉR (hrsz: 24893) TERÜLETÉNEK
LEGALÁBB 25%-ÁN
ZÖLDFELÜLETET
KELL KIALAKÍTANI**

**A KOSSUTH TÉR ALATT TEREPSZINT
ALATTI ÉPÍTMÉNY LÉTESÍTHETŐ
A SZÜKSÉGES KÖZMŰKIVÁLTÁSOK
FIGYELEMBEVÉTELÉVEL
A VONATKOZÓ 73.§ RENDELKEZÉSEI SZERINT**

**VILLAMOS NYOMVONAL
JAVASOLT
ÁTHÉLYEZÉSI IRÁNYA**

MEGTARTÁSRA JAVASOLT FASOR

URBAN-LIS STUDIO KFT.
1031. BUDAPEST, KADÓSA U. 19-21. TEL: 061-242-2257, 061-242-2257

**BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET
KERÜLETI VÁROSRENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK
MÓDOSÍTÁSA
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP**

Készült az állami alapadatok felhasználásával

tervezési fázis		dátum
vezető tervező	Liszakay Krisztina	2012.03.29
tervező	Vásárhelyi Kinga	
tervező	Horváth Ágnes	
tervező	Szczuka Levente	

tervezési méret: TT/1E 01-1455/11
tervezési méret: TT/E 01-3723

alkalmazott: Krébesz András

KÖTELEZŐ ELEMOK:

B-LVSZ SZERINT

	Tervezett szabályozási vonal
	Övezethatár
	FSZKT módosítása után hatályba lépő övezethatár / megszüntető jel
	Megszüntető jel

Közterületek kialakítása

	Kiemelt gyalogospreferenciájú főútvonallá fejlesztendő nyomvonal
	Belvárosi Főutca Tengely
	Gyalogos utca, vagy közterület, illetve gyalogos utca engedélyhez kötött célforgalommal / kerékpárforgalommal
	Forgalomcsillapított, vegyes használatú közterület kijelölt parkolók kialakításával
	Gyalogos terület kerékpárforgalommal vegyes használatban
	A meghatározott arányú zöldfelület biztosítására kijelölt területrész
	Nem fásítható terület

Közhasználatú területek kialakítása

	Közhasználat céljára átadandó terület (átjáró, árkád, udvar, fedett udv.)
	Közhasználat céljára átadandó terület Időbeli korlátozás lehetséges este 8 és reggel 8 között
	Tervezett kötelező árkádsor

Gyalogoskapcsolatok biztosítása

	Térszín alatti gyalogos kapcsolat biztosítandó
	Felszíni gyalogoskapcsolat telekerületen biztosítandó
	Felszíni gyalogoskapcsolat közterületen biztosítandó

Általánostól eltérően meghatározott építési helyek

	Építési hely terepszint felett is beépíthető részének határvonala
	Terepszint alatti építési hely határa
	Emeleti szintű építési hely határa
	Átlagos terepszint feletti, max. 1,00 m ill. 1,20 m magas építmény építési hely határa

Épületekre/építményekre vonatkozó rendelkezések

	Pariament, templom (tetőzet nem változhat)
	Kötelezően megtartandó épület, épületrész (védett épület esetében)
	Épületrész bontása esetén az utcafronti traktus megtartandó
	Bontandó épület, épületrész
	Távlatban bontandó épület
	Kötelező építési vonal
	Tervpályázat alapján meghatározható helyreállítás, vagy átépítés
	Építészeti tervpályázat kötelező új beépítés / jelentős átépítés esetén
	Csatlakozó homlokzatmagasság, vagy eltérési mértéke
	Kötelező homlokzatátalakítás - az épület megtartása / felújítása esetén

Új tetőtéri nyílászáró a közterület felől a megadott szakaszon:

	Nem létesíthető
	Kizárólag a tetőszék 42/a.§ szerinti figyelembevételével létsíthető
	Tetőzetet érintő beavatkozás elvi engedélyben tisztázható a illetékes tervtanács véleményének kötelező kikérésével

Zöldfelületek

	Telepítendő fasor, illetve fasor pótlás
	Kötelező tetőekert, vagy telken belüli zöldfelület

MÁS JOGSZABÁLYOK SZERINT

ORSZÁGOS VÉDELEM	<div>M</div>	Országos egyedi védelem (műemlék épület)	<div>(ezen kívül a szomszédsági alapú műemléki környezetet jelle "m" nincs feltüntetve)</div>
	<div></div>	Műemléki jelentőségű terület - világörökség területe	
	<div></div>	Műemléki jelentőségű terület - a világörökség puffterülete	
	<div></div>	Műemléki környezet egyedi kijelölés alapján	
	<div></div>	Városhfal védett régészeti lelőhelye	
FŐVÁROSI VÉDELEM / KORLÁTOZÁS	<div>VF</div>	Fővárosi egyedi védettség	
	<div>VFT</div>	Fővárosi területi védettség	
	<div></div>	Védett fasor	
	<div></div>	Védett közkert	
	<div></div>	Metró védelmi zóna	
	<div></div>	4-es metró védelmi zóna	
	<div></div>	Mikrohullámú sávok magassági korlátozása	
	<div></div>	Fővárosi jelentőségű víznyerőhely (hidrológiai "B") védőterülete	
80M, 60M		Magassági korlátozás mértéke	

KOSSUTH TÉR REKONSTRUKCIÓN TELEPÜLÉSRENDEZÉSI ESZKÖZÖK MÓDOSÍTÁSA

Kerületi rendeletben védelem alatt álló épületek:

VH	Kerületi egyedi védelem
VHU	Kerületi utcaképi védelem

IRÁNYADÓ ELEMEEK:

	Irányadó telekhatár
	Közsérterek közötti, tervezett telekhatár
	Nem kötelező telekösszevonás
	Meglévó épület (megtartható vagy bontható)
	Emeletráépítés lehetséges
	Irányadó építési vonal
	Ajánlott üvegtetővel való lefedés (udvar / utca)
	Építészeti hangsúly az adott irányból létesíthető
	Gyalogos passzázs nyitható
	Közhasználatú kert
	Tervezett parkosítás határa, vagy mélygarázs feletti zöldfelület gyalogos felülettel együtt
	Megtartandó fa, fasor
	Bemutatásra javasolt régészeti érték (városfal)

TÁJÉKOZTATÓ ELEMEEK:

	Kritikus keskenységű udvar, főhelységet feltételező homlokzattal [a feltüntetés nem teljeskörű]
	Meglévő telekhatár
	Tömbszámozás
	Rendelet területi hatálya

ÉPÍTÉSI ÖVEZETEK, ÖVEZETEK

Építési övezetek

övezet kódja	beépítési mód	beépítési mérték %		szinterületi mutató
	éptípmegmagasság (m)	Telekterület (m2) Legkisebb/legnagyobb		zöldfelületi arány (%)
VK-V Városközpont	Z	80		5,5 / 6,0**
	16-25 /28***/30*****	800	2000 4000*	10 / 0***
* a főutca menti telkeket érintő telekalakítás esetén ** jelen rendelet 34.§-ban meghatározott felülethez kötött engedmény esetén *** mélygarázs, ill. meglévő pinceszint + terepszint alatti éptípmű 100%-os beépítése esetén **** 38. § szerinti illeszkedési szabály alapján ***** szabályozási tervben építészeti hangultsági létesítési lehetőségével érintett telken				
VK-V-R/L Rehabilitációs / lakó- domináns városközpont	Z	80		5,5
	16-25	KA	2000*	10 / 0**
KA kialakult * kivéve, ha a szabályozási terv szerint nagyobb terület összehozható ** mélygarázs, ill. meglévő pinceszint + terepszint alatti éptípmű 100%-os beépítése esetén				

Övezetek

KL-KT-V	Közeledési célú közterület
Z-FK-V	Fásított köztér
Z-KK-V	Közkert
Z-KP-V	Közpark

 URBAN-LIS STUDIO KFT. 1031. BUDAPEST, KADÓCSA U. 19-21. TEL: 061-242-2057, 061-242-2257		Négyszám 1031	 É
		Lapok M=1:2.000	
tervrajz megnevezése BELVÁROS-LIPÓTVÁROS BUDAPEST FŐVÁROS V. KERÜLET KERÜLETI VÁROSENDEZÉSI ÉS ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATÁNAK MÓDOSÍTÁSA SZABÁLYOZÁSI TERVLAP <u>Készült az állami alapadatok felhasználásával</u>			
tervezési fázis		dátum	
		2012.04.03	
vezető tervező	tervezési névjegyzék száma	alárás	
Liszky Krisztina	TT/É 01-1455/11		
tervező	tervezési névjegyzék száma	alárás	
Vásárhelyi Kinga	TT/É 01-3723		
tervező	tervező	szerkesztő	
Horváth Ágnes	Szczuka Levente	Krébesz András	
alárás	alárás	alárás	
			

A térképmásolat tartalma megegyezik a dátumot megelőző nap érvényes nyilvántartás adataival

